

สำนักงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๐

เป็นพิเศษ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

สำนักกรรมการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ ๑๔ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

สภารับรองในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันเสาร์ที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

สารบัญ
รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐
ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

- ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.

ซึ่งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำเสร็จแล้ว

(เป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่แล้ว)

๑

ผู้อภิปราย

- รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร

๓, ๑๔

- นายสุรชัย เดียงบุญเลิศชัย

๓, ๔, ๔๒, ๔๔,

๔๕, ๗๕, ๑๗๕,

๑๗๖, ๑๗๗, ๑๘๔

- นายอุทิศ ชูช่วย

๕, ๑๘, ๑๙, ๔๘,

๖๘, ๑๗๒, ๑๗๘,

๑๘๖

- นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ

๖, ๗, ๔๑, ๖๗,

๖๘, ๒๒๘, ๒๓๘,

๒๔๕, ๒๕๖,

๒๕๗, ๒๖๙

	หน้า
- รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	๘, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๙, ๒๐, ๓๙, ๔๐, ๔๙, ๕๕, ๕๗, ๘๐, ๘๘, ๑๗๓, ๑๗๔, ๑๘๒, ๑๘๔, ๑๘๘, ๑๘๙, ๑๙๐, ๑๙๑, ๒๕๕, ๒๕๘, ๒๖๒, ๒๖๓, ๒๖๖, ๒๗๔, ๒๗๙
- นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร	๑๕, ๑๗๑, ๑๗๘, ๑๘๒, ๑๘๕, ๒๐๘, ๒๒๐
- นายศักดิ์ชัย ชุ่มจิตติกุล	๑๖, ๑๗, ๑๕๓, ๑๙๑, ๒๐๘, ๒๑๓, ๒๖๐
- นายคมสัน โพธิ์คง	๑๘, ๑๐๔, ๒๑๕, ๒๑๖, ๒๑๗, ๒๒๖, ๒๓๑, ๒๔๑, ๒๔๔, ๒๔๕, ๒๔๖, ๒๔๘
- นายการุณ ไสงาม	๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๓๐, ๓๓, ๓๗, ๓๘, ๔๐, ๔๑, ๑๑๔, ๑๑๙, ๑๗๔, ๑๗๖, ๑๘๔, ๒๓๓, ๒๓๔
- นายไพโรจน์ พรหมสาส์น	๓๓, ๑๔๑, ๒๓๕
- นายธวัช บวรวิชัยกุล	๓๘, ๗๒, ๑๓๓, ๒๓๐
- นายเกียรติชัย พงษ์พานิชย์	๕๐, ๑๔๗
- นายปกรณ์ ปรียากร	๕๒, ๕๗, ๒๑๓
- นายเศวต ทินกุล	๕๔, ๙๗, ๙๘, ๑๘๘, ๒๐๑, ๒๒๖, ๒๓๘, ๒๔๐
- นายวัชรวิศา หงส์ประภัสร์	๕๖, ๗๒, ๗๔, ๑๘๕, ๑๘๗, ๒๐๗, ๒๐๘, ๒๕๒, ๒๕๓, ๒๕๖, ๒๕๗, ๒๖๘

	หน้า
- ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม	๕๙, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๕, ๖๖, ๑๙๕
- นายมนตรี เพชรขุ้ม	๖๔, ๑๓๗, ๒๓๕, ๒๓๖
- นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล	๗๘, ๑๗๑, ๑๗๓
- นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์	๘๑, ๒๔๘, ๒๗๑, ๒๗๒, ๒๗๓
- นายเสรี นิเมะยู	๘๔
- นายสมชัย ฤชุพันธุ์	๙๓
- นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์	๑๑๑, ๑๘๐, ๑๘๑
- นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล	๑๑๒, ๑๘๒, ๒๒๘
- ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	๑๑๙, ๒๗๐, ๒๗๑
- นายสวิง ตันอุต	๑๒๓, ๒๒๙
- นายวิทยา คชเชื่อน	๑๒๗, ๑๘๑, ๒๗๐
- นายวิทวัส บุญญสถิตย์	๑๒๗
- นายวินัส ม่านมุงศิลป์	๑๒๙, ๒๐๙, ๒๑๒, ๒๔๗
- นายวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ์	๑๔๕, ๑๗๘
- นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	๑๕๐
- นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร	๑๕๑
- นายชาติ กางอิ้ม	๑๕๕, ๑๗๗, ๑๘๖, ๒๐๖
- นายประพันธ์ นัยโกวิท	๑๕๕, ๑๙๙, ๒๑๕, ๒๔๒
- รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	๑๕๙, ๑๘๙, ๑๙๒, ๑๙๕, ๒๐๓, ๒๒๑
- นายอัชพร จารุจินดา	๑๖๗, ๑๖๘, ๑๗๐, ๒๑๕, ๒๔๖, ๒๕๒, ๒๖๓
- นายสมเกียรติ รอดเจริญ	๑๖๘, ๑๖๙, ๑๗๐

	หน้า
- นายจรัญ ภัคดีธนากุล	๑๗๓, ๑๙๓, ๒๐๔, ๒๑๘
- ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	๑๗๕, ๑๗๖, ๑๘๑, ๑๘๒, ๑๘๔, ๑๘๗, ๑๘๘, ๒๐๕, ๒๑๐, ๒๒๐, ๒๔๗, ๒๕๕, ๒๕๖, ๒๖๐, ๒๖๓, ๒๗๖
- นายชูชัย ศุภวงค์	๑๘๗, ๑๙๑, ๑๙๘, ๒๐๒, ๒๐๓, ๒๐๔, ๒๐๙, ๒๑๐, ๒๑๑, ๒๓๙
- นายชรินทร์ บัวประเสริฐ	๑๙๑, ๒๐๑
- นายอรรถวิรัตน์ รัตนจันทร์	๒๐๗
- นายสุนทร จันทร์รังสี	๒๑๐, ๒๒๙, ๒๕๘, ๒๕๙
- นายศิวะ แสงมณี	๒๑๐, ๒๖๓, ๒๖๔, ๒๗๔, ๒๗๙
- นายปริญญา ศิริสารการ	๒๑๑, ๒๑๒
- นายนิมิตร ชัยจีระธิกุล	๒๑๓
- นายรัฐ ชุกกลิ่น	๒๒๔, ๒๒๖
- นายพิสิฐ ลีอาธรรม	๒๒๔
- รองศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์	๒๓๗
- นางสาวอลิสสา พันธุ์ศักดิ์	๒๕๔, ๒๕๕

รายชื่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มา ลา ขาด ในการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๕ / ๒๕๕๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๑.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนก โตสุรัตน์	✓		
๒.	นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร	✓		
๓.	นายกฤษฎา ให้วัดนานุกูล	✓		
๔.	นายก้านรงค์ จันทิก	✓		
๕.	นายการุณ ไสงาม	✓		
๖.	รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์	✓		
๗.	ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม	✓		
๘.	นายเกียรติชัย พงษ์พานิชย์	✓		
๙.	นายคมสัน โพธิ์คง	✓		
๑๐.	นายเจริญ ภัคดีธนากุล	✓		
๑๑.	ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	✓		
๑๒.	นายจตุรินทร์ ภิรมย์ภักดี	✓		
๑๓.	ศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ โรจนฤทธิ์พิเชษฐ์		✓	
๑๔.	รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	✓		
๑๕.	นายช.ชัยนาท ศรีเสมาเมือง	✓		
๑๖.	นายชนินทร์ บัวประเสริฐ	✓		
๑๗.	นายชวลิต หมิ่นนุช	✓		
๑๘.	นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์	✓		
๑๙.	นายชาติชาย แสงสุข		✓	
๒๐.	นายชาติ กางอิ้ม	✓		
๒๑.	นายชำนาญ ภูวิลัย	✓		
๒๒.	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓		
๒๓.	นายโชคชัย อักษรนันท์	✓		
๒๔.	ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ	✓		
๒๕.	รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส	✓		
๒๖.	นายเดโช สวานานนท์	✓		
๒๗.	นายธนพิชญ์ มูลพฤกษ์	✓		
๒๘.	พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร	✓		
๒๙.	นายธวัช บวรวิชัยกุล	✓		

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๓๐.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อติพันธ์ เชื้อบุญชัย	✓		
๓๑.	นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง	✓		
๓๒.	รองศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์	✓		
๓๓.	นายหรณัติ เศรษฐบุตร	✓		
๓๔.	นายนิตย์ วังวิวัฒน์	✓		
๓๕.	นายนิมิตร ชัยธีระธิกุล	✓		
๓๖.	นายhurst มาประณีต	✓		
๓๗.	นายปกรณ์ ปรียากร	✓		
๓๘.	นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	✓		
๓๙.	นายประพันธ์ นัยโกวิท	✓		
๔๐.	นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ	✓		
๔๑.	นายประสงค์ พิฑูรกิจจ่า	✓		
๔๒.	นายปริญญา ศิริสารการ	✓		
๔๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณราย แสงวิเชียร	✓		
๔๔.	นางสาวพวงเพชร สารคุณ	✓		
๔๕.	นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ	✓		
๔๖.	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	✓		
๔๗.	พลเรือเอก พีรศักดิ์ วัชรมูล	✓		
๔๘.	นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์	✓		
๔๙.	นายไพโรจน์ พรหมสาส์น	✓		
๕๐.	นายมนตรี เพชรขุ่ม	✓		
๕๑.	นางมณฑุศรี โชติเทวัญ	✓		
๕๒.	นายมานิจ สุขสมจิตร	✓		
๕๓.	พลตำรวจเอก มีชัย นุกุลกิจ	✓		
๕๔.	นายรัฐ ชุกลิน	✓		
๕๕.	รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร	✓		
๕๖.	นายไอรส วงษ์สิทธิ์	✓		
๕๗.	นายวัชรา หงส์ประภัสร์	✓		
๕๘.	นายวิชัย รูปขำดี		✓	
๕๙.	นายวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ	✓		
๖๐.	นายวิชัย ศรีขวัญ		✓	
๖๑.	ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	✓		
๖๒.	นายวิฑูรยา บริบูรณ์ทรัพย์	✓		
๖๓.	นายวิฑูรยา คชเชื่อน	✓		

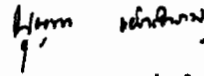
ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๖๔.	นายวิทยา งานทวี	✓		
๖๕.	นายวิทวัส บุญญสถิตย์	✓		
๖๖.	นายวีหนัส ม่านมุงศิลป์	✓		
๖๗.	นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร	✓		
๖๘.	รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	✓		
๖๙.	รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช	✓		
๗๐.	นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล	✓		
๗๑.	นายศักดิ์นรินทร์ เชื้อนอัน	✓		
๗๒.	นายศิวะ แสงมณี	✓		
๗๓.	นายเศวต ทินกุล	✓		
๗๔.	นางสดศรี สัตยธรรม	✓		
๗๕.	นายสนั่น อินทรประเสริฐ	✓		
๗๖.	นายสมเกียรติ รอดเจริญ	✓		
๗๗.	ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	✓		
๗๘.	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓		
๗๙.	นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย	✓		
๘๐.	นายสวัสดิ์ โชติพานิช	✓		
๘๑.	นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์	✓		
๘๒.	นายสวิง ตันอุดม	✓		
๘๓.	นายสามขวัญ พนมขวัญ	✓		
๘๔.	นายสุนทร จันทรังสี	✓		
๘๕.	นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	✓		
๘๖.	นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล	✓		
๘๗.	นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์	✓		
๘๘.	นายเสรี นิมะยุ	✓		
๘๙.	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓		
๙๐.	นายหลักชัย กิตติพล	✓		
๙๑.	นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	✓		
๙๒.	นายอภิชาติ ดำดี	✓		
๙๓.	นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์	✓		
๙๔.	นายอรัญ ธรรมโน	✓		
๙๕.	นางสาวอลิสสา พันธุ์ศักดิ์	✓		
๙๖.	นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์	✓		

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๙๗.	นางอังคณา นีละไพจิตร	✓		
๙๘.	นางสาวอาภา อรรถบุรณังค์	✓		
๙๙.	นายอุทิศ ชูช่วย	✓		
๑๐๐.	นายโอกาส เตพละกุล		✓	
	รวม ๑๐๐ คน	๙๕	๕	-

(นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ)

บุคลากร ๖

(นางบุญพา เผ่าสำราญ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๙๕ คน

(เนื่องจาก นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตีตราชกาน นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง จึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เรียนท่านสมาชิกที่เคารพครับ ขณะนี้มีท่านสมาชิกลงชื่อประชุมครบองค์ประชุมแล้ว
ผมขอเปิดการประชุมเพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่อไปนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ก็ยังไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

ซึ่งคณะกรรมการยกร่างได้จัดทำเสร็จดังกล่าว

จึงขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่เลยครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
วันนี้เป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๐ วันอังคาร
ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาจนถึงหมวดที่ ๖ รัฐสภา แต่เนื่องจากใน
หมวดนี้มีความสำคัญ ซึ่งต้องใช้เวลาในการพิจารณาพอสมควร ประธานในที่ประชุมจึงได้
เลื่อนมาพิจารณาต่อในวันนี้ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว
ผมขอดำเนินการต่อไปเลยนะครับ ต้องเรียนท่านสมาชิกครับว่า เมื่อวานนี้ก็ได้มีการหารือ
กับท่านสมาชิกบางท่านนะครับ ที่จะพิจารณาในหมวดที่ ๖ ดังกล่าวนี เพื่อหา

แนวทางการพิจารณาที่รวดเร็ว ก็เลยตั้งใจกันไว้ในเบื้องต้นนะครับ ว่า จะกำหนดพิจารณากันเป็นประเด็น ประเด็นที่เห็นว่า เป็นเรื่องต้องหาข้อมูลตั้งแต่แรกนะครับ แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม หลังจากที่หารือกับทางกรมการยกเว้นส่วนหนึ่งกับท่านสมาชิกบางท่าน ก็ได้ปรึกษากับท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญแล้วนะครับ ก็คงเห็นเรื่องประเด็นที่ตกลงกันไว้เป็นสำคัญอยู่ แต่ขอให้พิจารณายึดโยงกับมาตราในแต่ละมาตราที่จะต้องพิจารณากันต่อไปด้วยนะครับ ดังนั้น ในการพิจารณาจึงต้องว่ากันตามข้อบังคับนะครับ ก็คือ เป็นรายมาตราไป แต่ก็ให้ความสำคัญไปที่ประเด็นที่เราได้พูดคุยกันไว้ด้วยนะครับ เชิญท่านเลขาครับ

นายวิจักขณ์ นาควัชระ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : หมวดที่ ๖ รัฐสภา ไม่มีการแก้ไข มีกรมการขอสงวนความเห็น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์รุจิราครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 นะคะ และท่าน สสร. ทุกท่าน อยากจะเสนอเรื่องวิธีการแปรญัตติที่รวดเร็วและได้
 ประสิทธิภาพ ในกลุ่มของท่านอาจารย์วิชัย รูปห้าดี ที่ทำมานะคะ ก็คือ ใน ๑๐ คน นั้นจะ
 มีการประชุมกันนอกกรอบอยู่เสมอ แม้แต่วันเสาร์ วันอาทิตย์ก็มาประชุมกัน ในมาตราหนึ่ง
 นี้จะคะ ใน ๑๐ คน ก็จะส่งตัวแทนให้มาอภิปรายได้เพียงคนเดียวเท่านั้น และใน ๑ คน
 ก็จะพูดไม่เกิน ๓ นาที สูงสุดก็ไม่เกิน ๕ นาที ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า เราได้เสียเวลามาเป็น
 เวลาอาทิตย์หนึ่งแล้วนะคะ ในหมวดที่เป็นหัวใจของระบบรัฐสภาต้องใช้เวลามากมาย
 ก็เกรงว่า จะเป็นการรีบร้อนในตอนนั้น จึงอยากถามว่าเป็นไปได้ไหมที่ท่านประธานจะใช้
 วิธีที่เสนอมานี้ ขอขอบคุณคะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ก็ต้องช่วยกันแล้วนะครับ ในการพิจารณาทำอะไรที่ต้องให้เร็วที่สุดนะครับ ขอขอบคุณ
 ท่านอาจารย์รุจิรานะครับ ท่านสุรัชย์ครับ

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ขอหารือ
 ครับว่า สืบเนื่องจากที่เมื่อวานเราได้ประชุมหารือกัน ที่นี้เมื่อเราจะประชุมพิจารณาราย
 มาตรา เพราะว่าเมื่อวานเราคุยกันว่า เราจะเริ่มที่ประเด็นและหลักการก่อน ที่นี้ถ้าจะ
 เปลี่ยนเป็นรายมาตรา ผมคงไม่ขัดข้อง แต่มีข้อหารือก็คือว่า ถ้าเราเริ่มรายมาตราแล้ว
 ประเด็นนั้นกระทบกับมาตราอื่น ผู้ที่ไม่ได้ขอแปรญัตติในมาตราที่กำลังพิจารณา แต่มี
 ผลกระทบกับหลักการสำคัญของมาตราอื่นนั้น จะได้รับสิทธิในการอภิปรายแสดงความ
 คิดเห็นด้วยหรือเปล่าครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ถ้าเป็นเรื่องเดียวกันนี้ะครับ ก็น่าจะพิจารณาเสียในคราวเดียวกันครับ ตกลงตามนี้ะครับ
 ท่านประธานอุทิศครับ

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ฝากผมบอก ขอให้
 ถามตัวอย่างให้ชัดเจนเลย อาทิเช่น วันนี้เราจะเริ่มมาตรา ๘๗ ซึ่งเป็นเรื่องของระบบ
 ๒ สภานะครับ ซึ่งมีบางท่านขอแปรญัตติเป็นเรื่องสภาเดียวะครับ ซึ่งอันนี้ท่านประธาน

จะมีหลักการกระทบ เป็นเรื่องของวุฒิสภาทั้งหมดเลย ถ้าเราเหลือสภาเดียว นั่นหมายความว่า จะไม่มีวุฒิสภา ผู้ที่ขอแปรญัตติในรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวน สว. กิติ ที่มาของ สว. กิติ จะได้รับผลกระทบไปทั้งหมด ก็หาหรือท่านประธานว่า กรณีอย่างนี้กลุ่มอื่นที่ขอแปรญัตติในเรื่องของ สว. ไว้ จะได้รับสิทธิในการแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายด้วยหรือเปล่าครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือต้องดูประเด็นนะครับ อย่างเช่น ประเด็นในมาตรา ๘๗ ว่ามี ๒ สภา ใช่ไหมครับ ถ้าเกิดมีสมาชิกท่านใดได้มีการแปรญัตติในมาตราต่อ ๆ ไปนะครับ ว่า ให้มีสภาเดียว อย่างเช่น มีผู้แปรญัตติในมาตรา ๘๗ นี่นะครับ ผมว่าอันนั้นก็สามารถที่จะนำมาพิจารณาได้ ก็คือต้องให้ตรงประเด็นกับที่พูดครับ ถ้าไปติดอยู่ในมาตราใดแล้วประเด็นเดียวกันนะครับ ผมว่าก็สมควรที่จะพิจารณาในคราวเดียวกันครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ที่นี้ถ้าผู้อภิปรายอภิปรายในเรื่องของสภาเดียว ซึ่งก็จะมีผลทำให้วุฒิสภานั้น ตกไปทั้งหมด ผู้ที่เห็นด้วยกับการมี ๒ สภา มีสิทธิที่จะอภิปรายใหม่ครับ เพราะเป็นไปไม่ได้ที่เขาเห็นด้วยกับการมี ๒ สภา เขาจะไปแปรญัตติในมาตรา ๘๗ ซึ่ง ๒ สภาอยู่แล้ว มันเป็นไปไม่ได้ ท่านประธาน ในกรณีอย่างนี้จะมีสิทธิแสดงความคิดเห็นคัดค้านผู้ที่ขอแปรให้เหลือสภาเดียวใหม่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มีสิทธิใหม่หรือครับ ถ้าแปรอยู่ในมาตรานั้น ๆ นะครับ แล้วก็อ้างอิงว่า ได้มีการแปรญัตติอยู่ในมาตรานั้น และเกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำลังพูดถึงนี่นะครับ ผมว่าอย่างนั้นก็อภิปรายได้ แต่ถ้าไปเรื่องอื่น มันก็คงจะคนละเรื่องกัน

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : อย่างนี้ชัดเจนครับ ขอบคุณครับ
ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านประธานอุทิศครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ
ผม อุทิศ ชูช่วย ครับ ขออนุญาตหารือท่านประธานนะครับ ก่อนที่เราจะพิจารณา
เรื่องสำคัญในวาระต่อไปนี้นะครับ เรามาถึงมาตรา ๘๗ นะครับ ว่าด้วย ๒ สภา
ท่านประธานครับ ผมหารืออย่างนี้ครับว่า ในส่วนของกลุ่มกระผมเองนั้นนะครับ ไม่ได้ยื่น
แปรญัตติไว้ในมาตรานี้ เพราะอะไรครับ เพราะผมเห็นพ้องกับของกรรมาธิการยกกว้าง
นะครับ -----

แต่ถ้าผมหรือกลุ่มของผมนี้ นะครับ ไม่สามารถที่จะอภิปรายในมาตรานี้ได้ นะครับ มันก็จะกระทบต่อการแปรญัตติของพวกกระผมในมาตรา ๑๐๖ ก็ได้ มาตรา ๙๑ ก็ได้ นะครับ มันต้องกระทบ เพราะฉะนั้นผมหรือประธานอย่างนี้ได้ไหมครับ ในประเด็นที่สำคัญอย่างนี้ เราได้เรียงมาจากกลุ่ม เพราะเชื่อว่า ทุกกลุ่มครับ มีผลกระทบต่อมาตรา ๘๗ ทั้งนี้เลยนะครับ ได้เรียงมาตั้งแต่กลุ่ม ๑ กลุ่ม ๒ กลุ่ม ๓ จนถึงกลุ่มที่ ๗ แต่เรามาตั้งกรอบ ตั้งเกณฑ์กันว่า เราจะอภิปรายกันในกรอบเวลาเท่าไร และในแต่ละกลุ่มนั้น เราจะให้ผู้มีสิทธิอภิปรายสักกี่คน ในความเห็นเบื้องต้นผมนี้ นะครับ นอกจากหัวหน้ากลุ่มแล้วนะครับ จะต้องมีส่วนสนับสนุนอย่างน้อย ๆ ๓ หรือ ๕ ท่าน แต่ให้เวลาจำกัดครับ ๓ หรือ ๕ นาที ก็ได้ครับ ส่วนผู้นำกลุ่มท่านประธานจะพิจารณาให้กี่นาที นะครับ มันต้องขึ้นอยู่กับประเด็น หรือมาตรานั้น ๆ ว่ามันเกี่ยวข้องกับ เกี่ยวโยงกับเรื่องใดบ้าง ที่จะต้องอภิปรายที่จะต้องแถลงเหตุผลกันนี้ นะครับ ไม่อย่างนั้น สภาแห่งนี้ก็ไม่สามารถที่จะแลกเปลี่ยน ข้อคิด ความเห็น ข้อมูลกันได้อย่างครบถ้วนครับ ท่านประธานครับ ผมขอหารือครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ก็ให้คำหารือ นะครับว่า ถ้าหากที่มีการพิจารณาในมาตรา ๘๗ ในส่วนใด ถ้าไปกระทบกับ มาตราของท่านที่แปรญัตติในมาตราอื่น นะครับ ในประเด็นที่กำลังหารือกัน ผมว่าชอบที่จะอภิปราย แต่ถ้าเอาหลักของท่านอุทิศมาตั้งนี้ นะครับ ไป ๆ มา ๆ แล้ว หลัก ก็คือ ๑. ทุกคนอภิปรายทั้งสภา อันที่ ๒ สิ่งที่มาชิกไม่ได้ขอแปรญัตติไว้ บางท่านก็จะบอกว่า ในเมื่อคนนั้นไม่ได้แปรไว้ ทำไมถึงให้สิทธิอภิปราย หลักมันก็ไม่มีนะครับ เอาเป็นว่าเอาเป็นหลักมาตราที่เรากำหนดประเด็นไว้ แล้วก็ใช้สิทธิของแต่ละท่านตามที่มีอยู่ นะครับ ขอเป็นอย่างนี้แล้วกันครับ อย่างนั้นมันไม่เดินแน่นอน หารือกันเรียบร้อยแล้ว แต่ถ้ากระทบบ้าง ท่านพูดเลยนะครับ ยกมือเลยว่า ของท่านก็แปรไว้ในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน แต่อยู่มาตรานี้ ขออภิปรายไปพร้อม ๆ กันนะครับ เอาเข้าเรื่องเลยนะครับ เราเสียเวลาหารือไป จะครึ่งชั่วโมงแล้ว

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ผมยกมือมานานแล้ว ขออนุญาตสั้น ๆ นิดเดียวครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ก็ได้หลักนี้ล่ะครับ ท่านพิเชียรจะเป็นอย่างไรอีกหรือครับ

นายพิเชียร อำนวยการประเสริฐ : ท่านประธานครับ ผม พิศิเยศ
อำนวยการประเสริฐ นะครับ ในฐานะผู้แปรญัตติของกลุ่ม ๑ นะครับ คือเนื่องจากว่า
ทางกลุ่มของกระผมได้แปรญัตติไว้ตั้งแต่มาตรา ๘๗ และเรื่อยไปนะครับ ซึ่งในกลุ่มของ
กระผมมี ๑๐ คน แล้วก็ในประเด็นเรื่องของสภานี้ที่ประชุมของกลุ่มเราได้มีมตินะครับ
ว่า เราได้หลักทางนะครับ คือ แบบว่า เราเปิดให้กับท่านการุณ ไสงาม ขออนุญาต
ที่เอ่ยนามนะครับ คือ ท่านก็ได้เสนอเป็นสภาเดี่ยวเข้ามา แต่ว่าอย่างไรก็ตามนะครับ คือ
ผมเองกับเพื่อน ๆ แล้วก็หลายคนในกลุ่ม ก็ได้รับคำมาจากพี่น้องประชาชนนะครับ
ว่า ก็อยากจะให้มีการอภิปรายในประเด็นนี้อย่างกว้างขวาง แล้วก็เห็นด้วยกับท่านอุทิศ
ชูช่วย นะครับว่า ถ้ามีกรณีใดที่เราได้แปรญัตติไว้ แล้วอาจจะไปกระทบกับมาตราอื่น ๆ
ของท่านอื่น ๆ ก็น่าที่จะเปิดโอกาสให้ สสร. ท่านอื่นได้มีโอกาสอภิปรายด้วย เพราะว่า
เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มากที่พี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศรอคอยอยู่ครับ ท่านประธานครับ
ผมก็ขออนุญาต

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านพิเชียรครับ ผมวินิจฉัยไปแล้วครับ ยุติแล้วครับ

นายพิเชียร อำนวยการประเสริฐ : ครับ ขอขอบพระคุณท่านประธาน
มากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วของท่านนี่ก็เป็นตัวอย่างนะครับ เพราะว่ามาตราที่แปรของท่านการุณเขา พอท่าน
ขอพูด คนอื่นก็เป็นแบบนี้ มันก็ไม่ต้องจุกจบนะครับ ขออภัยท่านจริง ๆ เอา ใครเจ้าภาพ
คนนั้นอภิปรายแล้วกัน เดี่ยวขออนุญาตเข้าเลยของอาจารย์เจิมศักดิ์มีอยู่แล้วครับ
อาจารย์ครับ ท่านเลขาเมื่อกี้อ่านในหมวด ๖ ไซ้ใหม่ครับ เชิญต่อเลยครับ

นายวิจักขณ์ นาควัชระ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ส่วนที่ ๑
บททั่วไป ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘๗ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ก็มี ๒ กลุ่มนะครับ ก่อนที่ท่านจะอภิปรายนะครับ ผมขอเรียนให้ท่านทราบนะครับ
เจ้าหน้าที่แจ้งมา ว่าช่วงนี้ไม่มีการถ่ายทอด ช่อง ๑๑ นะครับ ของท่านการุณนี่ มีลำดับชื่อ
ต้นก่อน ท่านการุณจะก่อน หรือให้อาจารย์เจิมศักดิ์ก่อนครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์
ยกมือแล้ว ท่านเจิมศักดิ์ก่อนนะครับ เชิญอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับ สิ่งที่ผมจะอภิปรายนี้จะสอดคล้องกับ
มาตรา ๘๗ ว่า จะมีสภาเดียว หรือจะมี ๒ สภา ซึ่งมีความหมายว่า เราควรจะมีวุฒิสภา
อีกต่อไปหรือไม่ สำหรับประเทศไทยที่จะเดินหน้าต่อไป ท่านประธานครับ ก่อนที่ผมจะ
เข้าสู่เนื้อหาตรงนั้นนี้ ผมอยากจะกราบเรียนว่า ไม่ว่าจะกฎเกณฑ์การเลือกตั้งที่เรากำลัง
พิจารณากันอยู่นี้เนี่ยครับ จะออกมาอย่างไร ผมมีความมั่นใจว่าพรรคการเมือง
นักการเมืองของเรานี้มีความสามารถ แล้วก็มีความสามารถสูงในการที่จะปรับตัว
ได้ตลอดในทุกๆอย่าง เพราะฉะนั้นในความเห็นของผมนี้ ผมคิดว่า ผมไม่ค่อยห่วง
นักการเมือง ผมคิดว่า พรรคการเมือง และนักการเมืองของเรามีความสามารถ
ในการปรับตัวสูงมาก ไม่ว่าจะมาเงื่อนไขใด กฎเกณฑ์ใด ท่านสามารถทำงานได้หมด
เพราะฉะนั้นอย่าเครียดนะครับ ผมกราบเรียนว่า พวกเราไม่ควรจะเครียดเลย
ในการพิจารณาเรื่องวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือหมวดรัฐสภา แต่ว่า ประการที่ ๒
ผมอยากจะกราบเรียนว่า สิ่งที่เราควรพิจารณา ก็คือว่า กฎเกณฑ์ที่เรากำลังพิจารณานี้
เราดูภาพองค์รวมของ สส. และ สว. ให้สอดคล้องกัน ให้เหมาะสม อย่าเอียงกระเท่เร่ ผมว่า
เราควรจะต้องดูองค์รวม นั่นเป็นประการที่ ๑ ประการที่ ๒ เราควรพิจารณา กฎเกณฑ์
ทั้งหลายให้เป็นธรรมกับทุกฝ่าย ที่ไม่เอื้อประโยชน์ให้กับพรรคการเมืองหนึ่ง
พรรคการเมืองใด หรือกลุ่มบุคคลหนึ่ง กลุ่มบุคคลใดทางการเมือง ผมคิดว่า นี่ควรจะเป็น
หลักการที่พวกเรายึด และประการที่ ๓ ผมคิดว่า ต้องคำนึงถึงความจริงในสังคมไทย
เพราะสังคมไทยนั้น มีความเหลื่อมล้ำ มีความแตกต่างกันสูงมาก ระหว่างคนที่มีวุฒิสภา
มีการศึกษา แล้วก็คนที่ทั่วไป ผมเชื่อว่า เรามีความเหลื่อมล้ำกันสูงมาก เพราะฉะนั้น
ถ้าเราจะกำหนดกฎเกณฑ์ในเรื่องของการเลือกตั้ง ในเรื่องของสภาผู้แทนราษฎร

หรือวุฒิสภาอาจจะต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวด้วยนะครับ ในประการที่ ๒ นี้ผม
 อยากจะกราบเรียนท่านประธาน เพื่อให้เพื่อนสมาชิกได้แยกแยะ คำว่า ผู้แทน กับคำว่า
 สมาชิกสภา ท่านประธานครับ เราไปเอามาจากต่างประเทศ เรื่องประชาธิปไตยในระบบ
 รัฐสภาในต่างประเทศ เขาใช้คำว่า เมมเบอร์ ออฟ พาร์เลียเมนต์ (Member of
 Parliament) หรือเอ็มพี (MP) เราก็แปลมาเป็น สส. ก็คือสมาชิกสภา แล้วก็ต่อด้วยว่า
 สภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานครับ ในความหมายนี้ มีความหมายต่างกัน นะครับ
 หลายคนไปคิดแต่ที่ว่า เรากำลังเลือกผู้แทนเข้ามาทำงานในสภา ก็ไม่ผิด แต่ก็ไม่ถูกเสีย
 ที่เดียว แต่เรากำลังเลือกสมาชิกของสภา เพื่อมาทำงานให้กับชาติบ้านเมืองในสภา
 ซึ่งจะเป็นความหมายเฉพาะผู้แทนหรือเปล่า ผมคิดว่า อันนี้เป็นประเด็นคำถามที่ผม
 อยากจะตั้งคำถาม ขณะเดียวกันเราเรียก สภาสูง ที่ในต่างประเทศ แม่บท คือ อังกฤษ
 เรียกว่า เฮาส์ ออฟ ลอร์ด (House of Lord) ในอเมริกาเรียกว่า เซเนต (Senate)
 เราก็แปลเป็นว่า วุฒิสภา ท่านเห็นไหมครับ แต่พวกเราก็มักจะไปเข้าใจผสมผสานเอาเอง
 ว่าเป็นผู้แทน ซึ่งใช่หรือเปล่า เพราะว่ากาารที่เขามี ๒ สภานี้ จะด้วยเหตุผลแตกต่างกันไป
 หหมดเลย จะเหมือนกับที่เราคิดคาดเดาเอาเองหรือเปล่านั้น ถือว่าเป็นผู้แทนประเภทหนึ่ง
 หรือว่าเขาเป็นการประนอมอำนาจระหว่างอำนาจเก่าของพวกเขาของพวกลอร์ด ที่เรียกว่า
 เฮาส์ ออฟ ลอร์ด -----

เป็นการประนอมอำนาจระหว่างขุนนาง กับ เฮาส์ ออฟ คอมมอน (House of Common) ก็คือ สภาของประชาชนธรรมดาทั่วไป จึงจำเป็นต้องมี ๒ สภา แต่เราเห็นเขามี ๒ สภา เราก็ทึกทัก แล้วเราก็ไปบอกอีกว่า เป็นผู้แทนทั้ง ๒ สภาอีก ท่านจับหลักตรงนี้ตามผมไปนิดเดียวนะครับ ท่านก็จะพอมองเห็นอะไรบางอย่าง ของสหรัฐอเมริกาที่เรียกว่าเซเนต เขาเป็นการเลือกตั้ง ก็จริง แต่เขาเป็นการเลือกตั้งเหมือนกับสภาผู้แทนราษฎรหรือเปล่า เขามีรัฐต่าง ๆ มากมายที่ต้องอยู่ในเต็ด (United) เข้าไปด้วยกัน ที่ต้องรวมเข้าไปด้วยกัน เขาจึงจำเป็นที่จะต้องมีตัวแทนของรัฐต่าง ๆ มาอยู่ในสภาสูงหรือเปล่า แล้วประเทศไทย มีรัฐอย่างนั้นหรือเปล่า ที่จะต้องมีเหมือนเขา ที่จะต้องอยู่ในเต็ดระหว่างห้าสิบกว่ารัฐ ที่มันกว้างขวางใหญ่โต เราเป็นระบบอย่างนั้นหรือเปล่า นี่ผมมาจากพื้นฐานในความคิดเลยนะครับ ท่านประธาน เพราะฉะนั้นด้วยพื้นฐานความคิดอย่างนี้ ผมคิดว่า เราคงจะต้องคิดอะไรให้เยอะเลย ว่าเราจำเป็นไหมว่า จะต้อง มี ๒ สภา แล้วจะต้องเป็นสภาที่มองเพียงแค่ว่า เป็นผู้แทน แล้วต้องเป็นผู้แทนทั้ง ๒ สภา เป็นสัดส่วนคล้าย ๆ กัน มาเลือกตั้งเหมือน ๆ กัน แล้วถ้าเลือกตั้งเหมือน ๆ กัน มันคล้าย ๆ กัน แล้วเราทำไมต้องมี ๒ สภา มันก็เป็นโจทย์ที่หลักการที่เราต้องคิด ผมฝากท่านประธานในประเด็นหลักการใหญ่ไว้ก่อนนะครับ หลักการเดียวกันนี้ ผมเคยกราบเรียนถามท่านอาจารย์พุทธทาส แล้วก็อยู่ในบันทึกเทป (Tape) แล้วเคยออกอากาศหลายต่อหลายครั้งแล้ว ผมถามว่า อาจารย์พุทธทาสครับ แล้วก็ถอดอยู่ในหนังสือเล่มนี้ด้วย มีผู้เอาไปทำหนังสือแล้ว ถอดเทป ผมถามว่า ในความหมายของคำว่า ประชาธิปไตย นี้ ท่านอาจารย์พุทธทาส หมายความว่าอย่างไร ท่านอาจารย์พุทธทาสตอบว่า ประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ ไม่ใช่ประชาชนเป็นใหญ่ ประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ ท่านตอบ ลองคิดดูนะครับ ไม่ใช่ประชาชนเป็นใหญ่ แต่ประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ ผมซักค้ำท่าน เพราะผมไม่เข้าใจ ผมจะมีความรู้สึก ว่า ประชาธิปไตยมันต้องประชาชนเป็นใหญ่ ทุกอย่างต้องมาจากประชาชน ประชาชนต้องใหญ่สุด แล้วก็เพื่อประโยชน์ประชาชนต้องมาจากประชาชนเท่านั้น ผมซักค้ำอยู่อีกสามสี่บรรทัด สามสี่ครั้ง แล้วท่านตอบผมอยู่คำหนึ่งว่า ให้ประชาชนได้รับประโยชน์จริง อย่างนี้จึงจะเป็นประชาธิปไตย ประชาชนเป็นใหญ่ แล้วมันไม่แน่ ประชาชนบ้าบอก็ได้ ของประชาชน โดยประชาชน ถ้าประชาชนเห็นแก่ตัว

แล้วฉิบหายหมด ท่านประธานครับ นี่คือคำยืนยัน ถอดเทปอยู่ในนี้ ผมรู้ว่าท่านประธาน ไม่ยอมให้เอาซีดี (CD - Compact Disc) มาเปิด กลัวว่าผมจะเอาท่านพุทธทาสมา อภิปรายด้วย ผมก็เลยไปเอาหนังสือมาให้ดูว่า ได้มีการพิมพ์หนังสือ โดยท่านอาจารย์ สุกฤษณ์ ศิวรักษ์ ที่ผมซักถามท่านอาจารย์พุทธทาส ตกลงท่านอาจารย์พุทธทาสสรุปว่า ประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ ไม่ใช่ประชาชนเป็นใหญ่ นั่นคือ ประชาธิปไตย ถ้าท่าน อยากจะรู้ว่า เนื้อหาข้างในต่อไปเป็นอย่างไรอีก ประโยชน์ของประชาชนเป็นใหญ่ทำ อย่างไร ลองหาอ่านดู ผมจะนำมาให้สภาแห่งนี้ก็ได้ในวันหลัง ทั้งเล่ม ท่านประธานครับ ด้วยเหตุผลดังกล่าว คือ หลักการ ปรัชญา และแนวคิดของประชาธิปไตย และแนวคิดที่ เราจะมีสภา เราต้องเป็นผู้แทนหรือไม่ หรือเราเรียกว่า สมาชิกสภา แล้วอะไรคือความจริง นั่นคือ ประการที่ ๑ ผมจะมาพูดถึงวุฒิสภาโดยเฉพาะนะครับ ท่านประธานครับ ประเทศไทยเคยมีวุฒิสภามาโดยตลอด เคยจะมีวุฒิสภาอยู่ครั้งหนึ่ง ก็ไม่สำเร็จ แล้วเรา มีวุฒิสภาจากการแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีมาโดยตลอดตั้งแต่อดีตมา เพิ่งมีอยู่ครั้งเดียว ที่มีวุฒิสภาจากการเลือกตั้ง ครั้งเดียว -----

ทำงานได้ ๖ ปี ครั้งที่ ๒ ก็ไม่สำเร็จ เพราะยังไม่ครบ ตกลงเรามีวุฒิสภา ให้เราพิสูจน์จาก การเลือกตั้งเพียงแค่ครั้งเดียว ท่านประธานครับ ครั้งเดียวนี้ทำงานเป็นอย่างไร ผมในฐานะที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาในครั้งนั้น มีประสบการณ์ตรง พร้อม ๆ กับคุณการุณ ไสงาม พร้อม ๆ กับคุณเสรี สุวรรณภานนท์ พร้อม ๆ กับ พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ เราอยู่ในห้องนี้ เราเป็นสภาร่างรัฐธรรมนูญ มีอยู่ ๔ ท่าน พวกเรารู้ดีครับ ท่านประธาน ครับว่า พวกเรา

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธาน สภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเดโช สนวนานนท์ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ หมดเวลาของการอภิปรายของท่านแล้วนะครับ ครบ ๑๐ นาที แล้วครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมยังไม่ได้ เข้าเรื่องเลยนะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ก็หมดเวลาแล้วครับ ไม่ได้เข้าเรื่อง ก็หมดเวลาแล้วครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เราได้ตกลงกัน แล้วว่า เรื่องใหญ่นี้นะครับ ท่านประธานกรุณาเถอะครับ ผมไม่ได้ไปประชุมด้วย

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ไม่ได้ตกลงเรื่องเวลาเลยนะครับ เวลายังคงเป็น ๑๐ นาที ตามเคยนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เราได้ตกลงกันแล้วนะครับว่า เรื่องใหญ่อย่างนี้จะต้องพิจารณา แล้วตกลงตั้งแต่แรกกับท่านอาจารย์นรินทร์ ก็บอก ๑๐ นาที ผมเห็นด้วยทุกอย่าง ยกเว้นเรื่องใหญ่

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ไม่มียกเว้นหรอกครับ ท่านอาจารย์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : มีครับ แล้วเมื่อวานนี้ก็ตกลงกันอีก
ท่านประธานอย่าให้เสียบรรยากาศเลยครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ไม่ได้ครับ ผมว่าไปตามกฎเกณฑ์ กติกาที่ตกลงกันไว้ครับ ถ้าปล่อยมันเกิน ๑๐ นาที
ทุกคนก็จะ ๑๐ นาที ก็เราจะเกินกันหมดนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมยังไม่ได้
พูดเลยเรื่องวุฒิสภา เพราะเราตกลงกันอย่างนั้น ผมก็ทำตามกฎเกณฑ์

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ไม่ทราบไปตกลงกันที่ไหน อย่างไรครับ ผมไม่ทราบครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธาน เมื่อวานนี้คุณเสรี
ไปประชุมกับกรรมาธิการยกร่างและพวกผม เราตกลงกันแล้ว แล้วหลังจากนั้น
ยังรู้เลยว่าคุณเสรีไปคุยกับท่านประธาน ไปคุยกับอาจารย์ธนิตด้วย แล้วจึงออกมา
เป็นรายมาตรา ผมนี่ยอมนะ ทั้ง ๆ ที่ตกลงกันไม่ใช่อย่างนั้นะ ท่านจะให้ผมพูดมากกว่านี้
อีกไหม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ไม่ใช่ครับ แต่นี่ว่าไปตามกฎเกณฑ์นะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธาน ท่านอย่าเล่นเกม
(Game) ในสภากับผมนะ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ไม่ใช่เล่นเกมครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ กรุณาอย่าพูดอย่างนั้นนะครับ ไม่ได้มีการ
เล่นเกมใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ว่าไปตามกฎเกณฑ์ กติกาที่ตกลงกันไว้ครับ เพราะฉะนั้น
เมื่อหมด ๑๐ นาที ก็คือ หมด ๑๐ นาที ครับ ไม่มีเป็นอย่างอื่นครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เราตกลง
ไม่ใช่อย่างนั้นครับ ลองถามเพื่อนสมาชิกดูก็ได้

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
มิได้ครับ ตกลงที่ไหน อย่างไร

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ตกลงในห้องนี้ครับ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
คือมติของสภา มีได้ครับ มติของสภา ๑๐ นาที ผู้แปรญัตติ คือ ๑๐ นาที นี่คือ ข้อเท็จจริง
ที่ว่าครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : มติของสภาก็บอกว่า ยกเว้น
เรื่องใหญ่ จะต้องเปิดโอกาสให้เต็มที่ แล้วครั้งนี้ก็มีคนอภิปรายเพียงแค่ผมกับคุณการุณ
เท่านั้น แล้วก็มีเสียงข้างน้อยอยู่คนหนึ่งเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นท่านกรุณาเถอะครับ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ผมไม่สามารถจะยกเว้นกฎเกณฑ์ที่วางไว้ได้ครับ ก็ครบ ๑๐ นาที คือ ๑๐ นาที ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ กฎเกณฑ์
ไม่ใช่อย่างท่านประธานพูดนะครับ กฎเกณฑ์ไม่ได้เป็นอย่างท่านประธานพูด เราบอก
แล้วว่าเรื่องใหญ่นั้น เราเป็นอีกเรื่องหนึ่ง มันไม่เหมือนกันครับ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ก็ขอให้ยุติได้แล้วครับ ขอเชิญคุณรุจิราครับ

รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร : ขอบพระคุณค่ะ ด้วยความเคารพ
ในท่านประธาน แล้วก็ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ นะคะ ใน สสร. ๑๑๐ คน ก็มี ๑๑๐ ความรู้
ทุกคนมีความสามารถ แล้วก็เหตุผลส่วนตัว ขอเสนอทางออกอย่างนี้ได้ไหมคะว่า
ที่ท่านให้เวลา ๑๐ นาที นี้ ผู้ที่จะอภิปรายก็ต้องรวบรวมคำพูดให้สั้น ได้ใจความ ไม่ต้อง
อ้อมอ้อมมากมาย สามารถพูดให้เหลือภายใน ๑๐ นาที ก็น่าจะทำได้ เพราะการพูด
นาน ๆ นั้น ก็เป็นการรบกวน สสร. คนอื่น ที่เขาจะต้องทนฟังมาตลอด และนอกจากนี้
อยากจะกราบวิงวอนขอรับรองเพื่อน สสร. หลาย ๆ ท่านว่า ในการพูดนั้นขอท่านได้เห็นอก
เห็นใจเพื่อน สสร. คนอื่นด้วย ที่บางครั้งเขาจำเป็นต้องทนรับฟังในเรื่องที่เขาคิดว่า
ไม่จำเป็นต้องพูดก็ได้ นะคะ ด้วยความเคารพในความคิดของทุกท่านนะคะ เพราะฉะนั้น
ใน ๑๐ นาทีนั้น ถ้าเราจะพูดแต่เนื้อ ๆ โดยร่างไว้ก่อน แล้วมาพูดก็ได้ นะคะ ไม่จำเป็นต้อง
อ้อมอ้อมอีกแล้ว เพราะว่าทุกท่านก็มีอยู่ในใจแล้วว่า อยากได้สภาเดียว หรืออยากได้
๒ สภา เพียงแต่ว่า นำเหตุผลที่ตนเองอยากได้ ๒ สภา หรือสภาเดียวมากล่าวเท่านั้น

๑๕

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

อุทัยวรรณ ๖/๔

ด้วยความเคารพ และขอโทษ ถ้าหากว่าเป็นการพูดในสิ่งที่สร้างความไม่พอใจให้บางท่าน
ขอขอบคุณค่ะ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณครับ ก็คงจะยุตินะ คุณวุฒิชชาติครับ เชิญครับ

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ
กระผม วุฒิชชาติ กัลยาณมิตร ท่านประธานครับ ผมใคร่ขอความกรุณาท่านประธาน
อย่างนี้ครับว่า -----

เรื่องที่อาจารย์เจิมศักดิ์กำลังพูดอยู่นี้ครับ มันเป็นเรื่องหนึ่ง ซึ่งถ้าวันนี้มันตกผลึก แล้วสังเคราะห์กันได้ในเรื่องของสภาเดียว หรือ ๒ สภา นี่นะครับ ประเด็นของอาจารย์เจิมศักดิ์นี้ก็หายไป ของท่านสมาชิกอีกหลาย ๆ ท่านในเรื่องของสภาเดียวก็จะหายไป ผมว่าเรื่องนี้ครับ ท่านยึดหยุ่นสัณนิษฐานได้ไหมครับเกี่ยวกับเรื่องเวลานะครับ แล้วก็ขอความกรุณาท่านประธาน คือให้เข้าไปในเรื่องของประเด็น แต่ว่าท่านอย่าไปกำหนดในเรื่องของ ๑๐ นาที เลยครับ เพราะบางทีสาระสำคัญในเรื่องของการที่ว่า จะทำให้คนเขารู้ มันต้องใช้เวลาพอสมควรครับ ท่านประธานครับ กรุณาพิจารณาด้วยครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ขอบพระคุณครับ ผมว่าในเรื่องนี้ขอให้ยุติได้แล้วครับ ไม่มีการอภิปรายแล้วนะครับ เพราะมันเสียเวลา ยิ่งอภิปราย ยิ่งเสียเวลามากขึ้นนะครับ ผมดำเนินการไปตามข้อตกลงที่ตกลงกันไว้แล้วในสภานี้ครับ คงพอแล้วครับคุณอุทิศครับ ถ้าเป็นเรื่องเดียวกันคงพอครับ ท่านศักดิ์ชัยครับ ถ้าเรื่องเดียวกัน ขออนุญาตต่อไปเลยนะครับ เรียงเชิญผู้เจ้าของอภิปรายต่อไปนะครับ คือ ท่านการุณ ไสงาม ครับ

(นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล : ท่านประธานครับ ใช้สิทธิประท้วงครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ท่านจะประท้วงหรือเปล่าครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล : ประท้วงครับท่านประธาน

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ถ้าประท้วง กรุณาบอก ผิดข้อบังคับข้อไหนครับ กรุณาบอกก่อนครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล : ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : มิได้บอกข้อบังคับ ประท้วงใคร และข้อบังคับข้อไหนครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตประท้วงท่านประธานครับ

๑๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

หน้า ๗/๒

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ประท้วงผมเรื่องอะไรครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : เรื่องข้อตกลงในการอภิปรายครับ ท่านประธาน
ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : มิได้
ครับ ไม่มีครับ ไม่มีอนุญาตให้ประท้วงในเรื่องนั้นเลยครับ กรุณาอ้างข้อนะครับ ประท้วง
ในข้อไหน ว่าอย่างไร

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตประท้วง
ท่านประธาน ในข้อบังคับเรื่องการอภิปราย ข้อที่ ๔๘ ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ว่าอย่างไรครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : ว่าผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน คือ ผู้เสนอญัตติ แต่ถ้า
ผู้เสนอญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตใช้สิทธิอภิปรายเพียงคนเดียว

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
เดี่ยวครับ หยุดตรงนั้น แล้วผมผิดตรงไหนครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : ท่านประธานครับ ผมหาหรืออย่างนี้ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ไม่ได้
ครับ ไม่ใช่หรือครับ นี่ขณะนี้อยู่ในวาระประท้วงครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : ท่านประธานครับ ที่ประท้วง ก็คือว่า ที่ผ่านมา
เราได้มีการพูดคุยในที่ประชุม ก็คือว่า ข้อมาตราใดที่มีเรื่องสำคัญ ผมว่า สสร. ทุกคนรับรู้
ครับ บางประเด็นเรายอมครับ ๑ นาที ๒ นาที เราก็ยอม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ท่านศักดิ์ชัยครับ ผมขอประทานโทษจริง ๆ ครับ เพราะนั้นไม่อยู่ในเรื่องของการประท้วง
ครับ ถ้าท่านอ้างมาตราไม่ได้ กรุณานั่งลงเลยนะครับ ไม่สามารถมีสิทธิประท้วงได้เลย
นะครับ เชิญคุณการุณเลยครับ ไม่มีทางเป็นอย่างอื่นนะครับ เชิญคุณการุณครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ
ท่านประธานครับ ผมเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่สงวนไว้ครับ ขออนุญาต
ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ขออนุญาตเรื่องอะไรครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตครับท่านประธาน คือ
จริง ๆ ผมมีเวลาในการที่จะอภิปราย

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ไม่ได้
ครับ เรื่องนั้นจบแล้วครับ ท่านอาจารย์คมสันครับ ไม่มี ขอเวลานอนเวลาใด ๆ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : ผมยังไม่ได้อภิปรายเลยครับ
ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ไม่ใช่
ครับ ท่านอาจารย์ไม่ได้มีการแปรญัตติได้

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : ผมสงวนความเห็นในเรื่องของการมี
สภาเดียวหรือไม่ไว้ครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
สงวนความเห็น อันนี้ก็ขอให้อาจารย์การุณ เจ้าของญัตติเขาว่าไปก่อนนะครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : ผมกำลังจะขอเสนอท่านประธาน
อย่างนี้ครับว่า ผมจะไม่อภิปราย แต่ผมจะยกเวลาการอภิปรายให้ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์
อภิปรายต่อครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ได้ครับ ๑๐ นาที ได้ครับ อนุญาต แต่ว่าถ้าอย่างนั้นอาจารย์เจิมศักดิ์เชิญนะครับ ถ้าจะใช้
สิทธิอันนี้อีก ๑๐ นาที ครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : อาจารย์ครับ ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ
ผม อุทิศ ชูช่วย ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ท่านอุทิศครับ ยื่นยกมือประท้วง ยื่นขึ้นแล้วยกมืออย่างนั้น ประท้วงใช้ไหมครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ไม่ครับ ผมขอหารือนิดเดียว

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ถ้าหารือ ผมไม่อนุญาตให้หารือครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านประธานครับ เมื่อวานนี้เรามาประชุมนอกรอบกัน

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ไม่ได้ครับ ยุติแล้วเรื่องนั้นนะครับ จบแล้วครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ก็แสดงว่า ต่อไปนี้การประชุมนอกรอบไม่มีความหมาย
นะครับ อย่าเรียกนัดประชุมเด็ดขาดนะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
เมื่อวานมิได้มีการประชุมนอกรอบครับ หหมดแล้วนะครับ เชิญ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์
จะใช้สิทธิก็ได้ครับ ไม่อย่างนั้นก็ต้องเป็นคุณการุณครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อย่าเพิ่งจับเวลาครับ ผมคิดว่า
ผมขอบคุณทางกรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่ให้มีโอกาสพูดต่อหน้าครับ โดยยกสิทธิ
นั้นให้ และผมก็อยากจะเรียนท่านประธานนะครับ สิ่งที่เราตกลงกันไว้เมื่อวานนี้แสดงว่า
ข้อตกลงดังกล่าวเราไม่เอากันตามนั้นใช้ไหมครับ สภาแห่งนี้ สมาชิกจะารู้ หลังจากนั้น
ผมพยายามไปประชุมกันต่อ แล้วกับบอกสมาชิกทุกคนว่า จะให้เดินตามขั้นตอนอย่างไร
ถ้าอย่างนั้นพวกผมก็จะเห็นตามสมควรนะครับ ที่ผมจะโหวต (Vote) ไปตามสมควรว่า
แต่ละเรื่องจะเดินไปอย่างไรนะครับ เดี่ยวพวกเรา ก็คงจะต้องทำตามความสมควรของ
พวกเราแล้วกัน

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ขอบพระคุณครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เรื่องวุฒิสภานี้ ผมเคยมีประสบการณ์ตรงที่อยู่ในวุฒิสภา แล้วในการที่เราไปรับฟังความเห็น ผมเป็น ประธานกรรมาธิการที่ประสานการมีส่วนร่วม ในรอบแรก ก่อนที่กรรมาธิการยกร่าง ทั้งหมด เมื่อไปถามประชาชน ประชาชนยอมมีตัวตั้งเพียงแค่ ๒ อย่าง ก็คือ เรื่องการ แต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี กับเรื่องของการเลือกตั้ง เพราะว่าในประเทศไทยเคยมีอยู่ ๒ ประเภท ประชาชนเขาก็บอกมาว่า แต่งตั้งนะไม่เอาแน่นอน เพราะฉะนั้นอันนี้ยืนยันว่า ไม่เอาแต่งตั้งโดยนายก แต่ว่าการเลือกตั้ง เขาชอบการเลือกตั้ง แต่พอกรรมาธิการไป ประดิษฐ์ของใหม่ขึ้นมา บอกว่าใช้ระบบสรรหาจากเขต และสรรหาโดยอาชีพ ปรากฏว่า ประชาชนหันกลับมาขอการสรรหา ซึ่งก็เป็นสิ่งที่แปลก ผมซักถามต่อหน้า สสร. จำนวน มากกว่า ทำไม่ถึงไม่ชอบการเลือกตั้งอีกต่อไปละ ท่านบอกว่า ท่านเกรงว่า การเลือกตั้งจะ ได้แต่ผู้ที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น แล้วก็ถูกพรรคการเมืองแทรก แล้วก็มีการทุจริตซื้อเสียง โกงซ้ำซากเหมือนเก่า แล้วก็ประการสุดท้าย ท่านกลัวว่า จะได้คนไม่แตกต่างอะไรกับ สส. เป็นคนประเภทเดียวกัน ดีหรือเลวประเภทเดียวกัน ท่านประธานครับ ต่อมาเมื่อ กรรมาธิการรับฟังความเห็นรอบที่ ๒ มีการวิพากษ์วิจารณ์กันมากกว่า กรรมการสรรหาก็กฎ วังเต็นได้ ไม่ว่าจะ เป็น ๑๐ คน ๕ คน ก็คนก็ตาม ก็ถูกวังเต็นได้ แล้วในสังคมไทยระบบ อุปถัมภ์ก็มีการวังเต็น ตกลงที่กรรมาธิการยกมาให้มีกรรมการสรรหา อาจจะมี ปัญหา กรรมการยกก็เปลี่ยนใหม่ เป็นเลือก ๗๖ แล้วก็ผสมกับสรรหาโดยอาชีพ อีก ๘๔ ตกลงท่านก็ใช้ระบบผสม ท่านประธานครับ จากประสบการณ์ที่ผมนี้มาจากการ เลือกตั้งของ สว. วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ พวกเรามี ๒๐๐ คน ครับ เราสมมุติว่า จะต้องเป็นผู้ ที่เป็นอิสระจากพรรคการเมือง อิสระ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีวุฒิภาวะ เป็นอิสระในการดูแล บ้านเมือง ท่านประธานครับ ๖ เดือนแรก ค่อนข้างใช้ได้ เพราะว่าเราเป็นอิสระและมีความ เป็นอิสระพอสมควร ยกเว้นบุคคลที่มีพ่อเป็น สส. มีสามีเป็น สส. หรือมีภรรยาเป็น สส. หรือไปพันกับพรรคการเมือง ซึ่งมีสามสิบสี่สิบคนก็พอจะใช้ได้ ถัดออกมา เราเสียไปอีก กลุ่มหนึ่ง คนที่มีญาติ มีลูก มีน้อง มีพี่รับราชการ กำลังจะเป็นผู้ว่า กำลังจะเป็นผู้กำกับ กำลังจะไปเป็นตำแหน่งแม่ทัพ ตกลงคนพวกนี้ก็ต้องเอาใจรัฐบาล ค่อย ๆ

แปรเปลี่ยนไปเอาใจรัฐบาล ถัดมา มีการจ่ายเงินเดือนให้กับ สว. บางคน
เดือนละห้าหมื่น แล้วมีการจ่ายเฉพาะกิจในการสรรหาองค์กรอิสระอีก ท่านประธานคง
รู้ว่า ผมนี่เป็นคนเอาจริงเอาจังเรื่องนี้ ตรวจสอบ แล้วก็แฉ ท่านประธานครับ ถัดมา เราเจอ
สว. ที่อยากให้ลูกนี้ไปลง สส. หรือคิดถึงตัวเองว่า ใกล้เวลาจะหมด อยากจะลง สส.
แล้วต้องสังกัดพรรคการเมืองบางพรรคในบางภาค จึงจะได้รับการเลือกตั้ง ก็เริ่มที่จะ
ไม่เป็นอิสระตามไปตามลำดับ ท่านประธานครับ ในที่สุด สว. ที่เป็นอิสระอยู่ในสภา
๒๐๐ คน เหลือแค่สี่สิบห้าสิบคน ยิ่งกว่านั้น การเลือกประธานวุฒิสภาชัดเจนมาก
เมื่อครั้งประธาน พลตรี มนูญกฤต รูปขจร ที่หมดวาระลงใน ๒ ปี ในการเลือกในครั้งถัดไป
วุฒิสภาถูกแทรกแซง มีการให้ปากคำในศาลรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา โดยผู้ที่เป็น
รองประธานวุฒิสภา คือ คุณนิพนธ์ วิไลษฐยุทธศาสตร์ ได้ให้การกับศาลรัฐธรรมนูญ
ชัดเจนว่า -----

เพื่อน สว. อีกคนหนึ่งถูกเรียกไปที่บ้านพิษณุโลก มีนายกทักษิณนั่งหัวโต๊ะเป็นประธาน มีคุณสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ มีเลขาพรรค ก็คือ คุณสุริยะะ แล้วก็บอกว่าให้ไปเจรจา ให้คุณนิพนธ์ วิเศษยุทธศาสตร์ ถอนตัวซะ แล้วก็บอกกับเพื่อนสมาชิก สว. ว่า คนทำธุรกิจนี้เขาไม่ต้องการขัดแย้งกับฝ่ายบริหารบ้านเมืองไม่ใช่หรือ เพราะ สว. คนที่นำเข้าไปเขาทำภูเก็ตแอร์ (Phuket Air) แล้วเขาทำธุรกิจเยอะเยาะ ท่านประธานครับ อีกเหตุการณ์หนึ่ง พลตรี มนูญกฤต เล่าให้ผมฟัง แล้วบอกว่า ให้ไปพูดที่ไหนจะยืนยันให้ทั้งหมด ท่านประธานมนูญกฤตลงจากบัลลังก์เหมือนท่านประธานนี้ เดินออกไปผ่านห้องน้ำผู้ชายตรงนี้ ผ่านไปถึงเกือบจะถึงหน้าห้องนายกรัฐมนตรี บังเอิญเดินเจอกับ นายกรัฐมนตรี ชื่อ ทักษิณ ชาวคราวตอนนั้น พลตรี มนูญกฤต ถูกเบียดแทรกแน่นอน ไม่มีทางได้ พลตรี มนูญกฤต ถามคุณทักษิณว่า ตกลงท่านนายกจะไม่ยอมให้ผมเป็นประธานใช่ไหม คุณทักษิณตอบว่า ผมต้องการคนที่สั่งได้ ท่านประธานครับ พลตรี มนูญกฤต ยืนยันได้ตลอด และในการเลือกองค์กฤษฎะทั้งหลาย ท่านประธานเป็นไปได้อีกไหมครับว่า บัตร ๘๐ ใบ เหมือนซีร็อกซ์ (Xerox) กันเลย เลือกคน ๙ คน ๓ ๕ ๗ ๙ ๑๑ ๑๓ เลือกใจตรงกันหมดแปลสื่อกว่าคน ในที่สุดองค์กฤษฎะก็มีปัญหาอย่างที่เรา รู้กัน ทั้ง ปปช. ผมต้องตามไปเช็กบิลทั้งศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน รัฐสภา กกต. ซึ่งอีกไม่นาน ปปช. ก็กำลังจะจัดการเรื่องขึ้นเงินเดือนตัวเอง ท่านประธานครับ เราว่ามันมีความเจ็บปวดอย่างไรบ้าง ในที่สุดท่านประธาน โดยสรุปบุคคลที่เป็น สว. ในสมัยผมก็คือ สส. ที่ไม่สังกัดพรรคการเมือง ท่านบอกว่า สส. ถ้าไม่สังกัดพรรคการเมืองแล้วจะมีปัญหา เขายกตัวอย่างกันว่า นั่งรถไฟมาจากบ้าน จะมาประชุมสภา ขายตัวไปแล้ว ๓ ครั้ง แล้วขายตัวครั้งสุดท้ายในห้องน้ำข้างหลังบัลลังก์ ตกลงเราหวังจะได้ สว. ที่เป็นอิสระ เราหวังจะได้ สว. ที่เป็นผู้มีวุฒิภาวะ แต่ว่าเมื่อเราไปของแท้จริงแล้วมันเป็นแบบนี้ เมื่อการสรรหาที่มีปัญหา เพราะว่ามันมีการวิ่งเต้น การแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีก็มีปัญหา มีการให้เงิน ให้ทอง เพื่อจะเป็น สว. ท่านประธานครับ แล้ว สว. ที่มานี้ ใช้งบประมาณปีละประมาณเกือบพันล้านนะครับ คนเข้าใจผิดแค่เงินเดือน สว. เฉย ๆ ไม่ใช่ เขาแอบอยู่ที่ผู้ช่วยอีก ๕ คน ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวอีก ๑

๒๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๙/๒

เงินเดือนรวมกัน เท่ากับ สว. อีก ๑ คน และมีข้าราชการ มีงาน มีอะไรต่ออะไรที่จะต้อง
รับใช้ รับรอง บินไปที่ไหน ๆ ได้อีก รวมกันแล้ว ปีหนึ่งเกือบพันล้าน ท่านคิดว่า คุ่มใหม่
ถ้าเช่นนั้น เราได้คนเหมือนกันไม่มีผิดกับการที่เป็น สส. ถ้าเช่นนั้นเรามีเสียสภาเดียว
ดีไหมครับ ในเมื่อก็เป็นอย่างนั้น แล้วเรื่องของการกลั่นกรองกฎหมายเราก็สามารถจะตั้ง
กรรมาธิการวิสามัญ ให้ สส. ที่มีอยู่ส่วนหนึ่ง ไปร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมาธิการ
วิสามัญ เพื่อที่จะดำเนินการกลั่นกรองกฎหมายแทนได้ เรื่องการควบคุมตรวจสอบรัฐบาล
ทำได้อยู่แล้ว เรื่องขององค์กฤษฎีกา ปัจจุบันนี้รัฐธรรมนูญ กรรมาธิการยกกว้างก็ยกมาให้มี
หน้าที่เพียงแค่รับรอง หรือไม่รับรองเท่านั้น ซึ่งไปได้ สส. ก็ทำได้แบบนี้ เหลือแต่เพียงแค่
ถอดถอนเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นท่านประธานครับ ถ้าเราดูกันให้ดีตรงนี้ เรามีไป ทำไม่
ครับ ๒ สภา เราหาทางออกไม่ได้ ท่านจะแต่งตั้ง ท่านจะสรรหา หรือท่านจะเลือกตั้ง ต่างมี
ปัญหา แล้วเราก็ได้คนประเภทเดียวกันหมด ก็มี ผมไม่ได้บอกว่า ประเภทไม่ดีนะครับ
แต่เราก็มีเสียประเภทเดียว คือ สส. ประเภทเดียว แล้วเราทุ่มแรงกาย แรงใจ ในการทำให้
สส. ประเภทเดียวนั้นดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ขอบพระคุณมากครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณครับ เชิญท่านการุณครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธาน อย่าเพิ่งจับเวลานะ ผมขอหารือ
นิดเดียวครับ ข้อที่ ๑ คือ ไม่ทราบว่า ท่านผู้ใดจะเมตตา ผมขอเวลาแบ่งมาให้เหมือนกับ
อาจารย์เจิมศักดิ์ได้ไป ๑๐ นาที อีกหรือเปล่า มีไหมครับ มีท่านผู้ใดจะเมตตาผมไหม
สัก ๑๐ นาที ๕ นาที เจียบ แสดงว่า ไม่มี ท่านประธาน ข้อที่ ๒ ขอเรียนท่านประธานว่า
ขอใช้สิทธิอย่างนี้ดีไหม เนื่องจากประเด็นนี้เป็นประเด็นใหญ่ ถ้าประเด็นสภาเดียว
หรือ ๒ สภา ได้ไปทางใดทางหนึ่ง เช่น ฝ่ายสภาเดียวนี้แพ้ตไป เป็น ๒ สภา ประเด็น
ของผมนะครับ ๑๓๘ ประเด็น ประมาณ ๗๒ มาตรา ก็จะหลุดไปประมาณไม่น้อยกว่า
๕๐ ประเด็น ประมาณเกือบสามสี่สิบมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ว่านี้ จึงขอว่า
ถ้าอย่างนั้นขอรวมประเด็น ทุกประเด็นประมาณ ๕๐ ประเด็น ประเด็นละ ๑๐ นาที
๕๐๐ นาที ได้ไหม ผมพูดทีเดียวเลย

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
คำตอบ คือ ไม่ได้ครับ ชัดเจนครับ

นายการุณ ไสงาม : โอ้โห ทำอย่างไร ถ้าอย่างนั้น ถ้าอย่างนั้นแสดงว่า
ผมต้องพูดทุกประเด็น ๕๐ ประเด็นนี้ ไม่ว่าจะประเด็นนั้นจะหลุดบ้าง ไม่หลุดบ้าง
ประเด็นละ ๑๐ นาที ๑๐ นาที ๑๐ นาที ๕๐ ประเด็น ก็คือ ๕๐๐ นาที แต่ว่า ๕๐ ครั้ง
แต่ถ้าท่านประธานเมตตา นะครับ ผมคงไม่ต้องถึง ๕๐๐ นาที

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
คงเอาตามกฎเกณฑ์ กติกา ก็แล้วกันครับ ไม่มีปรับเปลี่ยนก็แล้วกันนะครับ

นายการุณ ไสงาม : คือ บางทีถ้าทำความเข้าใจให้ดีตรงส่วนนี้นะครับ
จะประหยัดเวลามากศาล ท่านประธาน

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : คือ
ถ้าไม่ต่อล้อต่อเถียงตรงนี้ ก็ประหยัดเวลาไปได้อีกเยอะนะครับ กรุณาเริ่มต้นได้เลยนะครับ

นายการุณ ไสงาม : ผมฟังอาการแล้ว ดูหลายคนกำลังจะปรึกษาหารือกัน ท่านประธาน ถ้าเกิดเขาขออนุญาตไปปรึกษาหารือข้างนอกทั้งหมดห้องนี้ ท่านประธานจะเหลือนั่งอยู่คนเดียวนะ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ก็ไม่เป็นไรครับ ถ้าเป็นอย่างนั้น มันเป็นตามวาระอย่างนั้น ก็เป็นไปตามวาระอย่างนั้น ละครับ คุณการุณ เชิญครับ

นายการุณ ไสงาม : เอ้า ผมจะลองพยายามดูนะครับ ท่านประธานครับ อ้าว เริ่มจับเวลาได้ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ ไสงาม นะครับ ผมไม่มีสมาธิ ท่านประธาน ผมขออนุญาตให้พวกเราทั้งหมดทุกคนไปปรึกษาหารือกันให้จบก่อน ดีไหม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ผมคิดว่า ท่านสมาชิกครับ ถ้าจะประชุมอะไร ก็ไม่ใช่ประชุมห้องนี้ ช้อนประชุมนะครับ ผมเรียนกรุณาหน่อยนะครับ

นายการุณ ไสงาม : ผมก็อยากไปประชุมกับเขาเหมือนกันนะตอนนี้ รู้สึกทางโน้นจะสนุกกว่าแล้วละตอนนี้

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ไม่ได้ครับ ไม่ได้ครับ คือ ท่านสมาชิกครับ ท่านสมาชิกครับ เดี่ยวท่านเจิมศักดิ์ ท่านทั้งหมด ท่านการุณไปไหนครับ ไม่ใช่ครับ คือ ท่านจะไม่ใช้สิทธิหรือครับ ถ้าใช้ก็กรุณามาใช้สิทธิของท่านครับ ไม่ต้องเดือดร้อนเขาครับ ไม่ต้องเดือดร้อนเขาครับ เวลาเดินแล้ว นะครับ ท่านการุณครับ ท่านการุณครับ ขณะนี้เวลาของท่านหมดไปแล้ว ๑ นาที ๘ วินาที นะครับ ขอขอบคุณท่านสมาชิกครับ ที่ปฏิบัติตามระเบียบวาระ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ ไสงาม นะครับ คือ ท่านประธาน เพื่อนสมาชิกเขาก็บอกว่า ที่จริงประเด็นนี้ คนที่อาจจำเป็นต้องพูด ยาวนิดหน่อยนี่นะครับ ก็คงมีอยู่เพียงแค่สองสามคน อย่างเช่น ของทีมอาจารย์เจิมศักดิ์ ก็อาจจะมีอาจารย์เจิมศักดิ์คนเดียว หรืออาจจะมีท่านอื่นนิดหน่อย หรืออย่างของผม นี่นะครับ สงสัยจะมีของผมคนเดียว ตัวเดียว อันเดียว หัวเดียวกระเทียมลีบอยู่นี้ ก็อาจจะ ๑๕ นาที ๑๗ นาที สมมุตินะครับ ถ้าท่านประธานจะเมตตาอะลุ่มอล่วยส่วนนี้ แต่ท่านอื่น ก็คงจะไม่มีใครมาเสนอบอก คุณการุณ ๑๗ นาที คุณเจิมศักดิ์ ๒๐ นาที ผมก็ขอบ้าง คงไม่มีใครถึงขนาดนั้นนะ แต่ผมว่าเพื่อนสมาชิกเราไม่ใจไม่ใ้ระก้ำกันขนาดนั้น ข้อที่ ๑ นะครับ

ข้อที่ ๒ เพื่อนสมาชิกเขาบอกว่า หนังสือเชิญประชุมนะครับ ด้วยรองเสริ ย่อ ๆ นะครับ มีดำริให้เรียนเชิญท่านร่วมประชุม เพื่อหารือเกี่ยวกับการพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๒๐ คือ เมื่อวานนี้นะครับ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ฝ่ายค้าน อะไรต่าง ๆ ขึ้น ๓ อาคารรัฐสภา ๑ ท่านสมาชิกเขาบอกว่า ถ้าอย่างนั้นการเชิญ ประชุม และข้อตกลงที่เชิญประชุมมานี้จะไม่มีคามหมายใช่ไหม อันนี้เขาห่วงมานะครับ ผมก็เลยถือโอกาสมาท้วงแทนเพื่อนสมาชิกเขา เอาละ เริ่มเลยนะครับ ท่านประธาน ของผม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เจ้าหน้าที่กดเวลาใหม่

นายการุณ ไสงาม : เวลาเริ่มใหม่ครับ ขออนุญาตเริ่มเวลาใหม่ครับ แล้วก็เวลาก็อะลุ่มอล่วยกันนะ ก็เข้าใจ บางทีเกิน ๆ ไปบ้าง กดเบรก (Break) กดเวลา เบรกไปบ้างเป็นระยะ ๆ นะครับ ท่านประธานอย่าเครียดนะครับ ผมก็จะเริ่มไม่เครียดแล้ว เพื่อนสมาชิกครับ นี่มันเสียสมาธิ ท่านประธานครับ ผมอยากไปร่วมทางโน้นมากกว่า อภิปรายเสียแล้วนะ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
กรุณาเริ่มเถอะครับคุณการุณ กรุณาเถอะครับ กรุณาเถอะครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ ไสงาม นะครับ ผมจะพยายามรวบรัด ผมขออนุญาตท่านประธาน ขออนุญาตใช้แผ่นนะครับ มีอยู่ ๓ แผ่น

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
อนุญาตครับ

นายการุณ ไสงาม : ซึ่งผมได้แจ้งให้ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ทางโน้นเขาฉายให้ มันอาจจะง่ายต่อการอธิบายของผมนะครับ และก็ทำให้การอธิบายของผมสั้นลง ท่านประธานที่เคารพครับ ต้องขออนุญาตเรื่องสภาเดียวเสียก่อนนะครับ วันนั้นนะครับ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน เป็นวันที่มีการประชุมของคณะกรรมการยกกว้าง ร่วมกันกับพวกเราที่แปรญัตติ ในเรื่องนี้ครับ ผมจับใจความ แล้วก็สำคัญมาก มีอยู่ ๒ ท่าน ซึ่งทั้ง ๒ ท่าน นี้ ไม่จำเป็นที่ท่านจะเห็นด้วยกับผม แต่ผมได้ประเด็นของท่านมา ทั้งหมด ๒ ท่าน มีประเด็นสั้น ๆ อยู่ ๓ ใจความ

ประเด็นที่ ๑ นะครับ ขอเชิญแผ่นที่ ๑ นะครับ ท่านที่ให้คำพูดในวันนั้น คือ ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ท่านพูดในวันที่ ๖ มิถุนา ท่านบอกว่า ระบบการเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญ และอีกท่านหนึ่งครับ คือ ท่านรองศาสตราจารย์ ศรีราชา เจริญพานิช ท่านบอกว่า ท่านอยากเห็นการเปลี่ยนแปลง และท่านบอก อีกคำหนึ่งบอกว่า ท่านอยากลองของใหม่ ๒ ท่านนี้นะครับ ต้องขออนุญาตท่านนะครับ ที่ขออนุญาตใช้ชื่อท่านมาเป็นคำขวัญขึ้น แล้วก็ท่านไม่จำเป็นจะต้องเห็นด้วยกับผม หรืออาจจะเห็นด้วยกับผม ก็ขอบพระคุณนะครับ จากประเด็นนี้ละครับ คือ ระบบการเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญ ผมก็มาอยู่ที่สภานี้นะครับ ทั้งได้ ทั้งตก ทั้งเป็นผู้แทนราษฎร ทั้งเป็น สว. ทั้งตอนนี้อยู่มาจากสรรหา มาเป็น สสร. ผมผ่านการเลือกตั้งประมาณ สิบกว่าครั้ง -----

ในจำนวนสิบกว่าครั้งของ ๒๔ ปี นะครับ ก็ผ่านมาทุกระบบ ทุกแบบ แบบเขตละ ๓ คน เรียงเบอร์ ก็ผ่านแล้ว แบบทั้งจังหวัด เป็นพวง ซึ่งตอนนั้น เป็นการเลือกตามรัฐธรรมนูญ ฉบับเมื่อตอนปี ๒๕๒๖ ซึ่งเป็นการใช้ฉบับเต็มแล้ว ยังมีการเลือกตั้งเป็นพวงอยู่ แล้วก็การเลือกตั้งเป็นพวงนั้น บังเอิญว่า เป็นการเลือกตั้งซ่อมแทนคนที่ตายที่บุรีรัมย์นั้น ก็คือ คุณบุญเยี่ยม โสภณ เสียชีวิต ผ่านการเลือกตั้งทั้งจังหวัด เป็นพวง ก็ผ่านแล้ว ผ่านการเลือกตั้งแบบเขตละคน เบอร์เดียว เรียงเบอร์ อะไรต่าง ๆ ก็ผ่านแล้ว พรรคทีลิสต์ (Party list) ที่ท่านชื่นชมกันก็ผ่านแล้ว การเลือกตั้ง สว. แบบทั้งจังหวัด เขตใหญ่ แล้วก็กาได้เบอร์เดียว แล้วเอาคะแนนมาเรียงกันก็ผ่านแล้ว เรียกว่า ผมได้เจอ ได้พบ ผ่านการเลือกตั้งในประเทศไทยที่มีอยู่ทั้งหมดทุกแบบ วันนี้ในร่างรัฐธรรมนูญของ กรรมาธิการยกร่างก็ยังมีไม่พัวพันเกี่ยวกับเรื่องแบบต่าง ๆ ที่เคยผ่านมาแล้วทั้งสิ้น และในของเพื่อนสมาชิกที่แปรญัตติ โดยเฉพาะ ๒ สภา ก็เคยมีการเลือกตั้งผ่านมาแล้วทั้งสิ้น นั่นคือเขตละคน เรียงเบอร์ เขตละ ๓ คน พรรคทีลิสต์ สว. มาจากการเลือกตั้ง อย่างนี้เป็นต้น ผมเห็นหมดแล้วละ ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพก็เห็นเหมือนกันกับผมนั่นแหละ แม้แต่ของทางกลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์ที่สภาเดียว ก็เป็นพรรคทีลิสต์ ส่วนหนึ่ง แล้วก็มาจากการเลือกตั้งอีกส่วนหนึ่ง ก็เหมือนกับที่เคยมีมา ถ้ามองว่า ที่เคยมีมานั้นมีปัญหา อะไรบ้าง ผมเอาเฉพาะปัญหาใหญ่ ๆ เอาเฉพาะปัญหาใหญ่ ๆ ไม่เอาปัญหาปลีกย่อย เล็กน้อย ผมเห็นว่า ๔ ปัญหานี้มีปัญหาจากการเลือกตั้งที่ผ่านมาในระบบที่ท่านบอกว่า เรียงเบอร์ เขตละคน เขตละ ๓ คน พรรคทีลิสต์มาแล้วทั้งสิ้น นี่คือผลผลิตส่วนหนึ่ง หรือดอกผลส่วนหนึ่งของระบบการเลือกตั้งที่ท่านเคยใช้และเคยทำมาทั้งสิ้น ปัญหาหลัก จากการเลือกตั้งที่ว่านั่น คือ ๑. มีการซื้อเสียงอย่างถล่มทลาย ซื้อเสียงแบบว่าลืมหูลืมตา ไม่ขึ้น และมีการทุจริตการเลือกตั้งทุกวิธีการ ทุกระบบ ทุกแบบ มากมาย หลายวิธีการ ใช้ทั้งข้าราชการที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นส่วนร่วมในการทุจริต ใช้ทั้ง กต. ระดับเขต ระดับจังหวัดมาเป็นทุจริต ใช้ทั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาทำการทุจริตช่วย ใช้ทั้งหวัคະແນน อธิพิล อัมธพาล นักเลงหัวไม้ ผู้มีฤทธิ์มีเดชประจำหมู่บ้าน ประจำตำบล ประจำอำเภอ ประจำจังหวัด มาร่วมทำการทุจริต ผู้ชนะการเลือกตั้งเป็นผู้ที่ผ่านข้อ ๑ มาทั้งสิ้นโดยส่วนใหญ่ กลายมาเป็นผู้ทรงเกียรติในสภาแห่งนี้เต็มสภา ที่ผ่านมา

๒๙

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๑๒/๒

โดยส่วนใหญ่ล้วนแต่ผ่านข้อ ๑ คือ การซื้อเสียง และการทุจริตทั้งสิ้น เขาเป็นตัวแทนประชาชนแบบเน่า ๆ เพราะมันของเก๊ คะแนนที่ชี้ขาดในการเลือกตั้งที่ชนะการเลือกตั้งคือ คะแนนที่ชี้ขาดเป็นเสียงข้างมากให้เกิดการชนะการเลือกตั้ง คือ คะแนนที่มาจากข้อ ๑ คือการซื้อเสียงและการทุจริต และเป็นคะแนนที่กฎหมายบอกว่า นี่คือการกระทำ ความผิดทางกฎหมายเลือกตั้งอันเป็นการทุจริต ทั้งต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ถูกใบแดง และต้องดำเนินคดีอาญาให้เข้าคุก เข้าตารางอีกด้วย แต่ปรากฏ คนเหล่านั้นเดินเข้ามาอยู่ในห้องนี้ กลายเป็นท่านผู้ทรงเกียรติทั้งสิ้น -----

และกลายเป็นท่านผู้อยู่ในโครงสร้างของอำนาจรัฐที่ใหญ่ที่สุด นั่นคือโครงสร้างอำนาจรัฐที่เรียกว่า นิติบัญญัติ ออกกฎหมายให้คนหกสิบกว่าล้านคนใช้ทั่วประเทศ กฎหมายต่าง ๆ เหล่านั้นผ่านคนเนา ๆ อย่างนั้นโดยส่วนใหญ่มาแล้วทั้งสิ้น นี่คือการปวดร้าว ท่านประธานยังนั่งนิ่งดูตายอีกหรือ ท่านยิ้มอยู่ได้อย่างไรกับเรื่องอย่างนี้ท่าน ท่านประธานที่เคารพครับ อำนาจนิติบัญญัติที่ยิ่งใหญ่นั้น เมื่อได้มาอยู่เป็นท่านผู้ทรงเกียรติที่นี้ เสี่ยงข้างมากของที่นี่แหละ คือ เสี่ยงที่กำลังไปทำการจัดตั้งรัฐบาล ฝ่ายบริหารเรียกว่า รัฐบาลบริหารราชการแผ่นดิน มีอำนาจในการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินกับคนทั้งประเทศ มีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารราชการแผ่นดิน เกี่ยวข้องกับความทุกข์ความสุขของประชาชนทั้งประเทศ ท่านสามารถอนุมัติงบประมาณที่เป็นเงินภาษีของประชาชน หยาดเหงื่อแรงงานประชาชนทั้งสิ้นเป็นล้านล้านบาท ลงในรัฐวิสาหกิจอีกไม่รู้กี่ล้านล้านบาท ซึ่งกระทบกระเทือนกับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนทั้งสิ้น เสี่ยงข้างมากที่เป็นเสี่ยงเนา ๆ อย่างว่ำนั้น เสี่ยงที่ข้างมากที่ว่ำนั้น ผ่านมือของผู้ทุจริตการเลือกตั้งมาโดยการซื้อเสียง และการทุจริตทุกวิธีการ เรายอมให้ประเทศนี้อยู่อย่างนี้กันได้อย่างไรครับ

เรื่องที่ ๒ ครับ ปัญหาที่เกิดขึ้น ที่ผ่านมา ๒ สภาของท่านที่เคารพครับ ยอมรับไหมครับว่า เกิดสภาฉัว สภาเมีย สภาครอบครัว หรือท่านเถียงว่าไม่จริง เรื่องที่ นายการุณพุดในขณะนี้ ข้อที่ ๒ เป็นเรื่องเท็จ เป็นเรื่องไม่จริง ไม่เคยเกิดมีเลย ถ้าอย่างนั้น ผมจะถามว่า ท่านไปอยู่ที่ไหนในประเทศนี้ ที่ผ่านมา ๖ ปี ที่ผ่านมาอีกหลายครั้งหลายปี หลายสิบปีที่ผ่านมา ที่ ๒ สภา ถ้าเป็นสภาแต่งตั้งก็กลายเป็นสภาแต่งตั้งที่เป็นอุปกรณ์ เครื่องมือของผู้แต่งตั้ง ผู้มีอำนาจ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ท่านการุณครับ ผมมีสิทธิ ๕ นาที นะครับ ในฐานะผู้สนับสนุนนิติอันนั้นนะครับ เชิญต่อใช้สิทธิของผมได้ ๕ นาที ครับ

นายการุณ ไสงาม : ขอบพระคุณท่านประธานครับที่มีเมตตา เรื่องจริงที่เกิดขึ้นในวันนี้ ที่ผ่านมา ๒ สภาเป็นสภาอย่างที่ว่าทั้งสิ้น ถ้าสภาแต่งตั้ง สภาที่ถูกแต่งตั้งนั้น ก็จะกลายเป็นอุปกรณ์ชนิดหนึ่งของผู้มีอำนาจ นั่นคือ ผู้แต่งตั้ง คือ

นายกรัฐมนตรีที่ผ่านมา ถ้าเป็นสภาเลือกตั้ง ท่านจะเลือกอีกกี่ครั้ง สภาที่ ๑ สภาที่ ๒ สภาที่ ๑ ตัวเองลง สภาที่ ๒ เมียลง สภาที่ ๓ น้องชายลง สภาที่ ๔ พ่อตาลง ลงก็สภา ท่านก็จะได้สภาตระกูล สภาครอบครัวทั้งสิ้น โดยส่วนใหญ่ เมื่อมีเสียงจำนวนหนึ่ง ท่านประธานครับเป็นเสียงครอบครัว เครือข่าย ญาติมิตร พ่อแม่ ผัวเมีย แล้วก็มีอีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นเสียงเมื่อมีอำนาจ คนเหล่านี้ก็จะใช้อำนาจทำประโยชน์ให้กับ ไม่ใช่ทำประโยชน์นะครับ ให้ประโยชน์กับกลุ่มบุคคลเหล่านั้น และให้กลุ่มบุคคลเหล่านั้นได้เข้ามาเป็นอีก ได้เข้ามาเป็นคะแนนเสียงสมทบให้กับตน นี่อาจารย์เจิมศักดิ์พูดไปแล้ว

ข้อที่ ๓ ท่านประธานครับ ตลอดเวลาที่ผ่านมาทางการเมืองไทย ท่านยอมรับไหมครับว่า ฝ่ายบริหารมีอิทธิพลเหนือกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารในที่นี้คือ ผู้กุมชะตากรรมพรรคการเมือง ที่กำหนดว่า คุณไปลงเลือกตั้ง คุณเอาไป ๑๕ ล้าน คุณไปลงเลือกตั้งคุณเอาไป ๓๐ ล้าน คุณไปเลือกตั้ง คุณจะชนะได้ ผมจะช่วยคุณอย่างนี้นั้นคือ ฝ่ายบริหารของพรรคการเมือง คนเหล่านี้ก็ต้องกำหนดบทบาทอิทธิพล มีอิทธิพลต่อนักการเมือง ต่อผู้แทนราษฎร ต่อ สว. เมื่อมีผู้แทน มีนักเลือกตั้งอยู่ในนั้นนะครับ ถ้าท่านให้เลือกตั้ง สว. สว. ก็จะต้องฟังใบอนุญาตคะแนนเสียงของผู้มีอิทธิพลของนักการเมือง ของพรรคการเมืองเพื่อให้ชนะการเลือกตั้ง ไม่มีใครลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อแพ้การเลือกตั้ง อยากรู้อะไรทั้งนี้ทุกคน -----

๓๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กุนที่ ๑๔/๑

อะไรที่จะชนะได้ ต้องทำ นี่เห็นไหม เพราะฉะนั้นฝ่ายบริหารที่เรียกว่า เสียข้างมาก เป็นรัฐบาล มีบทบาท มีอำนาจ มีอิทธิพลเหนือกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ นี่คือ ปัญหา ข้อ ๔ ครับ การถ่วงดุลอำนาจระหว่างนิติบัญญัติกับบริหาร อ่อนแอ จากอ่อนแอจนกระทั่ง ล้มเหลว ล้มเหลวจนกระทั่งเกิดเหตุร้าย แล้วก็ต้องให้พวกเรามาเป็น สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ ซ้ำแล้วก็ซ้ำอีก ด้วยเหตุหลักใหญ่ ๆ ข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ จึงเกิดข้อ ๔ คือการถ่วงดุล ที่อ่อนแอและล้มเหลว ท่านประธานครับ อาจจะมีข้อ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ผมเอาเฉพาะ ๔ ข้อหลัก แล้วทำไมผมจึงอยากเห็นสภาเดียว ท่านประธาน อย่างรวดเร็วครับ ระบบการ เลือกตั้งเป็นเรื่องสำคัญ ระบบการเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญ ข้อเสนอของผม คือ การเลือกตั้งเป็นแบบสาขาอาชีพ ท่านประธานดูครับ ที่ผ่านมาในระบบครับ ที่ท่านเลือก มาทั้งหมดที่ผ่านมา ท่านใช้วิธีการแนวตั้ง กำลังที่เหนือกว่า ชนะ ทรัพยากรที่เหนือกว่า มากกว่า ชนะ มีอิทธิพลมากกว่า ชนะ ทุกจริตได้มากกว่า ชนะ นี่คือนี่ที่ผ่านมา ทรัพยากร ไม่ว่าจะหวัคะแนน ไม่ว่าจะผู้คน ไม่ว่าจะเครื่องมือ เครื่องมือ ไม่ว่าจะอุปกรณ์ ไม่ว่าจะเงิน มากกว่า เหนือกว่า ชนะ ท่านเห็นไหมครับ ประชากร คือ สามเหลี่ยมด้านล่างซ้ายมือ คนในประเทศนี้มีด้อยโอกาส ยากจน เป็นฐานล่าง ซึ่งเป็นจำนวนมาก คนระดับปานกลาง และ คนรวยอยู่จำนวนน้อย อยู่ปลายยอด ท่านเห็นกลุ่มคนในสังคมไหมครับ นี่ผมลองตัวอย่าง ย่อ ๆ ในจังหวัดท่านประธานก็ตาม ในจังหวัดผมก็ตาม ในกรุงเทพก็ตาม ในที่ไหนก็ตาม กลุ่มสาขาอาชีพของคนจะประกอบด้วยอุตสาหกรรม ธุรกิจ ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ คนพิการ อาชีพอิสระ กรรมกร รับจ้าง เกษตรกร ชาวสวน อยู่ทั้งหมด ถ้าท่านเลือก แบบของท่านจะเป็นแบบแท่ง แบบบนลงล่าง แบบล่างขึ้นบน รวมกลุ่มในจังหวัด รวมกัน คนด้อยโอกาส คนแข็งแรงกว่า ท่านประธานบอกว่า มีสิทธิเท่ากัน เชิญสมัคร เป็นแบบ แท่ง ผู้ชนะคืออะไร ท่านประธาน ลูกศรชี้ ผู้ชนะ คือ กำลังที่เหนือกว่า ชนะ ทรัพยากร มากกว่า ชนะ อิทธิพลมากกว่า ชนะ ทุกจริตมากกว่า ชนะ นั่นคือ กลุ่มผู้ชนะ ท่านประธาน เห็นไหมครับ สามเหลี่ยมกลับหัวกลับหางแล้ว นี่คือ ผิดเพี้ยน มันไม่เป็นไปตามความเป็นจริง แต่ท่านประธานดูแนวใหม่ครับ ข้อเสนอของผม คือ สาขาอาชีพ ผมทดลองสาขา อาชีพอยู่เพียงสี่ห้าสาขาเท่านั้น กลุ่มคนบางกลุ่มเท่านั้น เช่น คนพิการ จะเลือกในกลุ่ม

ของเขาเป็นแนวนอนตามสัดส่วนจำนวนประชากร ท่านประธานครับ เกษตรกร ชาวสวน มีมาก ตามมาก กรรมกรมีมาก ตามมาก อาชีพอิสระมีมาก ตามมาก เพราะฉะนั้นผู้ชนะ อยู่ฝั่งขวามือ กติกาใหม่ ผมเขียนข้างบนเลยครับ กติกาเปลี่ยน ผู้ชนะเปลี่ยน ท่านประธานดูสามเหลี่ยม สามเหลี่ยมจาก

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
หมดเวลาที่กำหนดแล้วนะครับ ขอประทานโทษครับ หมดเวลาแล้วครับ

นายการุณ ไสงาม : ที่จริงอย่างนี้ท่านประธาน ผมขอนิดหนึ่ง คุยกับ ท่านประธานเฉย ๆ นะครับ นอกเวลาที่ท่านให้ ๑ วินาที เท่านั้น ท่านประธานครับ บางที ท่านประธานเห็นผมอภิปรายจนเกือบจะสรุปสุดท้ายแล้ว เกือบจบความแล้ว ท่านประธานครับ สมมุติว่าให้อีกครั้งนาที เขาก็จะจบ เขาเรียกว่า เป็นดุลพินิจ ถ้าเอา คือ ให้ท่านประธานขึ้นไปนั่งตรงนั้น เพราะว่าให้ท่านประธานมีดุลพินิจแห่งความ เหมาะสม เอ๊ะ คุณการุณกำลังจะจบแล้วนี่ อภิปรายไปสุดท้ายแล้ว

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ความจริงเมื่อ ๕ นาที กับ ๕๐ วินาที นะครับ ไป ๖ แล้ว เห็นใหม่ครับ เพราะฉะนั้น ก็ใช้ดุลพินิจแล้วครับ เพราะฉะนั้นก็ต้องขอความกรุณาครับ ท่านขอความกรุณา ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากว่า หมวด ๖ รัฐสภา มาตรา ๘๗ นี้ ไม่มีการแก้ไขนะครับ ดังนั้น การอภิปรายของทั้ง ๒ ฝ่ายก็สิ้นสุดลง คงเหลือแต่ฝ่ายกรรมาธิการ คงจะต้องเชิญ กรรมาธิการ ใครครับ ท่านอัครพร หรือใคร เชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภา ที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ และกรรมาธิการยกวาง ต่อประเด็นเรื่องว่า ควรจะมีเพียงสภาเดียว ไม่ควรมี ๒ สภานั้น กระผมคิดว่าเรื่องนี้ คณะกรรมาธิการเราก็ได้พิจารณา ประชุมปรึกษากัน ทั้งที่ไปประชุมต่างพื้นที่นะครับ ที่ชะอำก็ดี ที่บางแสนก็ดีนะครับ -----

ความเห็นส่วนใหญ่ก็เห็นว่า ควรน่าต้องมี ๒ สภา คือสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็เพราะว่า เรามีการปกครองในระบบประชาธิปไตย แล้วก็หลาย ๆ ประเทศ เขาก็มี ๒ สภา มีวุฒิสภาเพื่อที่จะเป็นสภาที่จะทำหน้าที่ในเรื่องของสามสี่ประเด็น อย่างที่เรารับรู้ รับทราบกันนะครับ การควบคุมดูแลการทำงานของรัฐบาล การตรวจสอบ การกลั่นกรอง การถอดถอน อะไรก็สุดแล้วแต่ ซึ่งถ้าเราเห็นว่าน่าจะเป็นเช่นนั้น ในประเด็นนี้ ก็อย่างที่ทุกท่านได้รับรู้ รับทราบนะครับว่า การร่างรัฐธรรมนูญของเรานั้น เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เราจะต้องรับฟังความคิดเห็น และพิจารณาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการให้ความคิดเห็น ในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งกระผมเองมีข้อมูล สถิติจากการรับฟังความคิดเห็น ทั้ง ๗๖ เวที มี ๓ ส่วน แล้วก็คือยกมาเพียง ๓ เรื่อง ๗๖ เวทีทั่วประเทศนั้น ทั้ง ๔ ภาคเห็นว่า เราได้เสนอความคิดเห็นไปนะครับ ยกวางไปว่า ๓๒๐ ๘๐ ถ้ามี ๒ สภา แล้วก็ คือ สภาผู้แทน และวุฒิสภา เรื่องความเห็นเกี่ยวกับ ๓๒๐ ๘๐ นั้น เห็นด้วยทั้ง ๔ ภาค คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘ นะครับ เห็นด้วยกับการลดจำนวน สส. ลงมา เป็นการประหยัด เห็นด้วย เขตใหญ่ ๓ คน ยากแก่การซื้อเสียง สส. ควรจะมีสัก ๔๐๐ คน เห็นว่าเหมาะสมแล้ว เลือกลงตรงแบ่งเขต ผสมกับแบบสัดส่วน และก็เลือกให้ เพราะเป็นการเลือกได้ ทุกคน ทั้งพรรค แล้วก็แบบสัดส่วนนั้น ก็ในเรื่อง ๕ เปอร์เซ็นต์ (Percent) ที่จะกำหนดเกณฑ์อันนั้นก็ตัดออกไป ในเรื่องสมาชิกวุฒิสภานั้น ก็เห็นด้วย กับจำนวนประมาณ ๑๖๐ คน แต่ไม่เห็นด้วยกับวิธีการสรรหา ควรจะเป็นการเลือกตั้ง โดยตรง สอดคล้องกับระบบประชาธิปไตย ไม่อาจไว้วางใจกับระบบสรรหา ระบบสรรหา ยังไม่มีความชัดเจน คนส่วนน้อยเป็นผู้สรรหา เมื่อความเห็นเป็นเช่นนั้นนะครับ คณะกรรมาธิการเราก็ได้มาปรับปรุงวิธีการในการที่จะให้มี สส. อย่างไร วุฒิอย่างไร ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น เราก็ปรับปรุงเป็นในเรื่องของการที่ ๓๒๐ คน นั้น มาจากแบบแบ่งเขต เขตละ ๑ คน แทนที่จะเป็นเขตใหญ่ รวมทั้งก็เป็นแบบผสมนะครับ ๓๒๐ มาจากแบ่งเขตอีก ๘๐ คน มาจากการที่จะมาแบบสัดส่วน ซึ่งก็ได้มีการแบ่งเขตพื้นที่ เป็น ๘ เขต เขตละ ๑๐ คน นะครับ รายละเอียดคงยังไม่พูดถึงตอนนี้ นะครับ นั้นเป็นเรื่อง ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนวุฒิสภานั้น เราก็ได้มีการพิจารณาปรับปรุงใหม่

๓๕

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นงลักษณ์ ๑๕/๒

เป็นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากทุกจังหวัด จังหวัดละ ๑ คนเป็น ๗๖ คน ส่วนที่มาจาก การสรรหานั้น ลดจำนวนลงมาให้น้อยกว่ามาจากการเลือกตั้งคือ ๗๔ ก็รวมกันแล้วเป็น ๑๕๐ คน นั่นเป็นส่วนที่คณะกรรมการมารายการ่างเราได้นำเสนอในร่างแห่งนี้ สถิติอันหนึ่งที่เราได้จากการรับฟังความคิดเห็นจาก ๑๒ องค์กร ตามรัฐธรรมนูญ ก็เห็นค่อนข้างจะสอดคล้องต้องกันในเรื่องของ สส. แต่ในเรื่องสมาชิกวุฒิสภา ก็ส่วนใหญ่ ก็ไม่เห็นด้วยกับการที่จะมีการสรรหา แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นข้อมูลสถิติ ผมคิดว่า น่าเชื่อถือได้ ค่อนข้างมากนะครับ คือ รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ต่อร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ... ซึ่งสถาบันพระปกเกล้า ได้จัดทำร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีการสำรวจความเห็นของพี่น้องประชาชนก่อน ทั่วทั้งประเทศถึง ๓๔,๗๗๙ คน ระหว่างวันที่ ๔ ถึง ๑๔ พฤษภาคม เป็นช่วงที่ร่างแรก เราเสร็จ แล้วก็เผยแพร่ออกไป เราเสร็จ เราเผยแพร่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐ ความเห็นมี ๓ ประเด็น ด้วยกันนะครับ ในประเด็นแรก เรื่องรัฐสภา จากการสอบถามในเรื่องนี้ เพียงประเด็นเดียว คือรัฐสภาของประเทศไทย เห็นว่า ควรมี ๒ สภา คือสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พบว่า ระบุเห็นด้วยถึงร้อยละ ๘๓.๘ ส่วนเรื่องสภาผู้แทนราษฎรนั้น เห็นด้วย กับการมี สส. ๔๐๐ คน ร้อยละ ๗๐.๑ นะครับ ประเด็นสอบถามว่า ๓๒๐ ๘๐ เป็นอย่างไร เห็นด้วย ๔๕.๖ ซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ แล้วก็ประเด็นเรื่องการเลือกตั้ง แบบสัดส่วน แบ่งเป็นเขตต่าง ๆ ๘๐ คน ก็เห็นด้วยร้อยละ ๔๑.๕ ถึงแม้จะต่ำกว่าครึ่ง แต่ก็ยังเป็นเสียงส่วนใหญ่ ส่วนวุฒิสภานั้น จากการสอบถามในประเด็นต่าง ๆ ส่วนใหญ่ ก็เห็นว่า ควรมีวุฒิสภา แต่ว่าความเห็นก็ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่ส่วนใหญ่ เห็นว่า น่าจะมาจากการเลือกตั้ง นั่นเป็นข้อมูลจาก ๓ แหล่งที่กระผมมีอยู่ในมือ นะครับ ส่วนประเด็นที่ควรจะมีการพิจารณาว่า ควรมีสภาเดียว หรือไม่อย่างนั้นั้น กระผม เห็นว่า ทางกรรมการเราก็พิจารณาเช่นเดียวกันว่า มันน่าจะควรมีต้องมี ๒ สภา ถ้าหากมีเพียงสภาเดียวแล้ว ท่านลองพิจารณาคิดดูว่า -----

ถ้าสมานั้นมาจากพรรคการเมืองเสียงข้างมากเพียงพรรคเดียวเป็นส่วนใหญ่ หรือจะเป็นรัฐบาลผสมก็แล้วแต่ แต่เสียงข้างมากนั้น จะมีโอกาสทั้งตั้งรัฐบาล มีโอกาสทั้งควบคุมสภา ในเรื่องของการทำงานที่เราจะหวังว่า ให้สมานั้นไปควบคุมรัฐบาลคงจะเป็นไปได้ยาก ในเรื่องที่จะควบคุม ตรวจสอบ ในเรื่องของการทำงานจะถดถอย ในเรื่องที่จะกลั่นกรอง ในเรื่องที่จะตรวจสอบการเข้าสู่องค์กรอิสระต่าง ๆ เราคงจะหวังอะไรไม่ได้เลย เราคิดว่า ถ้าเป็นเช่นนั้น ก็เหมือนกับสภาของประเทศที่มีการปกครองแบบสังคมนิยม หรืออำนาจเบ็ดเสร็จ ท่านลองคิดดูก็แล้วกันนะครับ มีพรรคเดียว คนของพรรคเท่านั้นสมัครได้ แล้วสมาชิกพรรคเป็นผู้เลือก เราจะเปลี่ยนแปลงการปกครองของเราเป็นแบบนั้นหรือ ผมคิดว่า ประเทศชาติไม่ใช่เครื่องมือที่แนวความคิดของใครคนใดคนหนึ่งจะมาเป็นเครื่องทดลอง แล้วเราได้ทำเรื่องนี้กันมาตั้งแต่ ๒๔๗๖ แล้วก็เปลี่ยนแปลงเรื่อยมา มีการเลือกตั้งเมื่อคราวที่แล้ว และจากการอภิปรายของทั้ง ๒ ท่าน ก็เห็นได้ชัดเจนนะครับ ประธานโทษที่ขอเอ่ยนาม ไม่ว่าจะที่ท่านเจิมศักดิ์ ท่านการุณ ก็เห็นแล้วว่า ระบบล้มเหลวเป็นอย่างไร ถ้าหากว่าเราปล่อยให้มีการเลือกตั้งแบบเก่า คือหมายถึงแบบวุฒิสภาที่ว่าจะต้องมาอะไรต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากเรามีการปรับเปลี่ยนวิธีการที่ต้องการได้มาซึ่งวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร ก็ดีครับ เราก็หวังว่า มันน่าจะได้อาณาเขตที่ดีขึ้นกว่าเดิม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น อยู่ที่ความรู้ ความเข้าใจของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศ ว่ามีความมีจิตสำนึกของความเป็นประชาธิปไตย การที่จะใช้สิทธิ ใช้เสียงอย่างตรงไปตรงมา ไม่เห็นแก่ อามิสสินจ้าง รางวัล ได้คนดี มีความรู้ ความสามารถเป็นผู้แทนของเรา ไม่ว่าจะเป็สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาก็ตาม ถ้าเป็นเช่นนั้นได้ ความเปลี่ยนแปลงเริ่มจะเห็นขึ้นในการเลือกตั้งที่จะมาถึงเร็ว ๆ นี้ ภายหลังจากที่เราจะมีการออกเสียงประชามติรับรองรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หรือมีการเลือกตั้งในเร็ววันขึ้นนั้น ผมก็คิดว่า มันน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง ถ้าหากว่า เห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ตามร่างที่เราร่างออกไป มีข้อบกพร่องอะไร อย่างไร เมื่อเปิดการได้มาซึ่งผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจากการเลือกตั้งของพี่น้องประชาชน หรือจากการที่เราได้มาตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว ก็สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นได้นะครับ เพียงเสียง ๒ สภาารวมกัน เกินกว่าครึ่งหนึ่งนะครับ เกินกว่าครึ่งหนึ่งเท่านั้นเอง หรือประชาชนประมาณ ๑ แสนคน

๓๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ดรุณี ๑๖/๒

ก็สามารถที่จะเข้าชื้อกันมาแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนั้นได้ นะครับ นั่นเป็นส่วนหนึ่งที่ผมคิดว่า ทางกรรมาธิการที่เราพิจารณานั้น นะครับ ความจริงเราก็ยืนยันในหลักการที่ว่า น่าจะต้องมี ๒ สภา สภาผู้แทนนั้น ก็ยืนยันในตรงหลักตัวเลขที่ว่า ๓๒๐ ๘๐ ส่วนว่าที่ประชุมจะเห็นเป็นส่วนใหญ่ จะเพิ่มจำนวน จะลดอะไร อย่างไร ก็เป็นเรื่องที่เราพิจารณากันได้ วุฒิสภาก็จะใช้แบบที่เราเสนอ หรือจะมีการปรับเปลี่ยนอะไร อย่างไร ก็สุดแต่ที่ประชุมแห่งนี้เสียงส่วนใหญ่จะเห็นเป็นอย่างไรครับ กระผมก็ขออนุญาตชี้แจงโดยหลักการสั้น ๆ เพียงเท่านี้ก่อนครับ ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอบพระคุณมากครับ

(นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ก็เป็นอันว่า มาตรา ๘๗ คงจะต้องโหวตกัน นะครับ เรื่องความขัดแย้งระหว่าง
ข้ออภิปราย ระหว่างกรรมาธิการกับผู้เสนอแปรญัตติ ตกลงกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็ต้อง
โหวต นะครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับกรรมาธิการ ก็โปรดกด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับ
ผู้แปรญัตติ ก็โปรดกด ไม่เห็นด้วย ขอเชิญลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
มีใครยังไม่ได้ลงครับ เชิญครับ

นายการุณ ไสงาม : ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เชิญครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานครับ ผม การุณ ไสงาม นะครับ
ผมเกรงว่า ท่านประธานจะตั้งประเด็นถามไม่ถูกครับ ว่า ใครเห็นด้วยกับ ๒ สภา หรือใคร
เห็นด้วยกับสภาเดียว อันนี้เพิ่งเกริ่นเรื่องสภาเดียว หรือ ๒ สภา เท่านั้น ท่านบอกว่า
พิจารณาเรียงมาตรา ท่านดู ตอนนี้อยู่มาตราอะไรครับท่าน

๓๘

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ต.ร.ณ. ๑๖/๓

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :

๘๗ ครับ

นายการุณ ไสงาม : ๘๗ ไม่ใช่เรื่องสภาเดียว หรือ ๒ สภา นะท่านนะ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :

ผมตั้งคำถามว่า ผู้ใดเห็นด้วยกับกรรมาธิการ โปรดกด เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการ โปรดกด ไม่เห็นด้วย เท่านั้นละครับ ประเด็นถูกต้อง ชัดเจนครับ มีใครยังไม่ได้ลงมติไหมครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ท่านประธานครับ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :

ครับผม

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ขออนุญาตนะครับ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : คือ จริง ๆ แล้วนี่นะครับ ผม ธวัช บวรวิชัยกูร สสร. นะครับ วันนี้ในการนำเสนอประเด็นนี้นะครับ มีการนำเสนอประเด็นโดยกลุ่มท่านเจิมศักดิ์ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม และท่านการุณนี่นะครับ -----

ซึ่งเสนอประเด็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องควรมีแค่เพียงสภาเดียว และท่านกรรมาธิการก็ได้ชี้แจงว่า ทำไมท่านจึงออกมามี ๒ สภา ในขณะที่เดียวกันยังมีอีกหลายกลุ่มนะครับ ที่มีความเห็นว่า ควรมี ๒ สภาเช่นกัน แต่ผมยังไม่มีโอกาสได้อภิปรายเลยครับ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 สบายไปแล้วครับ ขณะนี้ เพราะว่าผมขอปิดการอภิปรายแล้ว ไม่มีการคัดค้านนะครับ ขณะนี้อยู่ระหว่างการลงคะแนนครับ แล้วก็โปรดกรุณาลงคะแนน ท่านสมาชิกท่านใดยังไม่ลงคะแนนครับ เชิญครับ ถ้าไม่ลงคะแนنگก็ลงคะแนนเสียครับ ปิดการลงคะแนนนะครับ ถ้าอย่างนั้น ขอเชิญรวมผลคะแนนลงมาครับ

(รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ได้ยืนและยกมือขึ้น)

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ขอความกรุณา ท่านประธานช่วยพิจารณากันนิดหนึ่งนะครับ คือ พวกผมก็ไปหารือกันหลายอย่างนะครับ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 อันนั้นไว้ทีหลังครับ ขอประกาศผลคะแนนก่อนครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เดียวสิครับ ท่านประธาน

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 ขออนุญาตประกาศผลคะแนนนะครับ เห็นด้วยกับกรรมาธิการ ๔๔ ไม่เห็นด้วย ๗ งดออกเสียง ๘ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ ผู้เข้าประชุมทั้งหมด ๖๐ เสียง

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธาน ท่านจะรวบรัดขนาดนั้นเลยหรือ ผมเองก็ยังไม่ลงคะแนนด้วยซ้ำไป

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานผมก็ยังไม่ได้ลงคะแนน

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ผมถามซ้ำแล้วซ้ำอีกนะครับ ว่า ผู้ใดยังไม่ลงคะแนน แล้วก็ให้เวลาการลงคะแนนแล้ว

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือท่านประธานครับ ท่านประธานมีปัญหาแล้วละครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : คงไม่ใช่ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานมีปัญหาแน่ ๆ แล้วละครับ ท่านฟังนิดสิครับ บางทีบางคนไม่รู้ตัวเอง ก็ต้องฟังคนอื่นบ้าง ขอให้ผมพูด ๒ นาที

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ผมไม่ยินยอมให้พูดนะครับ ก็เท่านั้นละครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ท่านจะพูดเรื่องอะไร ไม่อยู่ในวาระ ไม่อยู่ในระเบียบ ถ้าจะคัดค้าน ถ้าจะยกมือ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ตกลงท่านไม่ฟังใครเลยใช่ไหมครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ไม่ใช่ไม่ฟังใครเลยครับ ผมกำลังดำเนินการประชุมสภาตามระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่ แล้วก็ไม่มีเรื่องที่จะต้องมาปรึกษาหารือ เท่านั้นเองครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ กรุณาเถอะครับ ต่อกไป ขอเชิญต่อครับ ท่านเลขาครับ

นายวิจักขณ์ นาควัชระ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๘๘ ไม่มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น และมีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 มาตรการนี้ไม่มีการแก้ไขนะครับ มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ เริ่มตั้งแต่ของ
 ท่านพิเชียร อำนางวรประเสริฐ นะครับ เชิญครับ ท่านพิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : เชิญท่านการุณ เพราะว่าท่านอยู่ใน
 ในกลุ่มผม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 เชิญครับ

นายการุณ ไสงาม : ดูท่าทางการประชุมวันนี้คงจะมีอุปสรรคและปัญหา
 เสียแล้ว ท่านประธานที่เคารพครับ ข้างหลังผมกำลังจะเดินออกจากห้องประชุม
 คือ การประชุมจะสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของสมาชิกทุกท่าน ถ้าท่านประธาน
 ทำจนกระทั่งไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกนี่นะครับ ท่านประธานนั่งคนเดียว ไม่ได้
 เป็นประธานนะครับ การที่จะเป็นประธาน ได้คือ ต้องมีสมาชิกร่วมประชุมนะครับ
 ผมก็กระทบกระเทือนจิตใจอยู่ไม่น้อยทีเดียว แม้แต่เมื่อก็ ผมก็ไม่ได้ลงมติ ผมก็เรียน
 ท่านประธานแล้วว่า ถ้าพิจารณาอย่างนี้ อุปสรรคจะเยอะ เพราะว่าผมไว้ทั้งหมด
 ๑๓๘ ประเด็น ผมบอกท่านประธานตั้งแต่ตอนต้นแล้ว ถ้าผมพูดทุกประเด็นนะครับ
 ประเด็นละ ๑๐ นาที ๑๐ นาที ๑๐ นาที เพราะผมยังมีสิทธิพูดนี้ เพราะผมแปรญัตติเอาไว้

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
 เชิญเลยครับ ได้เลยครับ

นายการุณ ไสงาม : ไม่น่าเลยครับ มาตรา ๘๘ นะครับ ผมแปรญัตติไว้ว่า
 ให้ตัดคำว่า ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็น ออก บอกว่า ในการประชุมรัฐสภา ให้มี
 ประธานรัฐสภา ๑ คน และมีรองประธานรัฐสภา จำนวน ๒ คน ท่านประธานครับ
 ด้วยเหตุที่จำเป็นจะต้องมีรัฐสภานี้แหละ ต้องมีรัฐสภานี้แหละ ก็ควรจะให้มี
 ประธานรัฐสภา ๑ คน เท่านั้น หรือท่านจะเห็นว่า ควรต้องมีประธานรัฐสภา ๒ คน -----

ประเด็นของผมตัดตรงนี้ ตรง ตรงมาก ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับผม แสดงว่า ท่านต้องการให้มีประธานรัฐสภาเกินกว่า ๑ คน ใช่ไหม ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับผม แสดงว่า ท่านต้องการให้รองประธานรัฐสภาไม่เกินกว่า ๒ คน ใช่ไหม ท่านต้องตอบตรงนี้กันทุกคนก่อนทุกท่านครับ ถ้าท่านเห็นว่า ข้อแปรของผมถูก คือ การประชุมรัฐสภาต้องมีประธาน ๑ คน เท่านั้น ท่านต้องเห็นด้วยกับผม ในกรณีที่ไม่มีประธานรัฐสภา หรือประธานรัฐสภาไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ประธานรัฐสภาได้ ให้รองประธานรัฐสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน ท่านเห็นด้วยกับผมไหม หรือท่านเห็นว่าจะให้เลขาธิการเป็นผู้รับทำหน้าที่แทน ของผมมีข้อคิดใหม่ ไม่ผิด ผิดตรงไหน ต่อไปครับ ประธานรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ และดำเนินกิจการของรัฐสภาในกรณีประชุม ให้เป็นไปตามข้อบังคับ เขาตัดไม่ครบนะครับ เขาตัดไม่ครบ และดำเนินกิจการของรัฐสภาเท่านั้น ในกรณีประชุมไปยาวไปถึงตอนท้ายนะครับ ให้เอาออก ท่านเห็นด้วยไหมว่า ข้อเสนอของผมนี้ การเป็นประธานรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้

(นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ท่านการุณครับ ขอประทานโทษ มีผู้ประท้วงครับ เชิญท่านสุรชัยครับ ประท้วงเรื่องอะไรครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ผมขอประท้วงท่านประธานครับ เนื่องจากผมสังเกตเห็นว่ามีผู้เดินออกจากห้องประชุมจำนวนเยอะ ขอให้ท่านประธานกรุณานับองค์ประชุมก่อนครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ได้ครับ ขอนับองค์ประชุม ท่านเลขาคครับ โปรดดำเนินการครับ ต้องกดออกเรียกหรือเปล่า

(นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

๔๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รตนา ๑๘/๒

นายเดโช สนวนนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
มีกำลังเดินเข้ามา ๑ คนนะครับ เตี้ยว้นบเลย ขณะนี้ สมาชิกครับ มีผู้ที่มาอยู่ในห้อง
ประชุมเพียง ๔๒ ท่านครับ ไม่ครบองค์ประชุมครับ ขอพักการประชุมเท่านี้ก่อน

พักประชุมเวลา ๑๑.๐๙ นาฬิกา

- ๑๙/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภา
ร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกที่เคารพทุกท่านครับ หลังจากที่ได้มีการนับองค์ประชุมกันช่วงก่อนเที่ยงไป
แล้วนะครับ เนื่องจากมีท่านสมาชิกบางท่านอยู่นอกห้องประชุมด้วย ไม่ได้ไปไหน
ทำให้องค์ประชุมเมื่อนับแล้วมีอยู่ไม่ครบ ซึ่งทำให้ท่านรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
คือ ท่านอาจารย์เดโช ได้ขอพักการประชุมไป แต่เพื่อให้การพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญ
ดำเนินการต่อไป ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ จึงได้ให้มีการประชุมในช่วงบ่ายนี้
ต่อไป แต่ก่อนจะมีการประชุมต่อไป ผมขอตรวจสอบองค์ประชุมอีกครั้งหนึ่ง โดยขอให้
ท่านสมาชิกกดปุ่มลงคะแนน เพื่อแสดงตัวว่ามีองค์ประชุมอยู่ครบถ้วนหรือไม่ครับ
ผมขออนุญาตตามนี้นะครับ เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไปครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านสมาชิกที่อยู่นอกห้องประชุมนะครับ ช่วยเดินมากดปุ่มแสดงตนก่อนที่จะ
พิจารณาดำเนินการต่อไปนะครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : ท่านประธานครับ กดอะไรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กดปุ่มว่าแสดงตนนะครับ ท่านกดปุ่มแสดงตนนะครับ แต่ถ้าผลออกไปกดปุ่มเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย
ก็ไม่ใช่ไรนะครับ คะแนนก็ยังอยู่ครับ ถือว่ามีตัวมีตนอยู่ครับ ท่านที่อยู่ด้านนอกมาลงคะแนน
ครบถ้วนหรือยังครับ อย่างนั้นไม่มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนครับ ปิดการลงคะแนนเจ้าหน้าที่รวมคะแนน
ด้วยครับ มีผู้เข้าประชุมอยู่ขณะนี้ครับ และกำลังเดินมาอีกหลายท่านนะครับ มีจำนวนที่กดปุ่ม
ไปแล้ว ๕๘ ท่านนะครับ แล้วกำลังเดินเข้ามาอีกนี่นะครับ ก็ถือว่ามีองค์ประชุมครบถ้วนนะครับ

ผมขออนุญาตดำเนินการต่อไปนะคะ เมื่อเข้าผ่านมาตรา ๘๗ ไปแล้ว
นะคะ ก่อนจะพิจารณาในมาตรา ๘๘ มีท่านสมาชิกยกมืออยู่นะคะ ท่านอาจารย์สุรัช
ยกมือก่อน เชิญครับ

นายสุรัช เลียงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรัช
เลียงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรธรรมบุญ มีเรื่องจะขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน
แล้วก็เพื่อนสมาชิกอย่างนี้ครับว่า เหตุการณ์เมื่อเข้านี้เป็นเหตุการณ์ที่ผมเชื่อว่า พวกเรา
ทุกคนไม่สบายใจ -----

รวมถึงกังวลใจด้วยว่า ทำไมไม่มีเหตุการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้น เกิดขึ้นเมื่อเช้านี้ ในฐานะที่ผมเป็นผู้เสนอให้มีการนับองค์ประชุม ก็ขออนุญาตกราบเรียนเพื่อนสมาชิกผ่านท่านประธานว่า ในเมื่อผมเห็นเพื่อนสมาชิกหลายคนเดินออกจากห้องประชุมอย่างผิดสังเกต โดยสัญชาตญาณผมรู้แล้วละครับว่า ต้องมีปฏิกริยาบางอย่างเกิดขึ้นในความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก จนเป็นเหตุให้เพื่อนสมาชิกต้องแสดงออกอย่างนั้น หลังจากที่พักรับประทานอาหารเที่ยง ผมได้มีโอกาสหารือ ปรีกษา พูดคุยกับเพื่อนสมาชิก พอทราบสาเหตุได้อย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ

ประการที่ ๑ เพื่อนสมาชิกหลายคนรู้สึกอึดอัดใจกับบรรยากาศการประชุมในภาคเช้า ที่มีบางสิ่งบางอย่างเปลี่ยนแปลงไปจากสิ่งที่ได้หารือนอกรอบไปเมื่อวานนี้

ประการที่ ๒ ความเคร่งครัดต่อเวลาที่กำหนดให้ ที่ให้แต่ละท่านได้ใช้สิทธิอภิปรายคนละ ๑๐ นาทีนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเด็นที่พวกเราต้องประชุมกันเมื่อเช้านี้ ก็คือ มาตรา ๘๗ ซึ่งเป็นมาตราแรกในหมวดซึ่งว่าด้วยเรื่องรัฐสภา มีประเด็นใหญ่ซึ่งอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในเรื่องของระบอบรัฐสภาในประเทศไทยก็ได้ ถ้าผู้ที่แปรญัตติไว้ ๒ ท่าน คือ อาจารย์เจิมศักดิ์ กับท่านการุณ ไสงาม สามารถไหวตชนะนั้นหมายถึงว่า ระบอบรัฐสภาของประเทศไทยจะเหลือสภาเดียว ประเด็นใหญ่ ๆ อย่างนี้ ถ้าที่ประชุมคงยืนในกฎเกณฑ์ตายตัวว่า ต้อง ๑๐ นาที ผมว่า ไม่สามารถที่จะทำความเข้าใจให้กับพี่น้องประชาชนได้ ผมเองกังวลว่า จะเกิดเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้น ถ้าท่านประธานจำได้ ผมเป็นคนขออนุญาตหารือท่านประธาน ก่อนที่จะมีการประชุมเมื่อเช้านี้ว่า ถ้าเราใช้รูปแบบการพิจารณารายมาตราแบบนี้ ผู้ที่ไม่ได้ยื่นญัตติในการขอแปรญัตติในมาตรานั้น ๆ แต่จะต้องได้รับผลกระทบ เพราะมันเป็นมาตราหลัก ในหมวดที่ว่าด้วยรัฐสภานั้น จะใช้สิทธิอภิปรายได้ไหม ท่านประธานก็กรุณาเห็นชอบว่า น่าจะใช้สิทธิอภิปรายได้ แต่เสียดายท่านประธานไม่ได้ทำหน้าที่ต่อ ก็นำไปสู่บรรยากาศที่เกิดขึ้นเพราะฉะนั้นผมไม่อยากใช้เวลาที่ประชุมตรงนี้ให้หมดเปลืองไปมาก ก็อยากจะขอความกรุณาท่านประธานว่า เป็นอย่างนี้ได้ไหมครับว่า เรื่องกฎเกณฑ์ ผมเห็นด้วยว่า มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดเรื่องระยะเวลาการพูด การอภิปรายของแต่ละคน แต่ขอให้คุณ

เนื้อหาสาระประกอบด้วยได้ใหม่ครับว่า มันเป็นเรื่องเนื้อหาสาระที่สำคัญนะครับ น่าจะมี
จุดยึดหยุ่นได้ นั่นประการหนึ่ง

ประการที่ ๒ แม้ว่าเวลานั้น จะหมดไปแล้ว แต่ว่าผู้ที่อภิปรายอยู่นั้น
เขากำลังติดพันในประเด็นสำคัญ และผมเชื่อว่า ด้วยวิจรรณญาณของผู้ที่ทำหน้าที่เป็น
ประธานในที่ประชุมวันนี้ สามารถใช้ดุลพินิจได้ว่า สิ่งที่กำลังพูดนั้น กำลังขมวดปม และ
นำไปสู่บทสรุปได้ในเวลาที่ไม่ช้านักนี้ ก็น่าที่จะอนุญาตให้พูดต่อจนสิ้นกระแสความได้
การอภิปรายของแต่ละคน ผมเชื่อว่า เป็นข้อมูลสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้เพื่อนสมาชิก
เอาไปประกอบดุลพินิจในการตัดสินใจ รวมถึงพี่น้องประชาชนที่ติดตามรับฟังอยู่ ก็จะได้
ข้อมูลข่าวสารไปด้วย ข้อสังเกตที่สังเกตเห็นได้ชัด ก็คือ เมื่อเช้านี้ ผู้ที่อภิปราย ก็คือผู้ที่ขอ
แปรญัตติให้เหลือสภาเดียว เป็นผู้อภิปรายนำเสนอในประเด็นด้านเดียวทั้ง ๒ ท่าน ผมเอง
ไม่เห็นด้วย ผมเป็นผู้ที่เห็นชอบด้วยกับระบบ ๒ สภา ผมยังไม่มีโอกาสได้พูด และโหวตไป
ประชาชนฟังแต่เรื่องรูปแบบของสภาเดียว แต่ผลโหวตมา ๒ สภา ชนะ ผู้คนก็จะสงสัย
ครับ ว่า อย่างนี้เป็นการโหวตเพราะมีใบสั่งมาหรือเปล่า เป็นการโหวตตามพิมพ์เขียวหรือ
เปล่า ทั้ง ๆ ที่มันไม่ใช่ แต่เพราะว่า วิธีการนำเสนอ วิธีการอภิปรายนั้นนี้ เราให้อภิปราย
แง่มุมเดียวใจครับ สสร. ที่ไม่เห็นด้วยกับสภาเดียว ไม่เห็นด้วยกับอาจารย์เจิมศักดิ์นี้
เยอะแยะเลยนะครับ แต่ไม่ได้รับสิทธิในการที่จะขึ้นมาอภิปราย ผมไม่อยากให้ประเด็น
แบบนี้เกิดขึ้นอีก และผู้ฟังจะสับสนครับ มีผู้อภิปรายมุมมองเดียวตลอด แต่ผลออกมา
เมื่อลงมติ อีกมุมหนึ่งซึ่งไม่ได้นำเสนออะไรเลยชนะ มันเหมือนกับว่า เป็นการบล็อก
(Block) กันหรือเปล่า ทุกคนมีสิทธิคิดได้ -----

ผมเป็นห่วงภาพพจน์ของสภาแห่งนี้ ก็ขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุมณะครับว่า โดยเฉพาะท่านประธานครับว่า เรื่องของเวลาถ้าเป็นไปได้อยากจะให้ท่านประธานใช้ดุลพินิจในการยืดหยุ่นให้ผู้อภิปรายด้วย ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ฟังท่านอุทิศครับ เชิญครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม อุทิศ ชูช่วย ครับ สสร. ท่านประธานครับ ผมรู้สึกไม่สบายใจครับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อเช้า แต่ก็ไม่อยากจะรบกวนสภานี้ จะขอสรุปสั้น ๆ ครับ ท่านครับ ผมเองผมคิดว่า พวกเราร้อยคนนี้นะครับ พยายามที่จะให้ความร่วมมือกับสภาแห่งนี้เป็นอย่างยิ่งครับ เมื่อวานนี้เราได้มาประชุมนอกรอบกับกรรมาธิการ ร่วมกับท่านประธานเองนะครับ ก็พยายามที่จะคิดว่า จะทำอะไรถึงจะให้ประเด็นของเราในการพิจารณาในสภาแห่งนี้ราบรื่นไปได้อย่างรวดเร็ว แต่พี่น้องประชาชนจะต้องได้รับข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุมรอบด้าน นั่นคือหลักการ หลังจากที่เราประชุมกับท่านแล้วนี่นะครับ พวกกระผมนี่นะครับ ที่ขอแปรญัตติทั้ง ๗ กลุ่มนี้นะครับ ก็มานั่งพูดคุย ประชุมกันว่า ประเด็นต่าง ๆ นี้เราพอจะถกแถลง ให้ข้อมูลให้เหตุ ให้ผลกันนอกรอบนี้ได้ไหม เพื่อที่จะเข้าไปในสภาแล้วจะได้ไม่ต้องเสียเวลา ไม่ต้องเยิ่นเย้อ สรุปว่า ประเด็นหลัก ๆ นี่นะครับ ท่านประธานครับ เราพอจะเห็นแนวได้แล้วครับ เมื่อวาน แต่พอมาเมื่อเช้านี้ะครับ บรรยากาศมันกลับตาลปัตร แทนที่สภาแห่งนี้จะใช้เวลาอย่างประหยัด รวดเร็ว และได้ประโยชน์จากพี่น้องประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร กลับกลายเป็นว่า บรรยากาศไม่ยืดหยุ่น ไม่สตริกต์ (Strict) ไม่ฟัง แล้วยังมาบอกว่า ใ้ที่ประชุมนอกรอบนี้ไม่รู้ ท่านครับ ถ้าเราปล่อยให้สภาอย่างนี้เกิดขึ้นบ่อย ๆ งานของสภาจะช้า ท่านครับ ร้อยคนเราไม่มีฝ่ายค้านนะครับ เราไม่มีฝ่ายรัฐบาลนะครับ เราคือฝ่ายเดียวกันทั้งหมดครับ แต่อยากจะทำสิ่งนี้ให้ดีที่สุด เพราะฉะนั้นต้องฟังกันบ้าง ในประเด็นที่สำคัญนะครับ ๑๐ นาที นี่มันยังไม่ทันได้พูดกันเลยครับ ผมขอสนับสนุนแนวคิดของคุณสุรัชย์เมื่อสักครู่นะครับ ให้ท่านประธานได้พิจารณาด้วย เราจะได้เดินไปได้ อย่างรวดเร็ว ในช่วงบ่ายนี้ผมขออนุญาตเสนอนิดหนึ่งครับ ท่านประธานครับ ผมนี้ยัง

จิตใจที่เราตกลงกันนอกรอบ เพื่อให้เรื่องมันเดินได้เร็ว และกรรมาธิการเขาจะได้ไปทำงาน
 แก่มาตราต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแนวที่สภาแห่งนี้ได้อภิปรายและตัดสินใจร่วมกันนะครับ
 เอาล่ะครับ ผมเองไม่ติดใจในส่วนที่โหวตผ่านมา ผมสนับสนุนที่จะให้มี ๒ สภาครับ
 ผมนี่อยากจะชี้แจงเหตุผลนะครับ ให้ทราบว่า ทำไมถึงต้อง ๒ สภา และถ้าฟังผมสักนิด
 ฟังพวกผมสักนิดหนึ่งนะครับ ในช่วงบ่ายนี้ เราก็สามารถที่จะเคลียร์ (Clear)
 ทั้ง ๓ ประเด็นได้ว่า สส. ควรจะเอาอย่างไร ควรจะมีแต่เขตอย่างเดียว หรือว่าทั้ง ๒ อย่าง
 มีทั้งเขต มีทั้งปาร์ตี้ลิสต์ แล้วจำนวนเท่าไร สว. ควรจะมาอย่างไร มาจากการเลือกตั้ง
 หรือเปล่า อะไรหรือเปล่า นะครับ ประเด็นสองสามประเด็น ถ้าสภาแห่งนี้เห็นเป็นแนว
 เดียวกันนะครับ ก็เป็นเรื่องของกรรมาธิการยกร่างที่จะไปร่างมาตราต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ
 ความต้องการของสภาแห่งนี้ แล้วเราค่อยมาลงรายละเอียดกัน ถ้าไม่อย่างนั้นนะครับ
 โทษนะครับ พี่การุณนี่นะครับ อภิปรายไว้ร้อยกว่ามาตรา โทษครับ แปรญัติดีไว้ร้อยกว่า
 มาตรานี้จะต้องลุกขึ้นมาอภิปรายทั้งหมดอย่างนั้นหรือ ไม่อย่างนั้นมันจะเสียเวลาครับ
 ท่านประธานครับ ผมขอเสนอไว้แค่นี้ครับ ท่านครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ มีท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ อาจารย์เกียรติชัยนะครับ ช่วยกระชับนะครับ ๑๕ นาที
 แล้วนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธาน ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง
 ขอเรียนสั้น ๆ นิดเดียว ผมจะไม่ทำความอะไรที่จะให้เสียความรู้สึก แต่อยากจะเรียนว่า
 ที่เมื่อสักครู่นี้ที่ได้ลงมติไปก็ไม่ได้ขอให้ทบทวนอะไรทั้งสิ้น -----

แต่เพียงแค่อยากจะเรียนให้บันทึกไว้ว่า ผู้ที่ได้เสนอญัตติคือกลุ่มของผมนี่ รวมทั้งตัวผมเป็นผู้เสนอญัตติเองนี่ ไม่ได้ลงมติ ยังไม่ทันได้ลงมติ ก็มีการนับคะแนน เพราะฉะนั้นถ้าไปพบในบันทึกการประชุมก็จะได้เข้าใจ ไม่ใช่กลายเป็นว่า ผู้ที่เสนอญัตติไม่ได้อยู่ในที่ประชุม หรือไม่ได้ลงมติ เหมือนกับผมเล่นเกมอะไรที่ไม่ลงมติ แล้วก็แก้งที่จะขอแปรญัตติ เพราะฉะนั้นเท่าที่ผมสำรวจตรงนี้ ดูอย่างรวดเร็ว ๆ นะครับ นอกจากผมแล้วนี้ในกลุ่มผมนี้ อาจารย์กรรณิการ์ บรรเทิงจิตร ก็ดี คุณวิทวัสก็ดี คุณวิทยาาก็ดี และคุณวินัสก็ดีนี้ ในกลุ่มผมทั้งสิ้น ยังไม่ทันได้ลงมติหมดเลยนะครับ เพราะฉะนั้นขอให้บันทึกไว้ด้วยว่า แล้วก็คงจะมีคนอื่นอีกนี่นะครับ ที่ยังไม่ทันได้ลงมติ แต่ว่าจริง ๆ แล้วนี่ยังยืนยัน แล้วก็พร้อมจะลงมติทุกประการ แต่ว่าด้วยเหตุนี้ ผมก็ไม่ขอทบทวนอะไรทั้งสิ้น แล้วก็เรียนเท่านั้นละครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอขอบคุณครับ ขออนุญาตอาจารย์รุจิรานะครับ ให้สมาชิกพูดอีกสักหน่อยนะครับ เชิญอาจารย์เกียรติชัยครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พานิชย์ : กราบขอขอบคุณท่านประธานครับ กระผม เกียรติชัย พงษ์พานิชย์ ครับ สสร. หมายเลข ๐๐๘ วันนี้ผมจะสุภาพ เรียบร้อย เพราะเหตุว่า ผมเชื่อว่า ทุกอย่างต้องเรียบร้อยครับ และเราทุกคนก็อยากให้เรียบร้อย เป็นการดีที่เราได้พูด แสดงถึงความเป็นกังวล ความห่วงใยต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเข้านี้ และผมคิดว่า เราก็คงจะมุ่งหน้าที่จะทำทุกอย่างให้เรียบร้อยตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายมา ผมเชื่อว่า ต้องเรียบร้อยครับ ผมอยากจะเสนออย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ผมคิดว่า เราคงจะต้องมากำหนดวิธีการในการที่จะอภิปราย ในการที่จะจับประเด็นของการอภิปรายให้ชัดเจนเสียก่อน แทนที่จะว่ากันไปอย่างที่เราทำกันมา เอาเรื่องเล็กมาลบล้างเรื่องใหญ่ หรือเอาเรื่องใหญ่ไปโต้แย้งอะไรกันอยู่อย่างนี้ มันจะเดินไปไม่ได้เร็ว ไม่ได้ไว อย่างที่เราต้องการกัน ผมอยากจะเสนอความคิดอย่างนี้ได้ไหมว่า กรอบของการที่เราจะอภิปรายกันต่อไปนี้ เราเอาเรื่องหลัก เรื่องประเด็นขึ้นมาพูดกัน ตกลงกันเสียก่อน เช่น สมมุติว่า คือ ตระกาะของการคิดมันควรจะเริ่มต้นในประเด็นของหมวดนี้ว่า ตกลงเราเห็นร่วมกันอย่างไร จะเอาสภาเดียว หรือ ๒ สภา ถ้าเป็นสภาเดียว ก็ว่าเรื่องสภาเดียว แต่ขณะนี้มันผ่านไป

๒ สภา ก็มาว่ากันว่า ละสภา เริ่มที่สภาเดียว มาตกลงกันก่อนดีใหม่ว่า ที่ว่าสภาทั้ง ๒ สภา สภาที่ ๑ นี้เราจะเอาสมาชิกสักกี่คน ตกลงกันเสียก่อน จะเป็น ๕๐๐ อย่างเดิม หรือจะเป็น ๔๐๐ ถ้าตกลงตรงนี้เสียได้ ท่านกรรมาธิการยกกว้างช่วยไปเขียนตามความต้องการที่เราบอกมาว่า เอาที่ ๕๐๐ หรือ ๔๐๐ แล้วเมื่อ ๕๐๐ หรือ ๔๐๐ นี้ การเข้ามา ดำรงตำแหน่งของคนเหล่านี้ ตรรกะในขั้นต่อไปที่จะต้องคิด ก็คือว่า เขาควรจะเข้ามาใน ลักษณะไหน จะเป็นการเลือกตั้งแบบโดยตรง เขตเดียวเบอร์เดียว หรือแบ่งเขตรวมเบอร์ อะไรก็ว่าไป มาตกลงกันตรงนี้ แล้วตกลงกันอย่างไรว่า ตกลงเอาเขตเดียวเบอร์เดียว หรือ จะเขตเดียวรวมเบอร์ ท่านกรรมาธิการยกกว้างไปเขียนมาตามนี้ที่เราต้องการ ที่เราตกลง เห็นร่วมกันได้ แล้วจะมีปาร์ตี้ลิสต์ใหม่ มีแค่ไหน จำนวนอย่างไรก็ว่าไป ตกลงอย่างนี้ ท่าน กรรมาธิการยกกว้างไปเขียนมาให้ที่ หรือพอมมาถึงเรื่องซึ่งจะต้องตกลงกันให้ได้ ในเรื่องของ วุฒิสภา ก็มาพูดกันว่า ถ้าอย่างนั้น เราจะเอาวุฒิสภานี้ มันต้องเริ่มต้นจากการคิดว่า เราจะให้เขามาทำอะไร จะให้อำนาจของวุฒิสภาสักแค่ไหน แล้วก็สักกี่คนดี ตกลงกัน เสียก่อน เอ้า สมมุติจะเป็น ๑๕๐ คน ๑๖๐ คน ใน ๑๕๐ คน ๑๖๐ คนนี้ การมาถึงนี้จะให้ มาโดยวิธีไหน มาโดยวิธีไหน ก็ต้องไปดูเสียก่อนว่า เราจะให้เขาทำอะไร ถ้าให้เขาทำเพียง กลั่นกรองกฎหมาย การแต่งตั้ง การคัดสรร พอรับได้ไหม แต่ถ้าหากว่า ให้เขามีอำนาจใน การที่จะแต่งตั้ง ถอดถอน เขากำลังจะแต่งตั้งถอดถอนคนซึ่งได้อำนาจมาจากประชาชน อย่างนี้ต้องเลือกตั้ง -----

แล้วเราก็มาพูดว่า ถ้าอย่างนั้น การเข้ามาดำรงตำแหน่งของวุฒิสภา ในจำนวนเท่านี้เท่านั้น มันควรจะเป็นอย่างไร จะเลือกตั้งแบบรวมเขต แบบสัดส่วน แบบแต่งตั้งแค่ไหนอย่างไร ถ้าตกลงกันได้แบบนี้ ท่านกรรมาธิการยกวางช่วยไปเขียนตามที่เรตกลงเอาแบบนี้ อย่างนี้ มาสักที เขียนทั้งหมดให้ครบระบบที่เราต้องการ ให้ครบหมวดหมู่ในเรื่องของรัฐสภาแล้ว พู้งี้เอามาให้เราอนุมัติเห็นชอบกันเป็นเรื่องเป็นราวอีกสักที จบผมคิดว่ามันจะไปได้ ถ้ามันแต่ไปแต่รายมาตรา แล้วก็เอาเรื่องเล็กมาลงเรื่องใหญ่หรือเอาเรื่องใหญ่ไปต่อด้าน คัดค้าน อะไรกันนี้ ผมว่ามันก็จะเป็นอย่างที่เกิดเหตุการณ์อย่างนี้ และจริง ๆ แล้ว เราไม่ต้องการประธานที่มาคอยนั่งกดเวลาหรือกรับ มาจับประเด็น มาดูสิว่าอะไรมันควรจะปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ ตามเหตุการณ์ตามประเด็นความสำคัญของเรื่องที่เราจะให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบในเรื่องเหล่านี้ เพราะเรากำลังร่างรัฐธรรมนูญให้กับประชาชน ให้เขาได้รับรู้ รับทราบ และให้เขาได้เห็นชอบกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต่อไป ผมคิดว่า เป็นเรื่องเหล่านี้ เราจะต้องกำหนดให้ชัดเจนเสียตอนนี้ และเราจะทำให้ทุกอย่างเรียบร้อยครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอขอบคุณครับ ท่านอาจารย์ปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปรียากกร : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปรียากกรกรรมาธิการยกวางรัฐธรรมนูญ ในฐานะสมาชิกสภาร่าง ผมขออภิปรายใช้สิทธิในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาร่างนะครับว่า เรื่องที่ท่านสมาชิกได้นำเสนอนี้ ผมคิดว่าท่านประธานน่าจะจะต้องนำไปสู่การพิจารณา ด้วยเหตุผลที่ว่า เรื่องที่เรากำลังจะพิจารณาในเรื่องนี้ อยู่ในกรอบของสถาบันการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่ออนาคตของชาติบ้านเมือง ความเห็นที่แตกต่างกันระหว่างสมาชิกไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะทำให้สมาชิกแตกแยกกัน แต่ในทางกลับกัน ความเห็นที่แตกต่างจะทำให้เราหาข้อยุติที่ดีที่สุดต่ออนาคตในทางการเมืองของประเทศนี้ได้ ถึงแม้ว่า ในตอนเช้าเราอาจจะมีประเด็นปัญหากันอยู่บ้างในเรื่องของวิธีการประชุม แต่ผมเชื่อว่าพี่น้องประชาชนน่าจะเข้าใจว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ขณะเดียวกันเมื่อถึงขั้นของการพิจารณาของกรรมาธิการยกวางรัฐธรรมนูญนี้ครับ ก็ปรากฏว่าการแปรญัตติในเรื่องนี้เป็นไปอย่างหลากหลายมาก

๕๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๒๓/๒

และเป็นไปในลักษณะที่มีรูปแบบที่ล้นแล้วแต่มีความปรารถนาดีที่จะทำให้สถาบันการเมืองมาสู่จุดที่สำคัญ ขณะเดียวกัน ถ้าเราไปดูจากความเห็นของพี่น้องประชาชนที่ได้มีการสำรวจ ซึ่งเมื่อเข้าทำนกรรมาธิการท่านหนึ่งได้ยกให้พวกเราเห็นแล้ว ก็จะเห็นว่า ก็มีความหลากหลายเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นถ้าเราจะใช้เวลาสักนิดหนึ่งนะครับ อาจะสักวันนี้ ในการที่จะพิจารณาหาช่องทางที่จะทำให้ได้ข้อยุติในเชิงที่นำไปสู่ฉันทามติ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เห็นด้วยกันทั้งหมด แต่ผมเชื่อว่า ในท้ายที่สุด ที่ประชุมนี้ซึ่งมีวุฒิภาวะสูง และมีความเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดี ก็จะสามารถที่จะพูดเป็นเสียงเดียวกันหลังจากที่เราได้มีมติอย่างใดอย่างหนึ่งไปแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าเป็นไปได้ ผมคิดว่า ข้อเสนอของท่านสมาชิกที่พูดว่า เราจะนำเอาข้อประเด็นที่มันมีความหลากหลายเหล่านี้พิจารณากันก่อน แล้วมีความเชื่อมโยงกันทั้งในส่วนของ สส. สว. รูปแบบของการได้มาทั้ง ๒ สถานะครับ ตลอดจนแม้แต่จะมีสภาเดียว ซึ่งแม้ว่าจะจะเป็นความเห็นข้างน้อย แต่ในระบอบประชาธิปไตยเราก็จำเป็นต้องรับฟังเสียงข้างน้อยด้วยความเคารพ ซึ่งอันนี้จะเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนเป็นอย่างยิ่ง ผมเชื่อว่าด้วยดุลพินิจของท่านประธานนี่นะครับ เราก็คงจะสามารถที่ดำเนินการต่อไป โดยไม่ทำให้เสียเวลาของสภาแต่อย่างใดทั้งสิ้น แต่ในทางกลับกัน ถ้าเรายังใช้ข้อบังคับการประชุมตามหลักการเดิมนี่นะครับ อาจะยิ่งทำให้เราเสียเวลาการประชุมมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นผมหวังว่า ถ้าเราสามารถที่ดำเนินการในช่วงนี้สักนิดหนึ่ง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของท่านประธานนะครับว่า ถ้าเราสามารถพิจารณาร่วมกันได้อย่างใดอย่างหนึ่ง ผมเชื่อว่า กรรมาธิการก็คงจะสามารถไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปได้ แล้วก็ให้ที่ประชุมได้พิจารณาต่อเนื่องกันไปครับ ขอความกรุณาท่านประธานได้โปรดพิจารณาด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณทุกท่านนะครับ ผมต้องเรียนทุกท่านด้วยนะครับว่า ที่หลายท่านได้เสนอความเห็นนี้ หรือแม้เหตุการณ์เมื่อช่วงเช้าก็ดี ผมเชื่อว่าทุกฝ่ายมีเจตนาดีนะครับ ท่านประธานที่ควบคุมการประชุมก็มีเจตนาดี เพราะต้องการที่จะให้การประชุมนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็วครับ -----

สมาชิกก็เจตนาดี ที่ต้องการจะเอาเนื้อหาสาระมาอภิปรายให้อย่างครบถ้วนนะครับ ผมว่าไม่มีใครเจตนาไม่ดีกับสภานะครับ เพียงแต่ว่าต้องทำความเข้าใจนิดหนึ่งครับว่า สิ่งที่คุณยกเมื่อวานนี้ แล้วก็มาพิจารณาวันนี้ะครับ ไม่ได้แตกต่างในเรื่องหลักการนะครับ เมื่อวานนี้คุณตามประเด็น กำหนดไว้ว่ามีประเด็น ๒ สภา เอาที่สภา ประเด็น สส. ประเด็น สว. ก็เป็นไปตามนั้น ซึ่งก็ได้เรียนแล้วว่า ประเด็นดังกล่าวนั้น ถ้าไม่รู้ว่าจะหาวิธีดำเนินการอย่างไรให้กระชับและรวดเร็ว ก็ขอยิงกับมาตรา ซึ่งเป็นไปตามประเด็นนะครับ แต่ถ้าไปถึง อย่างเช่น สส. นี่นะครับ ก็ว่ากันเต็มที่นะครับ แล้วมาตกลงกันว่า จะเอาอย่างไร อย่างนั้นผมขอหารือเลยแล้วกันนะครับ เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลานะครับ ขอหารือท่านสมาชิกนะครับ ผมว่าทุกอย่างที่เราทำนี่นะครับ ที่เกิดขึ้นไปแล้วนี่เรื่องเล็กน้อยนะครับ เรื่องใหญ่ คือ เรื่องทำรัฐธรรมนูญอย่างไรให้เสร็จนะครับ นี่คือเรื่องใหญ่ที่เป็นภาระหน้าที่ เรื่องเหล่านี้ครับ มันก็เกิดขึ้นในสภาตลอดละครับ ความเห็นที่แตกต่างนะครับ การส่งสัญญาณ เดินออกนอกห้องนะครับ อันนี้เป็นเรื่องปกตินะครับ อย่าไปมองว่าเป็นเรื่องที่มันผิดปกตินะครับ ก็เพียงแต่ว่า เราทำงานโดยมีเป้าหมายเดียวกันทั้งสิ้นนะครับ ดังนั้นนะครับ ขออนุญาตหารือก็แล้วกันนะครับ ผมว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่ต้องคุยกันว่า จะเอาอย่างไรนะครับ มาตรา ๘๗ นี้ ผ่านไปแล้วนะครับ ท่านสมาชิกคุณนะครับ พอไป มาตรา ๘๘ ๘๙ ๙๐ นี่นะครับ ก็เป็นรายละเอียดในเนื้อหาของนะครับ ถ้าท่านสมาชิกบอกว่า ถึงแม้จะมี ๘๘ ๘๙ ๙๐ แขนงไว้ก่อนนะครับ กรรมาธิการยกร่างเห็นอย่างไรนะครับ ถ้าเห็นว่าจะแขนงไว้ก่อน แล้วไปว่า ๙๑ เลยนะครับ ก็ถือว่าอันนี้เราก็ยังพิจารณาราย มาตราอยู่นะครับ ไม่ได้ว่าไม่รายมาตรา เพียงแต่จะขอแขนงไว้ใหม่ะครับ เพราะว่า ๘๗ ไปแล้วนะครับ ก็ ๘๘ ๘๙ ๙๐ นะครับ ถ้าพิจารณาเลย เราก็จะเห็นความคับหน้านะครับ แล้วพิจารณารายมาตรา แล้วก็ผ่าน ผ่านไปที่ละมาตราไปนะครับ ท่านเสวตยกมือครับ

นายเสวต ทินกุล : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม เสวต ทินกุล ครับ ผมอยากจะเสนออย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ เนื่องจากว่ามาตรา ๘๗ มันไปแล้ว ก็เหลือ ๒ สภา ผมอยากจะเสนอว่า อยากให้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางและเสรี

ในเกี่ยวกับเรื่องของที่มา หน้าที่ หน้าที่ ที่มา จำนวน วิธีการเลือกตั้ง เขตการเลือกตั้ง ครอบคลุมทุกประเด็น คือ ให้อภิปรายอย่างกว้างขวางไปเลย แล้วก็ดี ๆ ก็มาลงคะแนน ที่เดียวครับ ก็จะได้รับฟังความคิดเห็นแต่ละภาคส่วน เข้าคิว (Queue) กันเลยว่า ใครจะ พูดอย่างไร แต่ต้องให้พูดในประเด็นที่มา หน้าที่ของ สว. สส. ที่มาของ สว. สส. จำนวน เหตุผลว่าจำนวนเท่าไร อย่างไรนะครับ แล้วก็วิธีการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้ง สมควรอย่างไร อย่างนี้ให้กว้างขวางเป็นประเด็น เรามีประเด็นอยู่แค่นี้แหละครับ เสร็จเรียบร้อยก็โหวต ถามเป็นประเด็น แล้วก็เอาประเด็นนี้ให้กรรมาธิการไปร่างใหม่ ถ้าหากว่ามี การเปลี่ยนแปลงจากบทบัญญัติที่คณะกรรมการร่างไว้นะครับ แบบนี้ก็จะจบในคืนนี้ แหละครับ แล้วก็จะได้เปิดการแสดงความคิดเห็น เพรชเชอร์ (Pressure) ทุก ๆ อย่างก็จะ ลดแรงกดดันลงมา แล้วก็ทุกคนก็จะได้พูดอย่างกว้างขวาง เวลาเรามีพอเหลือเพื่อที่จะให้ ทำอย่างนั้นครับผม ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่เหลือเพื่อเลยครับ ไม่เหลือเพื่อครับ เดี่ยวหารือกัน หารือกัน ไม่เป็นไรครับ เราสภาเดียวกันนะครับ ตอนนี้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญสภาเดียว ท่านกรรมาธิการครับ ตกลง ๘๘ ๘๙ ๙๐ นี่นะครับ ท่านนำเสนอไปข้างล่างก็จะได้เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย นะครับ แต่ผมว่าถ้าเราว่าไป ๘๘ ๘๙ ๙๐ จริง ๆ เนื้อหาไม่มีอะไรนะครับ ถ้าพิจารณาผ่านไปได้ มันก็จะได้เดินหน้าได้้นะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เป็นคนแปรครับ ผมถามอาจารย์ ก็แล้วกันนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ครับ ผมคิดว่าเราตกลงหลักการกันก่อนให้จบ เสร็จแล้วก็ให้ยกร่างท่านไปช่วยดู จะเป็นมาตรา ที่ท่านพูดสามสี่มาตรา ท่านได้ช่วยดูเลย แล้วเราดูทีเดียวจบ เอาอย่างนั้นแล้วกันนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 อย่างนั้นขอหารือกรรมาธิการร่าง เอา ๙๑ เหย่นะครับ ๘๘ ๘๙ ๙๐ แขนงไว้ก่อน
 นะครับ เอา ๙๑ นะครับ ที่นี้พอมาดู ๙๑ นี่นะครับ มันก็จะมีปัญหาเรื่อง ๑. จำนวน
 ๒. ระบบ ว่า ระบบที่เกิดขึ้นนี้ นะครับ จะมีที่มา สส. ก็แนวทาง แนวทางที่ ๑ ก็คือที่เสนอ
 มาที่นี่ นะครับ ก็เป็น สส. เขต แบ่งเขตเลือกตั้ง แล้วก็ สส. แบบสัดส่วน เอามาตรา ๙๑
 เป็นหลักในการพิจารณานะครับ ถ้าไม่มีหลักเลย เดี่ยวก็เดินไม่ถูกทาง ก็จะมี ๒ ประเด็น
 นะครับ เรื่องระบบที่มาของ สส. กับจำนวน สส. ถ้าจะพิจารณาให้มันชัดเจน ก็เอาให้จบ
 เรื่องระบบที่มา ก่อนดีไหมครับ ว่าระบบที่มาของ สส. น่าจะมีในลักษณะใด นะครับ จะเป็น
 สส. เขต หรือ สส. แบบสัดส่วน หรือบัญชีรายชื่อ ที่มีสมาชิกแปรญัตติไว้ อะไรก็แล้วแต่
 นี่ นะครับ ก็อภิปรายกันไปตามนี้ ก่อน นะครับ แล้วถ้าตัดสินได้ ก็ลงมติเลย นะครับ
 เพราะว่าไปตอนกลางคืน เดี่ยวก็ลืม ได้หน้า ก็ลืมเนื้อหาข้างหลังครับ อาจารย์วัชราครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วัชรา
 หงส์ประภัสร์ สสร. คือ ดูมาตรา ๙๑ และ ๙๒ ก็น่าจะรวม รวม คือ รวมมาพิจารณาคำ
 คือเรื่องแบบ ๓ คน หรือว่า ๑ คนเลือกตั้งครับ คือในเรื่องที่เกี่ยวข้องนี้ครับ แล้วมันจะมี
 ๙๒/๑ คือพูดรวม ๆ กันเสียเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 นี่ละครับ ตรงกันหมดแล้วครับ ก็รวมละครับ อย่างนั้นกรรมาธิการขัดข้องไหมครับ
 เอาระบบก่อน นะครับ แล้วก็ค่อยจำนวน นะครับ เอาระบบเลย นะครับ ถ้าระบบเลย
 นี่ นะครับ ท่านจะให้สมาชิกอภิปราย นะครับ ก็มีคนที่ขอแปรญัตติไว้ นี่ นะครับ เนื่องจาก
 กรรมาธิการมีแก้ไขด้วย นะครับ เขาเป็นว่าขอรายชื่อของคนที่แปรญัตติก่อน
 เพราะกรรมาธิการแก้ไข สมาชิกก็มีสิทธิอภิปรายอยู่แล้ว ก็มีกรรมาธิการที่ขอแปรญัตติ
 ไว้ นะครับ แล้วก็กลุ่มอาจารย์พิเชียร กลุ่มอาจารย์เจิมศักดิ์ กลุ่มอาจารย์วัชรา มี ๓ กลุ่ม
 นะครับ แล้วเดี๋ยวท่านอื่น นอกจากนี้อ่าไปกระทบมาตราอื่น ท่านมีสิทธิอยู่แล้ว ท่านก็
 อภิปรายได้ นะครับ ถ้าอย่างนั้นเดินตามนี้ นะครับ ท่านสมาชิกที่เป็นกรรมาธิการ นะครับ
 ขอสงวนความเห็นไว้ นะครับ มีท่านใดตั้งใจไหมครับ

๕๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นิวรา ๒๕/๒

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ นะครับ ผมคิดว่า ให้กรรมการเสียงข้างมากอธิบายเสียก่อน เพราะหลายคนก็ยังไม่ค่อย เข้าใจระบบของท่าน เพราะว่าท่านมีการแก้ไข

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ได้

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอฟัง พวกเราจะได้เข้าใจ แล้ว พวกเราจะได้ซักถาม หรือจะได้พูดจาได้น้อยลงนะครับ แล้วค่อยอาจจะให้เสียงข้างน้อย ก่อนหรือจะให้กลุ่มใดก่อน ก็แล้วแต่ท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มีเหตุผลนะครับ ที่ยอมนี้ ไม่ใช่เพราะไม่มีเหตุผลนะครับ มีเหตุผลครับ กรรมการ ครับ ช่วยชี้แจงสิ่งที่กรรมการแก้ไขด้วยครับ

นายปกรณ์ ปรียากกร (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปรียากกร กรรมการ ขอเรียนชี้แจง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนี้ ที่ได้มีการแก้ไข ในมาตรา ๙๑ นะครับ แล้วเชื่อมโยงไปสู่มาตราอื่น ๆ

เหตุผลประการที่ ๑ เราลดจำนวน สส. ลง จาก ๕๐๐ เหลือ ๔๐๐ คน ซึ่งเราได้เคยเรียนชี้แจงต่อที่ประชุมนี้ไปแล้ว และเมื่อไปรับฟังความคิดเห็นนี้ นะครับ ประชาชนส่วนใหญ่ก็ค่อนข้างจะเห็นด้วย ก็คือ มีจำนวน ๔๐๐ คน ที่นี้ที่มาของ สส. เราก็ คิดกันว่า น่าที่จะมีการแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนนะครับ ในส่วนแรกนั้นก็คือ สส. ที่มาจากเขต เลือกตั้ง แต่เดิมนั้น เราคิดว่า จะมี ๓๒๐ คน -----

แบ่งเป็นเขตใหญ่ ซึ่งมีเขตละ ๓ คนนะครับ แต่เมื่อไปรับฟังความคิดเห็นก็ปรากฏว่าความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า การที่มีเขตละ ๓ คน น่าจะทำให้เกิดภาวะของความสับสนในภายหลัง และที่ประชาชนส่วนใหญ่ก็มีความเห็นว่า ใน สส. เขตเดียว คนเดียวนี่นะครับ ก็น่าที่จะเหมาะสมกว่า เราก็พิจารณาว่า ใน สส. เขตนั้น ก็จะเป็น ๓๒๐ เขต เขตละ ๑ คน ส่วนในเรื่องของ สส. แบบสัดส่วน ซึ่งเป็นเรื่องที่เราคิดขึ้นมาใหม่ แล้วตัดแปลงจากระบบบัญชีรายชื่อเดิม ก็มีลักษณะที่เกิดขึ้นจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นทั่วโลก นั่นก็คือ เชื่อว่า ระบบผสมของการแบ่งเขตกับระบบของการได้สัดส่วนนั้น จะช่วยทำให้เกิดภาวะของความสมดุลระหว่าง สส. ที่มาจากเขตเลือกตั้ง ที่ได้รับชัยชนะจากการลงเลือกตั้ง กับ สส. ในบางส่วนซึ่งเป็นพรรคเล็กพรรคน้อยนี่นะครับ จะสามารถมีโอกาที่จะได้คะแนนที่เขาหายไป ในระหว่างของการเลือกตั้งนี่นะครับ ก็สามารที่จะผสมผสานเข้ามาได้ แต่ว่าระบบของการผสมนี้ มันมีหลายรูปแบบมาก ในขั้นต้นที่เราเสนอไปต่อพี่น้องประชาชนนี่นะครับ เราก็เสนอว่า แบบสัดส่วนมีอยู่ ๘๐ คน แบ่งเป็น ๔ บัญชีนะครับ ตามเขต ๔ เขตใหญ่ นะครับ แต่ว่าเมื่อไปรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนแล้ว ปรากฏว่าอาจจะทำให้เกิดความสับสนมากยิ่งขึ้น ที่ประชุมก็กลับเข้ามาพิจารณา แล้วก็พิจารณาว่า การที่จะตัดเรื่องนี้ออกไปเลยจะดีหรือไม่ แต่ก็ยังมีความเห็นว่า ลักษณะของการได้มาซึ่งบัญชีสัดส่วนนั้นนี่ จะช่วยทำให้นอกจากพรรคเล็กเหล่านั้นจะมีโอกาสที่จะเข้ามาในการเป็นผู้แทนราษฎรแล้วนี่ ก็ยังเปิดทางให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีความสามารถ ในลักษณะต่าง ๆ แต่ไม่มีโอกาสที่จะลงไปสู่สนามการเลือกตั้ง น่าที่จะเข้ามาได้ เราก็มาปรับระบบ ซึ่งทำให้ สส. สัดส่วนนั้นนี่ ยังคงมี ๘๐ คน เหมือนเดิม แต่แบ่งเป็น ๘ เขตพื้นที่ในกลุ่มจังหวัดที่มีจังหวัดติดต่อกัน พื้นที่ละ ๑๐ คน นะครับ ซึ่งตรงจุดนี้ ก็จะเป็นจุดที่เริ่มต้น ที่จะทำให้เราสามารถที่จะพิจารณาต่อไปได้ และในการเลือกตั้งนั้นนี่ ก็ยังคงใช้ในรูปแบบเดิมนะครับ ก็คือ การเลือกตั้งให้ใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ ผมคิดว่า ถ้าอธิบายแค่นี้ ที่ประชุมก็คงพอจะเข้าใจของการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจากในส่วนของกรรมาธิการนะครับ ส่วนในรายละเอียดของการดำเนินการของการสัดส่วนนั้น คงจะมีการอธิบายกันต่อไปนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านสมาชิกครับ เมื่อที่อาจารย์เกริกเกียรติยกมือค้างอยู่ครับ ติดใจใหม่ครับ
เชิญอาจารย์ครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ ผมเป็นกรรมาธิการยกร่างเสียงข้างน้อยที่ได้ส่งวนคำแปรญัตติ
เพราะฉะนั้นที่จะอภิปรายในวันนี้ ก็อภิปรายในฐานะที่เป็นสมาชิก สสร. คนหนึ่งนะครับ
คือ ไม่ได้อภิปรายในนามของคณะกรรมาธิการยกร่าง ที่นี้ในประเด็นที่ผมขอสงวนนั้น
ก็เป็นประเด็นที่มีความสำคัญในเรื่องของระบบการเลือกตั้ง ที่นี้ในประเด็นที่ผมจะเสนอนี้
เนื่องจากว่า ในการทำงานของเรา ก็มีปัญหาความไม่เข้าใจกันอยู่บ้างพอสมควร แล้วซึ่ง
ในที่สุดก็สามารถที่จะเคลียร์ปัญหาเหล่านี้กันได้ เพราะฉะนั้นในประเด็นที่ผมอยากจะตั้ง
ประเด็นที่จะพูดในบ่ายวันนี้ ก็ขออนุญาตตั้งใน ๓ ประเด็นใหญ่ ๆ ด้วยกัน

ในประเด็นที่ ๑ ก็คือว่า ทำไมถึงต้องมาเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อย
หรือว่ากรรมาธิการเสียงข้างน้อยนี้ มีความรู้สึกอย่างไร

ประเด็นที่ ๒ ก็คือ เรื่องทำไมจึงต้องส่งวนคำแปรญัตติในเรื่องของระบบ
การเลือกตั้ง ทั้ง ๆ ที่อยู่ในกรรมาธิการยกร่างในเรื่องนี้ อันนี้ประเด็นที่ ๒

ประเด็นที่ ๓ ก็คือว่า สิ่งที่น่าเสนอในการสงวนคำแปรญัตตินี้ มันดีกว่าระบบที่กรรมาธิการยกวางนำเสนออย่างไร ผมจะขออนุญาตใช้เวลาที่ประชุมอภิปรายเพียง ๓ ประเด็นนี้แหละครับ ในประเด็นแรก ก็คือ จะพูดถึง ทำไมถึงต้องมาเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ทั้ง ๆ ที่อยู่ในคณะกรรมการยกวาง อันที่จริงแล้วนี่ ผมคิดว่า ทุกคนนี้ไม่อยากอยู่ฝ่ายเสียงข้างน้อย เพราะฝ่ายเสียงข้างน้อยนี้ ก็โหวตอะไรก็แพ้ทุกที เพราะฉะนั้นทุกคนโดยปกตินี้ อยากอยู่ที่ฝ่ายชนะ แต่ที่นี้ทำไมถึงอยากมาเป็นเสียงข้างน้อย ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่า ในเรื่องของกรรมาธิการรัฐธรรมนูญครั้งนี้ ก็เป็นเรื่องสำคัญ ทุกคนก็มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ผมและเพื่อน ๆ ก็มีความเชื่อมั่นว่า สิ่งที่เรานำเสนอต่อประชาชนนั้น ต่อกรรมาธิการ เพื่อที่จะอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญนั้น เป็นสิ่งที่ดี และก็ไม่ว่าจะปล่อยให้มันผ่านไปด้วยการแพ้เสียงในที่ประชุม แล้วก็พูดอะไรอีกไม่ได้เลย อันนี้เป็นเหตุที่มาถึงว่า ต้องเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ที่นี้ในตลอดระยะเวลาที่เราประชุมกันมาอาทิตย์เศษนี้ ผมคิดว่า ที่ประชุมแห่งนี้ได้ใช้เวลา และใช้ความพยายามที่จะอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ทุกแง่ทุกมุม เพื่อให้ได้รัฐธรรมนูญฉบับที่ดีที่สุด ใน ๒ วันแรกนี้ กรรมาธิการหลายคนก็มีความเห็นแตกต่างกับกรรมาธิการยกวาง ถ้าท่านไปดูสถิติในการลงคะแนนในมาตราต่าง ๆ นี้ หลายคนลงคะแนนเสียงแตกต่างกับร่างของกรรมาธิการ ที่นี้ประเด็นมันก็เกิดความเข้าใจผิดเกิดขึ้น ผมขออนุญาตท่านประธานเล่าในเรื่องนี้ คือว่า ความรู้สึกมันเกิดขึ้น ก็คือว่า ในวันพุธที่ ๑๓ บังเอิญกรรมาธิการเสียงข้างน้อยนี้ไม่ได้เข้าร่วมประชุมที่ประชุมตอนเช้าในคณะกรรมการยกวาง ซึ่งปกติจะประชุมกันทุกเช้า ในเช้าวันนั้น ต่างคนก็ต่างมีเหตุที่ว่า มาประชุมตอนเช้าไม่ได้ ที่ผมจำได้แน่ ๆ ก็คือ เพื่อนสมาชิกของผม ๔ ท่าน ด้วยกัน ท่านแรก ก็คือ ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ศรีราชา เจริญพานิช (รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ศรีราชา)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภากรรมาธิการรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือท่านอาจารย์ครับ ด้วยความเคารพนะครับ ไม่ได้ขัดระหว่างอภิปรายนะครับ ผมว่าเรื่องในกรรมาธิการนี่นะครับ มันเลยไปแล้ว อยากเอาเหตุผลได้ใหม่ครับ ด้วยความเคารพท่านนะครับ ไม่ได้ขัดแย้งอะไร เพียงแต่ว่า บรรยากาศในที่ประชุม จะมาก็คน ไปก็คน

นี่นะครับ ผมเข้าใจนะครับ สิ่งนี้อาจารย์จะบอกว่า มันคืออะไร แต่ผมอยากเอาเหตุผล
ได้ไหมครับ ขออนุญาตนะครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม (กรรมาธิการ) : เรียนท่าน
ประธานครับ ก็คงจะใช้เวลาสั้น ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นภาพว่า ในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้
อะไรมันเกิดขึ้น เป็นอย่างไร เพื่อที่จะให้ผู้ที่สนใจนี้ได้รับรู้เรื่อง เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้
ก็เป็นฉบับที่มีอิสระที่สุดในการร่าง ตัวผมเองนี่ ก็ผ่านการร่างรัฐธรรมนูญมาถึง ๓ ครั้ง
ผมจะเล่าให้ฟังว่า ทำไมผมถึงกล้ายืนยันได้ว่า ในการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ สำหรับตัว
ผมเอง ผมคิดว่า เป็นคณะกรรมาธิการที่ร่างรัฐธรรมนูญที่มีความเป็นอิสระมากที่สุด
รวมตลอดถึงสิ่งที่เราประชุมกันมาในเจ็ดแปดวันนี้ มันก็สะท้อนให้เห็นว่า กรรมาธิการ
หรือสมาชิกของเราทุกคนนี้ต่างก็มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น และความคิดเห็นนั้นก็
ได้กระจายออกไป ผมคิดว่า น่าจะเป็นผลดีต่อการทำงานของเรานะ เพราะฉะนั้นในส่วนของ
กรรมาธิการนี้ ผมจะขออนุญาตพูดสั้น ๆ คือว่า ในเช้าวันนั้น ก็ปรากฏว่า คนที่ไม่ได้เข้า
ประชุม มีท่านหมอชัชชัย ท่านคมสัน ผม และท่านอาจารย์ศรียาชา -----

ทุกคนถามดูแล้ว ก็ทุกคนก็มีเหตุผลส่วนตัวที่เข้าไม่ได้ ผมเองก็บังเอิญเป็นนายกสภาของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ติดธุระ จะต้องไปวางพวงมาลา วันนั้นก็เกิดเหตุจำเป็น เข้าไม่ได้ เสร็จแล้วต่อมา เขาก็บอกว่า ขอประทานโทษ คือ บางท่านบอกว่า กลุ่มเสียงข้างน้อยนั้น บอยคอต (Boycott) ไม่มาประชุม จริง ๆ ไม่ใช่ จริง ๆ ไม่ใช่ และมีรายงานออกมาว่า ในการประชุมนี้ขีดชื่อเลยว่า วงกลมในหน้าชื่อ มีใครบ้าง สวททง โหวตสวททงกับกรรมาธิการ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านอาจารย์ครับ ด้วยความเคารพท่านอาจารย์ ท่านอาจารย์ว่างรัฐธรรมนูญมา ๓ ครั้ง ๓ ๓ ๓ แล้วนะครับ ท่านอาจารย์ลองพิจารณานะครับว่า อันนี้คือปัญหาในกรรมาธิการ แต่วาระการประชุม เรากำลังประชุมว่า สภานี้จะครบจะมีรูปแบบใดนะครับ อาจารย์ลองช่วยพิจารณานะครับ เพราะว่าพออาจารย์ไปเข้าตรงนั้น เดี่ยวกรรมาธิการก็ต้องมาตอบนะครับ คือ สมาชิกไม่ประชุม แต่ถ้าเขาครบองค์ประชุม เขาก็ทำงานได้นะครับ แต่ถ้าเอาประเด็นปัญหาตรงนั้นมาพูด เดี่ยวไปพาดพิงใคร ก็มาพูดต่อกันไป มันก็ไม่เข้าเนื้อเสียที่ครับ อาจารย์ครับ ด้วยความเคารพนะครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : โอ.เค. (O.K.) ครับ คือ ประเด็นนี้ มันอาจจะดูหยาบหยาบ แต่ว่ามันมีความสำคัญต่อการทำงานของสภาว่างรัฐธรรมนูญ ผมอยากสะท้อนความเห็นให้ดูตรงนี้ ท่านประธานก็เคยอยู่ในชุดปี ๒๕๔๐ ท่านประธานก็รู้ว่า การว่างรัฐธรรมนูญในครั้งนั้น ก็กับการว่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้อย่างไร เพราะฉะนั้นผมคิดว่ามันใช้เวลาเพียงเล็กน้อย สะท้อนเวลาให้เห็นว่า สิ่งที่เราทำงานนี้เราทำงานกันอย่างไร คราวนี้ในประเด็นที่บอกว่าเกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกันนี้ มันก็อาจจะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อกันบ้างพอสมควร แต่หลังจากที่ได้ประชุมกันแล้วทุกคนก็เข้าใจดี แล้วก็ได้ทำการตกลงกันว่า ทุกคนมีอิสระที่จะแสดงความเห็น ทุกคนมีอิสระที่จะโหวต ทั้ง ๆ ที่เป็นกรรมาธิการยกเว้นนะครับ เพียงแต่จะต้องใช้ดุลพินิจว่ามติที่ประชุมว่าอย่างไร แล้วควรจะออกเสียงอย่างไร อันนี้อยู่ในดุลพินิจของทุกคน ผมจะขออนุญาตท่านประธานเล็กน้อย เวลาเพียงเล็กน้อยที่จะเล่าให้ฟังว่า ลักษณะการว่าง

รัฐธรรมนูญในแต่ละช่วง ๓ ครั้งที่ผ่านมา มันต่างกันอย่างไร ปี ๒๕๓๔ เป็นช่วงของการร่างรัฐธรรมนูญที่ใช้เวลาน้อยที่สุด ถกเถียงกันน้อยที่สุด เพราะว่าเป็นช่วงของการร่างรัฐธรรมนูญที่เรียกว่า คุณขอมา หรือว่าพูดง่าย ๆ ก็คือว่า ไม่มีการเปิดการรับฟังตัวกรรมมาธิการแต่ละคน ก็คือ ส่วนใหญ่ก็จะแต่งตั้งมาจากคนที่เป็นที่ยอมรับ มีชื่อเสียงก็เข้ามาเป็นกรรมมาธิการ ผมบังเอิญช่วงนั้นเป็นอธิการบดีอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็ได้รับทาบทามให้เข้ามาเป็นกรรมมาธิการ ก็เป็นครั้งแรกที่ผมได้เรียนรู้ว่า รัฐธรรมนูญเขาร่างกันอย่างไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
๑๐ นาทีหมดเวลาไปแล้วอาจารย์

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมมาธิการ) : ขออีกนิดหนึ่งครับ ประเด็นที่ ๒ ก็คือ ปี ๒๕๔๐ นะครับ ปี ๒๕๔๐ นี้ ท่านประธานก็อยู่ในชุดเดียวกับผม มีที่มาที่เป็นประชาธิปไตย แต่ดูเหมือนว่า ในการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนั้น ก็มีวาระซ่อนเร้นอยู่นะ เรื่องใหญ่ ๆ ๑. ต้องการมีรัฐบาลที่เข้มแข็ง ๒. ก็คือว่า จำนวน สส. ต้องไม่น้อยกว่าเดิม หรือให้มากกว่าเดิม ๓. ก็คือ วุฒิสมาชิกต้องมาจากการเลือกตั้ง อันนี้คือประเด็นที่พูดไว้ที่ในการทำงานของเรา คราวนี้จะพบว่า ในประเด็นเหล่านี้มันก็เป็นปัญหากระบวนการเลือกตั้งที่สืบทอดกันมา จนมาถึงมีการปฏิวัติ แล้วก็มีการร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้นี้ก็เป็นเหตุหนึ่งที่ผมให้ความสำคัญต่อระบบการเลือกตั้ง -----

สำหรับประเด็นในเรื่องของกรรมาธิการที่มา ท่านประธานก็คงทราบว่ามี ๗๖ คน มาจากตัวแทน ทุกจังหวัด เลือกมา ๑๐ คน แล้วก็มาเหลือ ๑ คน อีก ๒๓ คน มาจาก ๓ สาย สายนิติศาสตร์ ๘ คน สายรัฐศาสตร์ ๘ คน แล้วก็สายผู้มีประสบการณ์ทางการเมืองอีก ๗ คน รวมเป็น ๙๙ ผมก็คนหนึ่งอยู่ในกลุ่มนักวิชาการอันนี้ คราวนี้ในตลอดเวลาที่ร่างรัฐธรรมนูญในช่วงนั้น ผมไม่ได้เป็นกรรมาธิการยกเว้น แต่การร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนั้น ใช้เวลาน้อยกว่านี้เยอะ ทั้ง ๆ ที่มีเวลาประมาณปีเศษ กรรมาธิการยกเว้นเขาก็ประชุมกันที่พัทยา ใช้เวลา ๑ อาทิตย์ ก็ยกร่างออกมาได้ โดยที่คนที่ร่างส่วนใหญ่ก็เป็นนักวิชาการ แล้วก็ไปเป็นกรรมาธิการยกเว้นของเราที่เข้าไปทำงาน เสร็จแล้วมาอภิปรายเป็นรายมาตรา หรืออภิปรายกัน ก็ใช้เวลาประมาณ ๑ อาทิตย์ จบ แล้วก็ไม่ต้องไปขอประชามติจากประชาชน เข้าสภา สภาที่ไม่มีสิทธิที่จะไปแก้ เพียงแต่ว่า จะผ่านหรือไม่ผ่าน อันนี้ก็เป็นที่มา คราวนี้มาถึง ที่นี้เราร่างรัฐธรรมนูญกัน ที่ผมบอกว่า มันเป็นเรื่องประชาธิปไตยที่สุด อิศระที่สุด แต่ที่มา ดูเหมือนว่ามันมาจากเผด็จการ แต่การทำงานให้อิศระมากที่สุด ตั้งแต่วันแรกที่เข้ามาเป็นกรรมาธิการ กับ สสร. ในวันนี้ ก็ยังแปลกใจเลยว่า เอ๊ะ เราเข้ามาได้อย่างไร ได้คะแนนจากสมาชิกเพียง ๘ เสียง ก็เข้ามาในที่ประชุมแห่งนี้ แล้วก็มาเลือกกัน ผมคิดว่า พวกเราที่เข้ามา ทุกคนอิสระในการเลือก ผมก็เป็นคนหนึ่งที่ได้รับเกียรติจากเพื่อนสมาชิกให้เป็นกรรมาธิการยกเว้น

(นายมนตรี เพชรขุ้ม ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์ครับ มีสมาชิกเขาประท้วงแล้วครับ

นายมนตรี เพชรขุ้ม : ท่านประธานที่เคารพครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านมนตรีครับ มีประท้วงเรื่องอะไรครับ

นายมนตรี เพชรขุ้ม : ประท้วงท่านประธานครับ ผม มนตรี เพชรขุ้ม ครับ
ท่านประธานได้ปล่อยให้ผู้อภิปรายนี้ครับ อภิปรายนอกประเด็นมานานเหลือเกินนะครับ
ดีกว่านาที่ครับ ไม่เข้าประเด็นเลยครับ เล่าความหลัง เล่าอดีต

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เป็นไรครับ ประทับใจพอแล้วครับ อย่างว่ากันครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ตอนนี้ประธานก็ทำอะไรไม่ค่อยถูกแล้วนะครับ อาจารย์ครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : ผมคงจะใช้
เวลาไม่มากที่เป็นที่มาว่า ทำไมผมต้องสงวนคำแปรญัตติ ก็คือ ตัวระบบเลือกตั้งนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์ครับ อาจารย์เลยเวลาไปเยอะมากนะครับ ถ้าอาจารย์ไม่ไปเล่าเรื่องเก่านะครับ
อาจารย์เข้าเนื้อ ผมว่าได้ไปเยอะแล้ว อาจารย์จะบริหารอย่างไรดีครับ สมาชิกเขาก็
ประทับใจแล้วครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : อีกไม่เกิน
๑๕ นาที

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เท่าไรนะครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : ๑๕

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
สมาชิกเขาว่าอย่างไรละครับ เขาให้แค่ ๑๐ กันนะครับ พอไปบังคับเรื่อง ๑๐ มันก็เลยเป็น
อย่างนี้ครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : เอาอย่างนี้
๑๐ ก็ได้ แต่ว่ายืดหยุ่นเล็กน้อย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วทุกคนเป็นอย่างนี้หมดละครับ เดี่ยวพอให้อาจารย์นะครับ คนอื่นก็บอกว่า เมื่อกี้ก็ให้
ทำนั่นนะครับ แล้วจะไปห้ามคนอื่นได้อย่างไรครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : ผมจะ
พยายามอยู่ใน ๑๐

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ ๑๐ มันเลยไปหมดไปแล้วอาจารย์

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : ไม่ใช่ครับ
หลังจากที่ได้พูดกันมาแล้ว

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์มี

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) :
คือหมายความว่า ท่านให้ผมเข้าประเด็น ผมก็จะเข้าประเด็น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เมื่อกี้ไม่ได้เข้าเลยหรือครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : เมื่อกี้
เล่าให้ฟังว่า การทำงานของเราเป็นอิสระอย่างไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์มีมาตราอื่นอีกไหมครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : ผมมี
๒ มาตราเท่านั้นละครับ ไม่มาก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อย่างนั้น มาตรานี้เอาไว้เท่านี้ก่อนได้ไหมครับ แล้วเดี๋ยวไปต่ออีกมาตราหนึ่ง

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : สำคัญ
ยังไม่ได้ลงเลย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วผมคุมประชุมยากมากเลยนะครับ ผมให้อีก ๕ นาที แล้วกันครับ ไหวไหมครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (กรรมาธิการ) : ๕ นาที
ไม่จบหรอกครับ ถ้าอย่างไรให้ท่านอื่นก่อนก็ได้ แล้วผมต่อทีหลัง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เอาท่านอื่นก่อน แล้วอาจารย์ฟังดูนะครับ ถ้ามันพอไปได้ นะครับ ไม่อภิปราย จะได้ลด
ตรงนั้น นะครับ ส่วนของท่านพิเชียรมีหรือครับ มีแต่ของท่านการุณนะครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ของผมไม่มีครับ
คือหมายถึงว่า ท่านการุณได้ใช้สิทธิของกระผมไป แต่ว่ากระผมอยากจะขออนุญาตเสนอ
ความเห็นสั้น ๆ ไม่ทราบท่านประธานจะอนุญาตได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 สิ้นนี้ก็น่าที่ละครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ๒ นาทีก็พอครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ผมให้นาทีครึ่งนะครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ครับผม ได้ครับ กราบขอบพระคุณ
 ท่านอย่างสูงครับ ก็ไม่มีอะไรมากครับ คือ เรื่องของ สส. แล้วก็จำนวนนี่นะครับ โดยทาง
 กระผมเองก็ได้มีโอกาสไปรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนมานะครับ กระผม
 ก็ได้รับฟังว่า พี่น้องประชาชนนี่อยากที่จะให้จำนวน สส. นี้ยังคงเท่าเดิมครับ คือ สส. เขต
 นี้ ไม่อยากจะให้ลด คือมี ๔๐๐ คน แล้วก็ส่วน สส. บัญชีรายชื่อนี้ เขาก็อยากจะได้เป็น
 บัญชีรายชื่อเหมือนระบบเดิม เมื่อปี ๒๕๔๐ แต่ว่าปรับลดจากอัตราขั้นต่ำ ๕ เปอร์เซ็นต์
 นั้น ลงมาเหลือ ๑ เปอร์เซ็นต์ นะครับ อันนี้ก็ เป็นข้อคิดเห็นที่กระผมได้รับฟังมา กระผม
 ก็อยากจะเสนอไว้ในที่ประชุม แล้วก็จำนวนนั้น ก็ขออนุญาตว่า มีจำนวน สส. เขต
 ๔๐๐ คน แล้วก็จำนวน สส. ในระบบบัญชีรายชื่อ ๑๐๐ คน คือรวมเป็น ๕๐๐ คน
 เหมือนระบบเดิม เมื่อปี ๒๕๔๐ แตกต่างเพียงแค่ว่า จำนวน สส. บัญชีรายชื่อนั้น ให้คิด
 ขั้นต่ำ ๑ เปอร์เซ็นต์ ไม่คิด ๕ เปอร์เซ็นต์ เท่านั้นละครับท่านประธานครับ ที่พี่น้องประชาชน
 ฝากมา ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ขอบพระคุณครับ ขอบคุณอาจารย์พิเชียรนะครับ อย่างไรก็ตามก็ยังเป็นตัวอย่างได้นะครับ
 ว่านาที่ครึ่งก็พูดกันได้นะครับ ท่านสมาชิกช่วยเวลาแก่นะครับ ไม่ไหว นะครับ กราบเรียน
 ด้วยความเคารพ ท่านประธานอุทิศครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม อุทิศ
 ชูช่วย สสร. ครับ อยากจะกราบเรียนท่านประธานสภาและเพื่อนสมาชิกนะครับ ใน
 ประเด็น สส. ระบบ ที่มา จำนวน กราบเรียนท่านประธานนะครับว่า เราคงปฏิเสธไม่ได้
 ครับว่า จากการที่เราไปรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนมา ในรอบที่ ๑ และ
 รอบที่ ๒ นี้ อารมณ์ ความรู้สึกของพี่น้องประชาชนในช่วงนี้นั้น เขาอยากจะลดจำนวน

สส. และคำถามที่เราป้อนใช้สำหรับรอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ นั้น เราถามในเชิงว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้ลดจำนวน สส. ลง ในภาพรวมนะครับ ท่านประธานครับ คำตอบเราปฏิเสธไม่ได้ครับ อารมณ์ความรู้สึกของพี่น้องประชาชนในช่วงนี้นั้นนะครับ พี่น้องประชาชนนี้ผิติดหวังกับระบบการเมือง ผิดหวังกับระบบทักษิณ ที่พวกเราก็ได้ทราบกันดีอยู่ครับ เลยปฏิเสธทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระบบการเมือง ท่านประธานครับ นั่นคือคำถามที่เราตั้งให้ประชาชนได้ตอบเรา แต่ท่านประธานครับ ผมตั้งข้อสังเกต และใช้คำถามใหม่ ในฐานะที่ผมเองเป็นคนต่างจังหวัด เป็นผู้บริหารท้องถิ่น ไปถามพี่น้องในเขตเทศบาล นครสงขลา จังหวัดสงขลาในเขตเลือกตั้งต่าง ๆ เท่าที่ผมสัมผัสได้ว่า เอ๊ะ ถ้าในเขตเลือกตั้งของท่านนี้ จำนวน สส. ที่มีอยู่ อย่างเช่นว่า ในจังหวัดสงขลาเนี่ยะครับ มี สส. ทั้งหมด ๘ คน ๘ เขต ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาถึงวันนี้ท่านอยากจะลดจำนวน สส. ลงเหลือเท่าไร ใน ๘ คน ๘ เขตนั้น ท่านประธานครับ ถ้าเราตั้งคำถามอย่างนี้ ประชาชนกลับตอบว่า เอ๊ะ ไม่ได้นะ ไม่ควรลดนะ ทั้ง ๘ คน ทั้ง ๘ เขต พี่น้องยังใช้งานได้ดีอยู่ พี่น้องยังสามารถเรียกใช้ ฝากผีฝากไข้ในเรื่องต่าง ๆ ไปได้ดีอยู่ครับท่านประธานครับ ครั้นจะบอกว่า ลดเหลือเท่านั้นเท่านั้น เขาบอกว่า เอ๊ะ ถ้าอย่างนั้นไม่ลดดีกว่า ท่านประธานครับ พวกผมเองก็พยายามสลับตลับฟังจากเพื่อนสมาชิก สสร. ด้วยกันครับ เรานั่งคุยกัน นั่งประชุมหารือกันว่า ในส่วนของท่านนี้ -----

จังหวัดของท่าน พื้นที่ของท่าน ถ้าจะให้ลดจำนวน ท่านคิดว่า จะลดอย่างไร นี้ระดับ สสร. ครับ ก็ยังคิดไม่ออกเลยครับว่า จะลดกันอย่างไร ประกอบกับสถานการณ์บ้านเมือง ณ ปัจจุบันนี้นะครับ ผมคิดว่า คลี่คลายสถานการณ์ไปเยอะ วิกฤติการเมืองรอบที่ผ่านมา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวน สส. ว่า ๕๐๐ คน หรือ ๔๐๐ คน ท่านประธานครับ เพียงแต่ว่า ตามธรรมเนียมไทยเรานี้นะครับ คำว่า ห้าร้อย มันใช้พร้อมกับการเรียกพฤติกรรมของบุคคลบางกลุ่มแค่นั้นเองครับ ท่านประธานครับ ก็เลยกลายเป็นพัวพันไปว่า มันเป็นเลขไม่เป็นมงคล แต่พอลงเข้ามาจริง ๆ ครับ ท่านประธานครับ นี่คือนี่ที่อยากจะให้เรา ได้ทบทวน ในส่วนของกระผมเองนั้น พยายามทำความเข้าใจกันในกลุ่ม พยายามที่จะ เกาะกลุ่มต่าง ๆ ร่วมกันนะครับว่า แล้วที่ผ่านมามันเกิดวิกฤติการเมือง มันเกิดสะดุด พื้นที่ประชาชนเบื่อหน่ายการเมืองเพราะจำนวน สส. หรือไม่ คำตอบ ก็คือ ไม่ใช่ครับ และที่สำคัญครับ ท่านประธานครับ ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นั้น จำนวน สส. ๑ คนต่อประชากร ๑ แสน ๕ หมื่นคน นั้น เป็นความเหมาะสมลงตัว ที่คิดว่า ประชาชน สามารถที่จะติดต่อกับตัวแทนของเขา ที่สามารถจะฟัง ฟังพา ผูกเรื่องต่าง ๆ มาได้ อย่างทั่วถึงครับ ถ้าเขตใหญ่กว่านั้น ไม่ว่าจะระบบสัดส่วน ซึ่งเชื่อว่า เดียวสักครู่เพื่อน สมาชิกก็จะเสนอมา ทำให้จำนวน สส. ที่อยู่ในเขตลดลงไปอีก ก็จะทำให้ไม่สามารถที่จะ ดูแลพื้นที่ได้ ท่านประธานครับ ผมจึงได้รวบรวมในส่วนของกลุ่มของกระผมว่า เราจะ นำเสนอระบบ สส. ในจำนวน ๔๐๐ เขต เขตละ ๑ คน และระบบ จะเรียกว่า สัดส่วน ก็ได้ ครับ จะเรียกว่า บัญชีรายชื่อ ก็ได้ครับ จะคิดอย่างไร ผมคิดว่า ในส่วนของกลุ่มกระผม นั้น รับได้ครับ ท่านประธานครับ แต่ขอให้เป็นการนำไปซึ่งการทำให้พรรคการเมืองเข้มแข็ง พอสมควรครับ เราเห็นการเมือง พรรคการเมืองอ่อนแอมาเยอะแล้วครับ ในอดีต พรรคการเมืองได้มาคนละไม่กี่เสียง ต้องมาเป็นรัฐบาลผสม การที่จะมาเป็นรัฐบาลผสม การเจรจาร่วมรัฐบาลกันครับ ไม่ได้ยึดถือประโยชน์ของชาติ ของประชาชนเป็นหลักหรอกครับ เพียงแต่ยึดถือประโยชน์ของกลุ่มว่าใครควรมีตำแหน่งอะไร เท่าไร นี่คือนี่ความขมขื่นในอดีตที่เราได้เห็นได้ผ่านมา ปราบกฏการณ์นั้นจบไปแล้วครับ เราใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เราได้ความเข้มแข็งของพรรคการเมือง แต่เรามาเจอ

๗๑

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๓๑/๒

คนพิเศษ เรามาเจอระบอบที่รวบ แล้วก็ใช้ทุน ใช้เงินในการที่จะทำให้ระบอบ
ประชาธิปไตยที่เราอยากเห็นพรรคการเมืองเข้มแข็งนี่นะครับ การตรวจสอบมีปัญหา
ครับ การแทรกแซงองค์กรอิสระเป็นไปอย่างมโหฬาร ตรงนี้ต่างหากล่ะครับ ท่านประธาน
ครับ ที่เราจะต้องหาทางแก้ไข เพื่อนสมาชิก ท่านกรรมการ เราจะต้องคิดว่า แล้วจะ
อุดช่องโหว่ ช่องว่างตรงนี้ได้อย่างไร จะตั้งมาตรการให้เข้มอย่างไร ผมคิดว่าพวกเรา
รับได้ครับ แต่ขอว่าอย่ากลับไปสู่การเมืองอ่อนแออีกเลยครับ ท่านครับ เราอยู่ในช่วง
ของพรรคการเมืองอ่อนแอหลายสิบปีครับ และเรามาอยู่ในช่วงของพรรคการเมือง
เข้มแข็งได้ห้าหกปี แต่ก็เจอคนพิเศษ เพราะฉะนั้นคนพิเศษเหล่านี้ เราทำอย่างไรถึงจะ
สกัดให้ได้ การตรวจสอบ การถ่วงดุล เราต้องคิดกันให้หนัก และผมเชื่อว่า การยกกว้าง
ครั้งนี้พยายามอุดรูรั่วตรงนั้นแล้ว -----

- ๓๒/๑

๗๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วีรยุทธ์ ๓๒/๑

ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นในกลุ่มของกระผมนั้นก็เสนอว่า ให้มี สส. ทั้งหมด ๕๐๐-๔๐๐ คน มาจากเขตเลือกตั้ง ๑๐๐ คน จะใช้ชื่อว่า บัญชีรายชื่อ หรือ ระบบสัดส่วน จะคิดอย่างไรก็ได้ครับ ขอว่าอย่าให้พรรคการเมืองอ่อนแออีกเลยครับ ท่านประธานครับ สำหรับในส่วน of กระผม ต้องขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานไว้เบื้องต้นแค่นี้ครับ และสุดท้ายครับ ท่านประธานครับ ประชาชนฟังเราอยู่ครับ เราไม่มีเวลาหลงผิดหลงถูกอีกแล้วครับ เราไม่มีเวลาที่จะเอาตัวอย่างของประเทศนั้นประเทศนี้ แล้วมาพยายามตะแบงใช้กับประเทศของเรา ท่านประธานครับ ผมเคารพในเพื่อนสมาชิกที่พยายามเสนอระบบสัดส่วน ๒๐๐ ๒๐๐ ก็ได้ครับ เขต ๒๐๐ สัดส่วน ๒๐๐ หรือ เขต ๒๔๐ สัดส่วน ๒๔๐ ผมเข้าใจ เห็นใจ เคารพในความเห็นของเพื่อนสมาชิก แต่สิ่งเหล่านั้นนะครับ มันไม่สอดคล้องกับสังคมกับประเทศของเรา ประเทศเราไม่มีชนกลุ่มน้อย ไม่มีรัฐ ไม่มี มลรัฐ เราเป็นรัฐเดี่ยวครับ เรามี ๗๖ จังหวัดครับ เราอย่าเอาเรื่องนี้มาบอกว่า จะเป็นผลดี ผมเชื่อว่า เราพัฒนาการเมืองของเราต่อไปเถอะครับ ที่มันสะดุดหยุดลงในช่วงที่ผ่านมา มันไม่ใช่เพราะระบบหรือครับ มันเป็นเพราะตัวบุคคลพิเศษ จะทำอย่างไรจะกันตรงนี้ได้ และผมเชื่อว่า ประชาชน การตรวจสอบ จะไม่ยอมให้คนเหล่านี้ผ่านเข้ามาได้อย่างเด็ดขาด ผมเชื่ออย่างนั้นครับ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานไว้เบื้องต้นแค่นี้ก่อนครับ ใช้เวลาไป ๑๐ นาที ๒๒ วินาที ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวเอาไว้หักทีหลังครับ ไม่เป็นไร อาจารย์วัชรครับ เชิญครับ

นายวัชร หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมวัชร หงส์ประภัศร ในกลุ่มที่ ๗ กระผมขอมอบให้คุณวัชระครับ เพื่อนำเสนอและผมขอต่อในเวลาที่เหลือครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านวัชครับ

นายวัช บวรวิษยกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ กระผม นายวัช บวรวิษยกุล สสร. ครับ ในกลุ่มของผมได้เสนอแนวทางสำหรับ

๗๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วิรุทัย ๓๒/๒

การได้มาซึ่ง สส. ในแนวทางที่ไม่แตกต่างไปจากแนวทางของกลุ่มของท่านอุทิศ ซึ่งได้อภิปรายมาเมื่อสักครู่นะครับ หลักการและเหตุผล อันที่จริงแล้วนี่นะครับ คล้ายกัน ตรงกัน ความต้องการ คือ ต้องการให้ สส. เป็น สส. เป็นเขตเล็ก เพื่อที่ สส. นั้นจะเป็น ตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง รับรู้ปัญหาของประชาชน นำปัญหาต่าง ๆ นั้น มาเพื่อมาถก แล้วก็แก้ปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริง ดังนั้น จำนวน สส. กระผม ยังเห็นชอบตามของปี ๒๕๔๐ นั่นคือ จำนวน ๔๐๐ คน รวมทั้ง สส. ปาร์ตี้ลิสต์ ก็คือ ๑๐๐ คน หากแต่จะลดลงบ้าง ตรงนี้ก็คงจะมาคุยกัน คงไม่ขัดกัน ในหลักการต่าง ๆ เป็นสิ่งซึ่งทั้งท่านกรรมาธิการยกวาง ซึ่งก็ออกมาในหลักเกณฑ์ วิธีการใกล้เคียงกันกับ รูปแบบของทางกลุ่มกระผมได้เสนอไป รูปแบบใกล้เคียงกัน เหมือนกันกับรูปแบบของ ท่านอุทิศได้เสนอไปเช่นกัน ผมก็คงจะไม่ต้องการที่จะให้เป็นการเสียเวลาต่อสภาแห่งนี้ว่า อะไรเป็นข้อดีของการที่เราเสนอรูปแบบนี้ แต่อันที่จริงนะครับ บังเอิญเรายังไม่ได้มีโอกาส ได้ฟังความคิดเห็นของรูปแบบที่มา สส. ในระบบอื่นอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบ สัดส่วน ที่ท่านอาจารย์เกริกเกียรติได้พยายามนำเสนอ นะครับ ถ้าผมว่า ผมเองผมได้รู้ บ้างแล้วหรือยัง ผมรู้บ้างแล้วเหมือนกันครับ ผมอยากจะได้มีโอกาสได้อภิปราย อีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ระบบสัดส่วนนี่นะครับ ถูกลำเสนอในสภา ---

และผมจะได้ชี้ที่มา แล้วก็ข้อดี ข้อเสียอีกครั้งหนึ่ง เพื่อไม่เป็นการเสียเวลาของสภาแห่งนี้ นะครับ เพราะฉะนั้นแล้วนี้ ผมก็ขอกรุณา เพื่อที่จะขอสนับสนุนแนวคิดในเรื่องเกี่ยวกับ สส. เป็นเขตเล็ก จำนวน ๔๐๐ ท่าน แล้วก็ปาร์ตี้ลิสต์ จะด้วยระบบสัดส่วน หรือปาร์ตี้ลิสต์ เหมือนเดิม จำนวนอาจจะคุยกันได้ และรูปแบบจะเป็นรูปแบบอย่างนี้ แล้วไม่ต้องการให้ เสียเวลาของสภา แต่ผมจะขอเวลาสภาอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่จะทราบว่า ระบบสัดส่วนที่ ท่านอาจารย์เกริกเกียรติได้เสนอนี้เป็นอย่างไร แล้วผมจะได้นำเสนอต่อไปในแนวคิด อีกครั้งหนึ่งนะครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์วัชรารับ

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม วัชรา หงส์ประภัสสร สรุปว่า ในกลุ่มของผม นั้น ขอเสนอที่จะมี สส. ระบบเขต ๔๐๐ ซึ่งเท่ากับเมื่อใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งได้พิสูจน์แล้วว่า การแบ่งเขตในปี ๒๕๔๐ นั้น ได้แบ่งเป็นที่เรียบร้อย ๔๐๐ เขต แล้วการแบ่งเขตนี้ทำด้วยความละเอียดรอบคอบ แล้วใช้เวลา ซึ่งผลก็ออกมาว่า การเลือกตั้งเป็นที่พอใจของคนจำนวนมาก แล้วก็ อีกประการหนึ่ง ผลออกมาว่า การเมืองเข้มแข็ง แต่ส่วนที่มีปัญหานั้น คือ การตรวจสอบ ไม่ใช่เรื่องการเลือกตั้งนะครับ เหตุผลที่ขอยื่นเอาไว้ในเรื่อง ๔๐๐ ใน สส. ระบบเขตนั้นก็ เพราะว่า ถ้าจะให้มีการเลือกตั้งโดยเร็ว ซึ่งเป็นความปรารถนาของประชาชนและ คนทั่วไปว่า ต้องการให้มีการเลือกตั้งโดยเร็ว จะไปแบ่งเขตใหม่ แล้วจะเลือกตั้งโดยเร็ว นั้น เป็นไปไม่ได้ครับ มันสวนทางกัน จึงขอให้ยื่นอยู่ในเรื่องการแบ่งเขตไม่ต้องแบ่งใหม่ คือ ยื่นในระบบ สส. เขต ๔๐๐ แล้วก็ขอ สส. ระบบเดิม ใช้ชื่อว่า ระบบบัญชีรายชื่อ แต่วิธีการนั้น อาจจะต้องปรับเปลี่ยนไปบ้าง ตามที่กระผมได้รับทราบจากที่ทาง คณะกรรมาธิการยก่างได้นำเสนอ หรือแบบที่ท่านอาจารย์เกริกเกียรติจะนำเสนอต่อไป อีกจำนวนไม่เกิน ๑๐๐ คน ครับ คืออาจจะ ๘๐ ทางกลุ่มกระผมก็รับได้ หรือ ๑๐๐ ก็รับ ได้ครับ เป็นอันว่า ๔๐๐ บวกไม่เกิน ๑๐๐ ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เมื่อที่อาจารย์สุรัชย์ แล้วค่อยอาจารย์เจิมศักดิ์นะคะรับ ท่านสุรัชย์ยกมือก่อน เชิญครับ

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะผู้ขอแปรญัตติ มาตรา ๙๒ ครับ
เรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า เมื่อเราพูดถึงเรื่องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ สส. นั้น มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาอยู่สามสี่ประเด็นครับ ประเด็นที่ ๑ ก็คือ เรื่องของจำนวน ประเด็นที่ ๒ ก็คือ ชนิด หรือประเภทของ สส. ประเด็นที่ ๓ ก็คือ ที่มาของ สส. แล้วก็ประเด็นที่ ๔ เรื่องเขตเลือกตั้ง สส. ในกลุ่มของผม ท่านประธาน ได้ยื่นคำขอแปรญัตติไว้ในมาตรา ๙๒ เสนอให้มี สส. ที่มาจากเขตเลือกตั้ง ๔๐๐ คน ครับ แล้วก็เสนอตัดเรื่องของปาร์ตี้ลิสต์ หรือบัญชีรายชื่อออก มีเหตุผลอย่างไรครับ เรียนอย่างนี้ครับว่า ประเด็นที่ ๑ เรื่องของจำนวน สส. เหตุผลที่กลุ่มของกระผมเสนอให้มี สส. ที่มาจากเขตเลือกตั้ง ๔๐๐ คน นั้น เราถือตัวเลข ๔๐๐ จากจำนวน สส. ที่กรรมาธิการยกร่างได้นำเสนอไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับรับฟังความคิดเห็น ตัวเลขนี้เป็นตัวเลขที่ผมในฐานะที่เป็นประธานรับฟังความคิดเห็นของภาคกลาง แล้วก็ของกรุงเทพมหานคร ได้นำเสนอต่อพี่น้องประชาชน ๔๐๐ เราได้ข้อมูลมาจากท่านกรรมาธิการยกร่างว่า ทำไมต้อง ๔๐๐ ท่านบอกแนวคิดก็คืออยากให้ลดจำนวน สส. ลง แล้วที่มา ก็คือ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนที่ลดลง เราก็เอาแนวคิดของกรรมาธิการยกร่างนั้นไปนำเสนอกับพี่น้องประชาชน พี่น้องประชาชนตอบรับครับ เสียงส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะลดจำนวน สส. ลง นั่นคือ ที่มาว่าทำไมถึงเป็น ๔๐๐ ประเด็นที่ ๒ ชนิด หรือประเภท สส. เมื่อกลุ่มของกระผมได้พิจารณาโดยคำนึงถึงแนวคิดของท่านกรรมาธิการยกร่าง -----

คำนี้ถึงข้อมูลที่เราได้มาจากการรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนใน กรุงเทพมหานครและในพื้นที่ ๒๕ จังหวัดของภาคกลางมาประกอบกันแล้ว กับข้อมูลที่เราได้ศึกษามาว่า ประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมา สส. ระบบบัญชีรายชื่อมีประโยชน์หรือไม่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างไร แนวคิดของเรา เราก็คิดกันว่า เรื่องของบัญชีรายนี้นั้น เป็นแนวคิดที่เพิ่งเกิดขึ้นครั้งแรก ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ แล้วก็เกิดขึ้นด้วยแนวคิดที่ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากบัญชีรายชื่อนี้ น่าจะเป็นระบบที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ เพื่อพัฒนาพรรคการเมือง แต่ผลลัพธ์ที่เราได้จากการที่เราได้ทดลองเอาระบบนี้มาใช้ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ปรากฏว่า ผลที่เดินตามมานั้น มีแต่เสียใจจนกันว่า สส. บัญชีรายชื่อเป็น สส. ที่มาจากนายทุน มาจากผู้ที่พักเงินเข้าพรรคการเมือง มาจากผู้ที่ต้องการที่จะเข้ามาเป็นรัฐมนตรี ก็ผ่านบัญชีรายชื่อเข้ามา ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่สนับสนุนพรรคการเมือง ในซีกของประชาชนก็มองว่า สส. ที่มาจากบัญชีรายชื่อนั้น ไม่เคยสัมผัสพี่น้องประชาชนเลย ไม่เคยรู้เลยว่า วิถีชีวิตของพี่น้องประชาชนนั้นเป็นอย่างไร ไม่เคยที่พี่น้องประชาชนเดือดร้อนแล้วจะมีโอกาสได้ไปพบปะ หรือฟังพาดาคัย สส. จากระบบบัญชีรายชื่อ ด้วยสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากของจริงที่ได้มีการทดลองใช้ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ กลุ่มของกระผมก็เลยมีมติเห็นพ้องต้องกันว่า บัญชีรายชื่อนั้น ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์กับการพัฒนาการเมือง การปกครองของประเทศ เราได้พิจารณาประกอบกับแนวคิดของกรรมาธิการยกร่างที่ได้นำเสนอในฉบับรับฟังความคิดเห็นว่า ที่ท่านเสนอว่า ๔๐๐ คนนั้นให้แบ่งเป็น ๒ ส่วน เป็น สส. เขต ๓๒๐ สส. บัญชีรายชื่อ ๘๐ โดยท่านจะแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มภาค แต่รายละเอียดที่ปรากฏในร่างรัฐธรรมนูญฉบับรับฟังความคิดเห็น มันไม่มีรายละเอียดเพียงพอที่เราจะทำให้พี่น้องประชาชนมีความคิดเห็นคล้อยตามท่านได้ เพราะข้อมูลที่นำเสนอผ่านร่างรัฐธรรมนูญฉบับรับฟังความคิดเห็นนั้น ไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะทำให้เห็นว่า ระบบบัญชีรายชื่อ หรือระบบสัดส่วนของใหม่ที่ท่านกำหนดไว้ ๘๐ คน นั้น ดีกว่าระบบบัญชีรายชื่อของเดิม หรือที่เรียกว่า ปาร์ตี้ลิสต์อย่างไร ตรงกันข้ามจากการที่เราได้รับฟังความคิดเห็นจากพี่น้องประชาชน ประชาชนกลับสับสนหนักเข้าไปอีกกว่าที่ท่านเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นระบบสัดส่วน

๘๐ คน นั้น มันเหมือน หรือไม่เหมือนกับระบบปาร์ตี้ลิสต์เดิมอย่างไร แล้วมันจะมาตอบ โจทย์ซึ่งเป็นผลลัพธ์ในทางเสียหายต่อระบบบัญชีรายชื่อ อย่างที่ผมได้กราบเรียน ท่านประธานไปแล้วได้อย่างไร ด้วยเหตุผลตรงนี้ จึงเป็นที่มาของมติของกลุ่มกระผมว่า อย่างกระนั้นเลย ตัดบัญชีรายชื่อออกเสียเถอะ แล้วเอา ๘๐ คน นั้น มาบวกกับ ๓๒๐ ให้เป็น สส. เขต ๔๐๐ ซึ่งจะมีจำนวนเท่าเดิม เพื่อที่จะได้ไม่ไปกระทบกับจำนวน สส. ที่มา จากเขตเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แต่เรามองปัญหาต่อไปครับ ท่านประธานครับ ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบการเมืองของประเทศไทย ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ด้วยแนวคิด หรือด้วยความผิดพลาดที่สุดแล้วแต่ ที่เราพยายามไปเขียนรัฐธรรมนูญของปี ๒๕๔๐ ให้รัฐบาลมีความเข้มแข็ง จนกระทั่งนำไปสู่การปฏิบัติ และผลลัพธ์ที่ออกมา คือ รัฐบาลมีความเข้มแข็งมากเกินไป จนกระทั่งกลไกในระบบบริหารรัฐสภาไม่สามารถตรวจสอบ เป็นเหตุให้เกิดการเมืองภาคพลเมืองเข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารงานของรัฐบาล ชุดที่ผ่านมาแทน เราจึงมีแนวคิดที่ว่า อย่างน้อยที่สุดต้องมีการปรับปรุงในเรื่องของการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ แต่ด้วยข้อจำกัดของระยะเวลา ด้วยข้อจำกัดของ เงื่อนไขที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับรับฟังความคิดเห็น มิได้นำเสนอให้ชัดเจนถึงของใหม่ที่สามารถตอบคำถามประชาชนได้ว่าดีกว่าของเก่าอย่างไร เราจึงเห็นควรว่า ควรจะคง จำนวน สส. ไว้ที่ ๔๐๐ คน แต่ไปเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งครับ ซึ่งแนวคิดตรงนี้สะท้อน ออกมาให้เห็นว่า ตรงกับแนวคิดเดิมของกรรมาธิการยกร่างที่ท่านนำเสนอไว้ในฉบับรับฟัง ความคิดเห็น ก็คือท่านรวมเขตเลือกตั้งให้ใหญ่ขึ้น เขตละไม่เกิน ๓ คน แล้วเลือก เรียงเบอร์ ชุดของกระผมจึงได้คงแนวความคิดตรงนี้ คล้อยตามกรรมาธิการยกร่าง -----

แต่สุดท้ายท่านมาเปลี่ยนเป็นเขตเล็ก วัน แมน วัน ไหวต (One man one vote) นี้คือประเด็นเกี่ยวกับชนิด และประเภทของ สส. รวมถึงเรื่องของการเลือกตั้ง ที่จะได้ขออนุญาตนำเสนอท่านประธาน สรุปสุดท้าย ก็คือ กลุ่มของกระผมเห็นควรเกี่ยวกับเรื่องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ มีสมาชิกจำนวน ๔๐๐ คน เป็นสมาชิกที่มาจากเขตเลือกตั้งทั้งหมดประเภทเดียว สมาชิกที่มาจากเขตเลือกตั้งนั้น เขตเลือกตั้งให้ใช้เขตใหญ่ มีสมาชิกได้ไม่เกินเขตละ ๓ คน วิธีการเลือกก็เลือกเรียงเบอร์ วิธีการนับคะแนนก็นับคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วย กระผมใช้เวลาไม่ถึง ๑๐ นาที เวลาที่เหลือขอมอบโอบนิธิให้ท่านสุรพล ซึ่งเป็นผู้รับรองญาติในกลุ่มของผม ได้นำเสนอเพิ่มเติมครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เพื่อความต่อเนื่องนะครับ เชิญท่านสุรพลครับ

นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านกรรมการ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติครับ กระผม นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ หมายเลข ๐๘๖ นะครับ ผมจะขออนุญาตเสริมท่านสุรชัยนิดเดียว นะครับ เพราะว่า จากเหตุผลที่เราได้ไปฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนมาแล้วนี้ นะครับ แล้วอีกอันหนึ่ง ซึ่งกระผมอยากจะเรียนนิดหนึ่งครับว่า บ้านเมืองเรานี้ นะครับ บางครั้งนี่เราเอาข้อยกเว้นมาเป็นหลักการ อย่างที่เราก็นั่งกันนะครับว่า รัฐบาลล้มลุกคลุกคลาน เราก็เลยอยากได้รัฐบาลที่เข้มแข็ง แต่พอเรามีรัฐบาลที่เข้มแข็ง เราเขียนรัฐธรรมนูญเพื่อให้รัฐบาลเข้มแข็งนี้ ก็มีปัญหามาอย่างที่ท่านมานี้ครับ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นหลักการนี้สภาต้องตรวจสอบฝ่ายบริหารครับ ไม่ใช่ฝ่ายบริหารควบคุมสภาครับ เพราะฉะนั้นท่านที่เคารพครับ ท่านประธานครับ ประชาธิปไตยนี้เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา ผมว่าหลักการในประชาธิปไตยนั้นคืออยู่แล้วนะครับ แต่ว่าประชาธิปไตยคงต้องอาศัยวิวัฒนาการ ต้องอาศัยความคุ้นเคย ต้องอาศัยพี่น้องประชาชนเข้าใจครับ ประชาธิปไตยจะเลิศหรืออย่างไร เราจะเอาวิชาการที่คืออะไร อิมพอร์ต (Import) เข้ามาจากเมืองนอก อยากรู้ไหม ถ้าประชาชนไม่เข้าใจ ผมถือว่า ล้มเหลวโดยสิ้นเชิง จากประสบการณ์ที่ได้ทำงานมาตลอดชีวิตในพื้นที่นี้ครับ ต้องกราบเรียนว่า จำนวนสมาชิก ๑ ต่อ ๕ แสนคน นี้

นะครับ เรื่องที่เราว่าเรียนกันมา เรื่องการปฏิบัติที่ผ่านมานี้ เป็นหลักการที่ใช้ได้ เพราะฉะนั้นท่านครับ การคำนวณ สส. ๔๐๐ คน นี้ ก็จะใกล้เคียงครับ ได้ประชากร ประมาณ ๖๐ ล้านคน ถ้าเอาจำนวน ๑ แสน ๕ หมื่นคน คุณนะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้ ก็เป็นเหตุผลอันหนึ่งที่จะมี สส. จำนวน ๔๐๐ คน ที่นี้ทำไมต้องมีปาร์ตี้ลิสต์ละครับ ปาร์ตี้ลิสต์นี้ กระผมได้กราบเรียนต่อสภาแห่งนี้หลายครั้งหลายหนนะครับ แล้วก็เคยอ้างถึงท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ว่า ปาร์ตี้ลิสต์ นี้ บางครั้งก็ใช้เงินมาก หลักการเมื่อสักครู่นี้ นะครับ ท่านกรรมาธิการก็ชี้แจงว่า น่าจะได้คนดี ได้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามา แต่ของจริงไม่ใช่ อย่างนั้นหรือครับ ตอนแรกก็ทำท่าจะดีครับ เพราะวิวัฒนาการนี้มันจะไปทางร้าย เสมอ สมัยก่อนผมจำได้ ตอนผมเป็นเด็กนี่นะครับ ก็มี สส. แจกปลาทุเค็ม สส. แจกจอบ แจกรองเท้า เดียวนี้ไม่ใช่แล้วครับ บอกว่า ถ้าใครจะเข้าสภาต้องมีเงิน ต้องมีห้าล้าน สิบล้านนะครับ เพราะฉะนั้นต้องขออนุญาตกราบเรียนครับว่า ถ้าจะเอาปาร์ตี้ลิสต์มานี้ ต้องขอให้พี่น้องประชาชนเขาเข้าใจ เขารู้จักวิธีเลือก แล้วอย่าเปิดโอกาสให้คนที่อาศัย จุดนี้เข้ามา เพราะฉะนั้นกลุ่มของกระผมจึงยืนยันนะครับว่า เราน่าจะมี สส. แบบพื้นที่ อย่างเดียว ต้องขออนุญาตเรียนเสริมท่านประธานนิดหนึ่งครับว่า ผมเข้าใจว่า พี่น้อง ประชาชนกับ สสร. เอง รวมทั้งตัวกระผมด้วยนี้ ก็ยังมุ่งต่อระบบสัดส่วนอยู่ไม่น้อย นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าการที่เราจะตัดสินใจไปในวันนี้ว่า เราจะใช้ระบบสัดส่วนนี้ กระผม คิดว่าน่าจะเป็นปัญหาครับ ถ้าเรามาคุณนะครับ รัฐธรรมนูญที่เราร่างฉบับนี้มีอะไรใหม่ ๆ อีกมากมายนะครับ เช่น คุณธรรม จริยธรรมของนักการเมืองก็ดีนะครับ ระบบการ ตรวจสอบของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง การมี กกต. การเพิ่มอำนาจให้แก่พี่น้อง ประชาชนนี้ น่าจะเป็นสิ่งที่สามารถที่จะควบคุมความประพฤติ ควบคุมจริยธรรม คุณธรรม น่าจะทำให้เราได้ สส. ในเขตพื้นที่นี้ ได้คนดีพอสมควรครับ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้แหละครับ กระผมจึงต้องขออนุญาต ต้องขอยืนยันนะครับ กลุ่มของ กระผมจึงยืนยันว่าเราอยากได้จำนวน สส. ๔๐๐ คน แล้วก็มาจาก เขตพื้นที่แต่เพียง อย่างเดียวครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ผมปรึกษาท่านอาจารย์เจิมศักดิ์นิดหนึ่งนะครับ มีท่านชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ท่านเสรี

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ประไพพิศ ๓๕/๓

นิมะยุ นะครับ ยกมือที่หลังอาจารย์นะครับ จะให้ทั้ง ๒ ท่านนี้ก่อนได้ไหมครับ เพราะว่าท่านก็ไม่ค่อยได้อภิปรายเท่าไร

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านชาติชาย และท่านเสรี นิมะยุ ครับ ท่านชาติชายเชิญครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ สมาชิก สสร. ครับ ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ในระบบการเลือกตั้งคราวที่แล้วที่ผ่านมา เราต้องยอมรับว่า เงินเป็นตัวกำหนดของการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นนำไปใช้จ่าย และมีเงิน ใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ในการเลือกตั้ง ท่านประธานจะเห็นใหม่ครับว่า คนที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ แต่ไม่มีเงิน ไม่สามารถที่จะเข้ามาสู่ในระบบของสภาได้ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า ในเรื่องของจำนวน สส. ถึงแม้ว่ากรรมวิธีการไปปรับลดลง ถ้ากระบวนการการเลือกตั้งนะครับ โดยเฉพาะองค์กฤษฎะ กต. เหมือนคราวที่แล้ว ท่านจะลด สส. อย่างไร ผมคิดว่า มันก็คงจะเข้าสู่สภาพเดิมนะครับ แล้วในการเลือกตั้ง สส. ที่ผ่านมา ครั้งที่แล้วนะครับ ท่านประธาน จะเห็นว่า มีหลายเขตครับที่คะแนนใกล้เคียงกัน บางเขตนี้ชนะกันเจ็ดแปดร้อยคะแนน แล้วคนที่ได้ลำดับรองนั้นก็ไม่สามารถที่จะเป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนได้ ทั้ง ๆ ที่เขานั่งอยู่ในกระบวนการเลือกตั้ง เขาอาจจะไม่มีเงินพอที่จะได้ใช้ในเรื่องของการเลือกตั้ง ผมคิดว่า ท่านประธานครับ เราต้องยอมรับตามข้อเท็จจริงนะครับว่า กระบวนการการเลือกตั้งนั้น เรามีอุปสรรคปัญหาในคราวที่แล้วนะครับ แล้วในเรื่องของหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็เช่นกันครับท่านประธาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ มีหน้าที่ ก็คือ เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ การที่จะต้องมาควบคุมรัฐบาล หรือมีหน้าที่ที่จะได้ไปพบปะพี่น้องประชาชน ในคราวที่ผ่านมาครับ เราต้องยอมรับว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ ๒ อย่าง โดยที่เป็นนิติบัญญัติด้วยนะครับ แล้วก็ลงไปล้วงลึกในจังหวัดต่าง ๆ ด้วย ก็กลายเป็นว่า สส. นั้น มีหน้าที่นั่งบประมาณไปลงจังหวัดต่าง ๆ ตรงนี้ละครับ ผมคิดว่า ในเรื่องของที่มาของ สส. และหน้าที่ของ สส. นี้ เราต้องคุยกันให้ชัดเจนว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ มีหน้าที่อะไรนะครับ และในคราวที่แล้วก็เช่นกัน การที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ นะครับ มีความเห็นในเรื่องของปัญหาบ้านเมืองในปัจจุบัน ไม่สามารถที่จะได้ตรวจสอบรัฐบาลได้ ตรงนี้ ก็คืออุปสรรคปัญหาในอดีตที่ผ่านมา ผมขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธานครับว่า จำนวน สส. ที่เขาได้คิดในคราวที่แล้วนี้ เราไปลงโทษเขาด้วยเรื่องอะไร บางคนไม่ได้ผิดอะไรเลย ไปลดจำนวน สส. ผมเห็นด้วยครับ

ในกรณีที่ท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านนั้น มีความเห็นว่า ยังคง สส. จำนวน ๔๐๐ คน และ สส. บัญชีรายชื่อ เพราะว่าที่เรามาร่างรัฐธรรมนูญในปัจจุบันนี้ นะครับ ผมคิดว่า วิธีที่เราควบคุมกระบวนการการเลือกตั้ง วิธีที่หน้าทีของ สส. ในอนาคตจะทำอะไร ผมคิดว่า ตรงนี้เป็นโจทย์ที่มีความสำคัญที่มากกว่าที่ท่านนั้นไปลดจำนวน สส. นะครับ ซึ่งในบางพื้นที่การที่ สส. นั้นจะได้ไปดูแลพี่น้องประชาชน ๑ แสน ๕ หมื่นคน ผมคิดว่า กว่าที่จะได้ไปนำข้อมูลรายละเอียดมาเสนอแนะ มาเสนอแนะ นะครับ ไม่ใช่มานำงบประมาณ ผมคิดว่า ยังมีความสำคัญยังอยู่ นะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ในเรื่องของ สส. บัญชีรายชื่อก็เช่นกัน นะครับ แต่ผมก็ยังคงเห็นว่า ควรที่จะได้มีอยู่ ก็หมายความว่า -----

สส. บัญชีรายชื่อ ๑๐๐ คน สส. เขต ๔๐๐ คน แต่ว่า สส. ของบัญชีรายชื่อในอดีตที่ผ่านมา การที่เราไปเขียนว่า ๕ เปอร์เซนต์ ทำให้พรรคการเมืองที่มีความหลากหลายและอยากที่จะได้เข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีโอกาสน้อยลง เหตุผล ก็เพราะว่ามีการใช้เงินเป็นจำนวนมากในการที่ไปใช้ในเรื่องของการเลือกตั้ง หรือแม้กระทั่งในอดีตที่ผ่านมาเราต้องยอมรับครับว่า พรรคการเมืองพรรคหนึ่งลงไปล้วงลึกถึงข้าราชการที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ถ้าไม่ช่วยหาเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ข้าราชการเหล่านั้นก็จะโดนย้ายในไม่กี่เดือนที่ผ่านมาครับ มีการย้ายข้าราชการเยอะแยะเลย ก็เพราะว่าบางครั้งเอง ผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง ก็ลงไปสร้างความรู้สึกให้กับข้าราชการบางส่วน ซึ่งเขามีความซื่อสัตย์มากในการที่จะได้วางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง ตรงนี้แหละครับ ผมคิดว่าท่านกรรมาธิการยกกว้างต้องช่วยคิดด้วยนะครับว่า ระบบการเลือกตั้งนั้น โครงสร้างและกระบวนการทั้งหลายเหล่านั้น ท่านคิดว่า ท่านไปลดจำนวน สส. แล้ว ประโยชน์ ก็คืองบประมาณอาจจะลดลง แต่ว่าในเรื่องของการดูแลพี่น้องประชาชนนั้น ผมคิดว่า ระบบสัดส่วนในระบบเดิม ก็คือ ระบบ สส. บัญชีรายชื่อ และจำนวน สส. อีก ๔๐๐ คน เป็น ๕๐๐ คน นั้น ยังมีความสำคัญนะครับ ผมอาจจะเป็นสมาชิกเสียงข้างน้อยนะครับ ในการที่จะได้อภิปรายในวันนี้ แต่ว่าท่านกรรมาธิการยกกว้างครับ ผมจะขอสรุปว่าองค์ภริสระก็คือ กกต. ที่ใช้ในการควบคุมการเลือกตั้งนั้น ผมคิดว่าดีขึ้นครับ เพราะว่า มีท่าน กกต. นั่งอยู่ ประธานโทษนะครับ ท่านประวิทย์นั่งอยู่ตรงนี้นะครับ ก็คงจะต้องคิดว่า กระบวนการที่มาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด ท่านทำให้การเลือกตั้งบริสุทธิ์ ยุติธรรม ท่านทำหน้าที่ของ สส. ให้ชัดเจนนะครับ การใช้ระบบเงินในการซื้อเสียงเลือกตั้งต้องไม่มี ตรงนี้ผมคิดว่า ถ้าเราไปลดจำนวน สส. แล้ว ไม่มีประโยชน์ครับ ท่านลดเหลือ ๑๐๐ คน ก็ไม่มีประโยชน์ ถ้ากระบวนการการเลือกตั้งมีอุปสรรคปัญหา ผมยังยืนยันว่า สส. บัญชีรายชื่อ ๑๐๐ คน กับสมาชิกสภาผู้แทน ๔๐๐ คน ยังมีประโยชน์อยู่ครับ ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านเสรี นิเมะยุ นะครับ และอาจารย์เจิมศักดิ์นะครับ ท่านศวตรอก่อนนะครับ

นายเสรี นิมะยุ : ครับ ขอขอบคุณมากครับ กราบเรียนท่านประธานสภาว่างที่เคารพ กระผม นายเสรี นิมะยุ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ตามที่ผมได้ขอแปรญัตติในครั้งแรกนั้น มาตรา ๙๒ เขตเดียวเบอร์เดียว ร่างเดิมนั้น เขตใหญ่เรียงเบอร์ทางคณะกรรมการการยกร่างก็มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว แก๊ไขถ้อยคำ ทีนี้ผมยังติดใจว่าผมขอแปรญัตติเขตเดียว เบอร์เดียวจะต้องมีจำนวน สส. ๔๐๐ คน ในประเด็นนี้ครับ เหตุผลประการใดบ้างที่ผมจะต้องนำเสนอว่า เขตเดียวเบอร์เดียวเป็นสิ่งที่ดีเกี่ยวกับระบบการเลือกตั้ง หรือ สส. ที่อยู่ในพื้นที่ ข้อมูลผมก็เช่นเดียวกับท่านผู้ว่าสรุปผล ต้องขออนุญาตเอ่ยนามครับ ท่านเป็นผู้ว่า ผมก็คืออาชีพก้านั้น ผมก็ได้มีพื้นที่รากหญ้าของชาวบ้านจริง ๆ ได้รู้ปัญหาข้อเท็จจริงจริง ๆ ว่า ปัญหานั้นอะไรบางอย่างที่สมควรที่จะบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมขอยืนยันว่า เขตเดียวเบอร์เดียวนั้น จะมีข้อดีประการใดบ้าง ให้ท่านประธานได้รับทราบ ประการที่ ๑ นั้น ในการเขตเดียวเบอร์เดียวนั้น ชาวบ้านจังหวัดนั้นจะได้มีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่จำเป็นว่า เขาจะอยู่จังหวัดใหญ่ ได้เขต สส. หลายคน จังหวัดเล็กน้อยคน นั่นคือ หัวใจ ประเด็น -----

ในหัวข้อที่ ๒ เขตเดียวเบอร์เดียวนั้น มีความใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งพี่น้องตามชนบทนั้น ท่านประธานจะต้องยอมรับบนพื้นฐานข้อเท็จจริงว่า บุคคลเหล่านั้นอยู่กับ สส. ครั้นดั่งนั้น ความเดือดร้อนต่าง ๆ นานาประการนั้น สามารถจะได้หารือ หรือนำเรียน ร้องเรียนไปที่ สส. ดั่งนั้นความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีเขตเดียวเบอร์เดียว สิ่งนี้ท่านกรรมาธิการก็ได้มีการแก้ไข แล้วก็ต้องขอขอบคุณด้วย แต่ติดประเด็นที่ว่าจำนวน สส. ยังน้อยอยู่ ๓๒๐ ท่านครับ ในจุดนี้ก็คงจะไม่มีปัญหา แล้วก็ประเด็นหนึ่ง คนที่จะนำสู่เวทีการเมืองนั้น โดยที่คนเหล่านั้นไม่มีทุนทรัพย์ ก็สามารถที่จะมาสู่เวทีการเมืองได้ เพราะว่าเป็นเขตเล็ก ซึ่งไม่ต้องลงทุนเป็นจำนวนมากมหาศาล เหตุนี้ คือ เหตุผลดังกล่าวมานั้น เป็นเหตุผลที่สนับสนุนเขตเดียวเบอร์เดียวครับ

ทีนี้ในหัวข้อที่ ๓ นั้น ถ้าจะมองว่า เหตุผลอะไรบ้างในประการที่จะต้องมีการเขตเดียวเบอร์เดียวนั้น ตามที่ผมได้ขอแปรญัตตินั้น คือว่า ผู้นำต่าง ๆ ตามชุมชนต่าง ๆ นั้น สามารถที่จะนำไปสู่เวทีการเมืองได้ สามารถที่จะเป็นกระบอกเสียงของประชาชนในพื้นที่ได้ จุดนี้เป็นจุดที่การคาดหวังของพี่น้องประชาชนที่จะส่งตัวแทนในระบบรัฐสภาท่านประธานครับ ในส่วนที่เป็นระบบสัดส่วน หรือปาร์ตี้ลิสต์นั้น ผมเองได้ขอแปรญัตติไม่เห็นด้วยตั้งแต่แรก ผมยังยืนยันว่า ระบบ ๔๐๐ คน ๔๐๐ เขต นั้น เป็นระบบที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่สำหรับประเทศไทยของเรา ดังที่สมาชิก ผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายหลายท่านแล้วเมื่อสักครู่ นั้น อย่าไปเอาวัฒนธรรม ค่านิยมของต่างประเทศมากมายนัก บางครั้งไม่สอดคล้องกับพี่น้องประชาชนที่อยู่ทางจังหวัดของประเทศไทยเราในขณะนี้ท่านประธานครับ ทีนี้เหตุที่ผมไม่เห็นด้วยกับสัดส่วนนั้น อะไรบ้างพอที่จะชี้แจงให้ท่านประธานได้รับทราบและกรรมาธิการยกร่าง เพื่อจะได้ประกอบพิจารณาในการร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญในครั้งนี้

ประเด็นที่ ๑ ผมเห็นว่าระบบสัดส่วนนั้น หรือว่าระบบปาร์ตี้ลิสต์นั้น อาจจะเป็นระบบนายทุนที่จะมาลงทุนกับพรรคการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่จุดวิกฤติการเมืองที่เกิดขึ้น ทุกครั้ง ทุกสมัย แม้กระทั่งในสมัยนี้ คงจะต้องยอมรับว่า ระบบทุนทรัพย์ระบบนายทุนที่ไปแทรก ในกระบวนการของระบบพรรคการเมืองนั้น เป็นอันตราย

ต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง ท่านประธานครับ ดังนั้น ในประเด็นเหล่านี้ ผมไม่เห็นด้วย เป็นอย่างยิ่ง แล้วส่วนมากระบบสัดส่วนนั้น หรือว่า ปาร์ตี้ลิสต์นั้น บุคคลที่ได้คัดเลือก มาจากส่วนกลางแล้วก็ดี การพิจารณาของพรรคก็ดี ซึ่งบุคคลเหล่านั้นขาดซึ่งอุดมการณ์ แต่ท่านอาจจะเก่งในเชิงวิชาการ ท่านอาจจะเก่งในเชิงเศรษฐกิจ แต่อุดมการณ์ ความใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนนั้น ได้รับรู้หรือไม่ นี่คือ คำถามที่ทุกท่านจะต้อง หาคำตอบให้ได้ สำหรับที่จะตอบสนองพี่น้องประชาชนในพื้นที่ กับในหัวข้อที่ ๑ ที่ไม่เห็น ด้วยในระบบสัดส่วนที่ผมยืนยันไว้ตามที่ผมได้ขอแปรญัตติไว้ครับ

ในส่วนที่ ๒ นั้น ระบบสัดส่วน หรือระบบปาร์ตี้ลิสต์นั้น ความเข้าใจ ของประชาชนนั้น ยังไม่บังเกิดขึ้น ความเคยชิน วัฒนธรรม ปฏิบัติมา บางครั้งจะต้องมี การอภิปราย บางครั้งจะต้องมีการอธิบายสาธยายกับพี่น้องประชาชนค่อนข้างจะลำบาก คือ พี่น้องประชาชนนั้น จะต้องมีความตระหนักว่า สส. ของท่านนั้น จะต้องอยู่ในพื้นที่ สส. ของท่านนั้น จะต้องมีความใกล้ชิดกับประชาชน เพื่อจะได้ร้องทุกข์ นำปัญหาความ เดือดร้อนต่าง ๆ ที่จะนำมาแก้ปัญหาในระบบรัฐสภา ดังที่ผมได้นำเรียนเมื่อสักครู่ นั้น ประเด็นที่เป็นหัวใจจริง ๆ นั้น ก็คือว่า ที่ผมเป็นห่วงนั้น จริง ๆ ในระบบการเมือง ระบบสัดส่วนนั้น นั่นก็คือว่า เกิดระบบชนชั้นวรรณะในสภาครับ สายหนึ่งที่จะมาจากการ เลือกตั้ง สายหนึ่งที่จะมาระบบสัดส่วน เหตุผลเหล่านี้เป็นเหตุผลที่สามารถจะยืนยันได้ว่า ในเชิงปฏิบัตินั้น สามารถเกิดขึ้นจริงในเวทีรัฐสภา หรือว่าเวทีสภาผู้แทนราษฎร -----

ความรู้สึกที่ไม่ดีกับระบบที่ไม่ได้มาจากระบบการเลือกตั้ง ในเมื่อเราได้มอบหมายกับพี่น้องประชาชนว่า ประชาธิปไตยนั้น เป็นของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน แล้วไหนเล่า บุคคลเหล่านั้นที่ใช้อภิสิทธิ์ชน ที่จะเข้ามาในเวทีแห่งนี้ นั่นคือ คำถามที่เราต้องตอบกับประชาชน ท่านประธานที่เคารพ สิ่งเหล่านี้ที่ผมได้พูดไว้ ล้วนที่ผมได้ฟังจากระดมความคิดเห็นก็ดี ล้วนได้สะท้อนมุมมองที่ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดจริง ๆ เป็นข้อมูลประกอบที่ทางสภาสามารถจะพิจารณาได้ แต่ผมก็ไม่ได้ยึดในตัวที่ผมได้นำเสนอไว้ หากว่าระบบสัดส่วน ซึ่งท่านจะอภิปรายหลายท่านในวันนี้ สามารถที่จะลบล้างที่ผมพูดข้อเสียต่าง ๆ นานาประการที่ผมได้นำเรียนเมื่อสักครู่ นั้น ผมเองก็สามารถที่จะพอจะพบกันครึ่งทางได้ นั่นก็คือว่า ประเด็นทุนทรัพย์ ประเด็นไม่เป็นนายทุน ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ จะต้องมีระบบสัดส่วนที่เป็นตามภูมิภาค ตามจังหวัด อาจจะเป็น ๘๐ คน แบ่งกลุ่มจังหวัดอย่างไรก็ได้แล้วแต่ ผมยังมองว่า ประเด็นจังหวัดนั้น ย่อมสร้างความใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่ โอกาสที่จะเข้าถึงประชาชนนั้นก็พอที่จะมีช่องว่างอยู่ในประเด็นนี้

ประเด็นที่ ๓ นั้น ก็คือว่า ทำอย่างไรก็ได้แล้วแต่ให้คนในพื้นที่ได้เกิดในระบบสัดส่วน ดังที่ท่านชาติชายได้อภิปรายเมื่อสักครู่ นั้น ขออนุญาตเอ่ยนามว่า อย่าเอาตามระบบเปอร์เซ็นต์ ตามระบบสัดส่วน ตามข้อเท็จจริง เพราะว่า ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ๕ เปอร์เซ็นต์ นั้น จะเป็นอันตรายอย่างยิ่ง ระบบการเลือกตั้ง จึงจะสร้างความเข้มแข็งกับระบบพรรคการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่วิกฤติการเมืองดังที่เราได้รับทราบไว้แล้วในอดีตนั้น ท่านประธานครับ ผมเองก็คงจะไม่ใช้สภาแห่งนี้เป็นการเสียเวลา เหตุและผลประการใดนั้น ผมได้นำเรียนให้ท่านประธานได้รับทราบแล้ว ผมคงจะยืนยันว่า ๔๐๐ เขต ๔๐๐ เบอร์ เขตเดียวเบอร์ดียวนั้น เป็นกติกาบ้านเมืองที่ดี หากว่าจะมีระบบสัดส่วนแล้ว ก็ต้องลบล้างสิ่งที่ไม่ดี ที่ผมได้พูดเมื่อสักครู่ นั้น ในระบบปาร์ตี้ลิสต์ในอดีตให้ได้ ผมก็จะรับพิจารณาต่อไปครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ เมื่อสักครู่มีผู้แทนรัฐสภาจากประเทศอินโดนีเซียมาร่วมฟังการประชุม นะครับ ก็ยินดีต้อนรับท่านที่มาเยี่ยม นะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพ
 ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับ ในเรื่องของระบบการเลือกตั้ง สส. หรือ
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ ผมกราบเรียนว่า ระบบใดก็ตาม ผมยังยืนยันว่า พรรค
 การเมืองและนักการเมืองนี้ เขามีความสามารถในการปรับตัวได้ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น
 ผมคิดว่า เราไม่ควรจะเคร่งเครียดมากนักว่า ต้องเป็นอย่างนั้นต้องเป็นอย่างนี้ มีหนทาง
 ในการที่จะประนีประนอม หรือว่าดูแลกันให้เป็นระบบได้นี้ ผมว่าน่าจะดีที่สุด
 ท่านประธานครับ ผมเป็นคนที่ไม่เสนอให้มีสภาเดียว เพราะฉะนั้นผมเลยเสนอให้มี
 สภาผู้แทนราษฎรมีจำนวน สส. ๕๐๐ คน แต่เมื่อในขณะนี้เรามี ๒ สภานี้ ผมได้
 กราบเรียนไว้แล้วว่า ถ้าหากว่ามี ๒ สภา มีทั้งวุฒิสภา และมีทั้ง สส. ผมคิดว่า สส. เหลือ
 ๔๐๐ คน นี้ น่าจะเหมาะสม เนื่องจากว่า เราไปฟังความเห็นของประชาชนมานะครับ
 เขาบอกว่า ๔๐๐ หรือน้อยกว่า แต่ท่านประธานครับ ผมบอกแล้วว่า ผมไม่เคร่งเครียด
 จะ ๔๐๐ หรือจะเพิ่มมากกว่า ๔๐๐ ขอให้อยู่ในระหว่าง ๔๐๐ ถึง ๕๐๐ นี้ ผมคิดว่า
 พวกเราน่าจะรับกันได้ อันนั้นเป็นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ถ้าหากว่า มีบัญญัติรายชื่อ ผมก็คิดว่า ควรจะเป็นเขตเดียว
 เบอร์เดียว แต่ถ้าหากว่าจะไม่มีบัญญัติรายชื่อในที่สุด ผมคิดว่า เราน่าจะมีเขตที่ใหญ่ขึ้น
 อันนั้นเป็นความเห็นของกลุ่มผม คราวนี้ผมจะอธิบายให้ฟังว่า ในความเห็นที่คิดว่า
 น่าจะดีที่สุดนั้น เป็นอย่างไร ท่านประธานครับ ทุกวันนี้ระบบที่เราเคยเลือกตั้งกัน
 ผมอยากจะขอความกรุณาสมาชิกช่วยกรุณาฟังตรงนี้นิดหนึ่งนะครับ -----

ระบบที่เราเลือกตั้งกันมาทุกวันนี้ มันมีจุดอ่อนอยู่จุดหนึ่งที่เราต้องหาทางช่วยกันแก้ไข ก็คือ ระบบที่เวลาเราเลือกในเขตใดก็ตาม สมมุติว่ามีผู้สมัครอยู่ ๓ คน มีผู้สมัครจากพรรค ก พรรค ข และพรรค ค ปรากฏว่า พรรค ก หรือ นาย ก ได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน นาย ข ได้ ๔๐,๐๐๐ และ นาย ค ได้ ๓๐,๐๐๐ คะแนน ปรากฏว่าผู้ชนะคือนาย ก ได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน ได้มาเป็น สส. เลย เราทิ้งคะแนนคนที่เลือก ข ๔๐,๐๐๐ และเราทิ้งคะแนนประชาชนผู้เลือก ค ๓๐,๐๐๐ แสดงให้เห็นว่า คะแนน ๗๐,๐๐๐ ที่ไม่เลือกนาย ก นี้มากกว่านาย ก ด้วยซ้ำ แต่ว่าเรา ระบบที่ผ่านมาที่เราบางคนอาจจะคิดว่าดี แต่ท่านล้มคิดไป ท่านไปได้ให้นาย ก ที่มีคนเลือก ๕๐,๐๐๐ แต่อีก ๗๐,๐๐๐ เขาไม่เลือก และเขาก็เอาคะแนนเขาไปทิ้งน้ำไปทิ้งสิ้น ท่านประธานครับ มันมีระบบที่สามารถที่จะช่วยตรงนี้ได้ ระบบนั้น ก็คือว่า เอานาย ก นี่นะครับ เอาพรรคของ ก เอาไปรวมกันทั้งประเทศ เอา ข ไปรวมกันทั้งประเทศ และเอา ค ไปรวมกันทั้งประเทศ ทุกเขต สมมุติว่า ก สมมุติว่าเรามี ๔๐๐ ถ้า ก ได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ พรรค ก จะได้ ๒๐๐ อย่างแน่นอน เพราะครึ่งหนึ่ง ถ้าพรรค ข ได้ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของ ๔๐๐ ก็จะได้ที่นั่ง ๑๐๐ อย่างแน่นอน ตกลง สส. นี้ถูกกำหนดจากสัดส่วนของทั้งประเทศ เอาคนที่ลงให้ ก ทั้งประเทศมารวมกัน เอาประชาชนที่ลงให้ ข ทั้งประเทศไปรวมกัน แล้วกำหนดเลยว่า ที่นั่ง ๔๐๐ จะเป็นของ ก เท่าไร จะเป็นของ ข เท่าไร ตามสัดส่วนนั้น อย่างนี้จะไม่ทิ้งคะแนนประชาชนเลยแม้แต่คะแนนเดียว อยากจะให้ท่านทั้งหลายสังเกตดูชนิดหนึ่งครับ ผมไปนั่งคำนวณมาแล้ว ถ้าเราไปเอาสถิติของการเลือกตั้งเมื่อครั้งก่อน การเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ พรรคที่ได้คะแนนมากที่สุด ถ้านับคะแนนนิยมอย่างที่ผมกราบเรียน จะมีพรรค ๆ นี้จะได้เพียงแค่ ๕๘.๗ เปอร์เซ็นต์ ถ้าคิดเป็นที่นั่งจะได้ ๒๙๔ ที่ จาก ๕๐๐ ที่ แต่เนื่องจากว่าเราเอาคะแนนของประชาชนไปทิ้งน้ำ ปรากฏว่า พรรค ๆ นี้ได้เข้ามาที่นั่งในสภา ๓๗๗ ที่ครับ ท่านประธาน เกินมา ๘๓ ที่ ด้วย ๒ เหตุผล เหตุผลหนึ่ง เราเอาคะแนนของประชาชนที่มากกว่า แล้วไม่เลือกคนที่ชนะเอาไปทิ้ง ทำให้ลำบาก เข้าข้างพรรคนี้ เหตุผลที่ ๒ ก็คือระบบบัญชีรายชื่อเราใช้ ๕ เปอร์เซ็นต์ ตัดทิ้ง ตกลง ๕ เปอร์เซ็นต์ ตัดทิ้งนี้ ลองไปดูว่า พรรคมหาชน พรรคมหาชนนี้ควรจะได้ สส. ๒๑ ที่นั่ง ถ้าคิดโดยระบบ ที่ไม่ทิ้งคะแนนประชาชน แต่พรรคมหาชนได้เพียงแค่ ๒ ครั้ง คราวที่แล้วหายไป ๑๙ เวลาที่เราไปเพิ่มให้

พรรคการเมืองใหญ่ที่ให้ไทยรักไทย ๘๓ ที่ได้เพิ่มเข้ามาเฉย ๆ เลย ๘๓ จากไ้ระบบที่มัน
ปรวนแปร ไม่สมดุล เราไปลดพรรคอื่นหมด ลดพรรคประชาธิปัตย์ ๑๖ ลดชาติไทย ๗
ลดมหาชนไป ๑๙ ที่ ด้วยระบบเก่า ท่านประธานครับ นี่คือ ตัวเลขที่ของจริง คำถาม คือ
เราจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไร ผมกราบเรียนท่านแล้วว่า ถ้าเราเอาคะแนนนิยมของพรรค
ทั้งประเทศเอามารวมกัน แล้วดูสิว่า ได้สัดส่วนเท่าไร สส. ในสภาจะมีเท่าไร ส่วนชื่ออะไร
ที่จะเป็น สส. ก็ไปเอาคนที่ชนะในเขตมาเป็น แล้วที่เหลือ จึงไปเอาจากบัญชีรายชื่อ
ของพรรคนั้นเอามาเติม ในหลักการกว้าง ๆ เป็นอย่างนี้ -----

เพราะฉะนั้นท่านประธานครับ ตัว สส. ของพรรคใดก็ตามก็จะเป็นไปตามสัดส่วน ไม่มีล้า ไม่มีเกิน คะแนนทุกคะแนนของประชาชนไม่ทิ้งน้ำ ที่นี้ท่านประธาน เราสามารถจะทำได้ ๒ ทาง คือ เราอาจจะให้ประชาชนลง ๒ บัตรก็ได้ บัตรหนึ่งเลือกคน อีกบัตรหนึ่งเลือกพรรค เลือกคนที่รัก เลือกพรรคที่ชอบ เหมือนเดิม ทำได้เลย โดยเอาบัตรที่เลือกพรรคนี้ นะครับ ไปคำนวณสัดส่วนเสียว่า ในที่สุดแล้วพรรคนี้จะได้สัดส่วนเสียเท่าไร เช่น ถ้าเรามี ๔๐๐ รวมกันทั้งหมด ถ้าเขาเลือกพรรคนี้ ๕๐ เปอร์เซนต์ พรรคนี้ได้ ๒๐๐ ชัวร์ ๆ (Sure) แล้วก็ไปเอาดูสิว่า คนที่ชนะ ในเขตเท่าไร ก็เอาชื่อนั้นนะได้ไปเลย แล้วที่เหลือจึงไปเติมจากระบบบัญชี คราวนี้ถามว่า ต่างอย่างไรกับของกรรมวิธีการยกกว้าง ต่างกันนิดเดียวครับท่านประธาน กรรมวิธีการยกกว้างขณะนี้ที่ผมเข้าใจ ๓๒๐ ๘๐ ท่านฟังผมให้ดี นะครับ ท่านลง ๒ บัตร เหมือนกัน แต่ของท่านอันที่ลงเลือกพรรค ท่านเอาไปคำนวณสัดส่วนแต่เฉพาะใน ๘๐ ไปคำนวณสัดส่วนแต่เฉพาะในบัญชีรายชื่อ แต่สิ่งที่พวกผมพิจารณา อันที่เลือกพรรคนี้ เอาไปคำนวณในบัญชี ในจำนวนทั้งหมดของ สส. ไม่ใช่แต่เฉพาะบัญชีรายชื่อ ก็คือ ๔๐๐ นะครับ ส่วนสิ่งที่จะลงเขต กับลงบัญชีรายชื่อจะเป็นเท่าไร เราเจรจากันได้ทั้งสิ้น เช่น ถ้ามี ๔๐๐ จะเป็น ๒๐๐ ๒๐๐ ก็รับได้ ถ้าเป็น ๔๐๐ แล้วท่านจะยื่นไว้ ๓๒๐ ๘๐ ก็รับได้ ไม่ใช่เรื่องใหญ่ เรื่องนี้คุยกันได้ หรือท่านจะเอา ๓๕๐ กับ ๑๐๐ รวมกันเป็น ๔๕๐ สส. ในสภามี ๔๕๐ ๓๕๐ แบบเขต นะครับ ๑๐๐ แบบบัญชีรายชื่อ อันนี้ตกลงกันได้ง่าย เพียงแต่ว่า บัตรที่เลือกพรรคนี้ท่านประธาน จะไปคำนวณแต่เฉพาะบัญชีนี้ มันก็จะเกิดการทิ้งคะแนนประชาชน ของผมขอให้เอากการเลือกพรรค เอาไปคำนวณเป็นสัดส่วนทั้งหมดของที่นั่งล็อก (Lock) ไว้เลย จะได้ไม่ได้เกินนั้น แล้วก็ไปเอาที่ชนะในเขต เอาชื่อคนชนะในเขตไปก่อน แล้วจึงไปเอาส่วนนี้มาเติม ท่านประธานครับ ระบบอย่างนี้ประชาชนจะไม่ถูกทิ้งคะแนน ผมสรุปนิดเดียว ท่านประธาน ระบบเก่าผมย้ำอีกทีนะครับ เขตใดเขตหนึ่ง ประชาชนเลือกนาย ก ๕๐,๐๐๐ นาย ข ๔๐,๐๐๐ นาย ค ๓๐,๐๐๐ เราเอานาย ก ชนะ เอาคะแนน ๕๐,๐๐๐ ๔๐,๐๐๐ กับ ๓๐,๐๐๐ ทิ้งน้ำเลย ทั้ง ๆ ที่เขา ไม่เลือก ก แต่ระบบอย่างที่ผมพูดจะเอาไปคำนวณรวมกันหมดทั้งประเทศ แล้วได้สัดส่วนตามความจริงของประชาชนทั้งประเทศที่เลือก ก หรือเลือก

พรรค ข หรือเลือกพรรค ค แล้วเอาที่นั่งนั้นล็อกไว้ มีเท่านั้น แล้วก็ไปดูสิว่า นายชื้ออะไร
 ที่ไปชนะในเขตใด ก็มาได้ที่นั่ง แล้วที่เหลือก็ไปเอาจากบัญชีรายชื่อ ส่วนบัญชีรายชื่อ
 ถ้ายกวางอยากจะเป็น ๘ บัญชี ผมก็ ๘ บัญชี ไม่มีปัญหา ถ้าเราบอก ๔ บัญชี ผมก็ ๔
 ท่านบอก ๑ บัญชี ก็ ๑ บัญชี เรื่องนั้นเป็นเรื่องเล็ก เราตกลงกันได้ เอาหลักใหญ่ก่อนว่า
 เราจะเอาสัดส่วนแต่เฉพาะบัญชีรายชื่อ หรือสัดส่วน สส. ทั้งหมด ท่านประธานครับ
 มีข้อติดเดียวก็คือว่า ถ้าเราให้ สส. นี่นะครับ ขอกลุ่มอื่นช่วยพิจารณาด้วยนะครับ
 ถ้าท่านให้ สส. เขต ผมก็ไม่อยากให้เล็กมากเกินไปในวาระเบื้องต้น ที่เคยเสนอไว้ ๒๕๐
 ๒๕๐ เท่ากัน อาจจะทำให้ดูว่า สส. เขตถูกเบียดบัง ผมพร้อมที่จะประนีประนอม
 เอา สส. เขต ขึ้นมาอีกร้อยหนึ่ง เป็น ๓๕๐ ก็ได้ หรือจะ ๓๘๐ ก็ได้ ผมไม่ว่าอะไร ตรงนี้
 ขยับได้ แล้วก็ไปเอาบัญชีรายชื่อให้เหมาะสม -----

เพราะบัญชีรายชื่อก็ยังมีเหตุผลอยู่ อย่างที่ท่านกรรมาธิการเองก็คิดว่ามีเหตุผล ผมก็ไม่อภิปรายว่า เหตุผลมันสมควรอย่างไร เอาเป็นว่า เหมือนกับกรรมาธิการก็แล้วกัน เราตกลงกันเพียงแค่ตัวเลขสัดส่วน และวิธีคำนวณ บัตรที่เลือกพรรคนี้จะล็อกไว้เพียงแค่ว่า บัญชี หรือล็อกทั้งหมดเท่านั้นเองครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวจะครับ ตามรายชื่อที่ยกมือไว้จะครับ ท่านอาจารย์สมชัย ท่านเศวต ท่านคมสัน
อาจารย์สว่างจะครับ อาจารย์สมชัยครับ เชิญครับ

นายสมชัย ฤชุพันธุ์ : ท่านประธานที่เคารพ ผมคิดว่า เรากำลังพิจารณา
เรื่อง สส. ก่อนอื่นเราควรจะต้องดูว่า สส. คือใคร มีภารกิจอย่างไร ผมคิดว่า สส. หรือสมาชิก
สภาฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในวงการเมืองของประเทศไทย ใช้อำนาจรัฐ
ซึ่งเป็นอำนาจที่มีความสำคัญอย่างมากประการหนึ่ง คือ อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ สส.
เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย แปลว่าเป็นผู้แทนของประชาชนไทยทั้งประเทศ การที่
มี สส. ซึ่งได้รับเลือกตั้งมาจากแต่ละเขตนี้ ก็เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยในขอบเขต
ทั่วประเทศได้ และได้พิสูจน์มาแล้วว่า ได้ทำมาแล้ว อยากรู้ก็ตาม ถ้าเพื่อให้มี สส.
แบบสัดส่วน ซึ่งเลือกมาโดยรวมอีกวิธีหนึ่งนี้ ก็จะทำให้การที่จะสะท้อนถึงการเป็นผู้แทน
ปวงชนชาวไทย โดยส่วนรวมมีความชัดเจนมากขึ้น ผมคิดว่า สส. แบบสัดส่วนมีประโยชน์
เพราะว่าสามารถแก้ปัญหาความเอนเอียงของการคำนึงถึงเฉพาะพื้นที่ หรือเฉพาะส่วนได้
สส. ที่เลือกมาโดยรวมนี้ จะมีสายตากว้างไกล คิดกว้าง คิดในระดับชาติ และระดับ
นานาชาติ ไม่ได้แปลว่า สส. ที่มาจากพื้นที่คิดไม่ได้ แต่เนื่องจากว่า พื้นที่แต่ละพื้นที่นี้
ที่เขาเป็นตัวแทน เขาต้องลงพื้นที่ และต้องสะท้อนความเห็นของพื้นที่ แล้วก็ต้องเป็น
ตัวแทนของพื้นที่ด้วย แต่ว่า สส. ซึ่งมาจากโดยรวมนี้ จะคำนึงถึงผลประโยชน์ของ
ส่วนรวมเป็นหลัก และผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก ก็จะไม่ได้มาได้รับการถ่วงดุล
มาได้แย้งกันว่า ผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศโดยรวมกับผลประโยชน์ของเฉพาะ
พื้นที่ ซึ่งต้องมีการสะท้อนอย่างเหมาะสม การที่มี สส. สัดส่วนนี้ ผมยังคิดว่า
มีความสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ทำให้ความสำคัญของระบบพรรคมีความชัดเจน
มากขึ้น เพราะว่าการเลือก สส. สัดส่วนนี้ เป็นการเลือกพรรค ซึ่งก็คือ การเลือกนโยบาย

ของพรรค ความจริง สส. ในลักษณะสัดส่วนที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ที่ใช้เป็นปาร์ตี้ลิสต์ นั้น เราได้ใช้มาแล้ว แล้วก็ยังมีคุณูปการต่อการพัฒนาระบบการเมืองของประเทศไทย คือ ได้มีการคำนึงถึงพรรคการเมือง ได้มีการนำเสนอนโยบายของพรรค และชงกันด้วย นโยบายของพรรค เพราะฉะนั้นถ้าหากมีระบบสัดส่วน ผมคิดว่า ความชัดเจนของการ ต่อสู้กันในเรื่องนโยบายจะมีมากขึ้น สส. ระบบสัดส่วนนี้ยังมีความสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ได้มีการคำนึงถึงเสียงส่วนน้อยที่ไม่ได้รับเป็นคะแนนอันดับ ๑ ของการเลือกตั้ง ในแต่ละเขต -----

อย่างตัวอย่างที่อาจารย์เจิมศักดิ์ ขออภัยที่เอ่ยนาม ยกไปแล้วนี้ จะเห็นว่า มีความชัดเจนว่า สส. ซึ่งจากพรรคการเมืองที่ไม่ได้คะแนนเสียงเป็นอันดับ ๑ สมมุติว่า มีการเลือกตั้ง มี ๓ พรรค มีพรรค ก พรรค ข และพรรค ค พรรค ก ได้รับเลือกตั้ง ๔๕ เปอร์เซ็นต์ในทุกเขต เพราะเสียงเขานำที่สุด พรรค ข ได้รับเลือกตั้ง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ในทุกเขต พรรค ค ได้รับเลือกตั้ง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ในทุกเขต รวมแล้วนี้ ก็จะเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ผู้ที่ชนะคือพรรค ก ได้รับเต็มหมด ถ้ามี ๔๐๐ คน ก็ได้ ๔๐๐ ที่นั่ง แต่พรรค ข ซึ่งมีคนนิยม ๓๐ เปอร์เซ็นต์ และพรรค ค ซึ่งมีคนนิยม ๒๕ เปอร์เซ็นต์ รวมเป็น ๕๕ เปอร์เซ็นต์ คน ๕๕ เปอร์เซ็นต์ นี้ ไม่มีส่วนที่จะมีตัวแทนในสภา เราอาจจะบอกได้ว่า ตัวแทนซึ่งไปนั่งในสภาจากการเลือกของคน ๔๕ เปอร์เซ็นต์ คือ พรรคใหญ่ นั้น ก็เป็นตัวแทนของคนที่ไม่ได้รับเลือกด้วย ที่ไม่ได้เลือกเขาด้วย อันนั้นก็จริง แต่ความเป็นจริง ก็คือว่า คะแนนส่วนที่ไม่เลือกคนที่อยู่ในพรรค ๔๕ เปอร์เซ็นต์ นั้น ไม่ได้รับการพิจารณา และไม่มีผู้แทนที่เป็นรูปธรรมมานั่งพูดให้เขา นอกจากนั้นนะครับ ระบบสัดส่วนนี้เป็นที่พิสูจนกันแล้ว ในนานาชาติว่า เป็นการยอมรับให้เสียงส่วนน้อย ความเห็นส่วนน้อย อุดมคติส่วนน้อย มีที่ยืน และสามารถที่จะต่อสู้ ยืนหยัด เผยแพร่ และเสนอความคิดเห็น เพื่อติง เพื่อให้คนพิจารณา และแม้กระทั่งเพื่อขยายความคิด และระดมการเติบโตใหญ่ในอนาคตได้ ไม่มีการถูกฆ่าตายตั้งแต่แรก ตัวอย่างของพรรคนี้ก็มี เช่น พรรคกรีน (Green Party) เดิมเป็นพรรคเล็ก ๆ แต่เนื่องจากเขามี สส. อยู่ในสภาตามสัดส่วน แม้จะไม่ได้รับเลือกตั้งในเขตใดเลยก็ตาม ก็มีความเติบโต และเผยแพร่ความคิด จนกระทั่งเป็นที่นิยมกันขึ้นมาได้ ในเรื่องของความมั่นคงของการเมือง ผมคิดว่า การที่บอกว่า ยอมให้พรรคเล็กเกิดได้ ก็อาจจะเสมือนว่าสนับสนุนให้มีพรรคหลายพรรค และจะทำให้การเมืองไทยเป็นระบบการเมืองที่ขาดความมั่นคง เพราะว่าไม่มีเสียงของพรรคใหญ่ที่มาชี้ขาดได้ และเป็นการเมืองหลายพรรค และเป็นรัฐบาลผสมนะครับ เรื่องนี้ผมก็เห็นด้วยนะว่า ความมั่นคงทางการเมืองมีความสำคัญ และเราควรที่จะสร้างความมั่นคงทางการเมือง แต่การเติบโตของความมั่นคงทางการเมืองนี้ ควรจะเกิดจากการพิสูจนให้เห็นจากการปฏิบัติ และสร้างการยอมรับที่เป็นจริงตามธรรมชาติ และพรรคค่อย ๆ เติบโตขึ้น จนกระทั่งกลายเป็นพรรคใหญ่ขึ้นมาเองอย่างเข้มแข็ง โดยผ่านเวลานะครับ การที่จะไปเขียนกฎหมาย เพื่อไม่ให้พรรคเล็กเกิด

แล้วก็ให้พรรคใหญ่สามารถเกิดได้โดยเร็วนี้ มันก็อาจจะเป็นปัญหาได้ ดังที่เป็นมาแล้ว นะครับ เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่า การได้มาซึ่ง สส. นี้ควรมีทั้ง ๒ ทาง คือ จากเขตเลือกตั้งแบ่งเขต แล้วก็จากระบบที่เรียกว่า โดยสัดส่วน ซึ่งอาจจะเป็นเขตเดียว ทั่วประเทศ หรือหลายเขต ก็ไม่เป็นปัญหา ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ท่านสมาชิกครับ ตอนนี้มีสมาชิกแสดงความจำนงขออภิปรายไว้ นะครับ มีท่านเสวต อาจารย์คมสัน อาจารย์สว่าง ท่านกฤษฎา ท่านการุณ อาจารย์จรัส แล้วก็ที่ยังยกมืออีก หลายท่านนี้นะครับ ยังไม่ได้นับ ที่อยู่ในบัญชีตอนนี้ ๖ ท่าน ถ้าท่านละ ๑๐ นาที นี่นะครับ ก็คือ อีก ๖๐ นาที นะครับ ผมคงไม่ได้เร่งรัด นะครับ ไม่ได้เร่งรัด แต่กำลังจะบอก สถานการณ์ให้ฟังว่า ข้อบังคับ ข้อ ๕๑ นี่นะครับ ได้กำหนดไว้ว่า การอภิปรายต้องอยู่ใน ประเด็น หรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อย วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น -----

เพราะฉะนั้นที่กราบเรียนท่านสมาชิกตรงนี้นี่นะครับ ก็คือท่านที่กำลังจะอภิปรายนี่นี่
ขอความกรุณาพิจารณาด้วยว่า สมาชิกท่านที่ได้อภิปรายไปแล้วนี่นะครับ เขาได้
อภิปรายไปเรื่องอะไร ถ้าเป็นเรื่องที่ตรงกับสมาชิกที่อภิปรายไปแล้วนะครับ ก็จะเป็นเรื่อง
ของการผิดข้อบังคับ แล้วก็จะต้องใช้เวลากันมากมายนะครับ ถ้ารวมลายมือ รวมมือที่ยก
สักครูนี่นี่นะครับ ผมเชื่อเลยครับ ๓ พุ่ก็ไม่เสร็จนะครับ ไม่ยุตินะครับ ผมก็ฝากเป็น
ดุลพินิจนะครับ ถ้าจะช่วยกันจริง ๆ ก็ขอให้กระชับที่สุดนะครับ ตามรายชื่อ นะครับ
ท่านเสวตครับ เชิญครับ

นายเสวต ทินกุล : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม เสวต ทินกุล นะครับ
ก่อนอื่นผมต้องขอหารือท่านประธานก่อน เนื่องจากว่า ในหมวดนี้ เป็นหมวด
สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา นี่ครับ มันมีความยืดโยงเกี่ยวกับเรื่องพรรคการเมืองนะครับ
จำนวน สส. สัดส่วน วิธีการและเขตเลือกตั้ง กกต. และ สว. ครับ ส่วนผมแล้ว
ผมขออนุญาตท่านประธาน คือผมจะอภิปรายกระชับ แต่ขออนุญาตเกินเลยสักเล็กน้อย
ทีเดียว แล้วผมไม่อภิปรายหมวดนี้แล้ว พอไปเลยครับ ไม่เอาอีกแล้ว เพราะว่ามันยืดโยง
กันครับ ท่านประธานที่เคารพ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ที่ท่านหารือก็ให้เข้าประเด็นเรื่องว่า

นายเสวต ทินกุล : ไม่ซ้ำครับท่านประธานครับ ไม่ซ้ำเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ใช่ ท่านฟังก่อน ที่ท่านหารือ ก็ให้อภิปรายในเรื่องว่า สส. นี่นะครับ จะมีระบบที่ระบบ
นะครับ เขต หรือสัดส่วน หรือจะปาร์ตี้ลิสต์อะไรก็แล้วแต่ แล้วก็จำนวนนะครับ
ท่านอภิปรายพร้อมไปเลยนะครับ

นายเสวต ทินกุล : มันต้องมาจากพรรคการเมืองด้วยครับ มันโยงกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าเกี่ยวข้อง เชิญเลยครับ

นายเสวต ทินกุล : เพราะฉะนั้นต้องยืดหยุ่นนิดหน่อย แล้วผมไม่เอา
อีกเลยครับ หมวดนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานครับ ที่มาเราต้องมองดูก่อนเรื่องพรรคการเมือง ก่อนที่เราจะพูดถึงปาร์ตี้ลิสต์ สัดส่วนนะครับ เราต้องมองอย่างเป็นประชาธิปไตย ประชาธิปไตยที่แท้จริงมันต้องมีธรรมาธิปไตยด้วย เป็นอุดมการณ์สูงสุดครับ ท่านประธานครับ เราต้องมองดูว่า อำนาจอธิปไตยของเรา อำนาจบริหาร แล้วก็นิติบัญญัติ เราไปให้ไว้ที่รัฐสภาหมด แล้วเราก็ออกแบบมาว่า ให้พรรคการเมืองมาใช้ อำนาจนั้น แล้วสิ่งที่มีมันเป็นอยู่ พรรคการเมืองทุกวันนี้มันเป็นพรรคการเมืองหรือไม่ เราต้องตั้งคำถามนะครับ แล้วถึงวันนี้ก็ยังไม่มีการเมืองอื่นที่จะตั้งขึ้นมาเลยนะครับ แล้วนำไปสู่การเลือกตั้ง ท่านก็มีความคิดอยู่ว่า มันจะเป็นอย่างไร ลองหลับตานึกภาพออกดูว่า มันจะเกิดอะไรขึ้นในบ้านในเมืองนะครับ พรรคการเมืองที่แท้จริงมันต้องเป็นสถาบันครับ ผมเป็นชาวไร่ชาวนา ผมก็ฝันเสมอว่า อยู่ชาวไร่ชาวนา ผมจะมีพรรคการเมืองที่ไหนมาบอก ผมมีสาขาพรรค เรามีปัญหาอะไรเราก็จะไปบอกเขา เพื่อเขานำเสนอพรรค เพื่อนำเสนอต่อ สส. ของเขา เราก็ไม่เคยได้รับโอกาสนั้นนะครับ แล้วก็ส่วนที่ผ่านมา พรรคอื่น ๆ พรรคท้องถิ่นนิยม ก็ทำไปในแต่ละภาคของตัวเอง จึงไม่ได้รับความนิยมในท้องถิ่นอื่น ภาคอื่น ก็เกิดปัญหาอยู่ร่ำไป จนกระทั่งวิกฤติที่เกิดขึ้น วิกฤติที่สุดในโลกนะครับ เพราะฉะนั้นการตั้งพรรคการเมืองก็อยู่ ๆ ดี ๆ ก็จะมีเอาคน ๑๕ คน มาตั้งพรรคการเมือง เสร็จแล้วก็มาบอกว่า นี่แหละฉันเป็นพรรคการเมือง อุดมการณ์เป็นอย่างไร ประชาชนไม่ต้องสนใจ เอาเงินไป ๒๐๐ แล้วก็มาลงชื่อสมาชิกพรรคการเมือง แล้วมาทำงานการเมืองแบบนี้ ก็คือ เราต้องเอาอำนาจอธิปไตยไปให้เขา มันผิดแล้วครับ เราผิดแต่ต้นแล้วครับ แล้วสิ่งที่มันเกิดขึ้น ก็คือว่า มันมีการฮั้วกันทางการเมือง พรรคการเมือง ที่เกิดขึ้นเมื่อ ก็เห็นเป็นวิกฤติ ๒ เมษา แล้วก็วนเวียนอยู่ทุกวันนี้ ท่านก็เห็นแล้ว ท่านจะให้เหตุการณ์อย่างนั้นเกิดขึ้นอีกหรือครับ ผมเรียนว่า ประชาธิปไตยอย่างแท้จริงนี้ ในโลกเสรีเขาไม่ทำกัน ไปดูประเทศไหนก็ไม่ทำกัน เขาไม่บังคับคนให้สังกัดพรรคการเมืองครับ มีแต่โลกคอมมิวนิสต์ (Communist) เท่านั้นแหละครับ ที่เป็นอย่างนั้น แต่แท้จริงแล้วนะครับ ไม่ได้ห้ามว่า ไม่ทำพรรคการเมือง ไปทำเถอะครับ ไปทำ

ตามหมู่บ้าน ตำบล ไปตั้งสถาบัน ไปตั้งสำนักงานของเขา นะครับ อย่างนี้ดีครับ แล้วถ้าหากตั้งอย่างนี้เป็นสถาบันแล้ว เขาก็ต้องทำ ไพรมารี โหวต (Primary vote) ขึ้นมา คือ เรียกกันเองในระหว่างท้องถิ่นขึ้นมาเป็นตัวแทนครับ สิ่งที่เกิดขึ้นในบ้านในเมือง ที่ผ่านมาก็คือ พรรคการเมือง คือว่า ผู้ว่าที่จะสมัคร สส. นี้เคยไปงานวันเกิดหัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค ลูกสาวหัวหน้าพรรคหรือไม่ มันเป็นเรื่องจริงที่ผมสัมผัสและ เห็นครับ ท่านจะเอาอย่างนั้นหรือครับ มันไม่ใช่แล้วครับ ถ้าท่านทำไปอย่างนี้ก็วุ่นวาย อีก แล้วก็โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีเวลาจำกัดที่จะตั้งพรรคการเมือง วุ่นวายไปอีก อุดมการณ์ ก็ไม่มี อะไรก็ไม่มี แล้วสุดท้าย ก็คือ ตั้งบริษัทพรรคการเมืองไม่จำกัดเกิดขึ้น เกิดวิกฤติ ขึ้นมานะครับ ประเด็นปัญหานี้ ผมก็เกริ่นแค่นี้ ท่านพอจะนึกออกนะครับ ว่า มันเป็นอย่างไร แล้วผมขอยกตัวอย่างอีกนิดหนึ่งว่า ถ้าเกิดเขาเลือกตั้งครั้งต่อไป เขาจัดเตรียม ไม่ทัน มีการฮั้วกันล่ะครับ -----

ถ้าหลาย ๆ คนเขาไปตั้งพรรคการเมือง พรรคเล็กพรรคน้อยที่มีอยู่ที่เขาฮั้วกันละครับ ไม่ต้องส่งผู้สมัคร เขาเตรียมกันอยู่แค่สองสามพรรคเขา จะเกิดอะไรขึ้นในบ้านในเมืองครับ นี่คือ คำถามสู่กรรมมาธิการยกเว้นว่า ต้องหาทางแก้ไขละครับเรื่องนี้ ท่านต้องคิดใหม่ ทำใหม่ละครับ เพราะว่าหลักคิดมันไม่ใช่แล้วละครับ ผมเข้าใจว่า ถ้าไม่มีพรรคการเมือง จะแย่งกันเป็นรัฐมนตรี หรือว่าไม่มีใครฟังใคร มันก็มีส่วนหนึ่งเป็นพรรคการเมืองอยู่แล้ว ละครับ เราอย่าไปบังคับกะเกณฑ์เขาเลย ให้มีทางออก ประชาชนมีทางออก มิฉะนั้นคนที่อยากเป็น สส. ก็หาพรรคไม่ได้ ก็ไปเร่หาพรรค สุดท้ายก็มาเกิดความวุ่นวาย ขายตัว หรืออะไรต่าง ๆ นานาครับท่านประธาน

ต่อมาก็เป็นเรื่องของที่มา สส. ละครับ สส. ก็ต้องยึดโยงประชาชน ชื่อก็บอกแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ต้องมาจากประชาชน มันต้องมีหลักเกณฑ์ในการที่มาที่ไปว่า เขามาอย่างไร เช่น จำนวนประชากร ๑ แสน ๕ หมื่นคน ต่อ สส. ๑ คน หรือ ๒ แสนคน ท่านต้องมาอย่างนี้ครับ ไม่ใช่จะมา จะเอาอะไร ๓๒๐ ๓๐๐ ๔๐๐ ๖๐๐ ๘๐๐ เพราะอะไร มันต้องมี เพราะ ละครับ มันต้องมี เพราะ ก่อนละครับ เพราะฉะนั้น ก็ฝากเรื่องนี้ไว้ก่อน ให้ท่านคิดละครับ

ต่อไปเป็นเรื่องของรูปแบบละครับ ของ สส. ที่เป็นปาร์ตี้ลิสต์ สัดส่วน ปาร์ตี้ลิสต์ เห็นแล้วว่า เป็นเรื่องของนายทุน กลุ่มทุน เรื่องสัดส่วน ก็หมายความว่า นายทุน กลุ่มทุนปาร์ตี้ลิสต์ ที่เห็น ก็คือ กลุ่มทุนมาจากส่วนกลาง จากกรุงเทพฯ นายทุนใหญ่ ย้ายจากสัดส่วน เป็นสัดส่วน คือ ส่วนละ ๑๐ ก็เป็นนายทุนท้องถิ่นแน่นอนครับ ถ้าผมจะเป็น สส. สัดส่วน ผมก็ต้องคิดว่า ผมเอาหมายเลข ๑ ก็แล้วกัน เพราะทุกคนก็ต้องอยากได้เบอร์ ๑ ละครับ เพราะฉะนั้นเมื่ออยากได้เบอร์ ๑ สำคัญที่ว่า ผมมีเงื่อนไขอะไรดี ๆ จ่ายเท่าไร หรือว่ามีอำนาจ วาสนา บารมีอย่างไร ท่านก็ต้องคิดตรึงนี้ด้วยละครับ ในทางกลับกัน ถ้าท่านจะเอาสัดส่วน มันไม่ได้ยึดโยงประชาชนครับ ถึงแม้จะออกแบบว่า จะเอาคนโลคอล (Local) ท้องถิ่น ๑๐ จังหวัด ไม่มีใครหรือครับ เป็นเทวดา ที่จะได้รู้ว่าจังหวัดผม นครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์ ใกล้เคียงอะไรแบบนี้ เขาจะรู้จักผม เป็นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นไปไม่ได้ ผมก็ต้องไปเป็นเบอร์ ๑ แผลละครับ

ผมต้องใช้ความพยายามเป็นเบอร์ ๑ แน่นนอน เมื่อพยายามเป็นเบอร์ ๑ ผมจะทำ
 อย่างไรล่ะกับเบอร์ ๒ เบอร์ ๓ เบอร์ ๔ ผม ผมก็ต้องให้อะไรที่มันจู้จี้ มีแรงจูงใจนะครับ
 เพราะฉะนั้นท่านต้องเข้าใจ คราวนี้มันก็เป็นเรื่องของว่าเขตเลือกตั้งมันแข็งหรือไม่
 เขตเลือกตั้งนะครับ มันจะเป็นเขต ขอประทานอภัย วัน แมน วัน โหวต ที่เขียนกันอยู่
 คิดดูให้ดีนะครับ สังคมเราแตกแยกทุกวันนี้เพราะอะไร มันแตกแยกไม่เคยมีปรากฏ
 มาก่อน เนื่องจากว่า เกิดจากเหตุวัน แมน วัน โหวต เขตมันแคบครับ มันก็เลยจัดตั้ง
 ได้ง่าย พอจัดตั้งได้ง่าย ก็จัดตั้งหัวคะแนนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือ อบต. แล้วแยกเป็นฝัก
 เป็นฝ่าย ฝ่ายใครฝ่ายมัน แล้วสู้กัน ทะเลาะกันตั้งแต่การเลือกตั้งท้องถิ่นขึ้นมา จนถึง
 การเลือกตั้งระดับชาติ นี่แหละเป็นผลที่การแตกแยกเกิดขึ้นนะครับ แล้วก็ซื้อเสียง
 ก็ง่ายครับ สส. คาดหมายได้เลย ๒๕,๐๐๐ คะแนน คุณได้เป็นแน่นอน สส. ครับ
 คุณได้เป็นแน่นอน เพราะฉะนั้นผมใช้ไรเฟิล (Rifle)ยิง ยิงแม่น ผมบอกได้เลย
 ยิง ๔๐,๐๐๐ เม็ด เรียบร้อย ขอให้ยิงแม่น ๆ ไม่มีเหลือครับ ถ้าเขตมันกว้างนะครับ
 เขตมันกว้าง มันคาดหมายไม่ได้ครับ อย่านึกกังวลเลยครับว่า จะซื้อยกจังหวัด ยกเขต
 ๓ คน ยิ่งกว้างยิ่งจ่ายเงินมาก มันไม่คุ้มทุน แล้วก็คาดหมายไม่ได้ แล้วจะเป็นเหยื่อของ
 กกต. ครับ คนที่จะทำกับดัก เขตแคบ ทำกับดักก็ไม่ได้ เพราะรู้ตัวกันหมด บล็อกตัวกันไว้
 หมดเลย ใครหือ ใครทำอะไร จะมาทิ่มแทง หรือว่าไปฟ้องร้องมันจะเอาตายเลยครับ
 แต่ถ้าเอาเขตกว้าง ใครเป็นใครก็ไม่รู้ จับมือใครดมไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าท่านจะแก้
 การซื้อสิทธิขายเสียง ท่านต้องแก้เขตให้กว้างขึ้น คาดหมายไม่ได้หรอกครับ แล้วก็
 เรียงเบอร์ไปเลยครับ ถ้าท่านเอาวัน แมน วัน โหวต ยกตัวอย่าง สว. กรุงเทพฯมี
 พ็อบพูลูเลชัน (Population) ๑๐ ล้านคน มี สว. ที่สุดท้าย ๓๐,๐๐๐ คะแนน เท่านั้น
 มันก็น่าเจ็บใจ ปวดหัวใจเหลือเกินครับ ท่านต้องเข้าใจสิครับ แล้วก็ต่างจังหวัดนี้
 คาดหมายได้เลยว่า ๕๐,๐๐๐ คะแนน เข้านะครับ เพราะฉะนั้น ๑๐๐ บาท ทั่วราชอาณาจักร
 เรียบร้อย ได้เป็น ก็คือการซื้อเสียงนั่นเองครับ สิ่งเดียวที่ซื้อเสียงไม่ได้ผมถามว่า เบอร์ ๑
 เบอร์ ๒ เบอร์ ๓ สมมุติว่าแบ่งเขตเรียงเบอร์ หรือว่ารวมจังหวัด ผมยิ่งชอบ ยิ่งดี ซื้อเสียง
 ไม่ได้ ซื้อยกจังหวัด เอาเงินที่ไหนพันล้านมาซื้อ มันเป็นไปได้ไม่ได้ครับ ๕๐๐ ล้าน

๑๐๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๔๕/๓

ซื้อไม่ได้หรือครับ ซื้อกันอย่างไร แล้วก็มีกฎหมาย กกต. ด้วย มันซื้อไม่ได้ ยิ่งใหญ่ยิ่งดี
แต่ว่าผิดหลักการที่ว่า ไม่เท่าเทียมกัน เพราะจังหวัดมันเล็กมันใหญ่ -----

- ๔๖/๑

ถ้าถามเรื่องหลักการเท่าเทียมกัน มันไม่เท่าเทียมกันสักทีหรอกครับ ท่านแบ่งอย่างนี้ครับ ท่านก็ตัดเศษ ๙ แแสนคน ๔ แแสนคน ๕ แแสนคนอยู่ดี มันไม่มีอะไรเท่า ชั่งกิโล ซื่อเนื้อกิโลหนึ่งก็ไม่มีเท่าหรอกครับ ผมจะเอาสเกล (Scale) ที่ละเอียด ๆ มาชั่ง มันก็ไม่ได้หรอกครับ เพราะฉะนั้นกฎหมายเป็นเครื่องมือที่ทำให้สังคมสงบสุข อย่าไปมองเรื่องทีละเอียดอ่อนเกินไปเลยครับ อะไรที่มันทำแล้วไปได้ดี ลดการซื้อสิทธิขายเสียง ประเทศชาติเดินหน้าไปได้ ตรงนั้นเป็นหัวใจ เราต้องมองภาพรวม มองมุมสูง ๆ นะครับ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นขอฝากเรื่องนี้ให้กรรมการยกร่างคิด คิดใหม่ ทำใหม่ในเรื่องนี้นะครับ แต่ไม่ใช่ไทยรักไทยนะครับท่านประธานครับ

อีกเรื่องหนึ่ง เรื่อง กกด. ครับ เรื่องสุดท้ายครับ กกด. นี้ ผมเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม อันเป็นที่ประจักษ์ของ กกด. ๕ เสือที่อยู่อาคารศรีจุลทรัพย์ครับ ไม่ได้ยอครับ แต่ว่าท่านเชื่อหรือไม่ละครับท่านประธาน ว่า กกด. จังหวัดนี้เป็นใคร หรือหลังจาก กกด. จังหวัดลงไป เวลาสืบสวน สอบสวน ท่านก็ต้องใช้ตำรวจอยู่ในห้องที่มาสืบสวน สอบสวน ปัญหาของการร้องเรียนมี ๒ ปัญหา คือ ปัญหาข้อเท็จจริง กับปัญหาข้อกฎหมาย ปัญหาข้อกฎหมายส่งไปให้ กกด. ใหญ่วินิจฉัยนี้ตุ้มปีบ จบไม่มีปัญหาอะไร แต่ปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อมีการร้องเรียนกันเกิดขึ้น ใช้อิทธิพลท้องถิ่น ใช้เจ้าหน้าที่ กกด. ในท้องถิ่น กกด. ข้างบนก็ไม่รู้หรอกครับ บวกกับเงิน แรงของเงินทุกอย่างก็หายไป ไล่จับไม่ทันหรอกครับ เพราะฉะนั้นสำคัญที่สุด คือ ประชาชนมีส่วนร่วม เขตมันใหญ่ ประชาชนก็มีส่วนร่วมได้ เพราะเป็นการปกป้องไว้แล้ว เขตมันแคบ มันก็บล็อกตัวหมด เสร็จหมด ถ้าทำอย่างนี้ ท่านก็เกิดความแตกแยกอย่างที่ท่านเห็นแน่นอน เขาก็จะจัดตั้งว่า คนที่จะแข่งกับผู้ใหญ่บ้านก็มีอยู่ในหมู่บ้าน คนที่จะแข่ง อบต. ก็มี คนที่จะแข่งนายกก็มี คนที่จะแข่ง สจ. ก็มี คนที่จะแข่งนายก อบจ. ก็มี คนที่จะแข่ง สส. ก็มี เป็นฐานเสียง แล้วก็เริ่มสร้างความแตกแยกในบ้านในเมืองเกิดขึ้น พวกใครพวกมันอย่างชัดเจนที่สุดครับ เพราะฉะนั้นผมขอฝากเรื่องราวทั้งหมดนี้ ผมไม่วิตกหรอกครับว่า จะมีกี่คน หรืออะไร ขอให้มันมีที่มาชัด ๆ นะครับ สส. กิติ สว. กิติ ว่า จะเอาประชากรเท่าไร อย่างไร อะไร แบบไหน แต่ถ้าหากไปอิงกับพรรคการเมือง หรือว่าบังคับกะเกณฑ์

โดยพรรคการเมือง สมมุติว่า ผมจะสมัคร สส. รับรองว่า กฎหมายฉบับนี้ผมชอบออก
ได้เลยว่า บังคับให้ผมเป็นโจรครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ คือ เวลาอภิปรายนี้ เรียนด้วยความเคารพว่า ผมก็ไม่อยากไปเบรคนะ
ครับ เพราะว่าเดี๋ยวท่านจะสะดุดนะครับ เพราะว่าการอภิปรายก็ขอให้เข้าประเด็นนะครับ
ประเด็นที่กำลังพิจารณาตอนนี้ ก็คือ เรื่องของ สส. นี้ ว่า จะมีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต
การเลือกตั้ง หรือแบบสัดส่วน และจำนวนเท่าไร หลักอยู่ในนี้ครับ ถ้าไม่ช่วยกัน
นี้ะครับ ก็จะค้ำกันไปค้ำกันมา ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ผมขออนุญาตเปลี่ยนเงื่อนไขนิดได้ไหมครับ เจ้าหน้าที่นะครับ
ช่วยตั้งเวลาสัก ๘ นาที พอเสียงดังนี่ะครับ ท่านก็หาทางสรุปนะครับ อีก ๒ นาที
ถ้าไปเสียงดังตอน ๑๐ นาที นะครับ กว่าจะลงได้นี้ะครับ บางทีหาทานอยู่นานนะครับ
ขอเป็นอย่างนี้นะครับ เจ้าหน้าที่ก็ปรับเวลานิดหน่อยนะครับ แต่ก็เป็นทีู้กันนะครับว่า
ขอให้หาทางสรุปนะครับ ต่อไปท่านอาจารย์คมสันนะครับ เทียนครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
ครับ ผม คมสัน โพธิ์คง กรรมาธิการเสียงข้างน้อย และสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญครับ
กระผมขอใช้เวลาสักเล็กน้อยนะครับ พยายามจะไม่ให้เกินเวลาที่ท่านตั้งออกไว้
แต่เข้าใจว่า อาจจะไปบ้างเล็กน้อย เพราะว่ามันเป็นเรื่องสำคัญนะครับ ในเรื่องของการ
ทำความเข้าใจในเรื่องของระบบของการเลือกตั้งนะครับ ผมขออนุญาตกราบเรียน
ท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ในกระบวนการของการที่จะสร้างสถาบันการเมืองที่ดีนี้
ต้องมีหลักการสำคัญในเรื่องของระบบถึง ๓ ระบบ ระบบที่ ๑ ก็คือ ต้องมีระบบการ
เลือกตั้งที่ดีนะครับ แล้วก็เหมาะสมนะครับ ๒. ก็คือระบบพรรคการเมืองที่ดี ซึ่งมีระบบ
ของประชาธิปไตยภายในพรรคการเมือง แล้วก็มีหลักการต่าง ๆ ที่สำคัญของ
พรรคการเมือง และประการที่ ๓ ก็คือ ระบบของการควบคุมตรวจสอบการเลือกตั้งที่ดี
นะครับ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตการเลือกตั้ง -----

ผมกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ในแง่ของระบบการเลือกตั้งก็ดี หรือระบบพรรคการเมืองก็ดี นี่นะครับ ไม่มีระบบใดที่สามารถจะป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง อันเกิดจากการซื้อสิทธิขายเสียงได้ แต่ระบบที่สามารถที่จะทำให้เกิดระบบของการควบคุม ป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง หรือซื้อสิทธิขายเสียงได้นั้น ต้องเป็นเรื่องของระบบการควบคุมตรวจสอบที่ดี มีองค์กรที่ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีกฎหมายที่สามารถดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้อย่างครบถ้วนและทั่วถึงนะครับ อันนั้นก็จะเป็นอีกกระบวนการของการสร้างระบบการเมืองที่ดี และสถาบันการเมืองที่ดี สำหรับในเรื่องของทั้ง ๓ ระบบนั้นนะครับ เนื้อหาใจความทั้งหมดนี้ การวางหลักการสำคัญทั้งหมดนี้ จึงต้องมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้วก็กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลว่า สิ่งเหล่านี้เป็นหลักการสำคัญในการได้มาซึ่งองค์กรใช้อำนาจอธิปไตยของประเทศ สำหรับในองค์กรนิติบัญญัติ แล้วก็องค์กรผู้ใช้อำนาจฝ่ายบริหารนั้น ในแง่ของระบบทั้ง ๓ ระบบนี้ ๒ ระบบเป็นระบบที่ชี้นำไปสู่ระบบของการเมืองและสถาบันทางการเมือง ในประเทศต่าง ๆ มีปรากฏการณ์ในแง่ของระบบของการเลือกตั้ง ในหลากหลายระบบ แล้วก็ส่งผลในแต่ละระบบที่แตกต่างกัน ผมขอเรียนแจกแจงเป็นระบบ ๆ ดังนี้ครับ ท่านประธานครับ

ระบบที่ ๑ ก็คือระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมาก ซึ่งประเทศไทยเคยใช้ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากมาก่อนการเลือกตั้ง เมื่อปี ๒๕๔๐ ก่อนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมาก โดยหลักการแล้วนี้ ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากเป็นระบบที่ผู้ชนะนั้นจะได้ชนะในการเลือกตั้งไป และได้คะแนนเสียงไป แล้วก็ได้ที่นั่งในสภาไป ระบบนี้ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ ก็คือว่า แนวโน้มก็คือ พรรคการเมืองนั้นจะไปสู่ระบบของพรรคการเมืองที่เป็นพรรคเด่น มีพรรคจำนวนน้อย แต่เป็นพรรคที่มีประชาชนให้การนิยมจำนวนมากในระดับหนึ่ง แต่ว่าจำนวนพรรคการเมืองนั้นจะลดน้อยลงตามลำดับ ตามสภาพของระบบของการเลือกตั้ง แต่ไม่ใช่ว่า ไม่มีพรรคการเมืองอื่นเลยนะครับ

ระบบการเลือกตั้งต่อมาก็คือ ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนนครับ ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วน หรือที่เรียกว่า พร้อพอร์ชันนอล เร็พพรีเซ้นเทชัน (Proportional representation) เป็นระบบที่มีการคิดค้นขึ้นเพื่อจะแก้ไขปัญหาของระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากนครับ ด้วยเหตุผลสองประการ

ประการที่ ๑ ก็คือระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมาก คนที่ได้รับการเลือกตั้ง บางครั้งอาจจะได้คะแนนเสียงไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เช่น ประมาณ ๔๕ เปอร์เซ็นต์ แต่ก็ได้ชนะในเขตเลือกตั้งนั้นนครับ ขณะที่คะแนนเสียงอีกประมาณ ๕๕ เปอร์เซ็นต์นั้น ไม่มีผู้แทนของตัวเอง ภายใต้ระบบเหล่านี้ พุดง่าย ๆ ก็คือว่าระบบนี้ คะแนนเสียงประชาชนนั้นส่วนหนึ่งหายไปจากระบบของการคิดคำนวณที่นั่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนครับ ระบบสัดส่วนพยายามแก้ไขปัญหาตรงนี้ครับ ด้วยการวางหลักการในเรื่องของการสร้างความนิยมของบุคคล ประกอบกับพรรคประกอบกัน โดยหลักการอยู่ที่พรรคการเมืองเป็นฐานของการสร้างความนิยมและทำให้มีคะแนนเสียงที่นั่งภายในระบบรัฐสภา ในระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนจะไปแก้ไขปัญหาเรื่องคะแนนเสียงที่หายไป เนื่องจากไม่ได้ชนะการเลือกตั้งให้สามารถมี สส. ในสภาได้ภายใต้ความนิยมของพรรคการเมืองนั้น ระบบนี้จะไปแก้ปัญหาเรื่องของคะแนนเสียงที่หายไป ครบถ้วนประธาน นั่นคือประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนมีลักษณะของการส่งเสริมให้มีพรรคจำนวนมากขึ้นเพื่อให้เป็นทางเลือกของประชาชน เพราะฉะนั้นพรรคที่มีอุดมการณ์เฉพาะด้านก็สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ภายใต้ระบบของการเลือกตั้งแบบสัดส่วนอันนี้นครับ เพราะฉะนั้นระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนนี้ จึงเป็นระบบที่ได้รับความนิยมค่อนข้างมาก ในปัจจุบันประเทศจำนวนมากใช้ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนเป็นระบบที่สำคัญในระบบของการเลือกตั้ง

ต่อมาคือระบบอีกระบบหนึ่งครับ ก็คือ เป็นระบบที่อยู่กึ่งกลางระหว่างระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมาก และระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วน โดยระบบนี้เป็นระบบที่ว่า เป็นระบบผสม ซึ่งมีระบบผสมอยู่ ๒ แบบใหญ่ ๆ ๑. ก็คือผสมแบบค่อนข้าง

๑๐๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นิวรา ๔๗/๓

เสียงข้างมาก กับอีกแบบหนึ่ง ก็คือผสมค่อนไปทางระบบสัดส่วน ระบบนี้ก็มีการใช้หลายแบบ ประเทศไทยใช้ระบบการเลือกตั้งแบบผสม เมื่อปี ๒๕๔๐ ตามรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ เป็นระบบที่เรียกว่า พาราลเลล (Parallel) คือมีทั้งระบบของเขตเลือกตั้งแล้วก็บัญชีรายชื่อควบคู่กัน -----

- ๔๘/๑

แล้วก็มีจำนวนของเขตเลือกตั้งมากกว่าจำนวนของระบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งระบบนี้จะได้ผลที่ได้มา ก็คือว่าเมื่อชนะการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง ก็จะได้โบนัส (Bonus) เป็นระบบบัญชีรายชื่อเพิ่มเติมเข้าไป ยกตัวอย่างที่ท่านสมาชิกได้กล่าวถึงเมื่อสักครู่นี้ คือท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ได้กล่าวถึงในเรื่องของการที่มีคะแนนสมทบเข้าไป ยกตัวอย่างเช่น พรรคการเมืองใหญ่พรรคหนึ่ง เมื่อการเลือกตั้ง เมื่อปี ๒๕๔๘ คะแนนนิยมเพียงแค่ ๕๘.๖ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งควรจะได้ สส. ประมาณ ๒๙๔ คน แต่ปรากฏว่าได้ไปถึง ๓๗๗ คน ภายใต้ระบบของการเลือกตั้งแบบผสมที่ค่อนข้างไปทางเสียงข้างมาก ที่เป็น พหุพรรค เพราะฉะนั้นระบบนี้จึงค่อนข้างมีปัญหา ทำให้พรรคการเมืองเข้มแข็งครับ แต่ว่าปัญหา ก็คือ เป็นการเข้มแข็งที่เกินกว่าความเป็นจริง แล้วก็เป็นการเข้มแข็งที่อาจจะทำให้นำไปสู่ภายใต้ระบบของเผด็จการรัฐสภาเกิดขึ้นได้ เนื่องจากได้คะแนนเสียงข้างมากภายในระบบรัฐสภา ระบบที่ทางกรรมาธิการเสียงข้างน้อยได้พยายามจะเสนอ ก็เป็นระบบการเลือกตั้งในลักษณะผสมค่อนข้างไปทางสัดส่วน ที่เป็นลักษณะที่เรียกว่า เอ็มเอ็มพี (MMP) หรือ มิกซ์ด เมมเบอร์ พร็อพอร์ชันนอล (Mixed Member Proportional) ซึ่งระบบนี้โดยหลักการนี้เน้นที่ตัวของคะแนนเสียงของพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งนะครับ มาเป็นตัวกำหนดที่นั่ง สส. ในสถานะครับ ระบบนี้วางหลักการอยู่ตรงนี้นะครับว่า เวลาคิดคำนวณคะแนนเสียง หรือคะแนนที่นั่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสถานะนั้น จะคิดที่ความนิยมของพรรคนะครับ ยกตัวอย่างเช่น ในการเลือกตั้ง เมื่อปี ๒๕๔๘ ถ้ามีคะแนนเสียงนิยมอยู่ ๕๘.๗ ก็จะต้องได้จำนวนที่นั่ง สส. ประมาณ ๒๙๔ หรือได้ประมาณ ๒๒.๓ ก็ควรจะได้ ๑๑๑ นะครับ ซึ่งเป็นระบบที่ถูกต้อง แล้วตรงกับคะแนนนิยมที่ประชาชนได้เลือกกันอย่างแท้จริง ภายใต้ระบบของการเลือกตั้งเป็นระบบนี้ครับ ที่ได้นำเสนอนั้น โดยหลักการแล้วนี้ เพื่อไม่ให้คะแนนนั้นมันมีความเพี้ยนไปจากสัดส่วนของคะแนนที่แท้จริง เนื่องจากระบบนี้เป็นการผสมเอาเขตเลือกตั้งเข้ามาด้วย การเลือกตั้งเขต อย่างที่ทราบแล้วนะครับว่า เป็นระบบที่ทำให้ได้คะแนนไปเลย เพราะฉะนั้นได้ที่นั่งไปเลย เพราะฉะนั้นภายใต้ระบบนี้ จึงเป็นระบบที่มีปัญหานะครับ แล้วก็ภายใต้ระบบของการเลือกตั้งแบบผสม แบบสัดส่วนนี้ จะไปลดความเพี้ยนของคะแนนเสียง หรือที่นั่งที่เกิดขึ้นภายใต้ระบบของ พหุพรรค ที่จะใช้อยู่ใน

การเลือกตั้ง เมื่อปี ๒๕๔๐ ขออนุญาตกราบเรียนเพิ่มเติมอีกสักนิดหนึ่งครับ ท่านประธานครับ ผมจะใช้เวลาไม่เยอะครับ ก็คือว่าระบบการเลือกตั้งแบบปี ๒๕๔๐ ที่เราใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ความจริงเป็นวิวัฒนาการของระบบการเลือกตั้งที่พัฒนาการมาจากระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมาก ที่เราเคยใช้ก่อนปี ๒๕๔๐ แต่เนื่องจากเราใช้ระบบการเลือกตั้งที่ไม่ได้ตรงกับวิธีการเลือกตั้งของที่สากลเขาใช้ สากลเขาใช้ในระบบของการเลือกตั้งในระบบ ๑ เขต ๑ คน แต่ประเทศไทยใช้เป็นพวง ๓ คน เลยเกิดปรากฏการณ์ ในลักษณะที่เห็นได้สำคัญสองสามประการ ประการที่ ๑ ก็คือ เรื่องของความเสมอภาคของประชาชนนั้น ไม่เท่าเทียมกันในแต่ละเขตเลือกตั้ง ประการที่ ๒ ก็คือว่า ถ้าประชาชนเลือกทั้ง ๓ เบอร์ ในเขตเลือกตั้ง ก็จะไปเกิดปัญหาเรื่องของมุ้งเด็ก ซึ่งเคยเกิดขึ้นมาแล้ว มุ้งเล็ก มุ้งใหญ่ ที่เกิดขึ้นในพรรคการเมือง หรือประชาชนเลือกทั้ง ๓ เบอร์ เป็นคนละพรรค ก็ไปเกิดปัญหาพรรคเล็ก พรรคน้อย กระจายกระจายไปทั่ว ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากที่ประเทศไทยใช้ในอดีตนั้น เน้นความนิยมตัวบุคคล ไม่ได้เน้นที่นโยบายของพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นระบบนั้นจึงเกิดปัญหาความวุ่นวายในเชิงเสถียรภาพของการเมืองค่อนข้างมาก เพราะเป็นการบริหารภายใต้ไม่มีนโยบาย แต่เป็นความนิยมของตัวบุคคล ระบบการเลือกตั้ง เมื่อปี ๒๕๔๐ นะครับ มีข้อดีจุดหนึ่งก็คือ สร้างในเรื่องของนโยบายของพรรคขึ้นมา แต่สิ่งที่มีปัญหา ก็คือ ในเรื่องของความเป็นธรรม ในเรื่องของคะแนนเสียงที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมภายใต้ระบบพรรคการเมืองที่เกิดขึ้น กระผมขออนุญาตกราบเรียนเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งครับ ภายใต้ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนนี้ นะครับ ปัจจุบันใช้ในทุกประเทศครับ ทั้งประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยว และเป็นมลรัฐ นะครับ ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศนิวซีแลนด์ก็ใช้การเลือกตั้งระบบสัดส่วนทั้งที่เป็นรัฐเดี่ยว นะครับ หรือในระบบสแกนดิเนเวียส่วนใหญ่ใช้การเลือกตั้งระบบสัดส่วน หรือยุโรปจำนวนมาก ก็ใช้ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วน ขณะเดียวกันการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมาก กับใช้ในประเทศที่เป็นมลรัฐก็มีครับ เช่น สหรัฐอเมริกา ก็ใช้ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้ใช้ระบบสัดส่วน เพราะฉะนั้นการที่บอกว่า ระบบสัดส่วนนั้น ใช้เฉพาะในประเทศที่มี

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เสาวลักษณ์ ๔๘/๓

ลักษณะเป็นสหพันธรัฐนั้น กระผมคิดว่า ในวิวัฒนาการยุคปัจจุบันนี้ใช้ทุกระบบ ทั้งใน
ประเภทที่เป็นรัฐเดี่ยวและระบบมลรัฐ-----

- ๔๙/๑

เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนที่เรียกว่า มิกซ์ด เมมเบอร์ หรือพอร์ชันนอล ซึ่งมีจำนวนคะแนนเขต แล้วก็จำนวนของสัดส่วนของบัญชีรายชื่อเท่าเทียมกันนั้นจะเป็นระบบที่สามารถสร้างความเป็นธรรมภายใต้ระบบของความผูกพันกับเขตเลือกตั้งได้มากที่สุด จึงขอกราบเรียนท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณมากครับต่อไปท่านอาจารย์สว่างครับ

นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์ : ท่านประธาน ท่านกรรมาธิการยกกว้างท่าน สสร. ที่เคารพ กระผม นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์ สสร. แล้วก็ผู้รับรองในกลุ่มของท่านอาจารย์วิชัย รูปขำดี ๑๒ องค์กรที่รับฟังมานะครับ ซึ่งเราขอแปรญัตติในมาตราที่ ๙๒ มันเกี่ยวพันกับมาตรา ๙๑ คือ พูดยังระบบและจำนวน สส. อยากกราบเรียนท่านสมาชิกว่า ในกลุ่มเรานี้รับฟังมาอย่างเคร่งครัด แล้วก็ผนวกความคิดเห็นของพวกเรา จึงได้แปรญัตติ ก็อยากจะกราบเรียนว่า จากที่รับฟังมาทั้งหมดนี้ ของ ๑๒ องค์กรนี้ เราได้แจกให้เพื่อน สสร. ทั้งหลายแล้ว ตามเอกสารเล่มใหญ่นี้ ไม่ทราบว่าคุณคนยังยึดถือได้ดูอยู่บ้างหรือเปล่า คือ ผลการพิจารณาและเสนอความคิดเห็นของ ๑๒ องค์กรตามรัฐธรรมนูญต่อร่างรัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักร พุทธศักราช (ฉบับรับฟังความคิดเห็น) ซึ่งในเรื่องนี้ทั้งมาตรา ๙๑ กับ ๙๒ นี้ อยากสรุปว่าจากที่ฟังมานี้ ส่วนใหญ่ก็จะมีความคิดเห็นทั้งเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ในจำนวน สส. ทั้ง ๔๐๐ และ ๕๐๐ ซึ่งกระผมจะไม่เสียเวลากลับเรียนอีกว่า มีเหตุผลใดบ้าง ซึ่งท่านทั้งหลายก็ได้อภิปรายมาทั้งหมดแล้ว แต่ถ้าจะเปิดดู มีทั้งหมดครับ ทั้ง ๔๐๐ และ ๕๐๐ อยู่ในนี้ทั้งหมด แต่ถ้าถามโดยรวมทั้งหมดแล้วนี้ จากที่รับฟังมาของ ๑๒ องค์กร เห็นด้วยครับ รับฟังได้จากการที่เราจะมี สส. ทั้ง ๒ แบบ แล้วก็ลดจำนวน สส. ลง เหลืออยู่ ๔๐๐ คน ใน ๒ แบบที่ว่านี้ก็จะแบ่งเขต ๓๒๐ คน ๓๒๐ คนนี้เอาเป็นเขตละ ๑ คน และขณะเดียวกัน ก็ สส.

แบบบัญชีรายชื่อ จำนวน ๘๐ คน โดยให้ใช้วิธีการคำนวณหาสัดส่วนจำนวน สส. จากสัดส่วนคะแนนตามบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น อันนี้เราลดสัดส่วนคะแนนจากร้อยละ ๕ เหลือร้อยละ ๓ ครับ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่จะทำนั้น ให้กำหนดเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นในเรื่อง สส. ระบบและสัดส่วนนี้ กลุ่มเราขออยากทราบเรียนสมาชิกด้วยความเคารพสั้น ๆ แต่เพียงว่า เราเห็นด้วยกับจะมี ๒ ระบบ ลดลงเหลือ ๔๐๐ คน เป็น ๓๒๐ แบ่งเขต เขตเดียว และบัญชีรายชื่อ ๘๐ ซึ่งบัญชีรายชื่อ ๘๐ นี้ ให้ลดสัดส่วนจากร้อยละ ๕ เป็นร้อยละ ๓ ครับ ขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ
ต่อไปเลยนะครับ ท่านกฤษฎาครับ

นายกฤษฎา ให้อรรถนันทกุล : ครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ
ท่านประธานครับ ผม กฤษฎา ให้อรรถนันทกุล ครับ ท่านประธานครับ ผมอยากจะทำให้ที่ประชุมแห่งนี้ครับ ลองทบทวนสักนิดหนึ่งนะครับ ก่อนที่เราจะพิจารณาอะไรไปไกลแล้วต้องตัดสินใจนะครับ เพราะว่าในบทความหมดทั่วไป โดยเฉพาะมาตรา ๓ ครับ เราเขียนได้อย่างชัดเจนนะครับว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทยครับ พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนะครับ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่นั้น ต้องอยู่ภายใต้หลักนิติธรรมนะครับ ตรงนี้จะเป็นการยืนยันที่ชัดเจนที่สุดนะครับ เพื่อมาใช้ประกอบในการพิจารณาในหมวดนี้นะครับ ใน ๒ มาตราที่สำคัญนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภานะครับ เพราะว่าอะไรครับ เพราะว่าหน้าที่ที่สำคัญนะครับ ในหมวดของส่วนนี้ ก็คือ ตัวหน้าที่ครับ หน้าที่ว่าผู้แทนราษฎรนั้น หรือที่เรียกว่า สส. นะครับ จะมาทำหน้าที่ที่ชัดเจนที่สุด ก็คือ ทำหน้าที่ในเรื่องของนิติบัญญัติครับ การทำหน้าที่นิติบัญญัติก็คือ มาใช้สถานที่นี้ละครับ สภาที่ทรงเกียรติแห่งนี้ เพราะฉะนั้นถ้าผู้ที่จะอาสามาเป็นผู้แทนราษฎรนะครับ ก็ต้องพึงเข้าใจในหลักการและเหตุผลที่ชัดเจนของการมากระทำหน้าที่นะครับ การดูแลประชาชนในพื้นที่นั้น หมายความว่าอย่างไรครับ หมายความว่าประชาชนในพื้นที่นั้นมีความเดือดร้อนเรื่องอันใด จะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย
----- - ๕๐/๑

เป็นเรื่องที่กฎหมายใดที่มันไม่ทันสมัย หรือจะต้องมีการทำกฎหมายเข้ามาใหม่ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับประชาชนในพื้นที่นั้น มีกฎหมายอะไรนั้น ผู้แทนราษฎรต้องมาทำหน้าที่ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายครับ อาทิเช่น กฎหมายป่าไม้ กฎหมายการพิมพ์ ซึ่งเป็นกฎหมายโบราณเหลือเกินครับ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๔ นะครับ ตรงนี้ยังเป็นที่ยกเถียงกันอยู่ ยังใช้กฎหมายเก่าโบราณคร่ำครึกันอยู่ ตรงนี้ครับเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้จะมาทำหน้าที่จะต้องฟังคำนี้และตระหนักถึงนะครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ ที่เราวางกันอยู่นั้น กำหนดขอบเขตและบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนนะครับ จะเห็นได้จากมาตรา ๓ และอีกหมวดหลาย ๆ มาตราในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นนะครับ การทำหน้าที่อีกสำคัญในส่วนของนิติบัญญัติ ก็คือ การจะต้องมีการออกกฎหมายใหม่ครับ เพื่อเอื้ออำนวยต่อความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนนะครับ ทั้งนี้และทั้งนั้น จะต้องมีการมองการณ์ไกลครับ หรือที่เรียกว่า มีวิสัยทัศน์ นั่นเองนะครับ ในการที่จะมองว่า จะต้องมีการเตรียมการในการทำกฎหมายที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกนะครับ ไม่ว่าจะในหลาย ๆ เรื่อง อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงในระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของขยะทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น ตรงนี้เป็นเหตุและปัจจัยใหญ่สำคัญนะครับ ในการที่จะต้องมาฟังกระทำหน้าที่ตรงนี้แหละครับทำให้พวกเราต้องมาคำนึงถึงเช่นเดียวกันนะครับ เพราะฉะนั้นถกเถียงกันมากมายนะครับ ในการใช้เขต ใช้พื้นที่ เราจะเห็นได้ชัดครับ ผู้ที่มาทำหน้าที่เป็น สส. ครับ มักจะพูดเสมอว่า ตัวผม ตัวดิฉัน ตัวท่านทั้งหลายนะครับ เป็นตัวแทนของจังหวัดนั้น จังหวัดนี้ ประเด็นตรงนี้แหละครับเป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจนอย่างยิ่งว่า เขตพื้นที่ไม่ได้เป็นสิ่งที่สำคัญ แต่สิ่งที่สำคัญ คือ การเป็นตัวแทนครับ นั่นหมายถึงว่า ทำมาตรฐาน คือ เป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย แต่พื้นที่ที่ท่านมานั้นแหละครับ เป็นการเอาสิทธิของคนในพื้นที่มากระทำกรณหน้าที่ เพื่อทำหน้าที่แทนปวงชนชาวไทยนะครับ ตรงนี้จึงอยากให้สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญนะครับช่วยกันทบทวน มองตรงนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นนะครับ เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะเป็น วัน แม่น วัน โหวต หรือจะเป็นพื้นที่ใหญ่ ตรงนี้อย่างไรก็ต้องเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยมาทำหน้าที่นี้ เพราะแท้จริงแล้วผู้แทนราษฎร คือ ตัวแทนคนทั้งประเทศครับ แต่เพื่อให้ระบบการเลือกตั้งมีกฎ มีเกณฑ์ มีความเหมาะสม

จึงจำเป็นต้องใช้กติกาย่อยลงไปนะครับ ผมคิดว่า ในกลุ่มผมนั้น ได้พูดได้ชัดเจน นะครับว่า เป็นเขตใหญ่ เรียงเบอร์นั้น ผมคิดว่า หลายคนอาจจะมองว่าเราถอยหลัง หรือเปล่า ผมคิดว่าไม่ใช่ครับ ประเทศไทยเราก้าวหน้ามาไกลพอสมควรแล้ว พี่น้อง ประชาชนเรียนรู้บทบาทหลายสิ่งหลายอย่างมากมายพอสมควรครับ เพียงแต่พี่น้อง ประชาชนนั้นสับสนว่า ผู้แทนราษฎรนั้นมาดูสารทุกข์สุกดิบ จริง ๆ เรื่องการดู สารทุกข์สุกดิบ ดูเพียงแค่ความเดือดร้อนจากกฎหมายเท่านั้นเอง แต่ทุกวันนี้ โดยเฉพาะ ร่างรัฐธรรมนูญของเรานั้นกำหนดได้ชัดเจนครับว่า สารทุกข์สุกดิบต่อจากนี้ไปครับ เราให้ มีการกระจายอำนาจไปยัง อบจ. อบต. หรือท้องถิ่นนะครับ หรือท้องที่ครับ จะมีบทบาท ในการดูแลสารทุกข์สุกดิบทุกอย่างอย่างไรนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้จึงฝากประเด็นนี้ และ ขอใช้เวลาเพียงแค่ ๕ นาทีเท่านั้นครับ เพื่อให้ทุกท่านได้ตระหนักในตรงนี้อีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะตัดสินใจอะไรลงไป ขอบพระคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ มีท่านการุณ แล้วตามด้วยท่านจรัส ท่านสวิง เชิญครับท่านการุณครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ ไสงาม นะครับ สสร. มาตรา ๙๑ นี้ ท่านประธานครับ ผมบังเอิญว่า ได้แปรญัตติในกรณีเรื่องของสภา เดียว เพราะฉะนั้นเงื่อนไขของสภาเดียวที่ว่านี่นี้ครับ จะดูว่าจำนวนที่ผมกำหนดไว้เยอะ ผมกำหนดไว้ให้มีสมาชิกรัฐสภาไม่เกิน ๗๐๐ คน แต่ตอนนี้ในเรื่องสภาเดียวก็เมื่อเข้า ก็พ่ายแพ้ไปแล้วละ ก็ไม่อยากจะต่อล้อต่อเถียง แม้แต่ผมเองก็ยังไม่ได้ลงคะแนน ด้วยเข้าไปเกี่ยวกับเรื่องสภาเดียวของตนเอง -----

แต่จะอย่างไรก็ตาม ก็จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการพูดเรื่อง ๒ สภาได้ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตใช้แผ่นเอกสารนี้นะครับ ในการนำเสนออยู่ ๒ แผ่นนี้เท่านี้ ซึ่งเมื่อเข้านี้ ก็ได้นำเสนอไป ๒ แผ่นนี้แล้ว ๓ แผ่น แต่ว่าผมตัดเอาแผ่นหนึ่งออก ท่านประธานอนุญาต นะครับ ผมขอแผ่นที่ ๒ ครับ แผ่นที่ ๒ คือปัญหาหลักของการเลือกตั้งที่ผ่านมา ทางเจ้าหน้าที่ ท่านประธานอนุญาตแล้วนะครับ ปัญหาหลักของการเลือกตั้งนี้ นะครับ มีปัญหาใหญ่ ๆ อยู่ประมาณ ๔ ประการเท่านั้น ท่านประธานครับ นอกนั้นก็ เป็นปัญหา ปลีกย่อย ปัญหาแรก คือ ปัญหาเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง ซึ่งทุจริตการเลือกตั้ง ก็หมายรวมทั้งหมดครับ ข้อเสียก็คือว่าเป็นการทุจริตการเลือกตั้ง ทุจริตโดยใช้อำนาจ โดยใช้อิทธิพล โดยใช้ข้าราชการ โดยใช้ กกต. เขตเลือกตั้ง โดยใช้ กกต. ประจำ หน่วยเลือกตั้ง อะไรต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง หรือโดยใช้ทุกรูปแบบ การโกงคะแนนเลือกตั้ง การกาบัตรผี การไฟฟ้า การเปลี่ยนหีบ การเปลี่ยนถุงคะแนน ในการนับ เปลี่ยนบัตรในถุงคะแนนออกหมด ก็ล้วนเป็นเรื่องของการทุจริตการเลือกตั้ง ทั้งสิ้น ปัญหาสภาผู้ สภาเมีย สภาครอบครัว คือว่าด้วยเรื่อง ๒ สภาที่กำลังพิจารณา กันอยู่ในขณะนี้ครับ ข้อเสนอของผมที่เป็นสภาเดียว ก็คือ ต้องการแก้ปัญหาทั้งหมด ในจำนวนสามสี่ประเด็นนี้ ประเด็นสำคัญ คือ สภาผู้ สภาเมีย สภาครอบครัวนั้นละครับ ถ้าเป็นสภาเดียวอย่างที่ผมเสนอนั้น จะตัดปัญหาข้อ ๒ ได้ทันทีเลย เพราะถ้า ๒ สภา อย่างนี้นะครับ ตอนสภาแรกตัวเองลง สภาที่ ๒ ภรรยาลง สภาที่ ๓ พ่อตาลง มันก็จะไป อยู่อย่างนี้ ปัญหาใหญ่ข้อที่ ๓ ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ที่สะสมมานะครับ ก็คือ ปัญหา ฝ่ายบริหารมีอิทธิพลเหนือกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ อันนี้ผมว่า งานวิจัยทุกคนในระดับ ปริญญาโท และปริญญาเอก ที่ทำงานวิจัยว่าด้วยเรื่องของการถ่วงดุลอำนาจ จะพบเรื่อง นี้ทุกงานวิจัย ไม่มีละเว้น นั่นคืออำนาจของฝ่ายบริหารจะมีอิทธิพลเหนือกว่า ฝ่ายนิติบัญญัติ อำนาจบริหารที่อยู่ในพรรคการเมือง กำหนดนโยบายของพรรคการเมือง กำหนดมติของพรรคการเมือง เพราะฝ่ายบริหารของพรรคการเมืองนั้น เป็นผู้เป็น นายบุญ นายคุณ นายเงินให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ท่านประธานครับ โดยส่วนใหญ่ นะครับ การเลือกตั้ง สส. เขต เลือกตั้งเขตละคนนะครับ จะมีผู้สมัครแข่งกัน ๒ พรรค

๓ พรรค สี่ห้าพรรคก็ตาม ช่วงที่ผ่าน ๆ มาท่านประธาน เขตละคนนะครับ มีคนแข่งกัน
 อย่างน้อย ๆ นะครับ ในเขตเลือกตั้งหนึ่ง ๆ นั้นไม่น้อยกว่า ๒ คนโดยประมาณ
 จะมีลักษณะแข่งประมาณ ๒ คนเท่านั้น เช่น ถ้าพรรคนี้ไปได้ตัวเอกของพื้นที่แล้ว
 พรรคที่ ๒ ก็จะไปหาตัวรองได้พื้นที่เท่านั้น พรรคอื่น ๆ ก็จะมีมองเห็นตัวเอกกับตัวรอง
 แล้ว หายหลังแล้วแพ้ สู้ไม่ได้ พรรคอื่น ๆ ก็จะเป็นตัวประกอบ ไม่ส่ง หรืออาจจะส่ง
 แต่ว่าเป็นตัวประกอบเท่านั้น ๒ เบอร์ใน ๑ เขต ๒ เบอร์ ๒ คนนี้นะครับท่านประธาน
 ไปถามดูเลยครับ ไม่มีต่ำกว่า ๒๐ ล้านบาท ต่อเขตเลือกตั้ง และ ๒๐ ล้านบาท
 โดยประมาณนี้ทั้งผู้ชนะ และมีทั้งผู้แพ้ท่านครับ ผมจะเอาไว้อภิปรายเกี่ยวกับ
 เรื่องพรรคการเมือง มีคำพิพากษาศาลเลย เกี่ยวกับเรื่องการซื้อตัวก่อนเลือกตั้ง ซื้อตัว
 ตั้งแต่ก่อนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคนี้ ๒๐ ล้านบาท เอาละครับ ท่านประธานครับ มาดู
 ตรงส่วนประเด็น ยังขอแฉ่นเดิมอยู่นะครับ ปัญหาที่หนักหน่วงที่สุดที่ผ่านมา คือ ปัญหา
 การถ่วงดุล คือ ระหว่างนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร การถ่วงดุลนี้มีปัญหามาก นิติบัญญัติ
 จะอ่อนแอมาก ท่านประธาน ด้วยเหตุข้อ ๓ นั้นแหละ คือ ฝ่ายบริหารมีอิทธิพลเหนือกว่า
 ฝ่ายนิติบัญญัติ เพราะฉะนั้นการถ่วงดุลจะมีปัญหา มีอุปสรรค จึงเกิดความอ่อนแอในการ
 ถ่วงดุล จนเกิดปัญหา และการถ่วงดุลล้มเหลว ล้มเหลวขนาดหนัก คือ ๖ ปีที่ผ่านมา
 ระบบการเลือกตั้ง ปัญหาทั้ง ๔ ข้อ ท่านประธาน ไม่ใช่เฉพาะมาจากปัญหาของระบบ
 การเลือกตั้งอย่างเดียว มีปัญหามาจากหลายเรื่อง มีอุปสรรคมาจากปัญหาหลายเรื่อง
 เช่น กกต. เช่น ประชาชน การเลือกตั้ง เช่น การขายเสียง เช่น เกี่ยวข้องกับผู้สมัคร
 เช่น เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง เกี่ยวข้องกับส่วนราชการ เกี่ยวข้องกับอะไรต่าง ๆ
 อีกละยะยะ -----

แต่เฉพาะระบบการเลือกตั้ง ระบบการเลือกตั้งอะไรที่แก้ไขปัญหา ๔ ประการนี้ ได้มากที่สุด ปัญหา ๔ ประการนี้ก็มาจากระบบการเลือกตั้งที่ท่านประธานเห็นนี้ และกำลังพูดกันในวันนี้ทั้งวัน ระบบอะไรครับท่านประธาน ระบบการเลือกตั้ง คือ เขตเลือกตั้ง เขตใหญ่ เขตเล็ก เขตเดี่ยวเบอร์เดียว เขต ๓ คนเรียงเบอร์ เขตจังหวัด เรียงเบอร์ และปาร์ตี้ลิสต์ ไม่ปาร์ตี้ลิสต์ ระบบที่ว่านี้ ท่านประธาน สร้างปัญหา ๔ ประการนี้ร่วมกันมาทั้งสิ้น ท่านมาพูดคุยกันวันนี้ว่าด้วยเรื่องแบบเดิมอีก ผมไม่เห็นไป ตรงไหนเลย แบบหนึ่ง แบบสอง แบบสาม แบบสี่ แบบห้า แบบหก ของท่านกรรมาธิการ ยกร่างก็ตาม ก็คือเขตเลือกตั้ง แต่ก่อนเขตละสาม ลดลงมาเหลือเขตละคน ปาร์ตี้ลิสต์ รูปแบบปาร์ตี้ลิสต์ จาก ๑๐๐ คน เป็น ๘๐ จาก ๘๐ มาเป็น ๔ ภาค จาก ๔ ภาค มาเป็น ๘ ภาค ภาคละ ๑๐ ไปไหนท่านประธาน ไม่เห็นเดินไปไหนเลย รวมถึงท่านสมาชิกครับ ท่านนำเสนอทั้งหลายทั้งปวงทั้งหมด ล้วนแต่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทย และเคยใช้ใน ประเทศไทยเท่านั้น ท่านเพียงเพิ่มคน ลดคน จำนวนคนทำให้เกิดอะไรขึ้นท่านประธาน จำนวนคน ก็คือภารกิจของงานนั้นต้องใช้คนมากเท่าไรหรือน้อยเท่าไร คนนั้นมี ประสิทธิภาพมากน้อยเท่าไร ที่เหมาะกับภารกิจงานนั้นหรือไม่ ที่สำคัญตัวคนนั้นจะ สะท้อนอันหนึ่งของระบบเลือกตั้ง คือ ยิ่งจำกัดคนน้อย การแข่งขันยิ่งรุนแรง ยิ่งจำกัดคน น้อยเท่าไร การแข่งขันยิ่งรุนแรงเท่านั้น ท่านประธาน คนมากขึ้น มากขึ้น โอกาสความ รุนแรงก็ยิ่งน้อย อย่างเป็นทางการนั้น ท่านประธาน คนมากขึ้น มากขึ้น โอกาสความ รุนแรงก็ยิ่งน้อย อย่างเป็นทางการนั้น เพราะฉะนั้นระบบที่ท่านนำเสนอ ไม่มีระบบใดที่จะ สามารถแก้ไขปัญหาที่เป็นปัญหาหลักนี้ หรือลดปัญหาหลักนี้ได้เลย นั่นคือ หมายความว่ายังไม่ทันไปพูดเรื่องอื่นนะ ที่จะแก้ปัญหานี้ มันต้องใช้หลายเรื่องในการแก้ปัญห แต่เฉพาะเพียงอย่างเดียวคือระบบการเลือกตั้ง ผมจึงนำเสนอระบบที่ผมเสนอนี้ครับ ท่านประธานลองดูระบบของผมครับ มันเป็นระบบที่การเลือกตั้งนั้นไม่ใช่แบบเดิม ปัญหา การเลือกตั้งที่ผ่านมา ท่านประธานดูสามเหลี่ยมข้างบนนะครับ กำลังที่เหนือกว่าชนะ ทรัพยากรที่มากกว่าชนะ อิทธิพลที่มากกว่า ทุจริตมากกว่าชนะ ท่านประธานลองดู สามเหลี่ยมข้างล่างซ้ายมือ นี่คือนักเตะของประชากรในประเทศไทยครับ ด้อยโอกาส ยากจนมีจำนวนมากกว่า ปานกลางมีจำนวนหนึ่ง รวยมีจำนวนน้อยกว่า แล้วท่านดูเขต

เลือกตั้งที่เป็นเขต แบบเขตก็ตาม แบบจังหวัดก็ตาม เขตเล็กก็ตาม เขตใหญ่ก็ตาม ท่านประธานครับ ใน ๑ เขตนั้น ๆ ในจังหวัดนั้น ๆ ในเขต ๓ คนนั้น ๆ ในเขตเบอร์เดียว ก็ตามนั้น ๆ นะครับ มันจะประกอบด้วยบุคคลเรียงตามลำดับเลยครับ โดยส่วนใหญ่ นะครับ คือกลุ่มสาขาอาชีพรวมกันทั้งหมด อุตสาหกรรม ธุรกิจ พาณิชยกรรม ช่างราชการ รัฐวิสาหกิจ คนพิการ อาชีพอิสระ กรรมกรรับจ้าง เกษตรกร ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ ท่านเห็นไหมครับ แต่รูปแบบของการเลือกตั้ง ระบบการเลือกตั้งของท่านที่พูดกันทั้งวัน คือระบบที่เป็นแนวตั้ง คือรวมหมดเลย ให้ทุกคนสิทธิเท่ากันหมด คนแข็งแรงเท่ากับคน ยากจน คนพิการแข่งกันกับคนเข้มแข็ง คนมี ๑๐ บาทแข่งกันกับหมื่นล้าน เพราะฉะนั้น เขตแบบนี้ ท่านประธานครับ ผู้ชนะคือใครครับ คือกำลังที่เหนือกว่า ทรัพยากรมากกว่า อิทธิพลมากกว่า ทุจริตมากกว่า คือผู้ชนะ ท่านประธานเห็นไหมครับ สามเหลี่ยมกลับหัว กลับหางเลย ท่านประธานครับ มันมีที่ไหนที่ยอมให้คนที่มีความไม่เท่ากันแข่งกัน รุนจิว คนพิการ แข่งกับเฮฟวี่เวท (Heavyweight) ท่านประธาน มีหรือ ยอมหรือ ท่านประธาน ไม่สร้างกติกาที่เป็นธรรมให้กับคนบ้างหรือ ท่านผู้มีเกียรติครับ การเป็นผู้มีเกียรติ ท่านเป็นผู้มีเกียรติ ท่านผู้ทรงศักดิ์ทรงศรีทั้งหลายครับ ท่านต้องให้ความเป็นธรรมครับ กติกาต้อง เป็นธรรมกับคนครับ ท่านจะให้คนพิการไปแข่งกับคนหมื่นล้านได้อย่างไรในเขตเลือกตั้ง นั้น แต่เขตของท่าน ระบบของท่านต้องทำอย่างนี้ โดยอ้างว่า สิทธิของคนเท่ากัน แต่รูปแบบของผมนั้น คือกลุ่มสาขาอาชีพตามสัดส่วนจำนวนประชากร -----

ท่านประธาน แนวนอน ท่านประธานเห็นใหม่ครับ แนวนอนครับ สาขาไหนก็เป็นสาขานั้น ตามสัดส่วน ตามจำนวนประชากร ขอนิดเดียวท่านประธาน ท่านประธานดูสามเหลี่ยม ขวามือ สามเหลี่ยมขวามือนั้น ท่านประธานครับ จำนวนมากไปตามแนวนอน สามเหลี่ยม ซ้ายมือ คือจำนวนประชากร ตัวแทน คือ ผู้ชนะฝั่งทางนี้นะครับ มันเป็นไปตามจำนวน ประชากร สามเหลี่ยมจึงเป็นสามเหลี่ยมที่ตรงตามแบบ แต่แบบของท่านทั้งหมด สามเหลี่ยมกลับหัวกลับหาง ท่านประธานครับ และจะเป็นอยู่อย่างนี้ ท่านลองไปทำเรื่อง เถอะครับ ขอนิดท่านประธานครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ช่วยสรุปนะครับ

นายการุณ ไสงาม : ผมนำเสนอเรื่องนี้ และเคยเสนอในห้องประชุมนี้ บอกว่า ช่วยถามคำถามนี้ให้กับผม ๗๖ จังหวัดบ้างเถอะ เรียกร้องตั้งหลายครั้ง แต่ก็ไม่ได้ ผมใช้คำถามนี้ไปถามประกอบครับว่า รูปแบบที่มีอยู่ทั้งหมดที่ท่านเคยมี เคยเป็น เคยเห็น ที่บุรีรัมย์ ๒๑ เวที เป็นเอกฉันท เห็นด้วยกับวิธีการตามสาขาอาชีพแบบนี้ ที่โคราช ท่านประธานครับ นั้น ๔ จังหวัดมารวมกัน ชัยภูมิ โคราช สุรินทร์ บุรีรัมย์ คนประมาณ ๖๐๐ คน เอกฉันทเกือบหมดเลยครับ มีเพียง ๑๑ คน เท่านั้น ถ่ายรูปไว้เลยครับ เห็นด้วยกับการเลือกตั้งแบบเดิม ๆ ท่านประธานครับ จะให้กติกาเขาใหม่ใหม่ กล้าใหม่ครับ กล้าเปลี่ยนกติกาใหม่ เปลี่ยนกติกาคนชนะคนใหม่จะครับ ถ้าท่านยังเหมือนเดิม จะเป็นแบบเดิมครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ช่วยสรุปครับ ท่านอาจารย์จรัส แล้วตามด้วยคุณสวิง ท่านวิทยา เชิญครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ กระผม จรัส สุวรรณมาลา สสร. ครับ กระผมโชคดีมากครับที่ได้อภิปรายหลังจากที่ท่านผู้อภิปราย ที่ล้วนแล้วแต่ได้เสนอความคิดดี ๆ ทั้งนั้นเลยครับ เพราะฉะนั้นผมจะไม่เสียเวลา มาก เพียงแต่ต้องการจะชี้ประเด็นสั้น ๆ สักสองสามนาทีเท่านั้นเองครับ

ประเด็นที่ผมจะนำเสนอ ก็คือ ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องการเลือกตั้ง สส. แบบแบ่งเขต แบบ สส. เขตนะครับ ซึ่งใช้คะแนนเสียงส่วนใหญ่ในการตัดสินกับการเลือก สส. แบบสัดส่วน ซึ่งใช้คะแนนตามสัดส่วนในการตัดสินว่า ใครจะได้เข้ามาเป็น

บ้างนะครับ แคนี่เองครับ ส่วนประเด็นว่า สส. ในรัฐสภา ในสภาผู้แทนจะมีสักกี่คน ประกอบด้วย สส. ที่มาจากเขต หรือมาจากสัดส่วนจำนวนเท่าไรนี่ กระผมยืนตามความเห็นที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้กรุณาอธิบายไปแล้วว่า เราประนีประนอมได้ทั้งสิ้น นะครับ ไม่ได้ติดใจกับจำนวนมากนักนะครับ ก็อย่างที่ท่านผู้ท้อภิปรายเมื่อก็ คุณการุณ นะครับ ได้กรุณาอธิบายไปแล้วว่า ความจริงไม่ใช่สาระสำคัญที่เราจะต้องเอากันตรงนั้นนัก แต่ที่ผมติดใจก็เพราะว่า มีหลายท่านที่อภิปรายไปก่อนหน้านี้มีความเห็นทำนองว่า ไม่อยากจะได้ สส. เดิม หรือว่า สส. บัญชีรายชื่อ หรือ ปาร์ตี้ลิสต์นะครับ แล้วก็แต่อยากจะมีแต่ สส. ที่มาจากเขต เพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่คิดว่า สส. บัญชีรายชื่อไม่ค่อยมีประโยชน์เท่าไร แล้วก็ไม่ใกล้ชิดกับประชาชน ผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับ ถ้าเราย้อนกลับไปดูประวัติศาสตร์การเลือกตั้งของประเทศที่พัฒนาเป็นประชาธิปไตยมาเรื่อย ๆ นี่นะครับ เริ่มต้นก็เหมือนกับประเทศไทยเรานี้ครับ คือคนส่วนใหญ่ในทุกประเทศนี้จะคุ้นเคยกับการเลือกตั้ง สส. เขต คือ สส. ที่มาจากแต่ละเขตนะครับ เพราะว่าการเลือกแต่ก่อนนี้ยึดเอาคนว่า เราเชื่อว่าใครเป็นตัวแทนก็คนนั้นแหละจะไปทำหน้าที่เป็น สส. หรือจะเป็นรัฐบาลด้วยก็แล้วแต่นะครับ ในระยะต่อไป การพัฒนาของพรรคการเมืองไม่ได้เกิดในช่วงต้น เพราะฉะนั้นคนจะคุ้นเคยกับ สส. เขตมากแล้ว สส. เขตก็จะเป็นเหมือนกับสื่อกลางระหว่างคนในพื้นที่กับรัฐบาลหรือกับพรรคการเมืองก็แล้วแต่ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จำเป็นต้องมี ผมเข้าใจว่า สส. เขตในเกือบทุกประเทศนะครับ ที่ยังมีอยู่นะครับ ก็ทำหน้าที่นี้ครับ แต่ว่าจริง ๆ แล้วถ้าเราดูปัจจุบันนี้ในการเมืองปัจจุบันนี้ การเลือกตั้ง สส. นี้ มันมีความหมาย มีนัยสำคัญมากกว่าการเลือก สส. คือเราไม่ได้เลือก สส. เข้าไปทำหน้าที่ในสภาอย่างเดียว แต่ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง เราเลือกรัฐบาลด้วย เลือกรัฐบาลด้วย ไม่ได้เลือกเฉพาะ สส. คราวนี้ ด้วยเหตุนี้ทำให้มีความคิดที่จะให้ระบบการเลือกตั้งนี้ สามารถสื่อความต้องการของประชาชนได้ว่าเขาต้องการจะได้ จะเลือกนโยบายที่เสนอโดยพรรคการเมืองใดมากน้อยกว่ากันนะครับ -----

ที่นี้ปัญหาก็คือ ระบบการเลือกตั้ง สส. ที่มีแต่การเลือกตั้ง สส. เขต อย่างที่ท่านเจิมศักดิ์ และหลาย ๆ ท่านพูดเมื่อตะกี้ นะครับว่า มันไม่สะท้อนได้ดีเท่าไรนัก พุดง่าย ๆ ก็คือ สะท้อนได้หยาบ ๆ แล้วก็กลับจะเป็นการสะท้อนแบบผูกขาดด้วย คือ ถ้าคนส่วนใหญ่ เอาไปทางไหนก็ที่เหลือก็ลงทิ้งน้ำหนัก ไม่ได้สื่อ เพราะฉะนั้นเขาจึงได้พัฒนาระบบ การเลือกตั้งแบบสัดส่วนขึ้นมา นะครับ การเลือกตั้งแบบสัดส่วนนี้จะสะท้อนว่า คนชอบ นโยบายพรรคใดมากกว่ากันเท่าไร ได้ดีกว่าการเลือกตั้ง สส. เขต นะครับ คราวนี้โดย ประการอย่างนี้ทำให้มีนัยของการเลือกตั้งว่า การเลือก สส. แบบสัดส่วนหมายถึงการ เลือกนโยบายพรรค แล้วก็การเลือกนโยบายพรรคมีนัยต่อการเลือกรัฐบาลค่อนข้างมาก เขาเรียกว่า เลือกคนที่รัก เลือกพรรคที่ชอบ แบบที่เราณรงค์กันในคราวที่แล้ว นะครับ เราเลือกตัว สส. มีนัยว่า จะทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสถานะครับ แต่เลือกนโยบายพรรคของรัฐบาล ก็คือ การเลือกรัฐบาลจริง ๆ ว่า เราต้องการจะได้ นโยบายอะไร นะครับ ของพรรคไหน แต่เนื่องจากว่า การเลือกตั้งที่เราไม่มีการเลือกตั้งแบบ สัดส่วนนี้ ปกติแล้วมันจะนำไปสู่การได้พรรคการเมืองที่ คือ ทำให้พรรคการเมืองจะมี จำนวนน้อยลง แบบที่ท่านอาจารย์คมสันอธิบายเมื่อตะกี้ นะครับ เพราะฉะนั้นระบบ การเลือกตั้งแบบที่มีแต่ สส. เขต นะครับ จะทำให้ในท้ายที่สุดแล้วเราจะได้รัฐบาล ที่มีแนวโน้มที่จะผูกขาดอำนาจทางการเมือง นะครับ แล้วก็ผูกขาดนโยบายหลัก ๆ ยกตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศหนึ่งที่ไม่ใช่ สส. สัดส่วน เราจะพบว่า นโยบายของประเทศสหรัฐอเมริกาจะแข็งไปทางใดทางหนึ่งมากกว่าประเทศอื่น ๆ เยอะ ถ้าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศยุโรป ในขณะที่เดียวกันประเทศที่มีการเลือกตั้ง สส. แบบ สัดส่วน นะครับ จะทำให้เกิดการสร้างนโยบายสาธารณะที่มีความหลากหลายมากกว่า หลากหลายมากกว่า ก็คือว่า คนสามารถที่จะสะท้อนออกมาได้ว่า ต้องการจะเลือก นโยบาย เช่น เรื่องเกี่ยวกับการรักษาสีงแวดล้อม การดูแลสภาพธรรมชาติ มันจะไหล ออกมาได้ง่ายกว่าการเลือก สส. แบบเขตอย่างเดียว โอ.เค. นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าจะพูด ว่า คนทั่วไปไม่ต้องการ สส. แบบสัดส่วน ผมเข้าใจว่า เราอาจจะอธิบายเกินเลยความจริง ไปเหมือนกัน นะครับ

ประการที่ ๑ ก็คือว่า หลังจากที่เรารู้รูปการเมือง หลังจากปี ๒๕๔๐ คนเลือกนโยบายพรรคมากขึ้น อันนี้เรายอมรับความจริง แล้วก็พรรคที่ ผมเข้าใจว่าสร้างอานิสงส์ อานิสงส์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเมืองนี้ ก็คือพรรคไทยรักไทย อันนี้ต้องยอมรับความจริงว่า เขาได้เครดิต (Credit) เหมือนกันนะครับว่า เขาได้ทำให้เกิดขึ้น ส่วนว่าผลตามมาจะเป็นอย่างไร ผมคิดว่าเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งเราก็อทรากันอยู่แล้วนะครับ เพราะฉะนั้นผมอยากจะให้ท่านทั้งหลายได้มองภาพนี้นะครับว่าอย่างไรเราควรมี สส. มาจากสัดส่วนจำนวนหนึ่ง ในบางประเทศเขาต้องการจะให้สื่อตรงนี้มาก เพราะเขาจะมี สส. สัดส่วนกับ สส. เขตในจำนวนที่เท่า ๆ กัน อย่างเช่นประเทศเยอรมัน เป็นต้น บางประเทศให้ความสำคัญกับ สส. แบบสัดส่วนนี้เต็มที่เลย เช่นประเทศนิวซีแลนด์นะครับ ของเราท่านบอกว่า เรายังไม่ค่อยคุ้น ก็จะมีที่น้อยก็คงไม่เป็นไร แต่ว่าตัดทิ้งคงไม่น่าจะเป็นเหตุผลที่ดีนะครับ

ประการถัดไป ก็คือ หลายคนเข้าใจว่า สส. แบบสัดส่วนทำให้พรรคการเมืองเข้มแข็ง คำว่า เข้มแข็ง ผมเข้าใจว่า อาจจะเป็นไปได้ในแง่ของนโยบาย แต่ว่าถ้าเราจะเปรียบเทียบระหว่างการเลือก สส. เขต กับ สส. สัดส่วนนะครับ สส. เขตนี้จะนำไปสู่การมีพรรคการเมืองที่ผูกขาด คำว่า เข้มแข็ง กับ ผูกขาด นี้ต่างกันนะครับ คือความเข้มแข็งในเชิงที่ว่าประชาชนเข้าใจ เกาะติด หรือเลือกนโยบายเป็นลูกค้ำของพรรคการเมือง อันนี้ถึงจะเป็นพรรคเล็กก็เข้มแข็งได้ครับ แต่ว่าคำว่า ผูกขาด นี้ ก็หมายถึงว่าสามารถที่จะโดมิเนต (Dominate) สามารถที่จะคุมพื้นที่ หรือคุมเสียงการเลือกตั้งได้มากแบบที่ท่านผู้อภิปรายเมื่อตะกี้ คือ คุณการุณ ท่านได้ให้เห็นนะครับว่า การเลือกตั้งในประเทศไทยที่เรายึดการเลือกตั้งเขตที่ผ่านมานี้ ทำให้ในที่สุดเราก็จะได้การแข่งขันหรือการผูกขาดเขตเลือกตั้งโดย สส. ค่อนข้างจะสูงมากนะครับ ผมอยากจะเรียนว่า เพียงแต่จะเรียนว่า เราไม่ควรจะทิ้งแนวคิดของคณะกรรมการร่างที่จะให้มี สส. แบบสัดส่วนนี้นะครับ ควรจะคงไว้ จะมากจะน้อยก็คงจะแล้วแต่เราจะเห็นสมควรนะครับ ขอขอบคุณครับ

๑๒๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ปทิตตา ๕๕/๑

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบพระคุณครับ
ท่านสวิง และตามด้วยท่านวิทยา ท่านวิวัฒน์ เชิญครับ

นายสวิง ต้นอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอุต ผมคิดว่าการอภิปรายนี้เนอะครับ ผมอยากจะตั้งต้นอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือการร่างรัฐธรรมนูญของเราฉบับนี้นะครับ ทำอย่างไรถึงจะตอบคำถามเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมืองที่ผ่านมาให้ได้ การปฏิรูปการเมือง ก็คือ หมายความว่าเราจะทำการเมืองของเราให้สะอาด ให้บริสุทธิ์ แล้วก็ทำให้ระบบการเมืองของเราเป็นระบบการเมืองที่แท้จริง นั่นก็คือว่า เราจะต้องตอบคำถามอยู่สองสามเรื่องครับ ท่านประธาน ก็คือ ๑. นี่ทำอย่างไรเราถึงจะให้สภาที่จะเรียกว่า เป็นสภาผู้แทนราษฎรนี้ก็ตาม เป็นสภาของการเมือง เป็นสภาของความหลากหลายทางความคิดที่แท้จริง ผมคิดว่าต้องตอบคำถามนี้ด้วยนะครับ ซึ่งผมจะอธิบายต่อไป ประการที่ ๒ ก็คือว่า เราจะต้องตอบคำถามว่า ทำอย่างไรเนอะครับ เราถึงจะทำให้พฤติกรรมการเลือกตั้งของนักการเมือง แล้วก็ของประชาชนนี้เปลี่ยนไปจากสิ่งที่เรียกว่า ใช้เงินในการที่จะมีบทบาทสำคัญในแง่ของการเลือกตั้ง ซึ่งผมคิดว่าเรื่องนี้ ก็เป็นประเด็นที่ ๒ ประเด็นที่ ๓ ก็คือว่า ทำอย่างไรเราถึงจะแก้โจทย์ ในเรื่องเกี่ยวกับการซื้อสิทธิขายเสียงเนอะครับ ที่เป็นโจทย์มาโดยตลอด ถ้าเราไม่สามารถที่จะปฏิรูปการเมืองและแก้ตรงนี้ได้เนี่ย ผมคิดว่าเราก็ยังล้มเหลวในแง่ของการปฏิรูปการเมืองอยู่ดีเนอะครับ เรื่องนี้ถ้าเราสามารถที่จะตอบโจทย์สองสามโจทย์นี้ได้ ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็จะทำให้การปฏิรูปการเมืองของเราพัฒนาไปอีกขั้นหนึ่งเนอะครับ ผมอยากจะอธิบายประเด็นแรกเนอะครับ ที่ผมอภิปรายนี้เพื่อที่จะสนับสนุนหลักการในแง่ของการที่เราจะต้องใช้เรื่องเกี่ยวกับสัดส่วนเข้ามามีบทบาทสำคัญในแง่ของการเลือกตั้ง ในเมื่อปัจจุบันแบบนี้แล้วเนอะครับ ผมคิดว่าประเด็นแรกที่เรายกมาว่า ทำอย่างไรเราถึงจะให้เวทีของสภาเป็นเวทีของการเล่นการเมืองที่แท้จริง นั่นก็หมายความว่า คำว่า สัดส่วนไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนเท่านั้น แต่นั่นหมายความว่า เป็นสัดส่วนของความหลากหลายทางความคิดของคนในสังคม ในสังคมตอนนี้นะครับ

ผมคิดว่ามี ๒ พื้นที่ ๑. คือพื้นที่ในทางภูมิศาสตร์ที่เราแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งหลายออกไป นั่นเรียกว่า เป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ผมคิดว่า เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องดั้งเดิมที่เราทำกันมาอยู่แล้ว พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ก็เป็นเรื่องปกติ ดังนั้น เขตก็ยังคงมีอยู่แต่เดิม ก็ยังจะต้องใช้ต่อ แต่เรามีพื้นที่อีกพื้นที่หนึ่งครับ ซึ่งเราไม่ค่อยจะตระหนักกันมากนัก ก็คือ พื้นที่ทางความคิดครับ ของคนในทางสังคม ถ้าเราตรวจสอบคนในสภานี้ว่ามาจากจังหวัดไหน เราก็ตรวจสอบได้ว่า เขามาจากพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ไหน แต่ถ้าเราตรวจสอบคนในสภานี้ว่า มีพื้นที่ทางความคิดแบบใด ผมคิดว่า เราก็จะรวมกลุ่มกันอีกแบบหนึ่งทันทีเลย ดังนั้น สังคมมี ๒ พื้นที่นี้ครับ ระบบสัดส่วนทำอะไรถึงจะทำให้สภามีพื้นที่ทางความคิดของคน ที่ต่างกันทางความคิดเข้ามามีพื้นที่ของตัวเองในการที่จะพูดถึงปัญหาของตัวเอง ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าเรายังออกแบบแบบเดียว คือ แบบพื้นที่ทางด้านภูมิศาสตร์ ผมก็คิดว่าไม่มีทางที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ และที่สุดเราก็เล่นการเมืองกันนอกสภาตลอดไป และถึงที่สุดเล่นการเมืองนอกสภาจนป่วนเมืองไปทั้งหมด ถึงที่สุดก็คือ หันมายุบสภา ทั้ง ๆ ที่สภาไม่มีความผิดอะไรเลย ถ้าเราปฏิรูปการเมือง เราต้องสร้างสภานี้ให้เป็นสภาของความคิด ให้เป็นสภาของการที่จะให้คนหลากหลายความคิดมาต่อสู้อันที่นี้ พอมีปัญหามาสู้อันที่นี้ คุณมีสัดส่วน ๓ เบอร์เซนต์ คุณก็มีสัดส่วนของคนอยู่ในนี้ ๓ เบอร์เซนต์ ถ้าคุณมีสัดส่วนของความคิด ๑๐ เบอร์เซนต์ คุณก็มีสัดส่วนอยู่ในนี้ ดังนั้น สภาจะกลายเป็นพื้นที่เล่นการเมืองกันอย่างแท้จริง แล้วระบบรัฐสภาของเราจะเข้มแข็งที่นี้ที่ผ่านมาเราผิดครับ เราหลงทาง เราไม่สามารถที่จะสร้างสภานี้ ให้เป็นสภาแห่งความคิดได้ ความหลากหลายทางความคิดได้ เพราะเราไปยึดพื้นที่ทางภูมิศาสตร์นี้เป็นตัวตั้ง ระบบรัฐสภาของเรา ก็เลยไม่พัฒนา -----

ผมเองทำงานกับคนกลุ่มน้อยนะครับ ถามว่าคนกลุ่มน้อยเวลามีปัญหาจะเข้ามาใช้พื้นที่ในสภาได้ไหม ไม่มีครับ เขาหมดหวังกับระบบรัฐสภา ในเมื่อหมดหวังกับระบบรัฐสภา เขาก็เล่นการเมืองนอกสภา ดั่งนั้นเดินครับ ถนนกลายเป็นที่เล่นการเมืองของคนเหล่านี้ พื้นที่ของถนนกลายเป็นพื้นที่การเมืองของคนเหล่านี้ เดินตั้งแต่เชียงใหม่มาจนถึงหน้าทำเนียบก็เคยเดินมาแล้ว ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้แหละ เราจะต้องช่วยกันพิจารณา ดั่งนั้นถ้าเราออกแบบเรื่องสัดส่วนที่เป็นสัดส่วนของคนที่มีความคิดในสังคม เราออกแบบแล้วให้เขาเข้ามาใช้พื้นที่นี้ ผมคิดว่าการเมืองนอกสภาก็จะกลายมาเป็นเรื่องที่ประกอบทั้งหมดจะกลายมาอยู่ในสภานี้ทั้งหมด ซึ่งเขามีทางออก เขามีช่องทาง ดั่งนั้นนี่นะครับ เราจะเห็นได้เลยว่า เราไม่ได้มีพื้นที่เฉพาะทางภูมิศาสตร์เท่านั้น ตอนนี้อย่างถ้าถามว่าผู้ใช้แรงงานเขาจะเข้ามาใช้พื้นที่ไหน ไม่มี ไม่มีพรรคแรงงานที่จะปกป้องผลประโยชน์ของเขา เรามีพรรคของคนกลุ่มน้อยใหม่ ไม่มีพรรคของคนกลุ่มน้อย ซึ่งเขาบอกว่ามีจำนวนนับล้านคนที่มีอยู่ในขณะนี้ เรามีพรรคของศาสนาบางศาสนาหรือเปล่า ซึ่งบางพื้นที่เขาก็ตั้งพรรคทางด้านความเชื่อทางด้านศาสนาขึ้นมา ซึ่งพรรคเหล่านี้ไม่มีทางหรือครับที่จะมาจัดตั้งรัฐบาลได้ แต่ทำอย่างไร เราถึงจะทำให้เขามีพื้นที่เรื่องนี้ได้ ผู้หญิงจะขึ้นมามีปากมีเสียงได้ใหม่ พรรคที่สนับสนุนแนวความคิดของผู้หญิงหรือกลุ่มอย่างพวกผมที่ทำงานทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ มีโอกาสบ้างใหม่ในการที่จะมีที่นั่งในสภาแห่งนี้ในการที่จะเสนอความคิดของตัวเอง ซึ่งนี่เรียกว่า สัดส่วน ไม่ได้เป็นเฉพาะสัดส่วนในเรื่องของคะแนนเท่านั้น แต่ต้องออกแบบ เพื่อที่จะให้ความแตกต่างทางความคิดของคนในสังคมเข้ามาใช้พื้นที่นี้ให้ได้ ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้สำคัญ ถ้าเราทำแบบนี้ได้แล้วนี่นะครับ ผมคิดว่า เราก็จะได้สภาแห่งนี้กลายมาเป็นที่สะท้อนความคิดของคนทุกกลุ่มในทางสังคมนะครับ ผมคิดว่า เรื่องนี้สำคัญ ดั่งนั้นนี่นะครับ ผมคิดว่า การที่เราจะปฏิรูปการเมือง แล้วทำให้สัดส่วนของคนที่มีความคิดเข้ามาในสภาเป็นเรื่องที่สำคัญ อันนี้คือเรื่องที่ผมอยากจะตั้งข้อสังเกตในอันดับแรกว่าถึงที่สุดเราจะพัฒนาระบบรัฐสภาของเราเข้มแข็งขึ้น

ที่นี้ประการที่ ๒ ก็คือ เรื่องของการเปลี่ยนพฤติกรรมของการเลือกตั้งของนักการเมืองที่ดี ของผู้ที่มาเลือกตั้งที่ดี ทุกวันนี้ ก็คือว่า พอไปสู้กันในพื้นที่ เงินใครหนากว่ากัน คนนั้นก็เข้ามานะครับ เราสู้กันที่ว่าใครมีเงินมาก แต่ถ้าเรามีระบบสัดส่วนที่ดี นักการเมืองก็จะคอยที่จะเสนอนโยบายทางการเมืองของตัวเองว่า ทำอย่างไรถึงจะขายได้ ประชาชนถึงจะพึงพอใจ ประชาชนก็จะเปลี่ยนพฤติกรรมในการที่จะดูว่า พรรคการเมืองไหนตอบสนองกับตัวเองได้มากที่สุด ก็จะเลือกพรรคการเมืองนั้น ซึ่งผมคิดว่า อันนี้ก็จะทำให้พฤติกรรมของการเลือกตั้งของเราเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะเมื่อไรเรายึดพื้นที่อย่างเดียว เราก็ยังอยู่ในพฤติกรรมเดิม พื้นที่ทางด้านภูมิศาสตร์อย่างเดียว เราก็ยังเลือกพฤติกรรมเดิม ซึ่งผมคิดว่า อันนี้เป็นองค์ประกอบที่จะมาประกอบในแง่ของระบบสัดส่วนที่เราจำเป็นจะต้องคิดขึ้น ในขณะนี้เอง ถึงที่สุดถ้าเราทำแบบนี้แล้วพัฒนาระบบของการเลือกตั้งของเรา นะครับ ให้มีระบบของตัวเองแทนกลุ่มความคิดมากขึ้น ต่อไปอาจจะมี พรรคนั้น พรรคนี่ ในกลุ่มความคิดเดียวกัน แล้วมีสัดส่วน มีที่นั่งในสภานะครับ หลังจากนั้นเขาก็จะเลือกกันเองในฐานะที่นิยมในอุดมการณ์ ไม่ใช่นิยมในเรื่องเกี่ยวกับเงินที่ถูกเอาไปแจกให้ ระบบของการซื้อเสียงของเราเองก็จะลดน้อยลง อย่างน้อยที่สุดถ้าเราบอกว่า แบ่งครึ่ง ๆ ระหว่างพื้นที่ทางภูมิศาสตร์กับพื้นที่ทางความคิด พื้นที่ทางความคิดอย่างไรก็ยังเป็นอุดมการณ์นะครับ ในการที่จะเลือกคนที่มีอุดมการณ์แบบนั้น พรรคการเมืองของตัวเองที่ตัวเองสนับสนุน ดังนั้น ระบบการซื้อเสียงก็จะลดลง ผมไม่ได้พูดว่า จะหมดสิ้นไป แต่ก็ยังคงมีอยู่ ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้จะทำให้เราพัฒนาระบบการเมืองของเราให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวิทยากรครับ
แล้วก็ตามด้วยท่านวิวัฒน์ ท่านวินัส เติญครับ ท่านวิทยากรครับ

๑๒๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ประไพพิศ ๕๗/๑

นายวิทยา คชเชื่อน : กราบเรียนท่านที่เคารพครับ ผม วิทยา คชเชื่อน มาตรา ๙๑ นะครับ ที่จริงผมไม่ได้แปรญัตติ แต่ว่ากรรมาธิการแก้ไข ก็เลยขอถือโอกาสแปรญัตติครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ปัญหาที่มีอยู่ ๓ ประเด็นที่ท่านทั้งหลายเป็นห่วง นะครับว่า ๑. สสร. รับฟังความคิดเห็นจากพี่น้องประชาชน เสร็จแล้วนะครับพี่น้องประชาชนแสดงความคิดเห็นมา อยากให้มีการลดจำนวน สส. เพื่อประหยัดงบประมาณ นั่นคือประเด็นแรกนะครับ

ประเด็นที่ ๒ สส. ในพื้นที่ก็อัด สสร. เข้ามาว่า อ้าว ทำไมไม่ไปลดจำนวน สส. ลงละ พื้นที่ฉันจะไปอยู่ไหน ฉันผิดอะไรนะครับ นั่นคือประเด็นที่ ๒

และมาถึงประเด็นที่ ๓ ก็คือ สส. บัญชีรายชื่อก็อัดเข้ามาอีกที่ว่า อ้าว ถ้าคุณไปกำหนดคุณสมบัติของ สส. ให้ไม่ต้องจบปริญญาตรี แล้วคนที่จะมาเป็น นายกรัฐมนตรี คนที่มาเป็นรัฐมนตรี ใน ๔๐๐ มันใช้ได้ไหม เพราะฉะนั้นมันจึงนำไปสู่การ ที่อาจจะเป็นแบบผสมผสาน คือ มี สส. แบบแบ่งเขต แล้วก็มี สส. แบบสัดส่วนแทนบัญชีรายชื่อเดิม ซึ่ง สส. แบบแบ่งเขต กับ สส. แบบบัญชีรายชื่อ ก็เป็นแบบสัดส่วน ซึ่งจะทำให้ทั้งเขตด้วย และทั้งแบบบัญชีรายชื่อด้วย คือ เป็นแบบสัดส่วน ซึ่งจะกำหนดคุณสมบัติเอาไว้สูง ๆ หน่อย นี่คือความตั้งใจของสภานะครับ กระผมเห็นด้วยกับกลุ่มของ อาจารย์เจิมศักดิ์ที่ให้ สส. ๓๕๐ สส. เขตนะครับ แล้วก็ สส. แบบสัดส่วน ๑๐๐ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ ท่านวิฑูรย์ ตามด้วยท่านวินัส และท่านธวัช

นายวิฑูรย์ บุญญสฤติ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม วิฑูรย์ บุญญสฤติ วันนี้ผมมาในกลุ่มที่ ๕ มาในกลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์นะครับ แปรญัตติ ร่วมกับอาจารย์เจิมศักดิ์ในระบบ สส. สัดส่วนนะครับ คือ ในข้อดีของระบบการเลือกตั้ง ระบบสัดส่วนนี่นะครับ ก็คือว่า เป็นการส่งเสริมพรรคการเมืองเพราะทำให้พรรคการเมือง ทุกพรรคต้องแข่งขันกันในเชิงนโยบายนะครับ และจะทำให้เกิดการพัฒนาระบบพรรคการเมืองอย่างก้าวกระโดด เพราะฉะนั้นนับจากนี้ต่อไปพรรคการเมืองจะต้องหาบุคลากรที่ เก่ง ๆ มีความรู้ มีความสามารถเข้ามาร่วมทำงานให้กับพรรค เพื่อกำหนดแนวทาง

๑๒๘

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ประไพพิศ ๕๗/๒

นโยบายการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของประเทศ ของพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นการเลือกตั้งระบบสัดส่วนจะทำให้พรรคการเมืองจะต้องคิดและกำหนดนโยบายของพรรคของประเทศ แล้วก็บอกประชาชนทำให้ประชาชนรู้ว่าพรรคการเมือง ก ถ้าเราเลือกเข้าไปแล้ว นโยบายที่พรรค ก กำหนดนั้น สามารถที่จะแก้ปัญหาให้พี่น้องประชาชนได้หรือไม่ ประชาชนก็จะได้ไตร่ตรองว่า พี่น้องประชาชนจะลงคะแนนให้กับพรรคใด

ในประการที่ ๒ นะครับ ท่านประธานครับ สส. จะมีความใกล้ชิดกับประชาชน เพราะ สส. จากเขตเลือกตั้งต้องเป็นบุคคลที่ประชาชนในเขตมีความคุ้นเคยเป็นพิเศษ เมื่อเป็นเช่นนี้ในระบบพรรคการเมืองก็จะต้องเปลี่ยน เช่น เปลี่ยนระบบบริหารพรรคการเมือง โดยให้สาขาพรรคมีบทบาทมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกผู้สมัครลงเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ ของเดิมนั้น กำหนดจากผู้บริหารพรรคในส่วนกลาง

ในประการต่อมา นะครับ สส. ระบบสัดส่วนในอดีตในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามรัฐธรรมนูญเดิม นะครับ เขาประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง แต่ถ้าเป็น สส. ระบบสัดส่วนของใหม่นี้ นะครับ จะลดลงมาเป็นกลุ่มจังหวัดซึ่งเขตเลือกตั้งไม่ได้ใหญ่โตเหมือนเดิม จึงทำให้ สส. ระบบสัดส่วนมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ในกลุ่มจังหวัดที่ตนได้รับเลือกเข้ามา และ สส. ระบบสัดส่วนจะไม่กล้าทิ้งพื้นที่ จึงทำให้เกิดการยึดโยงกับประชาชน ไม่เหมือนกับ สส. ปาร์ตี้ลิสต์ในอดีตซึ่งไม่มีความยึดโยงกับประชาชน นี่คือ ข้อดีของระบบสัดส่วนที่มีเป็นกลุ่มจังหวัด นะครับ

ในประการที่ ๓ ท่านประธานครับ ไม่ต้องจัดการเลือกตั้งซ่อมเมื่อ สส. ตาย ลาออก หรือถูกเพิกถอนคุณสมบัติโดยศาล ก็สามารถกำหนดกฎเกณฑ์ให้ สส. จากบัญชีสัดส่วนเข้ามาแทนที่ได้โดยไม่ต้องเสียงงบประมาณ และไม่ทำให้ประชาชนต้องเสียเวลาในการเลือกตั้งซ่อม อดงานของ กกต. ด้วยครับ

ในประการที่ ๔ ข้อดีข้อนี้ครับ แต่ละพรรคสามารถแสดงตัวผู้ที่จะเข้าดำรงตำแหน่งในคณะรัฐมนตรี ทำให้ผู้สมัครต้องแสดงความรู้ ความสามารถ หรือวิสัยทัศน์ให้ประชาชนใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกกว่า เหมาะสมจะดำรงตำแหน่งนั้นหรือไม่ นี่ก็เป็นข้อดีอีกข้อหนึ่งครับ ท่านประธานครับ เพราะอย่างน้อยที่สุดบุคคลที่จะมาเป็นผู้บริหารประเทศจะต้องได้รับการตรวจสอบจากประชาชนเสียสักขั้นหนึ่งก่อนว่า ประชาชนไว้วางใจให้เข้ามาเป็นผู้บริหารประเทศได้หรือไม่ โดยก่อนหน้านี้ครับ เคยสร้างคุณงามความดีอะไรไว้บ้างหรือไม่ครับ

ในประการต่อมาครับ ท่านประธานครับ การเลือกตั้งในระบบสัดส่วนจะไม่มีโอกาสเกิดระบบเผด็จการรัฐสภา เพราะวาระระบบ สส. ระบบสัดส่วนทุกเสียงของพี่น้องประชาชนสามารถ ทุกเสียงของประชาชนนะครับ มีการถ่วงดุลซึ่งกันและกัน มีการตรวจสอบกันอย่างเข้มงวด ทำให้การบริหารมีความโปร่งใสมากขึ้น

ในประการต่อมาครับ ท่านประธานครับ ทำให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจทางการเมือง ในระบบสัดส่วนจะป้องกันมิให้พรรคการเมืองมีอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดปัญหาวิกฤติทางการเมือง ระบบธรรมาภิบาล และการถ่วงดุลอำนาจทางการเมือง รากฐานของการปกครองในระบบประชาธิปไตยครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณครับ ท่านวินัส ตามด้วยท่านธวัช แล้วก็ท่านมนตรี เชิญครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ท่านกรรมาธิการยกร่าง สมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ กระผม วินัส ม่านมุงศิลป์ ครับ สสร. ครับ ประเด็นเกี่ยวกับ สส. มีความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้ครับ จำนวน สส. ควรคงไว้ที่ ๔๐๐ คน คือ ๔๐๐ เขตทั่วประเทศ และอีก ๘๐ คน มาจากเขตภูมิภาค แบ่งเป็น ๘ เขต

ภูมิภาค ภูมิภาคละ ๑๐ คน รวม ๘๐ คนนะครับ สส. ทั้งสิ้น ๔๘๐ คนทั่วประเทศ ลดจำนวนเปอร์เซ็นต์ จากระบบเดิม ๕ เปอร์เซ็นต์ ขอเหลือแค่ ๑ หรือ ๒ เป็นอย่างมาก เพื่อเปิดโอกาสให้พรรคเล็กพรรคน้อยเข้ามามีส่วนร่วมในสภานี้ นะครับ ก็ถือว่าเป็นธรรมเนียม นะครับ ผลดีครับ จำนวน สส. ๔๐๐ คน ๔๐๐ เขตทั่วประเทศ ดูแลพี่น้องประชาชนได้อย่างทั่วถึง พรรคการเมืองก็เข้มแข็ง ถ้ามว่า ลดจำนวน สส. ซึ่งเป็นตัวแปรตาม คือ ลดจำนวนงบประมาณ ถูกต้อง อันนี้ไม่เถียงนะครับ แต่ถ้าถ้ามว่า การลดจำนวน สส. เท่ากับไปลดประสิทธิภาพของฝ่ายบริหารใช่หรือไม่ ถ้ามว่าถ้าความสูญเสียที่จะต้องจ่าย เงินเดือนเทียบกับความสูญเสียที่เราขาดศักยภาพนั้น มันเทียบกันได้หรือไม่ นะครับ อันนี้ ฝ่ายท่านกรรมมาธิการยกร่างช่วยคิดนะครับ

อีกประการหนึ่งครับ การออกแบบระบบการเมืองแบบตัวแทนของไทย สิ่งที่เราควรคำนึงถึงอย่างยิ่ง ก็คือ วัฒนธรรมของประเทศไทยเรา นะครับ ศักยภาพของ ความพร้อมของประชาชน และวิธีการออกแบบการเลือกตั้งของคณะกรรมการ การเลือกตั้ง คำถามที่ตามมา ก็คือ ทำอย่างไรให้การเมืองระบบตัวแทนหรือแบบตัวแทน เป็นตัวแทนที่ดีได้ นะครับ ตอบได้เลยครับ ไม่มีครับ ท่านประธานครับ เพราะอะไรครับ เพราะว่าโครงสร้างของระบบการเมืองของไทยยังเป็นแบบเงินไม่มา กาไม่เป็น นะครับ ย้านะครับ เงินไม่มา กาไม่เป็น นะครับ การเมืองจึงต้องเป็นอย่างนี้ นโยบายของพรรค ก็ตาม คุณมการณ์ของพรรคก็ตาม เป็นเพียงองค์ประกอบและมาทีหลัง ประเด็นเงิน มาก่อนเป็นอันดับแรกนะครับ กราบเรียนท่านประธานครับ โครงสร้างโดยสภาพสังคมไทย ที่ผมได้กราบเรียนไปเมื่อกี้ ว่าด้วยเรื่องการเลือกตั้ง -----

เงินยังเป็นปัจจัยหลักที่ใช้ในการเลือกตั้งนะครับ ตราบใดที่คนไทยเรายังยากจนอยู่ เงินย่อมมีอำนาจเหนือกว่าสิ่งอื่นใดนะครับ เขาไม่คิดหรอกครับท่านประธานว่า จะได้ใครดีอย่างไรนะครับ ใครก็ได้ที่เป็นตัวแทน ประเด็นเลยตกมาอยู่ที่มุมว่า ใครจ่ายได้ง่ายกว่า ชัดเจนนะครับ เหมือนการประมูล สส. ประมูลผู้แทนเข้ามานั่งในสภา รูปแบบก็คือ ถ้าคิดอย่างนั้นนะครับ พี่น้องประชาชนคิดอย่างนี้ อันตรายนะครับ เป็นการสมยอมกันระหว่าง ๒ ฝ่าย คือ ผู้ให้กับผู้รับ หรือผู้ซื้อกับผู้ขาย คำถามที่ตามมาอีกคำถามหนึ่ง ก็คือ ทำอย่างไรให้ประชาชนเข้าใจระบบการเมืองแบบตัวแทน ในขณะที่เรายังมีปัญหาด้านศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชน ไปโยงถึงเรื่องการศึกษาก็ผมเขียนหมวดไว้ท่านประธานครับ แต่ผมไม่เกี่ยวนะครับ ผมจะเอาอย่างนี้ครับว่า ถ้าคนไทยเรามีศักยภาพพอที่จะตัดสินใจเรื่องการเมืองบนพื้นฐานความรู้ที่ตัวเองมีนะครับ ประสิทธิภาพในการตัดสินใจจะเกิดขึ้นนะครับ ภายใต้การดำเนินการนี้ ค่อนข้างจะสำเร็จ ก็คือ การซื้อเสียงสำเร็จ มีความร่วมมือกันระหว่าง ๓ ฝ่าย คือ ผู้ซื้อ ผู้ขาย แล้วก็ตัวผู้จ่ายนะครับ ต่อไปนี้เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในระบบการเลือกตั้งตั้งแต่โบราณกาลเป็นต้นมา คือ การซื้อคือ การตอบแทนซึ่งกันและกันนะครับ ประเด็นเกี่ยวกับการซื้อสิทธิขายเสียงของนักการเมือง ปัจจัยที่ส่งเสริมที่ทำให้เกิดการซื้อสิทธิขายเสียงสำเร็จ หมายความว่า มีการซื้อการขายถูกเกิดขึ้น และมีการเอาคะแนนไปลงเลือกตั้งให้ แปลว่าสำเร็จนะครับ อันดับหนึ่ง เงิน ภาษาอังกฤษว่า มันนี่ (Money) นะครับ การเคลื่อนย้ายของเงิน ใดๆ หนึ่งครับ เขาไม่ทำกันในอดีตเลือกตั้งครับ ท่านประธานครับ พัฒนาการของการซื้อเสียงตอนนี้ ถ้าหน้า เราไม่ทัน ก่อนการเลือกตั้ง ๓ เดือน เราจะเห็นกระแสการไหลของเงิน จับได้ไหมครับ ดูได้ไหมครับ ดูได้จากไหนครับ หลาย ๆ แบนก์ (Bank) ดูการเคลื่อนไหวของสเตตเมนต์ (Statement) นะครับ นี่คือนี่ที่เป็นสัญญาณเตือนว่า มาแล้ว เงินไม่มากาไม่เป็น ตอนนี่เงินเริ่มมาแล้วนะครับ

ประการที่ ๒ ครับ เรื่องคน เรื่องคนนี่ คือ ผมอธิบายอย่างนี้นะครับว่า หัวคะแนนหรือภาษาอังกฤษเรียกว่า โหวตเตอร์ (Voter) คนกลุ่มนี้นะครับ เป็นกลุ่มที่อยู่ในชุมชน รู้จักมักคุ้นคนในชุมชนอย่างดี พรรคเองก็ไว้ใจ โหวตเตอร์ทำหน้าที่จ่ายชัดเจนนะครับ การจ่ายเงินซื้อเสียง นักการเมืองไม่ได้มาจ่ายเองนะครับ เขาจ่ายผ่าน

๑๓๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นางลักษณ์ ๕๙/๒

โหวตเตอร์คือหัวคะแนน หัวคะแนนจะเป็นคนเอาเงินไปให้ชาวบ้านเป็นรายหัว แล้วก็รายงานสถานการณ์ทุก ๆ วัน เพื่อให้ สส. หรือนักการเมืองนั้นได้เปรียบในสถานการณ์นะครับ และพร้อมที่จะดำเนินการกิจกรรมทุกรูปแบบเพื่อให้ตัวเองได้เปรียบนะครับ ถามว่า เราจะจำกัดบทบาทหน้าที่ของโหวตเตอร์ได้อย่างไร ฝากมหาตไทยไปดูนะครับว่า เวลาเขาจะไปที่ไหน อย่างไร กิจกรรมใดก็ตามที่เป็นการชักจูง ชักนำ หรือว่าชี้ชวนให้เกิดการซื้อสิทธิขายเสียง ลงไปดูได้ ง่ายมากนะครับ

ประการสุดท้ายครับ บทลงโทษ กรณีที่นักการเมืองซื้อสิทธิขายเสียง ถ้าถามว่า ยุบพรรคเลยนี่หนักไหม หนัก ในขณะที่พรรคยังไม่รู้เรื่อง แต่ถ้าถามว่า เขาเป็นคนได้ใหม่ ได้ สบายมาก เขาเป็นคน ที่นี้เขาเป็นคนก็ต้องบอกว่า จะเอาแบบ ๕ ปี ๓ ปี ความผิดขนาดไหน การซื้ออยู่ในขั้นตอนไหน กำลังจะซื้อ หรือซื้อแล้วสำเร็จ หรือว่า ยังไม่ได้ลงคะแนนเสียงนะครับ อย่างนี้ผมถึงบอกว่า ถ้าเราดู ๓ อย่างที่ประกอบกัน อันนี้เป็นปัจจัยที่ไม่มากเท่าไร แต่เป็นจุดเด่นที่เป็นสิ่งที่เรารู้สึกอยู่แก่ใจ แต่เราไม่แก้ หรือแก้ก็แก้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นสังคมไทยจะต้องเป็นอย่างนี้นะครับ ทุกคนก็ต้องมองดูเงินเป็นที่ตั้ง อย่างที่ผมกราบเรียนเมื่อีกว่า ถ้าเงินไม่มา กาไม่เป็น บทบาทของ สส. ก็ต้องกลับมาดูว่า เราจะถอนทุนได้อย่างไร โยงไปถึงพรรคการเมืองว่า สส. ที่ส่งไปจะอยู่กับพรรคได้นานเท่าไร ถึงแม้ว่าท่านจะเขียน คือ เอาส้มไปมาครอบไก่ ไก่ก็ต้องหาวิธีออกให้ได้ ไม่ขึ้นบนก็ต้องออกข้างล่าง ถ้าไก่มันจิกดินทะเลดู มันคงทะเลดูออกไปได้เหมือนกันนะครับ ท่านประธานครับ -----

ลักษณะอย่างนั้นะครับ แก่อย่างที่ผมแก ก็คือ คุณเงิน คุณคน และออกแบบวิธีการเลือกตั้งใหม่ คิดกันใหม่อีกที ซูเปอร์แมน (Superman) ใส่กางเกงในข้างนอก ผมก็นำเรียนท่านหลายครั้ง เขาก็ใส่กัน เพราะฉะนั้นของเรา ไม่ใช่เราจะใส่กางเกงข้างนอก แต่ว่าผมหมายถึงระบบโครงสร้าง ๓ อย่างที่ผมกราบเรียนท่านประธานว่า เราต้องมาคิดกันให้ดีว่า เราจะเอานักการเมืองแบบไหนจากการออกแบบตรงนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบันก็คือ เราต้องยอมรับว่า มันเกิดขึ้นจริง เราไม่สามารถที่จะป้องกันได้ ทุกคนที่เข้ามาข้างในสภาพอกว่า ผมผ่านการเลือกตั้ง ซึ่งสง่างาม แต่เบื้องหลังเราไม่ได้บอกว่า คุณจ่ายมาบ้าง เขาไม่บอกหรอกครับ เพราะว่าเขาผ่านการเลือกตั้ง และเขามีสิทธิที่จะออกเสียงเป็นบทบาทของผู้แทนระบบตัวแทนที่เราภูมิใจนักหนาว่า ผ่านการเลือกตั้ง นโยบายก็ตามอุดมการณ์ก็ตาม บอกว่ามาทีหลัง เงินมาก่อนนะครับ อันนี้เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ก็อยากจะฝากไปยังกรรมการยกกว้าง ฝากไปยัง กกต. มหาตไทย ช่วยกันคิดสิครับว่า เราจะป้องกันเรื่องนี้อย่างไรครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณครับ ท่านธวัชครับ ตามด้วยท่านมนตรี รวมทั้งท่านไพโรจน์ด้วยใช่ไหม

นายธวัช บวรวิชัยกูร : กราบเรียนท่านประธานสภา กระผม นายธวัช บวรวิชัยกูร สสร. ครับ ผมต้องขออนุญาตใช้สิทธิอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเมื่อในตอนเริ่มผมได้อภิปรายไปแล้วในเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดของกลุ่มผม เรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง สส. แบบเขตเดียวเบอร์เดียว แต่ปรากฏว่า ในช่วงหลังก็ได้ยินเพื่อนสมาชิกหลายท่านได้อภิปราย เรื่องเกี่ยวกับการใช้เขตใหญ่เรียงเบอร์ แล้วก็มี การนำเสนอแนวคิดนี้ค่อนข้างกว้างขวางในหมู่มวลชนสมาชิกเรา ผมก็เริ่มเป็นห่วงว่าความคิดนี้อาจจะทำให้พวกเราเชื่อมั่นว่ามันอาจจะดี เพราะว่า การใช้เขตเล็กจะทำให้ซื้อเสียงง่ายเราก็จะได้ สส. ที่ซื้อเสียงเข้ามา แต่ผมอยากชี้ภาพให้เห็นนะครับว่า เขตเล็ก เขตเดียวเบอร์เดียว กับเขตใหญ่มันจะต่างกันอย่างไร ปัญหาของเขตใหญ่เรียงเบอร์ เราเคยเจอกันมาแล้วครับ ในการเลือกตั้งหลาย ๆ ครั้งที่ผ่านมา ปัญหาเป็นอย่างไรครับ เราไม่ได้ สส.

๑๓๔

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ครุณี ๖๐/๒

ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ จึงแก้ไขแต่ละคน
ดูแลพื้นที่ในพื้นที่ที่จำกัด เพื่อตนเองจะสามารถดูแลประชาชนของตนเองได้ เหลือ สส.
๑ คน ดูแลพื้นที่สำหรับประชากร ๑ แสน ๕ หมื่นคน อันนี้ผมสมมุติจะคิดว่า กลับไป
เหมือนเดิม สมมุติว่าเป็นเขตใหญ่ขึ้น เอา ๓ เขตมารวมกัน ผมยกตัวอย่างให้ นะครับ
เอาเขต ก เขต ข เขต ค มารวมกัน แนนอนวันนี้เรากำลังหวังว่า ถ้าหากว่า เราทำแบบเดิม
เราก็จะได้ สส. แบบเดิมมา คนเดิมมา ผมถามว่าเรากลัวอะไรครับ ถ้า สส. นั้นเป็น สส.
ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนที่ประชาชนพื้นที่เขารักจริง ชอบจริง เรากลัวอะไรครับ
ถ้าหากว่าเขาเข้ามา ถ้า สส. เลว เราก็มีวิธีที่เราจะหาทางที่จะกำจัดเขา โดยวิธีการต่าง ๆ
ซึ่งตอนนี้เราร่างขึ้นมาแล้ว วิธีการที่เราจะดูแล เราจะมีศาลอาญา เพื่อที่จะดูแล
นักการเมืองเราก็มีต่าง ๆ นานา กกต. ผมก็เชื่อว่าเข้มแข็งขึ้นแล้ว เราแบ่งเป็นเขตใหญ่ขึ้น
เขต ก เขต ข เขต ค ถ้าเป็นเขต ก มีคนดีศรีเขต ก มา เราก็เชื่อว่าเขต ก ได้ เขต ข มีคนดี
ศรีเขต ข มาเราก็เชื่อว่าเขต ข ได้ เขต ค เราก็ได้คนดีศรีเขต ค มา เขาก็มีสิทธิได้ แต่ถ้าเรา
รวม ๓ เขตรวมกัน มันจะเกิดอะไรขึ้นครับ ผมจะยกภาพตัวอย่างให้ท่านประธานเห็น
นะครับ มีนายเอ็กซ์ (X) หัวกระเป๋ามาจากกรุงเทพเลยนะครับมาที่เขต ก ซึ่งเขต ก เดิมที่
ประชากรแสนห้าหมื่นคน เข้ามาเลยมาคุย คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องของนาย ก บอกว่า
ไอ้ ผมชอบนาย ก มาก แต่อย่างไรก็ตามผมจะช่วยสนับสนุน คุณกาได้ ๓ เบอร์ใช้ไหม
คุณกาให้ผมอีกเบอร์ อยากรู้ก็ตาม เขต ก นี้ นาย ก ได้อยู่แล้ว -----

คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้องจัดการทำให้เรียบร้อยเลย เอ้า กาให้นายเอ็กซ์ นายวาย (Y) มาอีกคนหนึ่ง เข้ามาใน เขต ก เข้าไปหาเจ้าอาวาส เข้าไปหาผู้อำนวยการโรงเรียน ผมจะช่วยอย่างโน้นอย่างนี้นะ แต่เขต ก นาย ก นี่ดี ผมก็เห็นว่าควรสนับสนุนนาย ก สุดท้ายแล้วกลายเป็นว่า ประชากรในพื้นที่เขต ก ก็ลงให้นาย ก นายเอ็กซ์ นายวาย นายเอ็กซ์ นายวายก็ไปเขต ข ทำอย่างนี้เหมือนกันนะครับ ก็บอกว่า โอ.เค. เขต ข ก็ได้ นาย ข นายเอ็กซ์ นายวาย ไปเขต ค ก็กลายเป็นประชากร เขต ค ก็กานาย ค. นายเอ็กซ์ นายวาย สุดท้ายแล้วกลายเป็นนายเอ็กซ์ นายวายที่ไม่รู้มาจากไหนก็ไม่รู้ครับ หัวกระเป๋าสตางค์มาเท่านั้นเอง ได้รับเลือกตั้งครับ แล้วผลเกิดอะไรครับ พอก่อนวันเลือกตั้งเท่านั้นเอง นาย ก นาย ข นาย ค ยิ่งลูกโดดนะครับ ไม่รู้จะอย่างไรผมลงเลือกตั้งแล้วผมต้องเอาให้ได้ ผลปรากฏว่าอย่างไร ผลปรากฏว่า คนในพรรคเดียวกันนี้ ตอนนี้อยู่แทนที่ว่าจะช่วยกันสนับสนุนนโยบายของพรรค กลับกลายเป็นมาด่ากันเอง แทนที่จะเอานโยบายของพรรคมาคุยกัน มาด่ากันเอง พรรคก็อ่อนแออีก วันนี้เราต้องการอะไรครับ เราต้องการให้พรรคการเมืองเข้มแข็ง ประเทศประชาธิปไตยที่เจริญแล้วนี่นะครับ มันมาจากพรรคการเมืองที่เข้มแข็งนะครับ แต่วันนี้เราทำอย่างนี้ เรากำลังทำให้พรรคการเมืองมันอ่อนแอลงไปอีก แล้วเราได้อะไรครับ เราก็ได้กลับมา ก็คือ สุดท้าย กระเป๋าต้องใบใหญ่ขึ้นครับ ที่จะมาซื้อเสียง กับตอนนี้เรากำลังหวังว่า คนเก่า ๆ หน้าเก่า ๆ จะเข้ามา จะต้องใช้เงิน ไปแก้ไขในวิธีการใช้เงินสิครับ กฎหมายเลือกตั้งเอาให้แรงสิครับ คุณใช้เงินจริง ๆ นี่นะครับ ติดคุกให้หัวโตไปเลย ไม่ว่ากัน กกต. ดูแลให้เข้มขึ้น แต่วันนี้เรามาทำอย่างนี้ ทำให้เสียงมันแตกกระจาย แทนที่ควรจะมีพรรคการเมืองก็กลับอ่อนแอลง ผลที่ได้ออกมา เสร็จแล้วบ้านเมืองไม่เหลืออะไรเลยครับ ที่ผ่านมาก็ปี ที่ผ่านมาก็เป็นอย่างนั้น เรื่องนี้ผมก็เป็นเพียงแต่ว่า เรื่องที่ผมกำลังเป็นห่วงเท่านั้นเองว่า เรื่องเกี่ยวกับ สส. เขต นี่นะครับ ผมยังไม่ได้ไปถึงเรื่องเกี่ยวกับระบบปาร์ตี้ลิสต์นะครับ ซึ่งระบบปาร์ตี้ลิสต์นั้นก็เป็นอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้พรรคการเมืองเข้มแข็ง เนื่องจากว่า จะมีการนำเสนอของพรรคได้ ผู้คนก็สามารถที่จะเลือกวิธีการอย่างที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้กล่าวถึงว่า โอ.เค. หากว่าเราจะทิ้งคะแนนไปเลย มันก็น่าเสียดาย ก็น่าจะเอาไปไว้ที่พรรคบ้าง สมมุติว่า คนหนึ่งในเขตเดียวกัน ถ้าเกิด

๕๐,๐๐๐ คน แล้วมีอีกคนหนึ่งได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน อีกคนหนึ่งได้ ๓๐,๐๐๐ คะแนน เสียตาย ๗๐,๐๐๐ คะแนน แต่อย่าไปเสียตายเลยครับ สส. เขตนี้ นะครับ ถึงแม้ว่า ๗๐,๐๐๐ คะแนนนั้นมันจะเสียไป ผมเชื่อว่า คนได้รับเลือกตั้งเป็น สส. นี้ครับ ไม่ละเลย ต่ออีก ๗๐,๐๐๐ คะแนน ถ้าหากว่าเขาได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน นะครับ เขาได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน อีกคนหนึ่งได้ ๕๐,๐๐๐ คะแนน อีกคนหนึ่งได้ ๓๐,๐๐๐ คะแนน ผมเชื่อว่า คนที่เป็น สส. ที่ได้คะแนนมา ๕๐,๐๐๐ คะแนนนี้ เขาไม่ละเลยหรือครับ กับอีก ๗๐,๐๐๐เสียง ที่ไม่ได้ลงคะแนนให้เขา นะครับ เพราะฉะนั้นแล้วนี้ วันนี้เรากำลัง เลือกว่า ความนิยมของใครได้รับความนิยมสูงสุด คนนั้น ก็คือ คนซึ่งต้องพยายามมาดูแล พี่น้องประชาชนในพื้นที่ของเขาให้ได้ดีที่สุด เขาก็ต้องพยายามที่จะสร้างคะแนนของเขา ต่อไปเรื่อย ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้ คือ ผมกำลังสนับสนุนว่า เขตเล็กนี้ดีแล้ว อย่าไป ใช้วิธีเขตใหญ่เลยนะครับ เราจะได้คนที่มาจากพื้นที่หลากหลาย ซึ่งไม่ใช่คนที่มาช่วยเหลือ ประชาชนอย่างแท้จริง นะครับ นี่คือนั่นของผมเอง ขอพูดสนับสนุนเรื่องเกี่ยวกับเขตเล็ก ก่อน นะครับ ในส่วนของปาร์ตี้ลิสต์ ขณะนี้ก็มีแนวคิด ผมเชื่อว่าหลาย ๆ คนก็เชื่อว่าระบบ สัดส่วนนี้น่าจะดี แต่ผมจะมีเรื่องฝากอีกเรื่องหนึ่งเท่านั้นเอง นะครับว่า ผมเป็นห่วงครับ ระบบสัดส่วน ในระบบที่ใช้วิธีการนับคะแนน แล้วก็เอาจำนวนโควตา (Quota) ของคะแนนนั้นมาคิดคะแนนนี้ นะครับ หากว่าพรรคไหนนี้ได้จำนวน สส. ออกมาแล้ว จำนวนมากกว่าจำนวนสัดส่วน ยกตัวอย่าง นะครับว่า สมมติว่าเกิดว่าจะเป็น ๓๐๐ กับ ๑๐๐ หรืออะไรก็ตาม ปรากฏว่าพรรคไหนได้สัดส่วนออกมาแล้วนี้ ได้ ๑๕๐ เขต สมมุติ นะครับ แต่ปรากฏว่าในระบบสัดส่วนเขาได้อยู่แค่ประมาณ ๑๕๐ นี้ เขาก็ได้ ๑๕๐ เขาจะ ไม่มีปาร์ตี้ลิสต์อยู่ในนั้นเลย สุดท้ายเราต้องไปเอา สส. มาเป็นรัฐมนตรี การไปเอา สส. เขตมาเป็นรัฐมนตรีนี้ สร้างปัญหาเหมือนกัน นะครับ ส่วนนี้ก็สร้างปัญหาเหมือนกัน เพราะว่า การที่เอา สส. เขตมาเป็นรัฐมนตรีนี้ ผมถามว่า นายกรัฐมนตรีนี้จะเลือกใครมา เป็นรัฐมนตรี -----

บางคนก็มีก๊วน ๒ คน บ้าง ๓ คน บ้าง เอามาเป็นรัฐมนตรี บางคนบอกว่า มีก๊วน ๗ คน ๘ คน ทำไม่ไม่เอาผมเป็นรัฐมนตรีล่ะครับ สุดท้ายแล้วในพรรคก็แตกกันอีก ผมไม่ต้องการที่จะทำให้ระบบพรรคการเมืองมันอ่อนแอ สส. ในพรรคนี้ต้องมาแตกกัน แล้วสุดท้ายแล้วนโยบายพรรคก็ไม่สามารถที่จะนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้ อันนี้ก็เป็นอย่างอื่นเรื่องหนึ่งที่ผมอยากจะฝากไว้ล่ะครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ขอขอบคุณครับ ท่านมนตรีครับ ตามด้วยท่านไพโรจน์ ท่านวิชัย

นายมนตรี เพชรขุ้ม : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ด้วยความเคารพคณะกรรมการยกกว้าง ด้วยความเคารพสมาชิกสภาว่างทุกท่านนะครับ ผม มंत्रीเพชรขุ้ม ครับ นานแล้วครับไม่ได้พูดครับท่านประธานครับ วันนี้ก็ต้องขอขอบคุณท่านประธานนะครับที่ให้โอกาสนะครับ ท่านประธานครับ ผมอยู่ในกลุ่มของท่านอุทิศ ชูช่วย นะครับ ในเรื่องของการสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนะครับ ในจำนวน ๔๐๐ ที่นั่ง ก็หมายถึง ๔๐๐ ท่านนะครับ ที่เข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนนะครับ แล้วอีกประการหนึ่ง ผมเห็นด้วยกับระบบปาร์ตี้ลิสต์นะครับ หลาย ๆ ท่านก็ได้คุยกันมา ได้พูดกันมาหลาย ๆ ท่านที่ผ่านมาแล้วนะครับ บางท่านก็ต้องการให้มีปาร์ตี้ลิสต์ บางท่านก็ไม่ต้องการให้มีนะครับ โดยเฉพาะผมนะครับ ได้ไปฟังพี่น้องประชาชนมากพอสมควรนะครับ ในหลายพื้นที่ หลายเวที พี่น้องประชาชนบอกว่า ไม่มี ความจำเป็นเลยนะครับ ที่จะต้องมีระบบปาร์ตี้ลิสต์ หรือบัญชีรายชื่อ นะครับ เพราะบุคคลกลุ่มนี้เดินทางเข้ามาในเส้นทางการเมืองนะครับ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ของตนเอง และพวกพ้องเสียมากกว่านะครับ อย่างเช่นที่ผ่านมาแล้ว ประเทศไทยก็ได้เกิดวิกฤติ ถึงกับการมีการปฏิวัติรัฐประหาร นั่นก็คือ มีคณะรัฐบาลที่มีปาร์ตี้ลิสต์เข้ามาด้วยนะครับ แม้ปาร์ตี้ลิสต์ในยุคนั้น ก็เป็นรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยหลายคนนะครับ ก็ทำหน้าที่ร่วมกับรัฐบาล และในขณะนี้การตรวจสอบ การฟ้องร้องก็ยังไม่จบสิ้นนะครับ ฉะนั้นผมเองคิดว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะเข้ามาทำหน้าที่แทนพี่น้องประชาชนนะครับ ทั้งประเทศ ๔๐๐ ที่นั่ง ก็เพียงพออยู่แล้ว ถ้า ๔๐๐ คน นี้เข้ามาสร้างความไม่ดีให้กับประเทศชาติ แน่แน่นอนที่สุดครับ เข้ามาต้องมี ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งก็ต้องเป็นผู้บริหารประเทศ

๑๓๘

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัตนา ๖๒/๒

อยู่ในคณะรัฐบาล อีกกลุ่มหนึ่งก็เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เชื่อเหลือเกินว่า ๒ กลุ่มนี้ ความเห็นต้องไม่ตรงกัน อาจจะขัดแย้งกันบ้างในบางประการ แต่ถ้าเมื่อไร ๒ กลุ่มนี้รวมตัวกันได้ร่วมมือกันได้ ถ้าร่วมมือกัน ตั้งใจที่จะพัฒนาประเทศ เห็นแก่ประเทศชาติ เห็นแก่ประชาชนก็เชื่อเหลือเกินว่า ประเทศชาติจะไปในทิศทางที่ดีแน่ครับ แต่ในขณะเดียวกัน ถ้า ๒ กลุ่มนี้คิดไม่ดีต่อประเทศชาติ เมื่อรวมตัวกันได้ ก็แน่นอนครับ รวบหัวรวบหางนะครับ หหมดทั้งตัว นั่นคือ ประเทศชาติจะเสียหาย แต่อย่างไรก็ดีนะครับ อย่างที่ผมได้กล่าวนำเรียนไปแล้วว่า ๔๐๐ คน ๔๐๐ ท่าน เข้ามาทำหน้าที่ก็เพียงพอแล้ว ไม่ต้องลากปาร์ตี้ลิสต์เข้ามา ๘๐ คน หรือ ๑๐๐ คนอีกนะครับ เพราะกลุ่มคนเหล่านั้น อย่างที่ผมนำเรียนตอนต้นว่า ผมไม่เชื่อมั่น พี่น้องประชาชนก็ไม่เชื่อมั่นนะครับ ไม่ว่าจะเหตุการณ์ที่ผ่านมา หรือว่าอนาคตต่อไปข้างหน้า ทุกคนยังมองว่า อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับประเทศชาติได้ครับ นั่นคือส่วนหนึ่งนะครับ วันนี้เรามาว่ากันด้วยมาตรา ๙๑ ๙๒ สภาผู้แทนราษฎรนะครับ ผู้แทนราษฎรนะครับ ก็คือ ตัวแทนของประชาชนที่มาทำหน้าที่ในสภาแห่งนี้ เพราะประชาชนหกลีบกว่าล้านคนนี่ จะเข้ามาทำหน้าที่ มาแสดงความคิดเห็นในสภาแห่งนี้ไม่ได้ เพราะสภาแห่งนี้เล็กไป ประชาชนมากนะครับ ฉะนั้นเมื่อประชาชนนี้ได้เลือกหาสมาชิก สส. เหล่านี้มาเป็นตัวแทนของท่าน สส. พวกนี้ก็ต้องตระหนักให้ดีนะครับว่า มาทำหน้าที่แทนประชาชนนี้ -----

แต่ที่ผ่านมานะครับ สส. หลาย ๆ คนนะครับ ก็คิดถึงผลประโยชน์ส่วนตน และพรรคพวก ตลอดมา เพราะการเมืองคือผลประโยชน์ การเมืองคืออำนาจนะครับ นั่นคือสิ่งที่ประชาชนรู้สึกอย่างนั้น และนั่นคือความจริงนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ หลายต่อหลายกลุ่มได้เสนอความเห็น เพราะหลายต่อหลายคนในที่นี้ก็หลาย ๆ ความคิดเช่นกันนะครับ ในประเด็นของผมก็ใกล้เคียงกับคณะกรรมการการยกเว้นนะครับ เพราะกรรมการยกเว้นจะให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภา ๓๒๐ คน บวกปาร์ตี้ลิสต์ อีก ๘๐ คน แต่ในส่วนของผมนี่ครับ อยากให้มี ๕๐๐ โดยไม่มีปาร์ตี้ลิสต์นะครับ ฉะนั้นเมื่อถึงเวลานะครับ พี่น้องประชาชนก็ไม่ยุ่งยากกับการเลือกตั้ง พี่น้องประชาชนก็รู้ระบบการเลือกตั้ง กกต. ก็ไม่ยุ่งยากในการจัดเขตนะครับ พี่น้องเข้าใจได้สะดวก และผมไม่ได้อ้างอิงต่างประเทศอย่างที่หลาย ๆ คนนะครับ เอาตัวอย่างต่างประเทศมาบอกว่า ผู้แทนต่างประเทศ ประเทศนั้นประเทศนี้ เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ ระบบสัดส่วนเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ปาร์ตี้ลิสต์เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ นั่นคือประเทศอื่น แต่ผมประเทศไทย ผมคิดว่า คนไทยก็ต้องมีเอกลักษณ์เป็นของคนไทย แล้วเราทำไมต้องไปลอกเลียนเลียนแบบประเทศอื่น ๆ นะครับ ให้ประเทศอื่นเขาเลียนแบบประเทศไทยบ้าง ไม่ได้หรือครับ สมาชิก สสร. บางท่าน หรือว่าหลาย ๆ ท่านน่าจะพูดบ้างว่า มีประเทศนั้นเลียนแบบประเทศไทยอยู่นะครับตอนนี้ มีประเทศนั้นเอาอย่างประเทศไทย ไม่มีนะครับ ท่านประธาน ผมฟังมาในสภาแห่งนี้ เราอยู่กันหลายเดือนแล้วครับ มาทำหน้าที่นะครับ มาประชุม มาหารือ มาออกความคิดเรื่องของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ไม่เคยมีนะครับที่ว่า ประเทศไทยเป็นอย่างนี้ ประเทศนั้นเลียนแบบประเทศไทย ประเทศนั้นเอาอย่างประเทศไทยไปทำ ไปปฏิบัติ ไม่มีนะครับ มีแต่คำพูดบอกว่า นี่ ประเทศนั้นเป็นอย่างนั้นนะ ประเทศนี้เป็นอย่างนี้ ผมจำไม่ได้แล้วที่ประเทศครับ เพราะเอ่ยกันมาประมาณเกือบ ๒๐๐ ประเทศนะครับ ในสภาแห่งนี้ ฉะนั้นก็ขอยืนยันนะครับว่า ประเทศไทยก็ขอให้ เป็นเอกลักษณ์ของคนไทย ทำตามประเพณีของคนไทยนะครับ ยึดถือประเทศเราเป็นหลักเถอะครับ อย่าไปคิดถึงประเทศอื่น อย่าเอาตัวอย่างประเทศอื่นมาเลยนะครับ การเป็นอยู่ การปกครองประเทศ การบริหารประเทศก็ไม่เหมือนกันนะครับ เศรษฐกิจของประเทศก็ไม่เหมือนกันนะครับ การดำรงชีวิตของคนแต่ละประเทศก็ไม่เหมือนกันนะครับ

นั่นคือสิ่งที่ผมตระหนักนะครับ แต่ไม่ได้หมายถึงว่า เราจะไม่คิดตามเพื่อนเลย มันก็มีบ้าง บางอย่างนะครับ แต่ก็อย่าอ้างอิงกันจนมากเกินไปนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ในอนาคต ประมาณปลายปีนี้ เป็นที่ทราบกันดีว่ามีการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็จะมีคณะรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศ นั่นคือ ที่มาของรัฐบาล หมาเวลาหรือครับ ท่านประธาน ๒ นาทีหรือครับ เราจะมีรัฐบาลที่มาจากพี่น้องประชาชนนะครับ นั่นคือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ได้รับบัญญัติไว้ว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ฉะนั้น ไม่มีความจำเป็นเลย นะครับ ที่จะต้องมีปาร์ตี้ลิสต์ เอามาไว้ตรงไหนหรือครับท่านประธาน เดี่ยวปาร์ตี้ลิสต์ พวกนี้ บัญชีรายชื่อพวกนี้ หรือว่าสัดส่วนพวกนี้ ขอเป็นรัฐมนตรีขึ้นมาบ้าง ขอเป็น รัฐมนตรีช่วยขึ้นมาบ้าง ก็จะยุ่งไปอีกนะครับ ให้ สส. ๔๐๐ ท่านนี้ะครับ เขาทำหน้าที่ ผมเชื่อเหลือเกินว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พี่น้องประชาชนจะเลือกให้มาเป็นตัวแทน ของพี่น้องประชาชน ต้องมีความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้หลาย ๆ อย่างนะครับ และหลาย ๆ คนก็พร้อมที่จะเป็นรัฐมนตรีหลาย ๆ คนก็พร้อมที่จะเป็นรัฐมนตรีช่วย และ หลาย ๆ คนก็พร้อมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีนะครับ อันนี้ก็ต้องฝากกับท่านประธาน แล้วก็ ฝากกับคณะกรรมการร่าง และฝากกับเพื่อน สสร. ทุกท่านนะครับ และต้องฝากไป กับพี่น้องประชาชนทางบ้านด้วยนะครับ ที่เป็นห่วงเป็นใยเรื่องนี้มากนะครับ -----

ไม่ว่าจะเดินไปที่ไหน หรือว่าไปมีเวทีการประชุมที่ไหนนะครับ ช่วงนี้ก็จะถามกันตลอดเวลว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเอากันอย่างไร แล้วก็เชื่อมั่นเหลือเกินนะครับ เพราะวันนี้ก็โหวตเสียงไปแล้วว่า มี ๒ สภา อนาคตก็ต้องพูดกันเรื่องของวุฒิสภา อีกครั้งหนึ่งนะครับ สำหรับผมวันนี้ ก็ต้องขอขอบคุณท่านประธาน เป็นอย่างมากนะครับ ขอขอบคุณท่านผู้มีเกียรติทุกท่านนะครับ ขอขอบคุณมากครับ สวัสดีครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณครับ ตามด้วยท่านวิชัย ท่านไพโรจน์ ขอประทานโทษ ก่อนนะครับ และตามด้วยท่านวิชัย แล้วก็ท่านเกียรติชัย แล้วก็ท่านประดิษฐ์ เทียนครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการยกร่าง ก่อนอื่น กระผมต้องขออนุญาตท่านประธานสภา และคณะกรรมการยกร่างนะครับ ขอแสดงความคิดเห็นในฐานะสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ สักเล็กน้อยนะครับ แต่ส่วนใหญ่ก็คงจะเป็นไปตามแนวที่คณะกรรมการยกร่างได้ยกเอาไว้แล้วครับ กระผมเห็นว่า การที่ประเทศไทยจะมีการพัฒนาการเมือง การปกครอง อย่างมั่นคงในอนาคตนั้น ความจำเป็นที่เราจะต้องมีรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับสภาพ สังคมไทย แบบไทย ๆ เป็นสิ่งที่จำเป็น และสำคัญที่สุดนะครับ คงจะไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นแบบประเทศไหนประเทศนี้ หรืออย่างไหนอย่างนี้ นั่นเป็นสิ่งที่พวกเราปรารถนา และผมจำได้ว่า วันแรกที่เรามีการประชุมสภานั้น เราก็ได้ปฏิญญาต่อที่ประชุมแห่งนี้แล้วว่า เราจะทำหน้าที่ของเราเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ไม่คิดเห็นแก่กลุ่มบุคคลใด หรือคนใดทั้งนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นในเมื่อประเทศไทยเราเลือกที่จะมีการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีการปกครองแบบรัฐสภา พาร์เลียเมนทารี ซิสเต็ม (Parliamentary system) ไม่ใช่ระบบแบบสหพันธรัฐ หรือสมาพันธรัฐ หรืออย่างในบางประเทศ หรือหลายประเทศ เพราะฉะนั้นเราก็ควรจะ ต้องมีสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเมื่อเข้าเราก็บอกแล้วว่า น่าจะมีวุฒิสมาชิกด้วยเป็น ๒ สภา ในส่วนของสภาผู้แทนราษฎรนั้น ผมคิดว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นส่วนที่เราจะได้

ตัวแทนจากพี่น้องประชาชนซึ่งเลือกเข้ามา มาทำหน้าที่ในการที่จะเลือกประธานสภาผู้แทนราษฎร ในการที่จะทำหน้าที่เลือกหรือจัดตั้งรัฐบาล รวมกันเป็นพรรคเดียวหรือเสียงข้างมาก อะไรก็สุดแล้วแต่ เพื่อบริหารประเทศ ในการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง อะไรของประเทศเรา ก็สุดแล้วแต่ มาทำหน้าที่ในการตรากฎหมาย มาทำหน้าที่ในการที่จะควบคุม ดูแลการทำงานของรัฐบาล โดยการตั้งกระทู้ถาม โดยอะไรก็สุดแล้วแต่ นั่นเป็นสถานะและบทบาทที่สำคัญที่สุดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นปัญหาก็มีอยู่ว่า ทำอย่างไรเราจะได้คนดี ที่มีความรู้ มีความสามารถ มีคุณธรรม เข้ามาเป็นตัวแทนของเรา เราคงจะต้องยอมรับว่า ถ้าพี่น้องประชาชนของเรานั้นได้มีความตระหนักในเรื่องของประชาธิปไตย ได้มีความรู้ ความเข้าใจ และใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างตรงไปตรงมา ก็น่าที่จะได้คนดี มีความรู้ ความสามารถเข้ามาเป็นตัวแทน หรือทำหน้าที่แทนเราในเรื่องต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งในสังคมเราก็คงเป็นที่ยอมรับกันว่ายังมีปัญหาอะไรต่าง ๆ อยู่ เพราะฉะนั้นเมื่อมีปัญหาก็คงจะต้องหาทางว่า แล้วเราจะออกแบบของสภาผู้แทนราษฎร ของการที่มาของสภาผู้แทนราษฎรของเราอย่างไร มันถึงจะเหมาะสม ถึงจะแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งมันมีอยู่มากมายก่ายกอง เมื่อสักครู่เราก็ได้ฟังความเห็นของเพื่อนสมาชิกของเราสี่ห้ากลุ่มด้วยกัน ก็มีความคิดเห็นแตกต่างกันไปในหลายรูปแบบนะครับ โดยรวมแล้วในจุดนี้ กระผมก็คิดว่า ก็คงจะมีประเด็นพิจารณาอยู่เพียง ๓ ประเด็น เท่านั้นเอง ๑. ประเภทและจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าควรจะเป็นอย่างไร เป็นประเภทแบ่งเขต ประเภทสัดส่วน และแต่ละส่วนนั้นควรมีที่มาอย่างไร ๒. ในการเลือกตั้ง เราจะจัดรูปแบบการเลือกตั้งอย่างไร ให้เป็นการจัดการเลือกตั้งแบบเขตใหญ่ เรียงเบอร์ หรือเขตเดี่ยวเบอร์เดียว วัน แหม วัน โหวต อย่างที่เราเคยใช้มาทั้ง ๒ ระบบ ในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมา แต่ประสบการณ์ที่ผ่านมา ๗๕ ปีของการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ผ่านมา นั้น เราต้องยอมรับว่า ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรนะครับ มีความล้มเหลว มีการปฏิวัติรัฐประหาร อะไรตลอดเวลา อาจจะเป็นเพราะว่า เรายังหารูปแบบวิธีการ หรือในการที่จะได้มาซึ่งผู้แทนราษฎร ในการที่จะได้มาซึ่งรัฐบาลที่มันอาจจะ

๑๔๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๖๔/๓

ไม่เหมาะสม มีปัญหาแทรกซ้อนหลายอย่าง หลายประการ เพราะฉะนั้นในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ กระผมก็คิดว่า ในสองสามประเด็นที่ว่า ในเรื่องจำนวน ในเรื่องประเภท ในเรื่อง ของเขตเลือกตั้งนี้ เป็นหัวใจที่สำคัญที่สุด เมื่อเราตกลงกันในหลักการอันนี้ได้แล้ว ก็คิดว่า การที่จะไปเขียนกฎหมายในมาตราต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องนั้น คงจะไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก อะไรมากนัก คณะกรรมาธิการยกร่างก็คงจะพร้อมที่จะดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ และนำเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาต่อไปได้ ในเรื่องจำนวนนั้น กระผมคิดว่า เห็นด้วย อย่างยิ่งครับ กับการที่จะต้องลดจำนวนลงมา ตามที่เราได้ไปรับฟังความคิดเห็นมา -----

- ๖๕/๑

ส่วนว่าจะเป็น ๓๒๐ ตามที่คณะกรรมาธิการยกร่างเสนอ หรือจะเป็น ๓๕๐ ที่บางกลุ่มเสนอ หรือ ๔๐๐ อันนี้ก็สุดแต่ที่ประชุมแห่งนี้จะพิจารณา แต่ว่าโดยรวมแล้ว ก็คงน่าจะต้องลดจำนวนลงมา เมื่อรวมกับสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเราจะมีแล้ว ห้องประชุมแห่งนี้ น่าจะพอเหมาะ พอควรครับ ที่เราจะให้ใช้เป็นรัฐสภา ที่จะใช้ประชุมในตอนสภาผู้แทนราษฎรก็ดี ประชุมวุฒิสภาก็ดี หรือประชุมร่วมก็ดี คงจะไม่มี ความจำเป็น ที่จะต้องไปสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ ต้องใช้งบประมาณอีกจำนวนมากมายนะครับ นั่นเป็นส่วนหนึ่งที่ผมคิดว่า ในเรื่องของจำนวนนั้น ก็อาจจะอยู่ที่ว่าเราจะพิจารณากันตามความเหมาะสม เมื่อได้จำนวนแล้วนะครับ ประเภท ก็คิดว่าน่าจะครับ ก็น่าที่ จะต้อง มี ทั้ง ๒ ประเภท คือ จากแบบแบ่งเขต มาจากเขตเลือกตั้งโดยตรง กับแบบสัดส่วน ซึ่งมีผู้อภิปรายแล้วว่า มีเหตุผลความจำเป็นอย่างไร ในส่วนนี้จากเขตเลือกตั้งนั้น กระผม ก็คิดว่า จากประสบการณ์ที่ผ่านมาเราใช้ทั้ง ๒ แบบ แบบเขตใหญ่เรียงเบอร์ ๓ คน นะครับ กับ เขต วัน แมน วัน โหวต เขตละคน ซึ่งก็ใช้ทั้ง ๒ แบบ แล้วก็มีปัญหา ทั้ง ๒ อย่าง แต่โดยความเห็นส่วนตัวนะครับ ผมคิดว่า เขตใหญ่ น่าจะเหมาะสมกว่า เพราะเป็นเขตที่การซื้อเสียงจะทำได้ยากขึ้น ฉะนั้นไม่ต้องห่วงว่า จะมีประเภทที่หิวกระเป๋ามาสมัครในเขตเลือกตั้งนั้น จังหวัดนั้น ถ้าหากว่า เราไปกำหนดกฎเกณฑ์กติกา ให้มันชัดเจนลงไปว่า ใครบ้างที่มีคุณสมบัติที่จะลงได้ เราอาจจะบอกว่าเป็นคนในจังหวัดนั้น เคยศึกษาที่นั่น เคยทำงานประกอบอาชีพที่นั่นไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๒ ปีก็ว่าไป เหมือนอย่างวุฒิสมาชิก ถ้าเป็นเช่นนั้น ปัญหาเรื่องที่จะหิวกระเป๋ามาจากที่อื่นไปจะไม่มี นะครับ แล้วก็การเลือกตั้งเช่นในแบบวิธีนี้มันอาจจะทำให้เราได้คนดี มีความรู้ และความสามารถเข้าไปหนึ่งในสามคนในเขตนั้น จังหวัดหนึ่งไม่เกิน ๓ คน นะครับ อาจจะมีบางจังหวัดประชากรน้อยแต่ได้คนหนึ่ง หรือบางจังหวัดอาจจะ ๒ เขต ก็สุดแล้วแต่ เพราะฉะนั้นความเห็นส่วนตัวผมคิดว่า น่าจะเป็นเขตใหญ่เรียงเบอร์ ซึ่งจะได้มาเป็นระบบ แล้วก็พรรคการเมืองก็คงจะได้คนมาเป็นกลุ่มเป็นก้อนมากขึ้นนะครับ ส่วนในเรื่องของสัดส่วนนั้นนะครับ ก็คิดว่า จำนวนประมาณสัก ๘๐ คน น่าจะเหมาะสม จะไปบวกกับ ๓๒๐ ๓๕๐ ๔๐๐ ก็สุดแต่ที่ประชุม แล้วก็หลักการคิดคะแนนก็มี ๒ วิธีนะครับ อาจจะคิดจากคะแนนรวมทั้งประเทศ หรือคิดแบ่งเขตเป็น ๘ เขต แล้วก็ในการเลือกตั้ง

ก็ใช้บัตร ๒ ใบนะครับ ให้เลือกผู้แทนจากเขตเลือกตั้งโดยตรงแบบเขตอื่นหนึ่ง แล้วก็เลือกจากแบบเลือกพรรคอื่นหนึ่งนะครับ ซึ่งอันนั้นก็ทั้งข้อดี ข้อเสีย อาจจะต้องชั่งน้ำหนักกันดูว่าจะเป็นอย่างไหนนะครับ โดยสรุปพร้อมแล้ว ก็คงจะมีความเห็นในเรื่องต่าง ๆ นี่เป็นลักษณะที่ฝากให้ท่านเพื่อสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญได้คิด ได้พิจารณาว่า ควรจะเป็นอย่างไร ผมคิดว่า เมื่อสัก ๑๗.๐๐ นาฬิกา นะครับ หลังจากอภิปรายครบหมดแล้ว ถ้าหากเราได้มีโอกาสพัก แล้วก็ไปลองปรึกษาหารือกันนอกกรอบในกลุ่มต่าง ๆ เสียงส่วนใหญ่เป็นอย่างไร เราอาจจะตกลงกันได้โดยที่อาจจะไม่ต้องโหวตก็ได้ครับ ถ้าเป็นเช่นนั้น ผมคิดว่า จะทำให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่เรากำลังร่างอยู่นี้นะครับ ได้รับความยินยอมเห็นชอบจากพวกเราสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญเป็นส่วนใหญ่ แล้วน่าจะนำไปใช้โดยเหมาะสมนะครับ เราจำเป็นจะต้องเร่งร่างให้เสร็จตามกำหนดเวลา การเลือกตั้งอาจจะเร็วขึ้น การออกเสียงประชามติอาจจะเร็วขึ้น และสิ่งที่เราต้องการที่สุดนั่น ก็คือ อยากได้รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย สามารถที่จะพัฒนาการเมือง การปกครองอย่างมั่นคงในอนาคตอันใกล้ แล้วรัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้ได้ในระยะเวลายาวนานพอสมควร ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงทุกระยะ ๓ ปี ๕ ปี ครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ ท่านไพโรจน์ ยังพักไม่ได้ ยังมีคนเข้ารายชื่อและต่อจากท่านอีกนะครับ ต้องขอประทานโทษ ท่านวิชัยนะครับ แล้วตามด้วยท่านเกียรติชัย ท่านประดิษฐ์ แล้วท่านกรรณิการ์ แล้วเดี๋ยวยกร่างข้างบนอาจจะมีความเห็นอีกด้วยใช่ไหมครับ ไม่รู้ว่าต่างกับยกร่างข้างล่างไหม เชิญครับ

นายวิชัย เรื่องเรียงกฤทธิ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วิชัย เรื่องเรียงกฤทธิ สสร. ครับ จากที่ท่าน สสร. ผู้ทรงเกียรติทั้ง ๓ ท่านได้อภิปรายมาอย่างต่อเนื่องนั้น กระผมคิดว่า ในเรื่องของจำนวน สส. นะครับ กระผมขอกราบเรียนว่า จะนำเสนอว่า ควรจะเป็น ๔๐๐ เขต ถ้าเขตใหญ่ นะครับ แล้วก็จะมีระบบสัดส่วนนะครับ ควรจะเป็น ๘๐ อันนี้คือเป็นความเห็นส่วนตัว เหตุผลนั้นกระผมคิดว่า ทั้งหลายท่านก็ได้อภิปรายไว้มากมายแล้ว ก็มีเหตุผลที่ฟังกันได้ว่า เราออกไปรับฟังความคิดเห็นจาก

๑๔๖

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กรรวิ ๖๕/๓

ประชาชนทั่วไป เขาจะบอกว่าไม่ควรเกิน ๕๐๐ หรือ ๕๐๐ ลงมานะครับ เพราะฉะนั้น
แล้วกระผมคิดว่าใน ๔๘๐ ทั้ง ๒ อย่างนี้ก็คงจะเป็นความเหมาะสมนะครับ

- ๖๖/๑

แล้วก็อีกประการครับ มีท่าน สสร. บางท่าน ได้กราบเรียนต่อที่ประชุมว่า ถ้าเงินไม่มา กาไม่เป็น นี่กระผมต้องกราบขออภัยนะครับว่า ถ้าเงินไม่มา กาเป็นได้ไหม ถ้าเราพิจารณาที่คนดีมีคุณธรรม มีจริยธรรมนะครับ ถ้าตราบใดที่เราไม่มีการรณรงค์หรือตรวจสอบอย่างจริงจังแล้ว สิ่งนี้ก็จะต้องมีตลอดไป ก็กราบเรียนว่า น่าจะเปลี่ยนคำพูดว่า ถ้าเงินไม่มา ก็กาเป็น ก็กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบพระคุณมากเลยนะครับ สันตวงเป้า ตามด้วยท่านเกียรติชัยครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ ครับ กระผมอยู่ในกลุ่มของท่านสุรชัยซึ่งได้แปรญัตติในเรื่องจำนวนสมาชิก สส. และในเรื่องการเข้ามาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมคิดไว้ในหลาย ๆ ท่านซึ่งได้อภิปรายไปแล้วนั้นส่วนใหญ่มักจะเห็นแล้วว่า จำนวน ๔๐๐ คน ซึ่งทางหัวหน้ากลุ่มทางผมได้นำเสนอไปแล้วนั้น ผมคิดว่า เป็นจำนวนที่เหมาะสมที่สุดกับสภาพการณ์ของประเทศไทย จริง ๆ จำนวนแล้วนี้มันคงไม่ใช่ตัวกำหนดอะไรที่จะมาตัดสินชี้ขาดกันได้เต็มที่ เพราะเหตุว่าแม้จะมีจำนวนที่น้อยกว่านี้ เขาก็ดูแลบ้านเมืองกันมาได้ในประวัติศาสตร์ทางการเมืองของเรา แล้วในภาวะปัจจุบัน เท่าที่มองเห็น ๔๐๐ คน แม้ที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ ก็เป็นจำนวนซึ่งเห็นกันว่า เหมาะสมแล้ว เพียงแต่ที่มันรกรุงรังเข้ามา ก็เพราะเหตุว่าปาร์ตี้ลิสต์ที่เข้ามากำหนด ทำให้จำนวนมันไปเป็น ๕๐๐ คน ซึ่งถ้าอย่างนั้นแล้ว หากเราเห็นผลของสิ่งที่เกิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ ว่า ปาร์ตี้ลิสต์มันไม่มีความจำเป็นอะไรเลย และการเข้ามาดำรงตำแหน่งของ ปาร์ตี้ลิสต์ ซึ่งก็เข้ามาโดยเพียงการคัดเลือกของคนเพียงคนเดียวที่เป็นหัวหน้าพรรคตรงนั้นแหละที่เป็นจุดซึ่งไปทำให้พรรคมีความเข้มแข็งมากขึ้น ซึ่งเราก็ได้เห็นว่ามันได้ไปครอบงำอะไรมากมายอย่างที่เรากำลังกล่าวหากันอยู่ในขณะนี้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าไม่มีความจำเป็น ซึ่งจะต้องเอาปาร์ตี้ลิสต์เข้ามาแล้ว ๔๐๐ คน ในรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ ซึ่งเห็นว่า เหมาะสมมาจากประชาชนจริง ๆ แล้ว ก็น่าจะเพียงพอซึ่งเป็นข้อเสนอที่ทางกลุ่มของกระผมได้นำเสนอไว้ว่า จำนวนเท่านี้มีความเหมาะสมดีแล้ว

สำหรับสภาวการณ์ของประเทศไทย ในอันที่คน ๔๐๐ คน นี้จะได้เข้ามาดูแลบ้านเมือง ดีขึ้น นั้นเป็นอันหนึ่ง ซึ่งผมคิดว่า จะต้องนำเสนอให้เห็นว่า ๔๐๐ คน นี้ เหมาะสมดีแล้ว และไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องมีการเลือกตั้งเลย ๔๐๐ คน ดูแลบ้านเมืองได้ไม่ต้องห่วง ยิ่งถ้าหากเรามีสภา ๒ สภา มีวุฒิสภาเข้ามาอีกแล้ว ก็เหลือเพื่อที่จะดูแลบ้านเมือง เอาปาร์ตี้ลิสต์เหล่านี้ ซึ่งเป็นพวกที่เข้ามาหวังตำแหน่งอะไร มีเงินมีทองอย่างที่กำลังหาหากัน แล้วก็เข้ามาเป็นปาร์ตี้ลิสต์ โดยที่ผู้นำพรรค หัวหน้าพรรคคนเดียวเป็นผู้เลือก เป็นผู้ กำหนดให้ อย่างนี้แล้ว จะมีไปทำไม เพราะฉะนั้นตัดปาร์ตี้ลิสต์ออกไปเสียเถอะ ๔๐๐ คน นะดีแล้ว ที่นี้ในส่วนของที่มาจาก ๔๐๐ คน ที่พูดกันถึงว่า เราควรจะเลือกตั้งกัน ในรูปแบบที่เป็นลักษณะเขตเดียวเบอร์เดียว อะไรแล้วก็ตาม ก็ทางกลุ่มเราก็ได้เสนอไป แล้วว่า เราเลือกเป็นเขตใหญ่ น่าจะดีเสียกว่า มันมีเหตุผลหลายอย่าง เพราะเหตุว่า ประสบการณ์ของการมีเขตใหญ่ หรือมีเขตเดียว เราได้ผ่านมาแล้ว แล้วเราก็ได้เห็นในการ ใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ ว่า เขตเดียวเบอร์เดียวนั้น มันได้เกิดผลอย่างไร กับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วก็วนเวียนกันอยู่ในขณะนี้ เรื่องการเข้าไปครอบงำ แต่จริง ๆ อันนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งจริง ๆ แล้วไม่ใช่ความผิดของสภา มันเป็นความผิดของฝ่ายซึ่ง ใช้อำนาจนิยมของตัวเองในการเข้ามาครอบงำ บงการกิจการของสภาจนทำให้เกิด ข้อครหาทั้งในเรื่องตัวของสภาผู้แทน สมาชิกสภาผู้แทนเอง รวมทั้งกิจการสภา ซึ่งไม่อาจจะเป็นที่พึ่งพาของประชาชนได้ อันนั้นก็ว่ากันไป แต่ว่าเขตใหญ่นั้น เราก็ได้เห็น แล้วว่า ถ้าหากประสบการณ์ ในรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ ในเรื่องเขตเดียว เบอร์เดียว ได้ก่อให้เกิดความเจ็บปวดอย่างที่เรารับกันอยู่ทุกวันนี้ ทำไมเราซึ่งกำลังร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่จะไม่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ แล้วกลับมาดูซิว่า เขตใหญ่นั้นมันน่าจะดีกว่าได้แค่ไหน ผมคิดว่าเขตใหญ่ที่เราได้นำเสนอ ไปนั้น มันมีเหตุผลในอันที่จะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ดีกว่ารัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ โดยเรื่อง ของการเลือกตั้งผู้ที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน

ประการแรก ผมคิดว่า มันดีตรงที่ว่า มันจะเป็นการที่ทำให้พรรคเสนอผู้รับใช้ประชาชนได้กว้างขวางขึ้น จากการทำแต่ละพรรคการเมือง มันมีกลไกกำกับ แล้วก็สร้าง ความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมือง ที่จะต้องคัดสรรผู้สมัครของพรรคเสนอต่อประชาชนอย่างระมัดระวัง แล้วก็มีความดีขึ้น ตรงนี้ผมคิดว่า มันจะช่วยได้มากกว่าเขตเดียวเบอร์เดียว และเขตใหญ่ที่เราเสนอ ซึ่งคิดว่ามันจะดีกว่าเขตเดียวเบอร์เดียวที่ว่านี้ มันจะทำให้การแข่งขันทั้งผู้สมัครและของพรรคมีความเข้มข้นขึ้นกว่าเขตเดียวเบอร์เดียว เพราะเหตุว่า ประชาชนก็จะไม่ได้ไม่ถูกจำกัดให้ต้องพิจารณาผู้สมัครของพรรคการเมืองต่าง ๆ แต่เฉพาะเพียงคนเดียวเท่านั้น ตรงนี้ผมคิดว่า มันจะช่วยทำให้การเลือกภาคประชาชนมันเข้มแข็งขึ้น เราไม่ต้องไปกลัวว่า จะเป็นสภาพัวเดียว เมียเดียวอะไรต่าง ๆ ที่พูดกัน เราไม่มีสิทธิที่จะไปห้ามเขาหรอก แต่ว่ามันต้องมีกลไกอื่น ๆ ที่กำกับตรงนั้นก็ไปว่ากันอีกทีหนึ่ง แล้วเราก็ได้บทเรียนจากเขตเดียวเบอร์เดียวแล้วว่า มันทำให้การซื้อเสียงมันทำได้ง่ายกว่า ถ้าหากว่า เขตเดียว เขตใหญ่นี้ มันคงอาจจะแก้ไขเรื่องการซื้อเสียงอะไรไม่ได้มาก แต่ว่ามันก็ทำไม่ได้ง่ายเสียแล้ว ตรงนี้ถ้าหากเราเห็นว่า มันจะเป็นส่วนที่จะปรับปรุงการเลือกตั้งที่ผ่านมาในระยะของการใช้รัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ ให้มันดีขึ้น ในการที่ลองปรับมาใช้เขตใหญ่เขตเดียวอะไรนี้ มันจะดีขึ้นไหม เหล่านี้เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณา ผมคิดว่า มันถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องทำ อย่าไปเสนออะไร ซึ่งกลายเป็นความคิดใหม่ที่มีความสลับซับซ้อนมากกว่าที่คนไทยรู้จัก ผมคิดว่า ประสบการณ์ทางการเมืองมันจะสอนคนไทยให้มีความเข้มแข็ง ในการที่จะเลือกสรร คัดสรร ผู้สมัครของพรรคเอง ในระยะหนึ่งมันจะดีขึ้น หลายประเทศก็เป็นอย่างนี้ หลายประเทศัวเดียว เมียเดียว เขาก็ลงกัน และหลายประเทศประชาชนก็อยู่ในสภาพอย่างเรามาก่อนแล้วทั้งสิ้น แต่เขาก็มีพัฒนาการทางการเมืองซึ่งเรารู้ด้วยตนเอง จากประสบการณ์ที่เจ็บปวด หรือว่ามีความพึงพอใจอย่างไร มันจะเรียน มันจะสอน มันจะดีขึ้นในระยะเวลาอันหนึ่งเท่านั้นเอง ผมคิดว่า สิ่งที่เราเสนอไว้ว่าจะสรุปได้ แล้วจะยืนยันว่า ๔๐๐ คน เหมาะสม เพียงพอแล้วกับการที่จะมาดูแลบ้านเมืองในเรื่องกฎบัตร

กฎหมายต่าง ๆ ในสภา และการเลือกตั้ง ถ้าจะให้ดีเห็นจะต้องเป็นพวงใหญ่เสียแล้ว เขตเดียวพวงใหญ่เสียแล้ว เขตเดียวเบอร์เดียวเท่าที่เห็น ก็ได้เห็นแล้วว่า มันเกิดอะไรขึ้น การครอบงำวงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ก็เพราะเหตุว่า ไม่ทราบท่านประธานให้ผมกี่นาทีครับหมดแล้ว โอ.เค. เอา ยืนยันว่า ๔๐๐ คน พวงใหญ่ ใหญ่ ๆ เลยครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณครับ
ต่อไปครับ ท่านประดิษฐ์

นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมาธิการ ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ขอใช้เวลานิดเดียว เพื่อไม่รบกวนเวลาของสภานะครับ ในเรื่องของจำนวน สส. ที่ผมมีความเห็นว่า ควรจะลดลง เนื่องจากว่า ที่ผ่านมาเราลงคำนวณว่า สส. สว. เรามี ๗๐๐ คนนะครับ เดือนหนึ่งเราเสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด ๑,๐๐๐ ล้านบาท คนละประมาณแสนห้า คุณด้วย ๗๐๐ ประมาณพันล้านนะครับ ประมาณพันล้านนี้แล้ว ๑ ปี เท่ากับ ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท ท่านประธาน แต่ถ้าเราลดลงมานี้ ค่าใช้จ่ายเราก็จะลดลงไปนะครับ คำนวณคร่าว ๆ ว่า ๑ วัน เราเสียไป ๓๐ ล้าน ที่มาทำหน้าที่เรื่องการออกกฎหมาย แล้วกลับกรอกกฎหมาย ซึ่งตรงนี้ดูแล้วเป็นเรื่องใหญ่พอสมควรนะครับ ผมก็มีความคิดว่า ควรจะลดลง เหลือ ๔๐๐ ตามที่ทางกรรมาธิการร่างนะครับ ส่วนเรื่องเขตนั่น ก็เห็นว่า เขตถ้ายิ่งกว้างขึ้น การซื้อเสียงจะทำได้ยาก แต่หลังจากที่เป็นแล้ว ผมไม่เข้าใจว่า สส. จะอยู่ได้อย่างไร เพราะว่ารวมเงินเดือนเขาประมาณวันละ ๓,๐๐๐ ถึง ๔,๐๐๐ บาท แต่ต้องไปจ่ายวันละประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท อย่างที่เพชรบุรีนี้ครับ มี สส. ท่านหนึ่งจ่ายวันละ ๒๐,๐๐๐ บาท ช่วยงานทั้งจังหวัด เขตยิ่งกว้างยิ่งอยู่ลำบาก เหมือนกับท่านที่เป็น สข. อยู่นะครับ อยู่ ๆ ไปเป็น สก. นี่นะครับ เขตยิ่งใหญ่ว่า ท่านจะเลือกตั้งอย่างไร และท่านจะอยู่อย่างไรในประเพณีชนบทนะครับ อันนี้เป็นหลากหลายทางความคิด ผมไม่คอมเมนต์ (Comment) ตรงนี้นะครับ -----

ก็เห็นว่า ถ้าเขตใหญ่แล้ว แต่ลำบากขึ้น เป็นการไปบีบคั้นเขา อย่างเช่นส่วนราชการ ส่วนหนึ่งนะครับ ที่รัฐพยายามให้เงินเดือนเป็นแสน เพื่อป้องกันกาที่จะไปรับสินบน สส. ก็เหมือนกันนะครับ เคยอยู่เขตเล็ก ๆ ค่าใช้จ่ายวันละประมาณพันสองพันบาท อยู่ ๆ ไปเป็นเขตใหญ่ทั้งจังหวัดนี้ พอรายจ่ายมากขึ้น ไม่พอ ก็ต้องไปดิ้นรนอย่างอื่นเข้ามาทดแทน นั่นคือ สถานการณ์อาจจะไปบังคับให้เขาต้องทำอย่างอื่น ผมมองอย่างนั้นนะครับ อันนี้แล้วแต่ที่ประชุมนะครับ ส่วนการลดจำนวน เห็นว่า ควรจะลดจำนวนลงครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณมากครับ
ท่านกรรณิการ์ครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน
กรรณิการ์ บรรเทงจิตร คงมีข้อที่ฟังตระหนักในเรื่องต่อไปนี้จะคะ

ประเด็นที่ ๑ ก็คือ ประเด็นเรื่องของการที่เรามาพูดถึงเรื่องรัฐสภา จริง ๆ เป้าหมายตรงส่วนนี้ คิดว่า รัฐธรรมนูญใหม่ ปี ๒๕๕๐ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงนะคะ เพื่อการปฏิรูปทางการเมืองให้เกิดเป็นมรรคเป็นผล ให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ หรือที่ผ่านมานั้นเป็นอย่างไร ในระบบที่เราเจอเจอจะกันมา ซึ่งท่านผู้มีเกียรติได้อภิปรายกันไปมากมาย เราพูดกันถึงเรื่องของ จริง ๆ แล้วในเรื่องของทางด้านการเมือง อยากจะให้ตระหนักในเรื่องของการเมืองภาคพลเมือง หรือการเมืองภาคท้องถิ่น ซึ่งน่าจะเป็นส่วนที่มีความเข้มแข็งที่สุดนะคะ แต่ขณะนี้เรากำลังพูดถึงการเมืองภาคตัวแทน ซึ่งจำเป็นต้องมีนะคะ แต่ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการเมืองอะไรก็ตาม ล้วนแล้วแต่จะเป็นการทำให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขทั้งสิ้น ตรงนี้น่าจะเป็นเป้าหมายหลัก ที่นี้การเป็นการเมืองภาคตัวแทนนะคะ ทางอาจารย์วิชา มหาคุณ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม อาจารย์เคยให้ความหมายว่า เป็นความชั่วร้ายที่จำเป็น ความชั่วร้ายที่จำเป็น จำเป็นต้องมี จริง ๆ ถ้าไม่มี ถ้าเป็นการเมืองภาคพลเมืองแท้ ๆ ก็จะอยู่กันอย่างสันติ ถ้าทุกชุมชนในสังคมเรามีการเมืองภาคพลเมือง การเมืองท้องถิ่นที่ดี ที่เข้มแข็งนี้ สังคมก็จะอยู่เย็นเป็นสุข แต่เราจำเป็นต้องมีในเรื่องของการเมืองภาคตัวแทนระดับชาติ ก็คือ ไม่ว่าจะ เป็น สส. หรือ สว. ก็แล้วแต่ ตรงส่วนนี้จะเห็นว่า สิ่งเข้ามาเกี่ยวข้องก็คือ ไม่ว่าจะ เป็นพรรคการเมือง ระบบการเลือกตั้ง และระบบการตรวจสอบ ระบบการตรวจสอบ ขณะนี้ไม่ได้กังวลในเรื่องของ

พรรคการเมือง ไม่ได้กังวลในเรื่องของระบบตรวจสอบ เนื่องจากมีความเชื่อมั่นใน กกต. นะคะ เรามี กกต. อยู่ที่ ๒ ท่านนะคะ เราคิดว่า ระบบการเลือกตั้งน่าจะมีเชื่อมั่นใน กกต. แต่ระบบการตรวจสอบในรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๕๐ ที่เรากำลังร่างกันอยู่ในขณะนี้ คิดว่า เราได้มีการเพิ่มการตรวจสอบอำนาจรัฐ แล้วก็เพิ่มอำนาจประชาชนมากขึ้น ดังนั้น ระบบการตรวจสอบตรงนี้ก็ยังคงคำนึงถึงเหมือนกัน โดยต้องให้ประชาชนโดยทั่วไปนะคะ ช่วยกันตรวจสอบระบบที่มันจะเกิดขึ้นมาในระยะเวลาอันใกล้

ประเด็นที่ ๓ ก็คือ ในเรื่องของการเลือกตั้ง สส. ที่เรากำลังจะพูดถึง ดิฉันมีความคิดเห็นอย่างนี้ค่ะท่านประธาน ว่า ยังเห็นด้วยกับเรื่องของการเลือกตั้งโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเลือกตั้ง แต่จำนวนนั้นก็ได้ตั้งใจนะคะ เพราะว่าถ้าจำนวนน้อยยิ่งน้อยยิ่งดี แต่ว่า เนื่องจากว่า ขณะนี้สถานการณ์บ้านเมืองเรานะคะ ก็ยังไม่ได้ปกตินัก ความเคยชินของประชาชนยังเคยชินกับสิ่งที่เป็นอยู่อย่างเดิมนะคะ เพราะฉะนั้นในระบบการเลือกตั้งเขต เห็นด้วยกับการเลือกตั้งเขตใหญ่ นะคะ แล้วก็จำนวนจะเท่าไร ๔๐๐ หรือบวก ลบ ก็ไม่มีปัญหา อีกระบบหนึ่ง ที่เห็นว่าควรจะต้องมีก็คือระบบสัดส่วน ระบบสัดส่วนนั้น ถึงแม้จะ จริง ๆ แล้วเห็นด้วยกับระบบสัดส่วนที่ถูกต้อง แต่เนื่องจากว่า ปัจจุบัน ความใหม่ต่อระบบนี้ยังมี ยังเข้ามาไม่ถึงพวกเรา ต้องทำความเข้าใจกับสังคมมากขึ้น ดังนั้น ระบบสัดส่วนที่ว่านี้ จะทำให้ได้สะท้อนความคิดของตัวแทนของคนกลุ่มน้อย ถึงแม้คนกลุ่มน้อยในที่นี้ไม่ใช่หมายถึงชาวเขา แต่หมายถึงชนกลุ่มต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นคนที่ผูกติดกับพื้นที่ด้วย ไม่ใช่จะลอยออกมาต่างหาก ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มข้าราชการ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้หญิง กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็ก เหล่านี้ที่ทำงานในพื้นที่แล้วก็สนใจทางการเมือง ก็จะเป็นสัดส่วนหนึ่งที่จะเข้ามา จะเป็นตัวแทนของพรรคการเมืองที่จะเข้ามาอยู่ในระบบสัดส่วนได้ จะบอกว่า เป็นระบบที่จะทำให้เป็น สส. ชั้นสองหรือไม่ -----

๑๕๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นิวรา ๖๙/๑

ตรงนั้นเข้าใจว่า ถ้าพวกเราเข้าใจในระบบว่า การที่มี สส. มาทำงาน โดยที่รับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของกลุ่มคน ก็น่าจะรับตรงส่วนนี้ได้ อันนี้ก็เห็นด้วยกับทางกรรมาธิการยกร่างที่ได้นำระบบ ไม่ว่าจะจะเป็นเลือกตั้ง แล้วก็จะมีระบบสัดส่วน แต่จะสัดส่วนแบบไหน เดียวก็มาว่ากันว่า จะใช้ระบบอย่างไร มีความเห็นตรงนี้ เมื่อมีการนำระบบสัดส่วนเข้ามา สิ่งที่กำลังกังวลใจ ก็คือว่า การทำความเข้าใจกับประชาชนโดยเร็ว แล้วก็เนื่องจากว่า ยิ่งเราจะมีเลือกตั้งภายในเดือนพฤศจิกายนนี้ การทำความเข้าใจในส่วนนี้จะทำอย่างไร คงเป็นหน้าที่ของ สสร. เราที่จะต้องทำความเข้าใจในเรื่องนี้ให้กับประชาชนได้เข้าใจอย่างง่ายนะคะ เพราะว่าในเรื่องเหล่านี้มัน คิดว่าขณะนี้ที่เรากำลังประชุมอยู่ การสื่อสารก็ไปทั่วประเทศไปหมดแล้ว เพราะฉะนั้นตรงนี้ ก็ถือว่า ต้องเป็นหน้าที่ของพวกเราที่จะทำความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้ได้ กับสื่อสารกับสังคมให้ได้ค่ะ ก็ขอเสนอความคิดเห็นเพียงเท่านี้ค่ะ ขอบพระคุณค่ะ สวัสดีค่ะ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณครับ ท่านศักดิ์ชัยครับ

นายศักดิ์ชัย อุณจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพครับ ผม ศักดิ์ชัย อุณจิตติกุล สสร. ครับ ท่านประธานครับ ผมเป็นผู้ที่ร่วมแปรญัตติในกลุ่มของท่านวิชรานะครับ ที่นำเสนอในรูปแบบของการเลือกตั้งในรูปแบบเดิม เมื่อปี ๒๕๔๐ ผมขออนุญาตนำกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า จริง ๆ แล้วผมอาจจะขออนุญาตมองในมุมว่า ถ้าการเลือกตั้งเป็นแบบเขตเดียวเบอร์เดียวนี้ะครับกับการเลือกตั้งที่มีเพื่อนสมาชิกหลายท่านที่เป็นเขตใหญ่เรียงเบอร์นี้ะครับ ในมุมมองที่ผมอยากจะกราบเรียน ก็คือว่า เราจะมองในส่วนของผู้ที่ไปจับผิด ผู้ที่จะไปดำเนินการชื่อเสียง หรืออาจจะมองในมุมมองของ กกต. ก็ว่าได้ ก็คือว่า ถ้าเป็นเขตเดียวเบอร์เดียวนี้ะครับ กระบวนการที่จะเข้าไปจัดการ หรือติดตามผู้ชื่อเสียงจะทำได้ง่ายกว่า แต่ถ้าเป็นเขตใหญ่เรียงเบอร์ ก็จะทำให้กระบวนการที่จะไปตรวจสอบ เนื่องจากพื้นที่ใหญ่ขึ้นนี้ ก็อาจจะยากมากขึ้น อันนี้เป็นอีกมุมมองหนึ่งะครับ

เรื่องที่ ๒ ที่ผมอยากจะนำกราบเรียน ก็คือว่า ในส่วนที่เป็นหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนะครับ เพื่อนสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายว่า ถ้าเป็นเขต

ใหญ่ขึ้น แล้วก็จะทำให้ สส. ล้ามากขึ้น ไม่รู้จะไปดูแลได้อย่างไร มีค่าใช้จ่ายสูง ผมเรียนอย่างนี้ครับว่า อาจจะสับสนกันหรือเปล่า ผมไม่แน่ใจ ถ้าตามความเข้าใจผม ผมคิดว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น จะทำหน้าที่ในการนิติบัญญัติ เพราะว่าถ้าบอกว่า สส. ต้องเข้าไปดูแลชาวบ้านในเขตเลือกตั้งของตนเองนั้นนี่นะครับ ผมมองว่า บัดนี้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นแล้ว อบต. อบจ. นั้น จะทำหน้าที่ในการดูแล ถ้า สส. ไปบอกว่า เลือกผมเถอะครับ ผมจะเอาถนนมาให้ ผมว่าผิดนะครับ เพราะหน้าที่ของ อบต. อบจ. เขาจะทำหน้าที่ตรงนั้นอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถึงอยากจะกราบเรียนว่า บางครั้งในการที่จะเลือกผู้แทนของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ นั้น ต้องยอมรับนะครับว่า ที่ผ่านมานั้น ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อย ถ้าเราสามารถที่จะพัฒนาประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองได้มากขึ้น ผมเชื่อว่า ประชาชนจะใช้ดุลยพินิจ ใช้วิจารณญาณ ในการที่จะเลือกผู้แทนของตัวเอง เพราะว่าประชาชนจะต้องตระหนักนะครับว่า ในการเลือกผู้แทนของตัวเองนั้น ก็คือ ทำหน้าที่ที่จะเข้ามาทำหน้าที่นิติบัญญัติของประเทศ โดยประชาชนเป็นผู้ที่เลือกตั้งเข้ามา ดังนั้น ผมอยากจะกราบเรียนว่า การที่เราจะเลือก สส. แล้วทำให้การซื้อเสียงน้อยลงนั้น สิ่งที่สำคัญ ก็คือว่า ผมว่าประชาชนต้องตื่นตัว โครงการของกระทรวงมหาดไทยที่มีอาสาสมัครประชาธิปไตยเป็นการเริ่มต้นที่ดี ผมไม่เชื่อหรือครับว่า มันจะไม่มีการซื้อเสียง ถ้ามีโครงการอาสาสมัครประชาธิปไตย ในหมู่บ้าน แต่ผมเชื่อว่า ตรงนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นในการที่จะทำให้ประชาชนตื่นตัว และที่สำคัญที่สุดที่ผมได้กราบเรียนอยู่เสมอว่า ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านมานั้น เราได้เปิดเวทีทางการเมือง แล้วให้ประชาชนได้เข้าโรงเรียนทางการเมืองในทุกจังหวัด ทุกอำเภอ นี่คือ มิติใหม่ของการสร้างจิตสำนึก นี่คือ มิติใหม่ในการที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น -----

ดังนั้น ผมคิดว่า ต่อจากนี้ไป การเมืองภาคประชาชนต้องเข้มแข็งมากขึ้นนะครับ ส่วนในเรื่อง สส. ที่ผมอยากจะกราบเรียน ก็คือว่า เราไม่ได้ขัดข้องนะครับที่จะมี สส. ๔๐๐ คน นะครับ ส่วนเรื่องของการจะบวกรวมกัน วิธีการจะพวงเล็ก พวงใหญ่ นั้น จะเลือกตั้งกันแบบไหน ผมเชื่อว่า เดี่ยวอีกสักครู่เราคงมีข้อตกลงกันที่ชัดเจนนะครับ กราบขอบคุณ ท่านประธานครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คุณชาติครับ

นายชาติ กางอิ้ม : กราบเรียนท่านประธานสภา และสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม ชาติ กางอิ้ม สสร. นะครับ จำนวน สส. ซึ่งผมคิดว่ากรรมการยกร่างนั้น ก็คงเอาใจพียง มาจากที่ได้รับฟังมานะครับว่า เหลือ ๔๐๐ อันนี้ก็เห็นด้วยนะครับ เพราะว่าเวลาที่จังหวัดตรัง ก็ทุกเวทีเป็นเอกฉันท์ว่าให้มี ๔๐๐ นะครับ ก็คิดว่า ในจำนวน สส. นั้น นะครับ คิดว่า ๔๐๐ น่าจะเหมาะสม แล้วก็เรื่องของจะมีปาร์ตี้ลิสต์หรือไม่ นะครับ หรือว่าพวงเล็ก พวงใหญ่ ก็คิดว่า สส. นั้น เขาเก่ง นะครับ เขาสามารถปรับตัวได้อยู่แล้ว นะครับ ที่สำคัญก็คิดว่า สภาพของเรานะครับ ผมกล่าวทุกที่ว่า ที่ใดมีรัก ที่นั่นมีสันติภาพ นะครับ ปัญหาแก้ได้หมด ถ้าแก้กันด้วยความรัก นะครับ ก็ขอให้พวกเรารักกัน ๑๑๐ คน นี้ เรามาทำหน้าที่เพื่อพี่น้องประชาชน นะครับ เพื่อประเทศ ไม่ใช่มาร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อคนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณครับ กรรมการ เชิญครับ ใครบ้างครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กระผม ขอใช้เวลาไม่มากนักนะครับ เพื่อตอบข้อที่ท่านสงสัย แล้วที่ท่านบางส่วนได้ให้กำลังใจในการทำงานของ กกต. ต้องขอขอบพระคุณ สำหรับจำนวน สส. ว่า จะมีจำนวนเท่าไร เหตุที่กรรมการยกร่างได้เสนอ เป็นจำนวน ๔๐๐ นี้ นะครับ ท่านสมาชิกก็ได้อภิปรายหลายท่านแล้ว นะครับ คือ เราได้พิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ นะครับ ดูจากภารกิจของ สส. ว่า จะไปทำอะไร รวมทั้งศึกษา เปรียบเทียบ นะครับ ทั้งใน

ทั้งนอกประเทศ รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยนะครับ ซึ่งที่ท่านสมาชิกก็ได้เสนอแล้วว่า จากการรับฟังความคิดเห็นนี้ หลายเวทีก็เห็นว่า จำนวนนี้เหมาะสมนะครับ ฉะนั้นกรรมการยกกว้างจึงเสนอจำนวน ๔๐๐ คน สำหรับระบบในร่างที่เสนอนี้ใช้ระบบ สส. เขต จำนวน ๓๒๐ คน และ สส. ในระบบสัดส่วน ๘๐ คน กระผมอยากทราบเรียนในเรื่อง สส. เขต จำนวน ๓๘๐ คน (๓๒๐ คน) ซึ่งในร่างรับฟังความคิดเห็นของประชาชนนะครับ ได้เสนอเป็นแบบเขตเดียว ๓ เบอร์ และประชาชนมีสิทธิเลือกทั้ง ๓ เบอร์ แต่ในร่างที่เราพิจารณาววันนี้ได้เปลี่ยนมาเป็นระบบเขตเดียว เบอร์เดียว กระผมขออนุญาตชี้แจงสักเล็กน้อยนะครับ ซึ่งความจริงแล้วนี้ หลายท่านก็ได้อภิปรายไว้ค่อนข้างจะชัดเจน ดีมากอยู่แล้วนะครับ หลังจากที่คณะกรรมการได้พิจารณาจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่าง ๆ และได้นำมาวิเคราะห์นะครับ คือทั้ง ๒ ระบบมีทั้งข้อดี และข้อด้อยทั้งคู่ แต่จากการวิเคราะห์แล้วนี้ ในที่สุด ในคำถามหลักนะครับ ที่เราเห็นว่า อธิบาย ชี้แจงกับประชาชนได้ค่อนข้างยาก ที่ชัดเจนนะครับ คือ เรื่องความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน จุดนี้เป็นจุดที่อธิบายด้วยเหตุผลทางหลักวิชาการอะไรต่าง ๆ ก็ด้วยความยากลำบากนะครับ ว่า เหตุใดพี่น้องประชาชนที่จังหวัดระนองก็ดี จังหวัดแม่ฮ่องสอนก็ดี ที่จังหวัดนครนายกก็ดี เลือก สส. ได้คนเดียว กับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครนี่นะครับ ในเขตพระนครนี่ เลือก สส. ได้ ๓ คน อันนี้เป็นปัญหาหลักที่เราอธิบายได้ไม่ค่อยชัดเจนนะครับ

ในประการที่ ๒ ในส่วนของการบริหารจัดการเลือกตั้งนี่นะครับ รวมทั้งในส่วนของตัวผู้สมัครเองนี้ ในเขตพื้นที่ใหญ่ี่นะครับ เฉพาะลำพังแค่ปิดโปสเตอร์ (Poster) นี่นะครับ จังหวัดหนึ่งบางที่ยังไปไม่ทั่วเลยครับ แล้วการหาเสียงต่าง ๆ นี้ กว่าจะไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ได้นี้ ก็ทำด้วยความยากลำบาก อันนี้เราก็เข้าใจสภาพปัญหาหน้าครับ

และประการที่ ๓ ในส่วนของการจัดการเลือกตั้ง โดยเฉพาะของกรรมการเลือกตั้งเองนี่นะครับ ในระบบเขตเดียวเบอร์เดียวนี้ พื้นที่การจัดการเลือกตั้งจะเป็นไปด้วยความสะดวกมากขึ้นนะครับ และเขตหนึ่งก็ใช้ประมาณ ๒,๐๐๐ คน ต่อ สส. ๑ คน และในกรณีซึ่งมีตำแหน่งว่างนะครับ ซึ่งแน่นอน เมื่อดำเนินการไปแล้ว คงจะต้องมีว่าง อาจจะไม่แดงบ้าง หรือลาออกบ้าง หรือถึงแก่กรรมบ้าง จะต้องมีการจัดการ

๑๕๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เสวลักษณ์ ๗๐/๓

เลือกตั้งนี้ นะครับ ในส่วนนี้ถ้าเป็นเขตเดี่ยวเบอร์เดี่ยวนี้ ก็จะประหยัดงบประมาณแผ่นดิน
นะครับ -----

- ๗๑/๑

ในส่วนของ สส. สัดส่วน ๘๐ คน นี่นะครับ ซึ่งแบ่งเป็น ๑๐ กลุ่มจังหวัดนี่นะครับ ความจริงหลักการก็คล้าย ๆ กับ สส. บัญชีรายชื่อเดิม เพียงแต่ปรับให้กระจายไปตามกลุ่มจังหวัด ซึ่งจะมีกรรมวิธีการทำอื่นได้มาอธิบายในรายละเอียดคนะครับ ส่วนที่บางท่านเสนอในระบบสัดส่วน โดยคิดจากจำนวนคะแนนของพรรคคนะครับ โดยเทียบเคียงกับระบบที่มีการใช้ในต่างประเทศ ซึ่งจะต้องมีการแบ่ง สส. เขต กับ สส. สัดส่วนในจำนวนเท่ากันนี่นะครับ การคิดหลักการระบบนี้นั้น ถ้าเอาไปใช้ในตอนนี้เนี่ย ค่อนข้างจะสับสนพอสมควรนะครับ ผมคิดว่า ท่านกรรมวิธีการที่อยู่ในที่นี้ ฟังเองก็ยังไม่ค่อยเข้าใจว่า ระบบที่แบ่ง สส. เขต ๒๐๐ กับระบบสัดส่วน ๒๐๐ ระบบใช้คะแนนพรรคมาหารนี่นะครับ คิดอย่างไรนะครับ ผมคิดว่า สภาพการณ์ปัจจุบันนะครับ ในการเลือกตั้งตอนนี้ ในการร่างรัฐธรรมนูญคราวนี้ เรามาร่างรัฐธรรมนูญในภาวะวิกฤตินะครับ ถ้าเราเปลี่ยนระบบซึ่งซับซ้อนมากนี้ ประการแรกก็ชี้แจงยาก ประชาชนก็อาจจะไม่เข้าใจนะครับ การทำงานต่าง ๆ นี้ ก็อาจจะมีปัญหาะครับ ผมยินดีเป็นอย่างยิ่งนะครับที่มีท่าน สสร. หลายท่านพูดถึงการทุจริตในการเลือกตั้งนะครับว่าจะจัดระบบ สส. อะไรต่าง ๆ ระบบการเลือกตั้งอย่างไรให้แก้ปัญหานี้ อันนี้ผมยินดีมากนะครับ เพราะเป้าหมายใหญ่อันหนึ่งในการยกร่างรัฐธรรมนูญคราวนี้ หน้าที่ของเราคราวนี้เนี่ย คือ แก้ปัญหาเรื่องการซื้อสิทธิขายเสียง ให้ได้ ถ้าเราแก้ปัญหारेื่องการซื้อสิทธิขายเสียง ไม่ได้เนี่ย ซึ่งเป็นปิศาจร้ายในวงการของระบบประชาธิปไตยนี่นะครับ รัฐธรรมนูญที่เราร่างขึ้นมาอย่างดีในส่วนอื่น ๆ นี้ มันก็จะลดค่าลงนะครับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่า เรื่งการทุจริตการเลือกตั้ง การซื้อสิทธิขายเสียงนี่นะครับ มันมีอยู่ ๓ ส่วนใหญ่ ๆ ด้วยกัน ส่วนแรก คือ เจ้าหน้าที่ทุจริตนะครับ ในส่วนนี้เนี่ยนะครับ ก็คงจะต้องมีการปรับปรุงกัน ตั้งแต่การสรรหา กกต. นะครับ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในระบบของการสรรหา กกต. ที่ท่านจะได้มีการพิจารณาต่อไปเนี่ย ก็จะมีระบบการสรรหาที่มีความเข้มงวดมากขึ้น จะตัดสัดส่วนของพรรคการเมืองที่เป็นผู้แทนของพรรคการเมืองออกไปนะครับ แล้วระบบในการสรรหานี่นะครับ ก็จะมีกรรมวิธีการที่มีคุณภาพ แล้วให้วุฒิสภานี้มีมติเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบอย่างเดียว เวลาเข้าวุฒิสภา ไม่ต้องมาวิ่งหาเสียง ไม่ต้องไปวิ่งใครต่อใครให้มาช่วยในการลงคะแนน

เห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบ นะครับ อีกส่วนหนึ่งนะครับ คือ ส่วนของประชาชน คือ ประชาชนจะต้องตระหนัก รู้เห็นคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย ในร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับของเรานี้ เราได้ผ่านไปแล้วในมาตราก่อนหน้านี้เรื่อง สส. นะครับ ในมาตรา ๘๖ (๖) นี้ นะครับ พูดถึงการให้ความรู้กับประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันนี้เป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนนะครับ ไม่ใช่หน้าที่ของ กกต. อย่างเดียว เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาต้องอบรมตั้งแต่สมัยนักเรียน หน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย หน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้า ของรัฐสภา ทุกส่วนจะต้องช่วยกัน อันนี้ก็แบบที่เราดีไซน์ (Design) เอาไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ ที่เราช่วยกันนะครับ และในส่วนของนักการเมือง นะครับ พรรคการเมือง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ นะครับ ซึ่งเราพูดถึงการเลือกตั้ง อะไรต่าง ๆ นี้ ระบบการเลือกตั้งที่เราออกแบบดีไซน์นี้ เป็นระบบทำนองเดียวกับปี ๒๕๔๐ ซึ่งเขาใช้ระบบพรรค นะครับ ควบคุม สส. ผู้สมัคร นะครับ แต่ที่ผ่านมากลไกเหล่านี้ที่ผ่านมากลไกในอดีตนี้ มันไม่ประสบความสำเร็จ นะครับ ในร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ เรากำหนดกลไกในส่วนนี้ เอาไว้ นะครับ โดยให้พรรคที่มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบด้วย อย่างที่ท่านได้พิจารณาร่าง มาตรา ๒๓๑/๑ ไปแล้ว นะครับ ว่า ถ้าหากผู้สมัครนี้ไปซื้อสิทธิ ขายเสียง ทุจริตในการเลือกตั้ง นะครับ หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง ทราบ ไม่แก้ไข ไม่ยับยั้ง พรรคการเมืองต้องรับผิดชอบ หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค ในฐานะที่ท่านเป็นผู้รับผิดชอบบริหารพรรค ท่านต้องรับผิดชอบ ท่านต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง อันนี้เป็นกลไกที่ท่าน สสร. ทั้งหลายได้ช่วยกัน นะครับ แล้วถ้าหากจะมีกลไกอื่นนอกจากนี้ นะครับ ผมคิดว่า ในมาตราต่อ ๆ ไปนี้ มันก็จะมีกลไก นะครับ ท่านช่วยเสนอความคิดเห็น ผมคิดว่า ถ้าเป็นอย่างนี้นะครับ ในระบบการเลือกตั้งต่อไป นะครับ ก็จะสามารถทำให้การเลือกตั้งนี้ เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรมได้ นะครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ
ท่านต่อไปครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญครับ ผม วุฒิสาร ตันไชย กรรมธิการ ขออนุญาต
กราบเรียนผ่านท่านประธานไปยังเพื่อนสมาชิกในสองสามประเด็นที่คณะกรรมธิการได้
เสนอความคิดเห็นในเรื่องของการได้มาของ สส. และวิธีการ และระบบ

ประการแรกครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า คณะกรรมาธิการพิจารณาบนพื้นฐานของการพิจารณาแล้วที่เราเห็นตรงกันครับว่า ระบบการเลือกตั้งทุกระบบมีทั้งข้อดีและข้ออ่อน มีความเหมาะสมในสังคมหนึ่งสังคมใด แล้วก็มีข้ออ่อนในสังคมบางสังคมในบางเรื่อง ดังนั้น ในทางทฤษฎี จึงไม่มีข้อยุติหรือครับว่า ระบบใดเป็นระบบที่ดีที่สุดของการเลือกตั้ง ในบรรดานักรัฐศาสตร์ด้วยกันเองก็คงสรุปไม่ได้ครับว่าระบบใดดีในต่างประเทศที่มีระบบจนได้ข้อยุติ ก็เป็นระบบที่มาจากการพัฒนาการของระบบเลือกตั้งที่ค่อยเป็นค่อยไป อันนั้นคือ หลักการแรกที่คณะกรรมาธิการเห็นว่า การเลือกระบบเลือกตั้งที่เหมาะสมกับสังคมจึงน่าจะเป็นคำตอบมากกว่าการวางในเรื่องของทฤษฎีอย่างเดียว

ประการที่ ๒ ครับ คณะกรรมาธิการพิจารณาในสิ่งที่นำเสนอบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง ก็คือ พยายามที่จะไม่ปรับเปลี่ยนสิ่งที่กรรมาธิการได้นำเสนอไปสู่พี่น้องประชาชนในการรับฟังความคิดเห็นมากนัก ดังนั้น ข้อยุติที่เสนอไปไม่ว่าจะจะเป็นระบบการเลือกตั้งแบบผสม คือ มีทั้งเขต แล้วก็มีทั้งระบบสัดส่วน ก็จะพยายามยังคงไว้ นอกจากนั้น คณะกรรมาธิการพิจารณาบนพื้นฐานของความเห็นที่ว่า ในการพัฒนาการทางการเมืองนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้เวลา ดังนั้น การพัฒนาการทางการเมือง ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ ในขณะที่ประชาชนยังคุ้นเคยกับระบบหนึ่งอยู่ อันนี้ก็อาจจะนำมาซึ่งปัญหา แล้วก็ความสับสนในระบบการเมืองของประเทศไทย ดังนั้น กรรมาธิการจึงพยายามที่จะคงแนวทางของระบบของการเลือกตั้งที่คล้าย ๆ กับระบบการเลือกตั้งเดิมในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ แต่อย่างไรก็ตามครับคณะกรรมาธิการก็พยายามครับที่จะมองเห็นว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเลือกตั้งในระบบรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ เอง ก็ดูจะมีปัญหาอยู่บ้าง ซึ่งจริง ๆ แล้วหากมองไปทั้งหมดในสิ่งที่คณะกรรมาธิการพยายามเสนอทั้งระบบใหญ่ จะเห็นว่า คณะกรรมาธิการเองได้พยายามแก้ไขระบบบางเรื่องเข้าไปแล้ว ด้วยเหตุผลสองสามประการนี้ครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ข้อเสนอของคณะกรรมาธิการที่นำเสนอต่อท่านประธานไปยังเพื่อนสมาชิกทุกท่าน จึงมีความเห็นในเรื่องของการเสนอระบบเลือกตั้งที่มาของผู้แทนราษฎรในระบบ

ผสม โดยคงสัดส่วนระหว่าง สส. เขต กับ สส. สัดส่วนในส่วนของ ๓๒๐ ๘๐ แต่ในขณะเดียวกัน ผมคิดว่า กรรมการเองก็ไม่ได้ขัดข้องครับ ในการที่ฟังความเห็นของเพื่อนสมาชิกแล้วที่อยากจะขยับสัดส่วนของเขตเลือกตั้งไป แต่อย่างไรก็ตามครับ ในเหตุผลประการที่ ๒ ที่เราคงสัดส่วนนี้ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า หลักการใหญ่ คือ เราเห็นว่า ระบบสัดส่วน และระบบผสมกัน คือ ระบบมาจากเขต และมาจากบัญชีรายชื่อด้วยนั้น หรือระบบสัดส่วนนี้ น่าจะเป็นองค์ประกอบที่เหมาะสมกับระบบรัฐสภา กับระบบนิติบัญญัติของเมืองไทยในปัจจุบัน จุดเปลี่ยนที่คณะกรรมการเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลง แล้วก็นำเสนอไป คือ วิธีการเลือกตั้ง หรือการได้มาของการเลือกตั้งในการใช้สิทธิจากเขตใหญ่เรียงเบอร์ เป็น วัน แมน วัน โหวต ซึ่งเหตุผลหลักท่านก็จะได้ฟังจากท่านประพันธ์ ขอบพระทานโทษที่เอ่ยนาม ได้ให้เหตุผลแล้วว่า เหตุผลของการเปลี่ยนมาเป็น วัน แมน วัน โหวต นั้นส่วนหนึ่งมาจากการรับฟังความเห็นของพี่น้องประชาชนในขณะเดียวกันการสะท้อนความคิดทางวิชาการที่จะสะท้อนถึงสิทธิของประชาชนในการจะได้มีสิทธิเท่าเทียมกันในการที่จะมีผู้แทนราษฎร ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่ง และประการสำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือว่า เมื่อซึ้งใจแล้วว่า ระบบพวงใหญ่ กับระบบ วัน แมน วัน โหวต การจะได้รัฐบาลที่มีเสถียรภาพ วัน แมน วัน โหวต อาจจะมีโอกาสที่ทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามครับคำว่า รัฐบาลมีเสถียรภาพ ไม่ได้หมายความว่า รัฐบาลนั้นตรวจสอบไม่ได้ ความมีเสถียรภาพของรัฐบาลเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็น แต่ในขณะเดียวกัน กลไกที่ผ่านมาในอดีต ในระบบการเมืองที่ผ่านมาในอดีต กลไกการตรวจสอบดูจะไม่ค่อยทำงาน เพราะฉะนั้นในกระบวนการของระบบที่เราวางไว้ในส่วนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงในวิธีการในการตรวจสอบรัฐบาลโดยสภาซึ่งจะทำได้ง่ายขึ้น การตรวจสอบโดยภาคประชาชนซึ่งทำได้ง่ายขึ้น จึงเป็นสิ่งทดแทนที่ว่าเราอาจจะยอมให้รัฐบาลมีเสถียรภาพ -----

แต่ในขณะเดียวกัน กลไกของการตรวจสอบจะมีความชัดเจนขึ้น และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เราคงไม่อยากเห็นรัฐบาลที่ไม่มีเสถียรภาพในการบริหารงานครับ

ประการต่อมาครับ ที่ผมขออนุญาตกราบเรียนเป็นเหตุผลว่า เหตุใดกรรมวิธีการจึงยังคงเหตุผลเรื่องของการคงไว้ซึ่งสัดส่วน การคงไว้ซึ่งสัดส่วนนี้ นะครับ กรรมวิธีการมีความเห็นว่า แน่นอนครับ ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากเขตเลือกตั้งก็เป็นผู้แทนที่มีความเข้าใจในปัญหาของพี่น้องประชาชน เป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชน แต่ในขณะเดียวกันท่านสมาชิกจำนวนมากที่อยู่ในสภาแห่งนี้ได้อภิปรายครับว่า เราอยากเห็นนิติบัญญัติที่มีความหลากหลาย เราอยากเห็นนิติบัญญัติที่มีตัวแทนของคนบางกลุ่มที่จะเข้ามา เราอยากเห็นนิติบัญญัติที่มีคนที่อาจจะมีความเข้าใจ มีความรู้ มีประสบการณ์ แต่อาจจะไม่ถนัดในการที่จะลงพื้นที่ที่ที่มาจากกาเลือกตั้งโดยตรง เพราะฉะนั้นระบบสัดส่วนในจำนวน ๘๐ จึงเป็นระบบสัดส่วนที่มาชัดเจน และเป็นคำตอบของสิ่งที่เพื่อนสมาชิกในสภาแห่งนี้ได้เป็นห่วงเป็นใย ระบบสัดส่วนที่เราเสนอนั้นเป็นระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยจากข้อเสนอเดิม ซึ่งท่านอาจารย์ปกรณ์ ได้อภิปราย แล้วก็ได้นำเสนอด้วยเหตุผลแล้วว่า ประชาชนมีความสับสนว่า ๔ เขตเลือกตั้งใหญ่ บังเอิญว่าพ้องกับเขตของภูมิศาสตร์ เพราะฉะนั้นข้อเสนอในร่างที่กรรมวิธีการนำเสนอ จึงเสนอเป็น ๘ เขต ๘ เขตที่ว่านี้เป็นบัญชีสัดส่วนละ ๑๐ คน ระบบของการกาเป็นระบบการกาแยกกัน เลือก สส. เขตส่วนหนึ่ง เลือกบัญชีรายชื่อส่วนหนึ่ง เหตุผลที่ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า เหตุผลนี้ที่เราคิดว่า การที่ให้กา ๒ บัตร และวิธีคิดคะแนนจะใช้แบบเดิมนี้ด้วยมีเหตุผลสองสามประการครับ

ประการแรก ก็คือว่า การกำหนดบัญชีของกลุ่มบัญชีในกลุ่มจังหวัดที่ประกอบไปด้วย ๘ กลุ่มจังหวัด แล้วมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะอยู่ในบัญชีนั้น ๆ ว่าต้องเป็นคนพื้นที่ แล้วมีการกำหนดคุณสมบัติต่อไปว่า ในบัญชีเหล่านี้จะไปเข้ากับเขตไม่ได้ แต่ผลหลักของการที่บอกไม่เข้ากับเขตไม่ได้ ก็เพราะว่า อาจจะเป็นไปได้ครับว่า ถ้าเข้ากับเขต สส. คนหนึ่งซึ่งลงสมัครเขตแล้วแพ้ แต่ว่า ด้วยมีการที่มีพลังอยู่ในบัญชีด้วย

ก็ได้เป็น สส. เหมือนกัน อันนี้จะทำให้ประชาชนสับสนมากครับว่า เอ๊ะ ตอนเลือกตั้ง
 ในเขตก็แพ้ แต่ทำไมได้ไปนั่งอยู่ในสภา ด้วยเหตุผลนี้ครับ คณะกรรมาธิการจึงพยายาม
 กำหนดคุณสมบัติของบัญชีรายชื่อใน ๑๐ คนในแต่ละกลุ่มจังหวัดว่า ต้องไม่ซ้ำ
 กับเขต และไม่ซ้ำกับพรรคอื่น เหตุผลประการที่ ๒ ที่กำหนดแบบนี้ ก็คือว่า เราต้องการให้
 สส. ที่อยู่ในเขตบัญชีรายชื่อในสัดส่วนนี้ได้แสดงคุณสมบัติของตัวเองครับ การที่เรา
 กำหนดให้กาสองบัตร ก็คือ เพื่อสะท้อนทั้งในแง่ของสนใจตัวบุคคลในเขต และใน
 ขณะเดียวกันนั้น ให้การสนับสนุนพรรค รวมไปถึงคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่ในบัญชี
 ตรงนี้ครับจะเป็นบทสะท้อนที่หลายท่านก็อยากเห็นครับว่า ระบบการเมืองเชิงนโยบายจะ
 เกิดหรือไม่ ตรงนี้จะเป็นตัวสะท้อนว่า ในพรรคการเมืองแต่ละพรรคซึ่งมีนโยบายนั้น
 จะต้องกำหนดตัวบุคคลเหมือนกันว่า คนใดบ้างที่จะมาขับเคลื่อนนโยบาย ซึ่งปรัชญา
 แบบนี้ก็จะไม่ได้แตกต่างนักกับปรัชญาของบัญชีรายชื่อ แต่ในขณะเดียวกันท่านอาจจะ
 กลับมาคิด หรือกลัวว่า ระบบบัญชีรายชื่อเดิมเป็นปัญหา เพราะระบบบัญชีรายชื่อเดิม
 เป็นเขตประเทศ คนต่างจังหวัด คนนครนายก คนนราธิวาส คนแม่ฮ่องสอน เลือกลงแล้ว
 คนกรุงเทพได้ก่อน การกำหนดบัญชีที่ไปกำหนดเป็นกลุ่มจังหวัดจึงเป็นคำตอบว่า
 ประชาชนเลือกคนที่อยู่ในตัวแทนของกลุ่มจังหวัดตัวเอง รวมไปถึงว่า เราได้กำหนด
 คุณสมบัติด้วยครับว่า ให้คำนึง ในการจัดบัญชีนั้น ให้พรรคคำนึงถึงโอกาสและความเท่า
 เทียมกันทางเพศ ผมคิดว่า ประเด็นนี้ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งครับที่จะทำให้เห็นว่า ระบบ
 และโอกาสของกลุ่มคนบางกลุ่มจะสามารถเข้ามาอยู่ในบัญชีนี้ได้ หากผู้สนับสนุนคือ
 ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สามารถรวมพลังกันได้ และกำหนดในการเลือก ปัญหาที่เกิด
 จากบัญชีรายชื่อเดิมในเรื่องของนายทุนเข้ามาแล้วมาเป็น มันถูกแก้ด้วยระบบใน
 รัฐธรรมนูญ ๒ เรื่อง อย่างน้อย ก็คือว่า

ประการแรกครับ การที่มาเป็นรัฐมนตรีแล้วไม่พ้นจาก สส. ตรงนี้
จะแก้ปัญหา

ประการที่ ๒ ครับ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้พูดถึงการไม่กำหนด ๕ เปอร์เซนต์
และไม่ได้กำหนดเปอร์เซ็นต์ขั้นต่ำ ด้วยการทดลองตัวเลข ๘๐ คน นี่นะครับ บนพื้นฐาน
ของการไม่กำหนดเปอร์เซ็นต์ขั้นต่ำนี้ จะเห็นว่า จะมีพรรคที่เคยได้คะแนนไม่ได้เลย แล้วก็
ได้ ๔ เปอร์เซนต์กว่า ๆ ได้มา ๖ คน ครับ เพราะฉะนั้นระบบนี้ก็จะไปชดเชย รวมถึงไป
ชดเชยในระบบพื้นฐานของกลุ่มจังหวัดด้วย ซึ่งอันนี้จะสะท้อนความหลากหลาย ความ
ต้องการทั้งในเชิงของความคิดที่เพื่อนสมาชิกของเราอยากได้ สะท้อนความเป็นตัวแทน
ของแต่ละกลุ่มที่เพื่อนสมาชิกอยากได้ด้วยนะครับ

ประการสุดท้ายครับ ในเรื่องของการคิดสัดส่วนแบบนี้ จะสะท้อนเรื่อง
ของนโยบาย และจะส่งเสริมให้ระบบพรรคเข้มแข็งขึ้น นั่นก็คือว่า สาขาพรรคต้องทำงาน
ครับ สาขาพรรคที่อยู่ในแต่ละพรรคการเมืองที่ปรากฏอยู่นั้น พรรคบางพรรคอาจจะไม่
พร้อมทำทั้งประเทศ แต่มีความถนัดอยู่ในกลุ่มจังหวัดบางกลุ่ม สาขาพรรคอาจจะมี
ความเข้มแข็ง เขาก็ส่งบัญชีเดียวได้ แล้วเขาก็มีโอกาสที่จะมีตัวแทนอยู่ในสภา ดังนั้น ระบบของ
สัดส่วนที่เราแนะนำอันนี้ จึงเป็นระบบที่คล้ายคลึง แต่มีความแตกต่าง และพยายามที่จะ
ลดข้อจำกัดและปัญหาที่เกิดใน ๒๕๔๐ รวมไปถึงที่สำคัญครับ การมีระบบสัดส่วนจะมี
ส่วนช่วยสำคัญมากในการเสริมความเข้มแข็งของภาคนิติบัญญัติ เราจะทำให้มีความคิด
ที่หลากหลาย มีคนที่มีประสบการณ์ มีคนที่อยากที่จะเข้ามาอยู่การเมืองอีกส่วนหนึ่ง
ในสัดส่วนเพียง ๒๐ เปอร์เซนต์ คือ หนึ่งในห้า หรือ หนึ่งในสี่ ไม่ว่าจะ เป็น ๓๒๐ ต่อ ๘๐
หรือ ๔๐๐ ต่อ ๘๐ แต่คนกลุ่มนี้ก็จะทำให้ระบบนิติบัญญัติของเรา ความรอบคอบในการ
ออกกฎหมาย ความสมบูรณ์ต่าง ๆ นั้นสมบูรณ์ขึ้น

ประการสุดท้ายครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า สิ่งที่เรากลัว
หลายเรื่อง ที่เราพูดประสบการณ์ ๒๕๔๐ เราต้องคิดครับว่า ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ได้มี
การปรับบริบทหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นระบบของการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นระบบของ
การให้ใบเหลือง ใบแดง ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นระบบของการตรวจสอบ

ของสภาด้วยตัวเอง ซึ่งง่ายขึ้น ระบบที่ทำให้ประชาชนสามารถมาตรวจสอบได้ง่ายขึ้น การเพิ่มมาตรการในเรื่องของจริยธรรมของนักการเมือง การเพิ่มในเรื่องของผลประโยชน์ ขัดกัน หรือผลประโยชน์ทับซ้อน เรื่องราวเหล่านี้ทั้งหมด รวมไปถึงความพยายามที่จะไม่ให้เกิดระบบของการแทรกแซงองค์กรอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง กลไกเหล่านี้คือจุดเปลี่ยนที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ ในการที่จะทำให้ความกลัว หรือความหวาดระแวงในระบบของ ๒๕๔๐ เอง ให้ลดน้อยถอยลง ท่านประธานครับ ท่านสมาชิกครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ความเห็นที่ผมกราบเรียนทั้งหมดนี้ เป็นความเห็นบนพื้นฐานของหลักที่คณะกรรมการเห็นว่า น่าจะเป็นคำตอบที่เหมาะสม ที่สุดกับระบบการเมืองไทยในยุคปัจจุบันนี้ ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก แล้วก็ทำให้เกิดความสับสนในทางการเมืองมากเกินไป และคำนึงถึงวัฒนธรรมและความเป็นจริงของ บ้านเมืองเราครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากเราตกลงกันไว้ว่า เวลาห้าโมงครึ่งเราจะพักรับประทานอาหาร ควรจะพักรับประทานอาหารนะครับ แล้วค่อยกลับมาใหม่ ขอบพระคุณครับ

พักประชุมเวลา ๑๗.๔๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๘.๔๐ นาฬิกา

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครบองค์ประชุมแล้วนะครับ เราจะเริ่มประชุมต่อจากที่ค้างไว้ครับ พวกเราสมาชิกได้อภิปรายกันมามากมายแล้ว ขอให้ทางกรรมาธิการสรุปประเด็นด้วยนะครับ เพื่อจะถามอย่างไรเชิญเลยครับ อธิบายแล้วก็สรุปเชิญ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ กรรมาธิการอยากจะขอสรุปประเด็นต่าง ๆ ที่ได้รับฟังจากท่านสมาชิกทุกท่านนะครับว่า ในประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทางกรรมาธิการเองได้มีข้อเสนอต่อที่ประชุมสมาชิกรวมทั้งหมดประมาณหกเจ็ดประเด็นดังต่อไปนี้ครับ

ในประเด็นแรกนั้น ทางกรรมาธิการได้เสนอว่า ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรจะมี ๒ ระบบ คือ ระบบแบ่งเขตเลือกตั้ง กับระบบสัดส่วนแบบบัญชีรายชื่อครับ

ในประเด็นที่ ๒ สมาชิกสภาแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งกรรมาธิการได้เคยเสนอไว้ ๓๒๐ คน นั้น เมื่อได้รับฟังจากถ้อยคำจากการชี้แจงของท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านรวมทั้งรับฟังเหตุและผลแล้ว ซึ่งได้มีการเสนอเป็นจำนวนสมาชิกเขตละ ๕๐๐ คน กรรมาธิการก็ไม่ขัดข้องนะครับ ในวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตนั้น ก็จะใช้วิธีแบบแบ่งเขตเบอร์เดียวครับ

สำหรับประเด็นต่อไป เรื่องแบบบัญชีรายชื่อ การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อนั้น กรรมาธิการยังคงเห็นว่า ควรจะมีจำนวน ๘๐ คนตามที่เสนอไว้ครับ

โดยในประเด็นที่ ๕ ก็คือ บัญชีรายชื่อที่จะให้มีการเลือกตั้งนั้น จะจัดเป็นกลุ่มจังหวัด เป็นบัญชีแต่ละกลุ่มจังหวัด รวมเป็นทั้งหมด ๘ กลุ่มจังหวัด แยกกันไปกลุ่มจังหวัดละ ๑๐ คน

ในประเด็นที่ ๖ เรื่องการนับคะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ นั้น จะนับคะแนนโดยคิดสัดส่วนเฉพาะคะแนนในบุคคลในบัญชีรายชื่อ โดยไม่นำไปทดกับคะแนนของระบบเขตเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้งนั้น จะใช้บัตรเลือกตั้ง ๒ ใบแยกจากกัน คือ บัตรเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และบัตรเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งเป็นแบบเดียวกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ เข้าใจว่า ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้มีการพูดคุยกัน และประเด็นที่มีอยู่ในตัวร่าง และตามที่คณะกรรมการได้เสนอ ก็คงจะมีอยู่ประมาณ ๗ ประเด็น นี้ ที่จะต้องพิจารณาเพื่อหาข้อยุติครับท่าน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกฟังเข้าใจหมดแล้วนะครับ จะได้ถามทีละประเด็น เข้าใจว่าประเด็นแรกนี้ ท่านอัครพรมพิงตรงใหม่ ประเด็นแรกต้องถามเสียก่อนใช่ไหมครับ ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้มีแบบเดียว หรือ ๒ แบบใช่ไหม เทียบ

นายอัครพ จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน เพราะมีการเสนอจากบางกลุ่มว่า ควรจะมีแบบเลือกตั้งแบบแบ่งเขตอย่างเดียว ก็คงจะต้องถามว่า

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เพราะฉะนั้นมีทั้งคนที่พูดถึงแบ่งอย่างเดียว ก็เลยจะต้องถามอันนี้นะครับ เอาอันแรกนี่ก่อนนะครับ ที่อยากจะถามว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีแบบเดียว หรือ ๒ แบบ ท่านสมเกียรติครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ สสร. ครับ ช่วงนี้ท่านประธานครับ สังเกตดู เรายังบางตาอยู่นะครับ เพราะว่าประเด็นที่ได้อภิปรายไปเมื่อกี้ ขณะนี้ก็พยายามประนีประนอมกันสุด ๆ แล้วนะครับ ไปหาทางออกให้ได้ ก็กำลังตกลงกันอยู่นะครับ ท่านประธานครับขอเวลาอีกสักไม่เกิน ๑๐ นาทีครับ เดี่ยวจะเข้ามาครับ กำลังอยู่ข้างหลังนี่ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ คือ ที่ทบทวนอย่างนี้ เท่าที่ฟังมา เข้าใจว่า ค่อนข้างชัดเจนแล้วไม่ใช่หรือ เรื่อง สส. จะมีแบบเดียว หรือ ๒ แบบ นี้ ค่อนข้างจะชัดเจนไปในทางใดทางหนึ่งแล้วไม่ใช่หรือ

๑๖๙

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๗๕/๓

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับ คือประเด็น ประเด็นเดียวกันก็มีกรณีการ
โหวตนะครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ไม่ ยังไม่โหวต
เพราะว่ารู้สึกประเด็นนี้ทางยกกร่างเสนอให้มี ๒ แบบ คือ แบ่งเขต ยังไม่ลงรายละเอียด
ฟังผมนิดนะครับ ไซ้ใหม่ แบ่งเขต กับสัดส่วนแบบบัญชีรายชื่อไซ้ใหม่ครับ

- ๗๖/๑

๑๗๐

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วรุทัย ๗๖/๑

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ท่านประธานครับ ถ้าเผื่อผมฟัง ผมฟังได้ว่า นะครับ มีแบบเขต แล้วก็แบบบัญชีรายชื่อ นะครับ เขต ก็คือ จาก ๓๒๐ เป็น ๔๐๐ นียกร่าง นะครับ แล้วก็บัญชี ๘๐

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : จำนวนยังไม่ลง เอาว่า สส. นี้ ประเด็นที่ ๑ สส. จะมี ๒ แบบ คือ แบบเขต กับบัญชีรายชื่อ ใช่ไหมครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : อันนี้เท่าที่ฟัง น้ำหนักไปในทาง ๒ แบบ ตกกลางกันได้แล้วไม่ใช่หรือเรื่องนี้ เฉพาะเรื่อง สส. มี ๒ แบบ แต่ว่า ๒ แบบ จำนวนจะเป็นเท่าไรยังไม่ได้ตกลง จะไล่ ๆ ไปทีละประเด็น

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : คืออย่างนี้ท่านประธานครับ ท่านกรรมาธิการ ยกร่างได้ชี้แจงเมื่อที่ที่ผมจดไว้ ผมอาจจะคลาดเคลื่อน นะครับ ประเด็นที่ ๑ คือ เขต กับ บัญชีรายชื่อ ประเด็นที่ ๒ เขตนี้ จาก ๓๒๐ ขณะนี้ฟังได้ว่า กำลังจะมีแนวโน้มไปทาง ๔๐๐ แล้วก็บัญชีนี้ก็จะมี ๘๐ นะครับ แล้ววิธีดำเนินการ ก็แบ่งเขตเบอร์เดียว แล้วก็ บัญชีรายชื่อ ๘๐ คน ก็ให้อยู่ในกลุ่มจังหวัด ๘ กลุ่ม ๆ ละ ๑๐ คน แล้วก็บัตรสำหรับ ลงคะแนนใช้บัตร ๒ ใบ ถ้าเผื่อผมฟังแบบนี้ไม่ผิดก็ขอความยืนยันด้วยครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เข้าใจว่า คืออย่างนี้ครับ คงต้องถามทีละตอนใช่ไหม ต้องให้ได้ก่อนมั้งว่า สส. นี้จะมีแบบเดียว หรือ ๒ แบบ เนื่องจากผู้ที่แปรญัตติบางท่านแปรญัตติไว้แบบเดียว ตอนนี้อย่าท่านที่แปรไว้ ถอน มันก็ได้จบประเด็นนี้ไปเสียก่อน แล้วจะได้ไปถึงว่า เขตนั้นมีกี่เขต แล้วเขตเล็ก หรือ เขตใหญ่ ตามลำดับตีใหม่

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กรรมาธิการก็เห็นว่า เนื่องจาก มีการแสดงความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับระบบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า ควรจะมี ระบบเลือกตั้ง ๒ แบบ ก็คือ แบบ ๑ ก็คือ มีเลือกตั้งแบบแบ่งเขตอย่างเดียวเลย แล้วก็ไม่มี ระบบอื่น กับอีกฝ่ายหนึ่งก็เสนอว่า ควรจะมี ๒ ระบบคู่กัน คือ ระบบเขตเลือกตั้ง กับระบบ สัดส่วน สัดส่วนนั้นก็จะมีการแยกไปว่า วิธีการนับคะแนนที่แตกต่างกันครับ

๑๗๑

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วรุทัย ๗๖/๒

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : แต่ที่นี้ประเด็นแรก คือ สส. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะมีแบบเดียว หรือ ๒ แบบ เข้าใจว่ามีบางท่านเสนอแบบเดียว ผมถามนิดหนึ่ง ท่านที่เสนอแบบเดียว ผมไม่ทราบว่าเป็นใคร ท่านถอนหรือเปล่า ท่านจะยอมถอนไหม เข้าใจว่าเสียงมันไปในทาง ๒ แบบ ท่านผู้ว่าครับ เชิญครับ

นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล กลุ่มของกระผมนี้ นะครับ เสนอเป็นแบบเดียวครับ ท่านครับ ยังไม่ได้ถอนนะครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้ายัง แสดงว่า ยังตกลงกันไม่ได้ จะให้ทำอะไร เชิญท่านวุฒิสภาครับ

นายวุฒิสภาติ กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม วุฒิสภาติ กัลยาณมิตร ครับ ท่านประธานครับ เพื่อให้ง่ายเข้านี้ นะครับ ความเห็น มันหลากหลายในเรื่องของการมีระบบบัญชีรายชื่อ หรือไม่มี ผมขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหม ครับ เราโหวตไปที่ละประเด็น อย่างเช่นว่า ตอนนี้เป็น ๑. จะเอาบัญชีรายชื่อหรือไม่มีก่อน พอเสร็จแล้วเราก็มาตกลงกันต่อว่า โอ.เค. หลังจากนั้นจำนวนจะเป็นอะไร อย่างไร เท่าไร แล้วก็วิธีการแบบบัญชีรายชื่อจะใช้วิธีการแบบไหน อย่างนี้ ค่อย ๆ ไปทีละประเด็นอย่างนี้ ดีไหมครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ใช่ เมื่อกี้ที่ถามก็คือหมายความว่า แบบเดียวหรือ ๒ แบบ ถ้าแบบเดียวมันจะเป็นอย่างไร ท่านผู้ว่าสุรพลว่า ถ้า ๒ แบบ ก็แสดงว่า มีบัญชีรายชื่อ เพราะฉะนั้นถ้าเอาประเด็นนี้เสียก่อนมันจะได้รู้ นะครับ และจำนวนอะไรยังไม่ได้ตัดสินใจเลย จำนวนจะเป็นเท่าไร จะขอถามว่า เนื่องจากเข้าใจว่า จะต้องโหวต พยายามพูดไป เพื่อให้พวกเราเข้ามาเยอะที่สุด แล้วค่อยโหวตนะครับ นั่นก็คือว่า ผมถามไปเพื่อให้ชัดเจน แต่ถามแล้ว ผู้ที่เสนอว่ามีแบบเดียวยังไม่ถอน เพราะฉะนั้นก็น่าจะไม่มีทางเลือก คือ จะต้องโหวต เชิญท่านอุทิศ ครับ

๑๗๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วรุทัย ๗๖/๓

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานครับ ในกลุ่มของกระผมที่เสนอ
แปรญัตติไว้ว่า ๔๐๐ เขต อย่างเดียวนะครับ ผมขอถอนครับ เพื่อต้องการที่จะมาโหวต
แบบสัดส่วนเพิ่มเติมครับ ท่านครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงของท่านนี้
ถอนแล้ว แต่ที่นี้ท่านสุรพลอยู่กลุ่มนี้หรือเปล่านี้ คนละกลุ่มนะ -----

- ๗๗/๑

๑๗๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ปทิตตา ๗๗/๑

เพราะฉะนั้นยังไม่ได้ถอนนะครับ ยังเหลือ ต้องโหวตอยู่ดีนะท่าน เอาแค่ว่า รอนิดหนึ่งนี่จะได้ไม่ต้องโหวต ว่าอย่างไรครับ ท่านผู้ว่าเปลี่ยนใจหรือยัง เดี่ยวรอ ท่านผู้ว่าเขาจะเปลี่ยนใจหรือยัง ตามเขาหน่อย

นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล : ยังไม่เปลี่ยนใจครับ รอดสักครู่นี้ไหมครับ ท่านประธานครับ เดี่ยวสักนิดครับ เพราะว่ากลุ่มผมกำลังปรึกษาหารือกันว่า จะเอาอย่างไรกันแน่ครับ ขอเวลาสัก ๒ นาทีครับท่าน

นายนวนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ได้ ได้ อาจารย์เจิมศักดิ์มีอะไรจะพูดไหม ไม่เกิน ๒ นาทีนี้

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือ ท่านประธานครับ เมื่อกี้ก็กำลังจะมาขอกลุ่มนั้นนะครับ เพราะว่าเมื่อกี้ที่พอดีเราก็คุยกันหลายกลุ่ม แล้วก็คิดว่า น่าจะมีแบบระบบบัญชีรายชื่อด้วย เพราะฉะนั้นถ้าท่านประธานจะต้องโหวต ท่านถามว่า จะมีบัญชีรายชื่อหรือไม่ ก็จบ แล้วก็ถามว่า ทางกรรมาธิการไม่ขัดข้องใช่ไหมถ้าจะโหวตแบบนี้ ไม่ได้ยื่นตามกรรมาธิการหรือไปเทียบ กรรมาธิการเองก็สามารถจะโหวตได้อย่างอิสระด้วยใช่ไหมครับ ขอบพระคุณครับ

นายนวนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : บังคับกรรมาธิการเขาเลย ทางกรรมาธิการจะว่าอย่างไรครับ เชิญครับท่านจรัญ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมจรัญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ ผมอยากกราบเรียนว่า การตกลงที่จะเพิ่มจำนวน สส. ให้เกิน ๔๐๐ คน ด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม ไม่ตรงกับเสียงที่เราสำรวจและฟังมาจากประชาชนนะครับ ทุกหน่วยยืนยันว่า เราต้องการ สส. ให้จำนวนน้อยลง ไม่เกิน ๔๐๐ แต่ส่วนเมื่อจำนวน ๔๐๐ แล้ว จะใช้วิธีไม่มีบัญชีรายชื่อก็ไม่ว่านะครับ จะเป็น ๔๐๐ อย่างเดียวก็ไม่ว่า แต่อย่าทำให้ สส. กลับทวยศต่อประชาชน กลายเป็น ๔๕๐ ๔๘๐ หรือ ๕๐๐ อีกต่อไป เหมือนอย่างในอดีตที่ผ่านมาเลยครับ ขอบพระคุณที่เคารพครับ

นายนวนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมายความว่า ท่านจรัญจะให้โหวตจำนวนก่อนใช่ไหมครับ ถ้าผมเข้าใจ ถูกหรือเปล่านี่ เอาแบบก่อนนะไม่เป็นไร เชิญอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

๑๗๔

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ปทิตตา ๗๗/๒

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ตกลงพวกผมเห็นตรงกันครับว่า สมควรจะมี สส. แบบบัญชีรายชื่อ เพราะฉะนั้นข้างล่างนี้ไม่มีความแตกต่างแล้วขณะนี้ คุณสุรชัย กลุ่มนี้ด้วยนะครับ เมื่อกี้ผมได้คุยมาแล้ว

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ให้กลุ่มเขาถอนดีเดี๋ยวผมก็เสร็จอีก กลุ่มเขาไม่ถอน อาจารย์ถอนแทนนี้

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คุณสุรชัยครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ ไสงาม นะครับ ผม มาตรา ๙๑ ๙๒ ของผมก็แบบเดี๋ยวนะ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ผมถามหมดตกลงท่านก็ไม่ถอนใช่ไหม

นายการุณ ไสงาม : ของผมก็แบบเดียว คือ แบบสาขาอาชีพ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ ไม่ ท่านยังไม่ได้ลงรายละเอียด จึงถามว่า แบบเดียว หรือ ๒ แบบก่อน ยังไม่ได้โหวตใช่ไหม ตอนนี้ก็ถามไปว่า ใครที่แบบเดียวตกลงจะถอนไหม เพราะฟังว่า คนพูด ๒ แบบ เยอะ ถ้าผมฟังผิดก็ต้องบอก ตกลงท่านยังไม่ถอนละ

นายการุณ ไสงาม : ที่นี้ท่านประธานจะถามนอกจากรัฐธรรมนูญชั่วคราว มาตรา ๒๘ วรรคสอง ก็ถามไม่ได้ด้วย เว้นแต่จะต้องขออนุญาตว่า คณะกรรมาธิการยอมให้พิจารณานอกจากตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : นี่ผมไม่ได้เน้นกรรมาธิการเขาแนะนำให้ผมถามนะท่าน

นายการุณ ไสงาม : ไม่ ท่านประธาน ไม่ทราบ ว่า ผมลำดับผิดหรือเปล่า ผมบอกว่า ของผมก็เป็นหนึ่งในการแปรญัตติ และหนึ่งในการแปรญัตติของผมก็เป็นแบบเดียว ซึ่งขณะนี้แบบเดียวมีอยู่ ๒ กลุ่ม นี่ข้อที่ ๑ นะครับ ข้อที่ ๒ การพิจารณาจะต้องพิจารณาตามรัฐธรรมนูญชั่วคราว มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๘ เขาให้พิจารณาตามร่างฉบับนี้

๑๗๕

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๗๘/๑

ที่กรรมการเสนอสู่สภาวันนี้ อย่างนี้ และถ้าจะพิจารณาคำแปรญัตติจะต้องพิจารณาตามคำแปรญัตติในนี้ และตามที่กรรมการเสนอ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ แต่ถ้าไม่พิจารณาตามที่แปรญัตติ หรือกรรมการเสนอ จะต้องขออนุญาตกรรมการให้กรรมการเห็นชอบให้พิจารณาเรื่องนั้นได้ ขณะนี้กำลังดูเหมือนจะพิจารณาแตกต่างจาก ๒๘ พรรคสอง ต้องกรรมการอนุญาตให้พิจารณาได้ ถ้าไม่อนุญาตให้พิจารณาได้ สมาชิกจะต้อง ๖๐ คน ขึ้นไปนะท่านประธาน เพราะฉะนั้นถามนอกจากอันนี้ผมคิดว่าไม่ชอบ แต่ถ้าจะถามนอกจากอันนี้ ต้องขออนุญาตอย่างที่ว่าเสียก่อนครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านครับ กรรมการยกกว้างว่าอย่างไรครับ ท่านเป็นเจ้าของเรื่องเอง จะให้ถามอย่างไรถามทีละตอนนะครับ เพราะว่าเมื่อเมื่อกี้จะต้องโหวต แต่ว่า ติดขัดว่า จะโหวตใหม่ กลุ่มท่านสุรพลกลุ่มเดียว ตอนนี้อย่างการคุณบอก ของท่านก็แบบเดียวกันนะครับ ไม่ใช่ ๒ แบบ เอออย่างไรครับท่านกรรมการยกกว้าง เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานครับ เข้าใจว่า ประเด็นแรก ก็คือ เรื่องว่าจะมีระบบเดียวหรือ ๒ ระบบ คนที่เสนอระบบเดียว เข้าใจว่า มีแปรญัตติอยู่ด้วย เข้าใจว่าของท่านการคุณแปรว่า มีระบบเดียว คือ มีเฉพาะ สส. เขตเท่านั้น ของกรรมการก็บอกว่า มี ๒ แบบนะครับ คือแบบเขต กับแบบปาร์ตี้ลิสต์ คือแบบสัดส่วนผสมกัน ส่วนรายละเอียดข้างใน เดี่ยวไปพูดกันอีกทีหนึ่ง แต่ประเด็นแรกนี้ไม่มีปัญหานั้นครับ ใช่ไหมครับ ผมหมายความว่า กรรมการก็ไม่ต้องอนุญาตอะไร เพราะว่ามีผู้แปรญัตติอยู่แล้วนะครับ ในประเด็นที่ ๑ นี้ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้าอย่างนั้น ต้องลงมติในนี้ครับ ว่าอย่างไรท่านสุรชัยครับ เชิญ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ สำหรับกลุ่มของผมนะครับ ผมขอแปรญัตติไว้ประเด็นของ สส. ก็คือ มีแต่ สส. เขต ๔๐๐ คน ไม่เอาระบบสัดส่วน ทีนี้เมื่อฟังการอภิปราย การแสดงความคิดเห็นของทุกฝ่ายแล้ว รวมกับการหารือกันแล้วนี่นะครับ กลุ่มผมขออนุญาตอย่างนี้ครับว่า ยินดีให้มีระบบสัดส่วนครับ

๑๗๖

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๗๘/๒

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอถอน

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ไซ้ครับ ส่วนจำนวนนี้ยังไม่ได้พูดกันนะครับ ยินดีถอนญัตติเรื่องไม่เอาระบบสัดส่วนครับ ก็คือ รับได้ที่ มี สส. เขตกับ สส. ระบบ สัดส่วนครับ

นายการุณ ไสงาม : ตกลงเหลือแบบเดีวนี้ แบบของผมน้อยอย่างเดียว ไซ้ใหม่ครับท่านประธาน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านการุณ ไม่ให้เพื่อนเขาหรือ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าดูอย่างนี้ ผมคิดว่า ถ้าแบบเดีวอย่างของผมนี่นะครับ ถ้าผู้นี้จะชนะนะ ดูท่า

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ว่าอย่างไรนะ ไม่นัด

นายการุณ ไสงาม : ถ้าผู้แล้วจะได้ประโยชน์มาก และจะเป็นประโยชน์ กับบ้านเมืองมากท่านประธาน ของผมนี่นะครับ แบบเดีวอย่างของผมนี่ว่านี้ ท่านประธาน จะเป็นประโยชน์มากเลย แต่บังเอิญท่านประธานก็เมตตาณะ ก็ให้ผม อภิปราย ๒ รอบ ผมคิดว่า เพื่อประโยชน์นะครับ ก็เห็นด้วยครับ ผมถอนก็ได้ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณเป็นที่สุด ตกลงที่ประชุมมีมติเห็นตามในเรื่องที่กรรมาธิการยกวางเสนอให้มี ๒ แบบนะครับ มีใคร มีความเห็นเป็นอย่างอื่นใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีนะครับ ผ่าน ประเด็นต่อไปเลยครับ ท่านกรรมาธิการยกวาง

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน ที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ มาถึงเรื่องแบ่งเขตนะครับ ว่า จำนวน ของแบ่งเขตจะเป็นเท่าไร กรรมาธิการก็ลังเลนะครับ ระหว่าง ๓๒๐ กับ ๔๐๐ ร่างของ

๑๗๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๗๘/๓

กรรมวิธีการนั้น ๓๒๐ นะครับ แต่ร่างของฝ่ายท่านเป็น ๔๐๐ ก็จะขออนุญาตให้ลงมติ
ประเด็นนี้ด้วยนะครับว่า ท่านเห็นด้วยกับ ๓๒๐ หรือ ๔๐๐ ด้วยนะครับ ท่านประธานครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เฉพาะเขต
ว่าอย่างไรครับท่านสมาชิก เขาเสนออันนี้นะครับ ท่านชาติ เดี่ยวท่านวุฒิสภา

นายชาติ กางอิ้ม : ครับ กราบเรียนท่านประธานนะครับ ผมคิดว่า
ผมนำเสนอว่า ทั้ง ๒ อย่างครับ น่าจะเสนอจำนวนก่อนนะครับ เพราะว่าผมคิดว่า เราไป
รับฟังมาทั่วประเทศนะครับ อย่างที่กล่าวไว้ว่า เราต้องเอาประชาชนเป็นหลักนะครับ
แล้วเอาองค์กรที่เขาลงมติมาว่า เท่าไรนะครับ ผมคิดว่า เมื่อเราไปรับฟังความคิดเห็นมา
เราอย่าตีประชาชนนะครับ นั่นคือ เป็นสิ่งที่สำคัญนะครับ อันนี้ขอแนะนำนะครับ

๑๗๘

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ประไพพิศ ๗๙/๑

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ประเด็นของท่าน หมายถึง ขอจำนวนรวม ๒ แบบ ก่อน จำนวนแยกทีละอัน เมื่อกี้ใครนะครับ ท่านวุฒิสภาเชิญ เอาเรื่องนี้นะท่านวุฒิสภาครับ

นายวุฒิสภาติ กัลยาณมิตร : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผมวุฒิสภาติ กัลยาณมิตร ครับ ท่านครับ ในส่วนของผม ผมอยากจะขอให้อย่างนี้ครับท่าน ผมอยากให้อีกให้ชัดเลยว่า จะเอาจำนวนเขตเท่าไร แล้วเป็นระบบสัดส่วนนี้เท่าไร เพราะถ้ารวม ผมยังมองไม่เห็นภาพเลยครับว่า มันจะไปอย่างไร คือ อย่างนี้ ค่อย ๆ ไปอย่างนี้ ก็โอ.เค. เขตจะเอาเท่าไร แล้วสัดส่วนจะเอาทำไรครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวิชัยครับ ที่ยกไว้เมื่อกี้

นายวิชัย เรื่องเรียงกฤตฤทธิ : ท่านประธานครับ กระผม วิชัย เรื่องเรียงกฤตฤทธิ ครับ กระผมขอเสนอเขต เอา ๔๐๐ ครับ และสัดส่วนเอา ๘๐ ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอุทิศครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม อุทิศ ชูช่วย ครับ ท่านประธานครับ ผมสนับสนุนว่า ให้เราโหวตไปที่ละประเด็นครับ เราควรจะเริ่มด้วยจำนวน สส. เขตก่อนครับ ว่าเป็นเท่าไร แล้วหลังจากนั้น เราก็ควรจะพิจารณาสัดส่วนหรือบัญชีรายชื่อครับ ท่านประธานครับ สำหรับผมนั้นขออนุญาตที่จะกราบเรียนเสนอท่านประธานเลยครับว่า สส. เขตนั้น ผมขอเสนอเป็น ๔๐๐ ครับท่านครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คืออย่างนี้นะครับ ถ้าฟังนี้ทางกรรมาธิการยกร่างเขาเสนอเขตละ ๓๒๐ ซึ่งจะตรงกับท่านอุทิศเสนอเขตเหมือนกัน แต่ ๔๐๐ ท่านชาติลีบอก ว่า ขอรู้จำนวนรวม ๒ แบบก่อน เพราะตกลงมี ๒ แบบแล้ว ท่านวุฒิสภาต้องการรู้ ๒ แบบ พร้อมทั้งจำนวนด้วย ประเด็นที่พูดก็มีเท่านี้ นะ ท่านสุรชัยว่าอย่างไรครับ

๑๗๙

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ประไพพิศ ๗๙/๒

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ ผมมีความเห็นต่างจากท่านอุทิศหนึ่งครับ ผมขอเสนอว่า เรามาพิจารณาเรื่องของวิธีการเลือกตั้ง สส. เขตก่อนว่า จะมีวิธีการเลือกตั้งอย่างไร แล้วก็ระบบสัดส่วน ต้องมาทำความเข้าใจก่อนว่ามีระบบเท่าไร ท่านมีวิธีการอย่างไร คือถ้าเราไปคุยเรื่องจำนวน โดยที่เรายังไม่รู้เลยว่า เราจะเลือกตั้งแบบไหน ผมว่ามันจะคลาดเคลื่อน เพราะฉะนั้นผมเสนอว่า เรามาพิจารณาก่อนครับว่า สส. เขตเราจะเลือกตั้งแบบไหน วัน แมน วัน โหวต หรือจะพวงใหญ่

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : หรือเขตพวงใหญ่ พวงเล็กใช้ใหม่

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ใช่ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : แต่เราพูดกันไปหมดแล้วไม่ใช่หรือ ไม่ว่าจะเขตเดียวคนเดียว หรือเขตใหญ่ ๓ คน เพียงแต่มันยังไม่ได้ โหวต หรือได้ตกลงกันว่า จะเอาอันไหนเท่านั้น

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : มิได้ครับ ท่านประธานครับ พูดแล้วมันไม่ใช่ แต่ว่า กลุ่มผมยังไม่ได้เห็นชอบด้วยว่า ที่พูดนั้นมันอยู่ที่จำนวนอะไร ท่านประธานครับ เพราะว่า เดี่ยวเราจะต้องไปโหวตเรื่องจำนวนกัน ตรงนั้นเป็นประเด็นที่กลุ่มของผมจะต้องเอามาเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาว่า ผมจะเห็นชอบด้วยที่ ๓๒๐ บวก ๘๐ หรือ ๔๐๐ บวก ๘๐ ครับ มันมีประเด็นตรงนั้นอยู่ครับ รวมถึงเรื่องของระบบสัดส่วนนะครับ ถ้าเราไปโหวตจำนวน ๘๐ ออกมาแล้ว ผมเรียนว่า เรื่องของสัดส่วน ขณะนี้มี ๓ สูตรด้วย ข้าท่านประธาน เราไปเห็นชอบจำนวน แต่ในที่สุดแล้วเดี๋ยวผมไม่เห็นชอบกับสูตรของระบบสัดส่วนขึ้นมา ก็จะผูกมัดผมแล้วว่า ผมไปโหวตให้แล้วว่า ต้องมีสัดส่วน ๘๐ คน ก็กราบเรียนเป็นประเด็นให้ที่ประชุมพิจารณาครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : อันนี้ยกว่าเขาเสนอจำนวนจากเขตเดียวคนเดียว ๓๒๐ แต่ผมฟังดูของท่านนี้คล้ายกับท่านวุฒิสภาคืออยากรู้จำนวนรวม แล้วบอกว่าแบ่งเป็น ๒ กลุ่มเสียก่อนนะครับ จำนวนกลุ่มรวม ๒ กลุ่ม

ที่นี่ถ้าท่านไปบอกว่า จะเอาเขตเล็กเท่าไร หรือจะเอาเขตเล็ก หรือเขตใหญ่ เสียก่อนหรือ
ท่านอาจารย์สว่าง เชิญครับ ว่าอย่างไรครับ

นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์ : ท่านประธาน ท่านกรรมการยกสว่าง สสร.
ที่เคารพทุกท่าน กระผม สว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์ กระผมคิดว่า เมื่อกึ่งนี้จากที่กรรมการ
ได้สรุปว่า จากที่ท่านรับฟังมาทั้งหมด มีด้วยกัน ๗ ข้อ ถ้าทุกคน ถ้าเพื่อน สสร. ทั้งหลาย
จะจบ เสร็จแล้วนี้ ถ้าผมเห็นว่า จะโหวต ก็น่าจะโหวตไปตามลำดับ ๑ ถึง ๗ ได้
โดยไม่ต้องมีการอภิปรายซ้ำซากอีกครับ -----

เช่นอย่างนี้ ประเด็นที่ ๑ เมื่อที่ที่บอกว่า มี ๒ ระบบ ผมว่าได้ไปแล้ว ผ่านไปแล้ว ที่นี้ก็เหลือ ข้อที่ ๒ เหมือนว่า กรรมการนี่ก็อยากจะให้โหวตระหว่างว่า ๓๒๐ กับ ๔๐ ผมว่า ณ ขณะนี้น่าจะทำความเข้าใจแล้ว เราก็รู้แล้วว่า เราจะโหวต ๓๒๐ หรือ ๔๐ เสร็จแล้วประเด็นที่ ๓

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ๓๒๐ กับ ๔๐ ไม่ใช่หรือครับ

นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์ : ๔๐๐ โทษที่ครับ ๓๒๐ กับ ๔๐๐ ผมลองดูว่า ท่านจะฟังผมทุกคำพูดไหม ขอบพระคุณครับ จากนั้นไปประเด็นที่ ๓ ก็จึงมาถามว่า ในจำนวนที่ได้ ๓๒๐ หรือ ๔๐๐ นี้ จะเป็นแบบเบอร์เดียว หรือพวงใหญ่ และนี่เป็นประเด็นที่ ๓ นี้จากกรรมการจดนะครับ และข้อที่ ๔ ก็ถึงมาพูดว่า บัญชีรายชื่อ ซึ่ง ณ ขณะนี้กรรมการก็มีอยู่ประเด็นเดียว คือ ๘๐ ยังไม่มีชอยส์ (Choice) อื่น ถ้าหากได้อย่างนี้แล้ว เราก็โหวตไปตามนี้ ผมว่าก็จะเรียบร้อยครับท่าน ไม่อยากฟังอภิปรายซ้ำซากอีกครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ ที่ท่านอาจารย์สว่างเสนอนี้ แล้วฟังกรรมการ แล้วไปที่ละประเด็นดีไหมครับ ท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขอเสนออย่างนี้ได้ไหมครับ ว่า จากที่ท่านสุรชัยพูดเมื่อก็เห็นว่า ว่าอยากให้ทราบจะเอาพวงเล็ก หรือพวงใหญ่ก่อน ขออนุญาตท่านโหวตเท่านี้ก่อนได้ไหมครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ผมไม่ได้ ผมถาม เพราะยกร่างเขาต้องเป็นคนเสนอ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ยินดีครับ ท่านประธานครับ กรรมการก็ขอให้โหวตประเด็นนี้ก่อนก็ได้ครับว่า จะเอาเขตละคน หรือเขตละมากกว่า ๑ คน

นายบรรณิตรี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านอื่นค้ำาน ไหมครบประเด็นนี้ ไม่มีนะครับ โหวตอันนี้ก่อนนะครับ ยกวางเป็นฝ่ายเสนอนะครับ เพราะฉะนั้นเข้าใจว่า ต้องโหวตว่า

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : เขตละคน หรือมากกว่า หนึ่งคน

นายบรรณิตรี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เพราะฉะนั้น ยกวางเสนอเขตละคนใช่ไหม ถ้าใครเห็นด้วยเขตละคน ใครเลือกเขตละคน ก็กด เห็นด้วย ใครจะเอาเขตละ ๓ คน ต้องกด ไม่เห็นด้วย มากกว่าคน เพราะบางเขต เดี่ยวอาจจะไม่ถึง ๓ มันก็มี ใช่ไหมครับ เขาใช้คำ ไม่เกิน ยกวางบอก ไม่เกินเขตละ ๓ คน เข้าใจตรงกันนะครับ เชิญคุณกฤษฎาครับ

นายกฤษฎา ให้วฒนานุกูล : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม กฤษฎา ขออีกครั้ง ทำความเข้าใจอีกครั้งครับท่านประธาน

นายบรรณิตรี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครับ ยกวางเสนอ ว่า เขตละคนนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าเห็นด้วยกับยกวาง ให้กดว่า เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับ เขตหนึ่งไม่เกิน ๓ คน ให้กด ไม่เห็นด้วย เข้าใจนะครับ ท่านวุฒิสชาติว่าอย่างไรครับ

นายวุฒิสชาติ กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาครับ ผม วุฒิสชาติ กัลยาณมิตร ท่านครับ ขอให้ถามแบบนี้ได้ไหมครับ ใครเห็นด้วยกับแบ่งเขต เบอร์เดียว กับรวมเขตเรียงเบอร์ อย่างนี้ได้ไหมครับ

นายบรรณิตรี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อันนี้คงไม่ขัดข้อง แบ่งเขตเบอร์เดียว คือ ให้กด เห็นด้วย รวมเขตเรียงเบอร์ ให้กด ไม่เห็นด้วย แต่ห้ามไปขาย เรียงเบอร์ พอหรือยังครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เวลา รวมเขต เรียงเบอร์ ต้องต่อด้วยว่า ไม่เกิน ๓ คน ถ้าไม่มีตัวนี้มันจะหละหลวมไปนิดหนึ่ง ขอขอบคุณ ครับ

๑๘๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กุนที่ ๘๐/๓

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่เกิน ๓ คน
นะครับ ครบถ้วนนะครับ ขาดตกอะไรบ้างครับ การถามจะได้ไม่เป็นปัญหาภายหลัง
เข้าใจตรงกันนะครับ

(นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) มีสัญญาญานให้
สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ออกเสียงนะครับ
(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านผู้ใดยังออก
เสียงไม่ได้ ยกมือนะครับ ได้หมดทุกคนนะครับ ได้แล้วนะครับ ไม่มีปัญหา ผมจะให้เขา
รวมคะแนนนะครับ รวมคะแนนครับ เห็นด้วย ๒๘ ไม่เห็นด้วย ๔๘ จำนวน ๔๘ นี้ใหญ่
เพราะฉะนั้นเท่ากับเขตใหญ่ไซ้ใหม่

- ๘๑/๑

ประเด็นที่ ๓ ครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเอาตามความเห็นของท่านสุรชัย เข้าใจว่า ประเด็นที่ ๓ เป็นเรื่องการนับคะแนนสัดส่วนใหม่ครับ ท่านสุรชัยครับ การคำนวณสัดส่วนใหม่ครับ ว่า คำนวณอย่างไรใหม่ครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : จำนวน สส. เขต ครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : จำนวน สส. เขต ก็มี ๒ อันแค่นั้นเอง ๓๒๐ กับ ๔๐๐ ใหม่ครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ

นายการุณ ไสงาม : ขออนุญาตท่านประธานครับ พวงใหญ่ไม่เกิน ๓ คนนี้ก็ได้คนเดียวเบอร์เดียว หรือกาได้ ๓ เบอร์ครับ ผมนี้กว่ากาได้คนเดียวนะ เบอร์เดียวนะนี่

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : กรรมาธิการการยกร่างเสนอ ถ้าผมเข้าใจถูกนะครับ ยกร่างเสนอว่าอย่างไร เชิญครับใครจะเป็นคนเสนอ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ถ้าเข้าใจว่ายกร่างเสนอ ๓๒๐ ครับ และมีข้อเสนอ ๔๐๐ ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ข้อเสนอ ๔๐๐ ของท่านอุทิศ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ว่าอย่างไรครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือ ท่านประธานครับ ถ้าดูเป็นระบบเราควรจะเป็นภาพรวมของ สส. ทั้งหมดก่อนหรือเปล่าว่า เราอยากเห็น สส. ทั้ง ๒ ระบบรวมกันเท่าไร แล้วจึงค่อยแบ่งแยกทีหลังว่าจะเป็นอย่างเท่าไร เท่าไร เราจะได้

พิจารณาสัดส่วนกันได้ถูก พอเราไปล็อกไว้เขต เสร็จแล้วพอมานั่น มันไปไม่ได้แล้ว ผมคิดว่า น่าจะดูภาพรวมเสียก่อน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ก็มีพูด ทั้ง ๒ อย่าง ผมเข้าใจว่า ทุกอย่างหมดแล้ว เพียงแต่เราจะเลือกโหวตอย่างไร ท่านวุฒิสภาที่ดี ท่านสุรชัย ผมฟังแต่แรกนี่ ท่านให้โหวตจำนวนรวมเลย แต่บอกเสร็จ บอกเสร็จนะครับ บอกเสร็จว่า แบบหนึ่งเท่าไร แบบสองเท่าไร บอกรวม แต่ท่านชาติบอกขอรู้จำนวนรวมโดยไม่ต้องการให้บอก แต่ยกเว้นเขาเสนอ เท่าที่ผมฟัง ๓๒๐ บวก ๘๐ อยู่แล้ว นี่ใช่ไหม หรือเปลี่ยน เชิญ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ถ้าเอาตามท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ก็ได้ครับ ก็คือ ถ้ามยอโดยรวมก่อน ถ้ายอโดยรวมก็เข้าใจว่ามี ๒ ทางนะครับ ทางที่หนึ่งคือ ๔๐๐ ยอโดยรวมทั้งหมดนะครับ ทั้งเขตละคน ทั้งสัดส่วน ๔๐๐ กับ อีกส่วนหนึ่ง คือ มากกว่า ๔๐๐ นะครับ เข้าใจว่า มีข้อเสนอ ๔๘๐ กับ ๕๐๐ แต่ว่าจริง ๆ ก็คือ ๒ ทาง ๔๐๐ หรือมากกว่า ๔๐๐ ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านวุฒิสภาติว่าอย่างไรครับ

นายวัชรนา หงส์ประภัสสร : ๕๐๐ หมดไปแล้วครับ เหลือ ๔๘๐ เท่านั้นครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครับ ท่านวุฒิสภาติว่าอย่างไรครับ

นายวุฒิสภาติ กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วคือ ถ้าไม่รวมของท่านชาติ มันจะเหลือ ๒ ประเด็น เพราะในส่วนของยกเว้นเขาเสนอมาแล้วว่า สัดส่วน คือ ๓๒๐ บวก ๘๐ แล้วก็ในส่วนของพวกเขาเสนอกันที่ ๔๐๐ บวก ๘๐ ถ้าท่านโหวตอย่างนี้เลยได้ไหมครับว่า ๓๒๐ บวก ๘๐ คือ แยกเป็นเขต ๓๒๐ สัดส่วน ๘๐ และทางของผม คือ ๔๐๐ ในส่วนของเขต แล้วก็ ๘๐ สัดส่วน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวุฒิสภา
แต่ที่ท่านเสนอต้องถามท่านชาติก่อน เพราะท่านชาติท่านยังไม่ได้ถอนที่ท่านเสนอ
เชิญครับ

นายชาติ กางอิ้ม : ท่านประธานครับ ผมขอถอนครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงมืออย่างอื่น
ใหม่ครับ ๓๒๐ บวก ๘๐ กับ ๔๐๐ บวก ๘๐ แสดงว่าตัวหลังเท่ากัน ต่างกันแต่ตัวหน้า
ไม่มีอย่างอื่นนะครับ ยกวางเสนอ ๓๒๐ บวก ๘๐ ฝ่ายแปรญัตติใครไม่ทราบเสนอ ๔๐๐
ท่านอุทิศหรือ ใคร กลุ่มไหนไม่รู้ มีผู้เสนออะ

นายอุทิศ ชูช่วย : รวมครับ เป็นมติรวมแล้วครับ ๔๐๐ บวก ๘๐ ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ที่นี้ผมก็จะถาม
อย่างนี้นะครับ ถ้าเห็นด้วยกับยกวาง ก็คือ ๓๒๐ บวก ๘๐ กต เห็นด้วย ส่วนที่ต้องการ
๔๐๐ บวก ๘๐ ให้กต ไม่เห็นด้วย เข้าใจใหม่ครับ ถ้าเข้าใจผมจะให้ออกเสียงเลยนะครับ

(นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) มีสัญญาณให้
สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ออกเสียงครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ใครออกเสียง
แล้วเครื่องไม่ทำงานบ้างไหมครับ ยังเป็นปัญหา ยกมือครับ พร้อมนะครับ ผมจะให้เขา
รวมคะแนนได้แล้วนะครับ ไม่มีปัญหาแล้วนะครับ ยังไม่ได้คนหนึ่ง ได้ใหม่ครับ
ท่านกฤษฎาใช้ใหม่ครับ เจ้าหน้าที่ช่วยท่านกฤษฎาสิ ไม่มีใครแล้วนะครับ ได้หมดแล้ว
นะครับ รวมคะแนนครับ ผู้เข้าร่วมประชุม ๘๒ เห็นด้วย ๓๒ ไม่เห็นด้วย ๕๐ เพราะฉะนั้น
๔๘๐ นะครับ

๑๘๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ต.ร.ฎ. ๘๒/๑

ประเด็นถัดไป ประเด็นที่ ๔ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ก็มีประเด็นที่ต้องถามครับ เข้าใจว่า สัดส่วนที่ ๘๐ ยกวางเสนอว่า แบ่งเป็น ๘ กลุ่มจังหวัด เข้าใจว่า ไม่มีข้อเสนออื่นใช่ไหมครับ ผมไม่แน่ใจนะครับ เข้าใจว่าประเด็นนี้น่าจะตกลงกันได้ครับ ท่านประธาน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ประเด็นนี้ถามว่า ท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นครับ หมอชู้ช้อยครับ

นายชู้ช้อย ศุภวงส์ (กรรมาธิการ) : ผม นายแพทย์ชู้ช้อย ศุภวงส์ ครับ ๘๐ หรือ ๘ กลุ่มจังหวัดนี้ อาจจะเหมือนกัน แต่ว่าวิธีคำนวณต่างกันครับ ถ้าผมพูดง่าย ๆ ก็คือวิธีคำนวณแบบ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ทางยกวางบอกเดี๋ยวจะให้ถามอีกที่ว่า วิธีคำนวณจะใช้ของใคร เอา ๘ กลุ่มก่อนว่าตกลง

นายชู้ช้อย ศุภวงส์ (กรรมาธิการ) : ได้ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ๘ กลุ่มนี้ไม่ขัดแย้งกันนะครับ ประเด็นที่ ๔ ก็ผ่าน

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับในเรื่อง ๘ กลุ่มของพวกเขา สส. สัดส่วนนะครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ประเด็นถัดไป ก็เป็นเรื่องของการนับคะแนนครับ ยกวางก็เสนอวิธีการคำนวณใน ๘ กลุ่มจังหวัดให้ใช้วิธีคิดแยก แต่ละกลุ่มเลย โดยไม่นับไปรวมกับเขตละคนนะครับ ส่วนมีข้อเสนออีกข้อเสนอนึง คือเรื่องการนับคะแนนโดยใช้วิธีทด ที่ผมเข้าใจว่า ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์และกรรมาธิการเสียงข้างน้อยเสนอแนะครับ ไม่ทราบว่าเป็นระบบอะไร

นายวัชรนา หงส์ประภัศร : ขออนุญาตครับ ขอเรียนถามว่าใช้บัตรกี่ใบครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : เดี่ยวลงมติอีกทีหนึ่ง
ได้ไหมครับ ก็ถามจะใช้บัตรกี่ใบ แต่ว่าเอาวิธีนับคะแนนก่อน แต่ยกเว้นว่า ๒ ใบ
ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ๒ ใบตรงกันครับ ตกลงเป็นมติ
ไปแล้ว ๒ ใบ นะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ก็เหลือวิธีนับคะแนน
เท่านั้น

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เหลือวิธีนับคะแนนที่

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เดี่ยวก่อนครับ
อาจารย์ ถ้าจะ ๒ ใบต้องถามมติก่อน เดี่ยวบอกว่าผมไม่ได้ถามครับ ท่านเสวยตยกมือแล้ว

นายเสวย ทินกุล : ท่านประธาน ผม เสวย ทินกุล คือ เรื่องใบเดียวหรือ
๒ ใบ มันตัดปัญหา เนื่องจากเป็นเรียงเบอร์มันก็ต้อง ๒ ใบอยู่แล้ว เป็นใบเดียวเป็นไป
ไม่ได้ครับ มันตัดปัญหาไปแล้วโดยปริยาย มันลือกแล้วครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ตัดปัญหา
แต่ถามไว้ เพื่อไม่ให้คุณเสวยถามผม ไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นใช่ไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสวย ทินกุล : ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ๒ ใบ คุณเสวย
ยืนยันแล้ว เป็นพยานคนหนึ่งแล้ว ทีนี้ถามของอาจารย์เจิมศักดิ์ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ
คือ ทางกรรมาธิการยกเว้นจะใช้วิธีคำนวณเหมือนกับระบบปาร์ตี้ลิสต์เดิม เข้าใจ
อย่างนั้นนะครับ แล้วก็ไม่มี ๕ เปอร์เซ็นต์ ไม่มีขั้นต่ำ ๕ เปอร์เซ็นต์ ระบบที่พวกผมเสนอ
เป็นระบบที่เวลาคำนวณ ใช้คำนวณสัดส่วนจากจำนวนทั้งหมด ๔๘๐ ของท่าน
คำนวณจาก ๘๐ พูดยกให้ชัดเลย เราคำนวณเอาใบเดียวกัน เอาใบเฉพาะประเภทที่เลือก
พรรคไปคำนวณทั้งประเทศเอาคนที่เลือกพรรค พรรคใดก็ตามไปรวมกันทั้งประเทศ
แล้วเอาไปคำนวณจาก ๔๘๐ จะได้ยอดรวมตามนั้นนะครับ อันนี้จะต่างกันตรงนี้ทีเดียว

๑๘๙

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กรณี ๘๒/๓

ของท่านนับจาก ๘๐ ของเรานับจาก ๔๘๐ ซึ่ง ๔๘๐ จะล็อกจำนวนไว้โดยประมาณเท่านั้น
นะครับ เอาอย่างนี้นะครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านอาจารย์
วุฒิสารครับ แล้วเดี๋ยวหมอ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผม
วุฒิสาร ครับ ประเด็นนี้เดี๋ยวครับ คือ ประเด็นตรงกันเรื่องวิธีคำนวณแล้วนะครับ
ท่านอาจารย์ เพียงแต่ว่า ประเด็นว่ารายชื่อในบัญชี ๘๐ กับบัญชีเขต ผมคิดว่า
อันนี้ต่างกัน เพราะว่าต้องดูทั้งระบบเลยว่า ถ้าจะเอาคำนวณรวม ๔๘๐ รายชื่อเป็น
อย่างไรคือเขตกลับไปอยู่ในบัญชีได้ไหม เพราะว่าส่วนที่เป็นของกรรมาธิการยกวาง
กรรมาธิการไม่ให้เขตไปอยู่ในบัญชีนะครับ เพื่อตัดปัญหาเรื่องของการแพ้ในเขต แต่ไปได้
โควตาจากบัญชีนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เขตที่พวกผม
เสนออยู่นุญาตให้เขตไปลงในบัญชีได้ และจะไม่ลงก็ได้ แล้วก็คนที่ลงในบัญชีจะไม่ลง
เขตก็ได้ คือ บัญชีเปิดฟรี ตามคุณสมบัติของ สส. ที่มี เป็นอันว่าใช้ได้ ไม่ว่าจะอยู่ใน
บัญชี หรือไม่ได้ลงในบัญชีก็ได้ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : อาจารย์ ที่ว่ามานี้ มีทางใหม่ ได้ทั้ง ๒ ทาง คน คนนั้นได้ทั้ง ๒ ทาง

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือ ท่านประธานครับ เวลาคำนวณ แล้วนี้ ผู้ที่ได้เขตนี้จะได้ก่อน ชาติ จึงจะไปเอาจากบัญชีที่เหลือ เพราะฉะนั้น เช่น นาย ก ลงเขต แล้วก็ชนะในเขต นาย ก ได้เป็น สส. แน่แน่นอนครับ สมมติว่า พรรคนี้ได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๔๘๐ ก็คือ ๒๔๐ เขาได้ ๒๔๐ ที่นั่ง ๒๔๐ ที่นั่งนี้ไม่ได้ชื่ออะไร นาย ก ไป ลงในเขตมหาสารคาม ได้ชื่อ นาย ก มา นาย ก ได้เป็นแน่ครับ แต่ถ้าสมมติว่า นาย ก ได้ไปลงอยู่ในบัญชีด้วย ชื่อ นาย ก ก็จะถูกตัดไปจากบัญชี รายถัดไปก็ขึ้นมาแทน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : หลุดไป หรือแกเลือกได้

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : แกได้อยู่แล้วไงครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ แกเลือกได้ว่า แกจะเอาเขต หรือแกจะเอาที่บัญชีรายชื่อ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อ้อ ต้องเขตครับ ต้องเอาเขตไปเลย

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เอาเขตเป็นหลัก

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เอาเขตเป็นหลักไปก่อน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คือเขาไม่มี โอกาสเลือกนะ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ไม่มีโอกาสครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เพราะถ้าเลือก เขาอาจจะไปให้ประโยชน์แก่ใครบางคนซึ่ง

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ไม่ได้ครับ ถ้าไม่อย่างนั้นเขต มันจะอุ่นครับ มันจะต้องเลื่อนขึ้น

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ผมถามเพื่อความ ตามลำดับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เมื่อก็หมอบชู้ช้อย ท่านยกมือไว้ก่อน ขอโทษ ให้หมอบชู้ช้อยอภิปรายสักกน็ดหนึ่ง เชิญครับ

นายชู้ช้อย ศุภวงค์ (กรรมาธิการ) : ไม่เป็นไรครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ได้อภิปรายไปแล้ว แต่ว่า ถ้าจะเสนอง่าย ๆ ก็คือ มันมีอยู่ ๒ โมเดล (Model) ครับ อันหนึ่ง ก็คือ ของกรรมาธิการยกว่าง อีกอันหนึ่ง ก็คือ ของท่านอาจารย์เกริกเกียรติกับ ท่านอาจารย์สมชัย ฤชุพันธุ์ ซึ่งจะเป็นโมเดลเดียวกัน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : อันเดียวกัน ไซ้ไหมครับ

นายชู้ช้อย ศุภวงค์ (กรรมาธิการ) : ถ้าจะพูดถึงวิธีคำนวณอะไรต่อไป ก็ใช้การพูดของกรรมาธิการยกว่าง หรือของท่านอาจารย์เกริกเกียรติกับของท่านอาจารย์ สมชัย ฤชุพันธุ์

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้าเขียนไว้แล้ว เรียบร้อยนี้ดี ผู้เลือกจะได้สะดวกใจนะครับ ท่านศักดิ์ชัยและท่านผู้ว่าสนั่น

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ท่านประธานสภาครับ ศักดิ์ชัย ครับ เมื่อสักครู่ นี้ ท่านเลขาสมคิดได้บอกว่ ในวิธีคิดของกรรมาธิการยกว่าง ก็คือว่า จะนับคะแนนเฉพาะ ในกลุ่มจังหวัด ไม่เอามารวมกันทั่วประเทศ ทีนี้ผมคิดว่า ความเข้าใจตรงนี้ยัง ขาดความชัดเจนครับ อยากให้กรรมาธิการยกว่างได้อธิบายอย่างละเอียดสักกน็ดหนึ่ง ได้ไหมครับ เพื่อประกอบการตัดสินใจครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เดียวที่เดียวเลย ท่านผู้ว่าก่อน แล้วจะได้อธิบายที่เดียว เชิญครับ

นายชินินทร์ บัวประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานครับ เนื่องจากว่า เราตกลงกันว่า ให้แบ่ง สส. สัดส่วนเป็นกลุ่มนะครับ คือ ๘ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน ทีนี้เวลา เรานับเอา สส. สัดส่วนนี้ ถ้าเราไปคิดคะแนนรวมของประเทศนี้ แล้วเราจะแยกกลุ่มกัน อย่างไรครับ อยากจะให้ทางกรรมาธิการ หรือท่านผู้เสนอนี้ได้กรุณาวิเคราะห์ประเด็นนี้ ด้วยครับ

๑๙๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สปร ๘๓/๓

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงท่านถาม
ทั้งยกกว้าง ถามทั้งอาจารย์เจิมศักดิ์ไชหรือเปล่าอันนี้ ไชใหม่ท่าน ถามทั้ง ๒ กลุ่ม
ใครอธิบาย ท่านอาจารย์วุฒิสาร

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญครับ ผม วุฒิสาร ต้นไชย กรรมาธิการครับ ในส่วน
ข้อเสนอของกรรมาธิการยกกว้าง ในส่วนของสัดส่วน ๘๐ นะครับ ขอกราบเรียนว่า
มีแนวทางอย่างนี้ครับ

ประการแรกครับ ในสัดส่วน ๘๐ นั้น แบ่งเป็น ๘ กลุ่มจังหวัด ในแต่ละกลุ่ม
จังหวัดมีบัญชี บัญชีละ ๑๐ คนนะครับ คุณสมบัติของผู้ที่อยู่ในบัญชีนี้ครับ ต้องไม่เป็น
สส. เขต และห้ามซ้ำกับพรรคอื่น นั่นหมายความว่า สส. ในเขตที่ลงเขตแล้ว มาอยู่ใน
บัญชีไม่ได้ครับ เพราะฉะนั้นระบบนี้จะเป็นระบบชายตัวบุคคลด้วย วิธีการนับคะแนนคือ
ใช้คะแนนที่กาในบัตรที่ ๒ ซึ่งเป็นการเลือกบัญชีนี้ครับ คิดคะแนนคล้าย ๆ กับระบบ
ปี ๒๕๔๐ ในแบบบัญชีรายชื่อ นั่นก็หมายความว่า ในกลุ่มจังหวัดที่ ๑ ซึ่งอาจจะมีอยู่
๑๐ จังหวัด คะแนนออกมาได้เท่าไร มีผู้เลือกตั้งรวมทั้งหมดได้เท่าไร ก็มาคิดครับว่า
๑๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ และโดยไม่มีขั้นต่ำของเปอร์เซ็นต์นี้ครับ นั่นก็หมายความว่า
ว่า สส. ๑ คนจะได้ก็คือ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของคะแนน ก็คิดเลย เพราะฉะนั้นจะชัดเจน
คะแนนของบัญชีแต่ละบัญชี แต่ละพรรคก็จะได้เฉพาะในเขตของกลุ่มจังหวัดนั้น ๆ
นะครับ ไม่สามารถข้ามกลุ่มจังหวัดได้ด้วยคะแนน ก็คือไม่ได้คิดเขตประเทศ -----

ดังนั้น ระบบนี้ก็จะเป็ระบบที่คล้าย ๆ กับบัญชีรายชื่อแบบเดิม คือ คิดจากฐานคะแนนของกลุ่มจังหวัดนั้น ๆ ในบัตรที่กาเฉพาะพรรค ของพรรคนั้นเท่านั้นนะครับ เพราะฉะนั้นก็คือ ระบบ คล้าย ๆ กับระบบ ปี ๒๕๔๐ แต่ย่อส่วนจากบัญชีเดียว ๑๐๐ คน ของเดิมมาเป็น ๘ บัญชี แล้วเขตเลือกตั้งเล็กลงนะครับ นั่นก็จะหมายความว่า การคิดสัดส่วนของแต่ละกลุ่มจังหวัดจะสะท้อนเฉพาะกลุ่มจังหวัดนั้น ๆ ไม่ข้ามกลุ่มกันครับ อันนี้คือตัวแบบที่คณะกรรมการยกร่างเสนอครับ

นายวรนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านจรัญครับ เมื่อที่ท่านจรัญยกมือใช้ใหม่ เชิญครับท่านจรัญครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมจรัญ ภักดีธนากุล กรรมการครับ ความจริงกระผมเป็นกรรมการฝ่ายข้างน้อย แต่ว่ายังมิได้ไปดีเฟนด์ (Defend) ความเห็นในกรรมการฝ่ายข้างน้อยนะครับ แต่ว่าอยากจะเรียนให้ที่ประชุมมีโอกาสได้เห็นความแตกต่างของ ๒ แบบนี้นะครับ แบบของกรรมการฝ่ายข้างมากนี้ก็มีจุดดีตรงที่เข้าใจง่าย เพราะว่าทำเหมือนกับ ปี ๒๕๔๐ ทุกอย่างครับ แต่ว่าก็มีข้อเสียในเรื่องคิดคะแนน เพราะว่าประเด็นตอนนี้อยู่ที่คิดคะแนนนะครับ อย่างอื่นจะเหมือนกันหมดละ แตกต่างกันที่คิดคะแนนนี้ แบบปี ๒๕๔๐ มีจุดอ่อนตรงที่คะแนนเวลาเอามาสัดส่วน เอามาให้มันให้หมดเป็นสัดส่วนว่า มากได้มาก น้อยได้น้อย มากใหญ่สุด ได้มากที่สุด เพราะฉะนั้นสัดส่วนมันก็จะไปได้โต่งอยู่ที่พรรคใหญ่มาก ๆ ตรงนี้ทำให้เกิดว่า แทนที่จะชดเชยสัดส่วนให้กับพรรคเล็ก กลับเอาคะแนนของพรรคเล็กไปให้กับพรรคใหญ่ อันนี้เป็นข้อจุดอ่อนนะครับ ที่เราเจอมาในปี ๒๕๔๐ แล้วทำให้พรรคใหญ่มีคะแนน มีจำนวน สส. มากเกินกว่าคะแนนเสียงที่แท้จริง แต่ว่าเวลาคิดคำนวณนี้ง่ายเลยครับ คิดตามสัดส่วนนะครับ เหมือนอย่างที่เราบอกนี้ครับ ผมขอเปรียบเทียบนะครับ ท่านประธาน เราขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการ ๔ เปอร์เซ็นต์ ทั้งหมดนี้คนที่เงินเดือน ๑ แสนนี้ ได้ขึ้นเดือนละ ๔,๐๐๐ แต่คนที่เงินเดือน ๗,๐๐๐ ได้ขึ้นเงินเดือนไม่กี่ร้อยบาท นี่คือ สัดส่วนแบบปี ๒๕๔๐ ส่วนวิธีคิดสัดส่วนแบบที่ท่านอาจารย์เกริกเกียรติ ท่านอาจารย์สมชัย ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เสนอนี้ มีจุดอ่อนตรงที่ว่า เข้าใจยากมากเลยครับอธิบายอย่างไร ผมก็มั่นใจว่า ทำให้เกิดความเข้าใจยาก แล้วก็คำนวณ ก็ต้อง

คำนวณ ๒ ชั้น กว่าจะได้ตัวเลขออกมา นี่เป็นจุดอ่อนของแบบที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์
เสนอ แต่จุดดีของแบบนี้ มันก็มีตรงที่ว่า มันไม่เอาเนื้อหมูไปปะเนื้อข้าง คือ ไม่ให้
พรรคใหญ่ได้สัดส่วนมาก พรรคกลางได้สัดส่วนกลาง พรรคเล็กได้สัดส่วนเล็ก แต่ว่า
พรรคไหนที่ได้จำนวนที่นั่งของ สส. เขต เกินกว่าคะแนนเสียงที่ตัวได้รับจากบัญชีสัดส่วน
แล้วนี้ จะไม่ได้ที่นั่งหรือส่วนแบ่งในบัญชีอีกครับ ต้องเอาสัดส่วนของพรรคใหญ่ที่ได้
คะแนนเสียงถึงระดับคะแนนเสียงที่ตัวได้รับเลือกตั้งมาแล้วนี้ ต้องเอาไปให้พรรคกลาง
และพรรคเล็ก อันนี้ก็จะทำให้เกิดจุดดีในแง่ที่ว่า เสียงข้างน้อยได้รับโอกาสที่จะเข้าไปเป็น
ผู้แทนของฝ่ายข้างน้อยในสภาได้มากขึ้น แต่ก็มีจุดอ่อนครับ ทำให้พรรคการเมืองใหญ่
ไม่แข็งแรง อาจจะทำให้ไม่ได้พรรคที่มีคะแนนมาก ๆ เป็นพรรคเดียวอะไรในสภานะครับ
แล้วก็อาจจะทำให้ว่า เกิดพรรคเล็กมากมาย เพราะว่าเอาคะแนนจากพรรคใหญ่ตัดลงมา
กระจายให้พรรคกลาง พรรคเล็ก คิดแบบนี้ มันก็มีทั้งข้อดี ข้อเสีย ทั้ง ๒ ด้าน ฉะนั้นใน
คณะกรรมการการร่างเองก็โหวตกัน แพ้ ชนะกันด้วยคะแนนฉิวเฉียด -----

เพราะฉะนั้นผมก็คิดว่า ถ้าที่ประชุมสภาใหญ่นี้ ท่านจะได้ตัดสินใจอีกครั้งหนึ่ง แล้วผมคิดว่าอย่าได้พยายามถามว่า แล้วจะคำนวณอย่างไร แบบไหนนะครับ สำหรับแบบที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เสนอครับ ผมก็พยายามไปทำการบ้าน พยายามอธิบายกับใครก็ไม่มีใครเอาด้วยสักคนหนึ่งเลยครับ ก็เรียนสรุปเอาแบบกว้าง ๆ อย่างนี้ครับ เพื่อท่านจะได้ตัดสินใจได้สะดวกครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์เกริกเกียรติก่อนครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒนเสวีธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ วิธีที่ท่านอาจารย์จรัญพูดนี้ก็คล้ายกัน แต่ประเด็นเรื่องพรรคนี้ พรรคใหญ่จะไม่เสียเปรียบ พรรคใหญ่มั่นใหญ่อยู่แล้ว แต่วิธีที่เราทำนี้ ก็คือ เพื่อที่จะให้ว่า พรรคใหญ่ไม่มีอำนาจผูกขาด แต่ว่ากระจายลงไปให้พรรครอง ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นไม่มีปัญหาเรื่องพรรคใหญ่จะอ่อนแอครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : อาจารย์วุฒิสารครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมในฐานะที่กรรมาธิการมอบหมายให้ชี้แจงในเรื่องของวิธีคิดเรื่องสัดส่วน ขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมให้เห็นตัวเลขชนิดหนึ่งครับ กรณีที่หลักคิดอย่างที่คุณกรรมาธิการเสนอ นั้นหมายถึงว่า การคิดแบบเดิม คือ แบบ ๒๕๔๐ ใน ๘ บัญชี ทำให้เขตเล็กกลาง และบัญชีมี ๑๐ คน นี่นะครับ ถ้าลองเอาตัวเลข ปี ๒๕๔๘ ในการเลือกบัญชีรายชื่อนี้ นะครับ ถ้าสัดส่วนลดลงจาก สส. บัญชีรายชื่อ นะครับ ถ้าทอนจาก ๑๐๐ เปอร์เซนต์มาเหลือ ๘๐ เปอร์เซนต์ ซึ่งคิดคร่าว ๆ นะครับ จะพบว่า พรรคไทยรักไทย จะได้ ๕๔ พรรคประชาธิปไตยได้ ๒๑ พรรคชาติไทยได้ ๕ ซึ่งเป็นสัดส่วนจาก ๑๐๐ ลงมาเหลือ ๘๐ แต่เมื่อคิดในระบบที่เราเสนอ ก็คือ กระจายเขต แล้วก็ไม่คิดเรื่อง ๕ เปอร์เซนต์ โดยไม่มีเขตาน จะพบว่า พรรคไทยรักไทย ลดลงจาก ๕๔ เหลือ ๔๘ พรรคประชาธิปไตย

ลดลงจาก ๒๑ เหลือ ๒๐ พรรคชาติไทยเพิ่มขึ้นจาก ๕ เป็น ๖ นะครับ และพรรคมหาชน
 ซึ่งไม่ได้เลย จะได้ ๖ อันนี้คือหลักใหญ่อันแรกของการไม่คิดเปอร์เซ็นต์ ต่อมาประการที่ ๒
 ครับ ก็แบ่งกลุ่มจังหวัด ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ไม่เสมอไปครับว่า พรรคใหญ่จะ
 ได้เปรียบ แต่ระบบนี้จะทำให้แต่ละพรรคมีที่ยืนในแต่ละกลุ่มจังหวัด นั้นหมายความว่า
 ผมยกตัวอย่างครับว่า เราได้ทดลองเอาตัวเลข ปี ๒๕๔๘ ของบัญชีรายชื่อ แล้วแบ่งกลุ่ม
 จังหวัดเป็น ๘ กลุ่มจังหวัด โดยสัดส่วนที่ให้ประชากรใกล้เคียงกันที่สุด นับตั้งแต่
 ๘ ล้านคน ผันแปรมาถึง ๗.๕ ล้านคน ซึ่งถือว่าความต่างนั้นน้อยที่สุดแล้วใน ๑๐ กลุ่ม
 จังหวัด ผมขออนุญาตยกตัวอย่างอย่างนี้ครับว่า ในตัวอย่างของจังหวัดกลุ่มที่ ๑ ซึ่งเป็น
 กลุ่มภาคใต้ ในระบบนี้นะครับ จะเห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์ซึ่งได้คะแนนประมาณ
 ๒,๔๙๐,๐๐๐ คะแนน ในขณะที่มีคนมาลงคะแนนทั้งหมดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้
 ๓,๗๖๘,๐๐๐ นั้นก็หมายความว่า เราต้องการ ๓๗๖,๐๐๐ โดยประมาณต่อ สส. ๑ คน
 ในบัญชีรายชื่อ เมื่อคิดอย่างนี้นะครับ ก็หมายความว่า ประชาธิปัตย์จะได้ไปก่อนเลย
 ๖ คน โดยใช้คะแนนไป ๒,๔๙๐,๐๐๐ ในขณะที่พรรคมหาชนยังไม่ได้เลย แต่พรรค
 ไทยรักไทยซึ่งมีคะแนนประมาณ ๘๗๑,๓๑๑ จะได้ ๒ คน นั่นแปลว่า เราใช้ สส.
 บัญชีรายชื่อไปแล้ว ๘ คน เศษส่วนที่เหลืออีก เมื่อคิดส่วนที่เหลือ เช่น ประชาธิปัตย์ได้ไป
 ๒,๔๙๐,๐๐๐ ใช้ไปแล้ว ๖ คน คือ ๖ คูณด้วย ๓๗๐,๐๐๐ โดยคร่าว ๆ ประชาธิปัตย์เหลือ
 อีกประมาณ ๐.๖ ประชาธิปัตย์ได้อีก ๑ พรรคมหาชน ซึ่งเหลืออยู่ ๐.๓ ซึ่งมากกว่า
 พรรคไทยรักไทย ซึ่งได้เหลืออยู่ ๐.๓๑ ปรากฏว่า พรรคมหาชนได้ ๑ ภาพนี้ก็สะท้อนว่า
 ในภาคใต้ ๑๐ จังหวัด พรรคประชาธิปัตย์ได้บัญชี ๗ มหาชนได้ ๑ ไทยรักไทยได้ ๒
 กลับมาดูอีกอันครับ ในกลุ่มภาคอีสาน พอมาดูในภาคอีสาน จะเห็นว่า ด้วยการคิดระบบ
 แบบเดียวกันบนพื้นฐานของตัวเลข ของผู้ลงคะแนนในบัญชีรายชื่อ ปี ๒๕๔๘ แต่คิด
 เฉพาะกลุ่มจังหวัดที่ ๗ นะครับ ซึ่งประกอบไปด้วยจังหวัดในภาคอีสานนะครับ
 ตัวอย่างเช่น จังหวัดขอนแก่น นครพนม มุกดาหาร เลย สกลนคร หนองคาย
 หนองบัวลำภู อุดรธานี มีคนลงคะแนนทั้งหมด ๓,๔๐๕,๐๐๐ เศษ ๆ -----

๑๙๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๘๖/๑

นั่นแปลว่า ต่อ สส. ๑ คน ต้องการสมาชิกต้องได้คะแนน ๓๔๐,๐๐๐ ตัวเลขนี้เมื่อกลับมาดูจะเห็นว่า พรรคไทยรักไทยได้ ๒,๗๖๔,๐๐๐ ได้ไปก่อนทันที ๘ ครั้ง พรรคประชาธิปัตย์ได้ ๑๗๑,๐๐๐ ยังไม่ได้เลย เพราะยังไม่ถึงขั้นต่ำ พรรคประชาธิปัตย์ได้ ๑๕๓,๐๐๐ ยังไม่ได้ พรรคมหาชนได้ ๑๗๑,๐๐๐ ก็ยังไม่ได้ แต่บังเอิญคิดว่า เศษที่เหลือของ ไทยรักไทย ซึ่งใช้ไปแล้ว ๘ ไม่พอ เมื่อเทียบกับพรรคประชาธิปัตย์และพรรคมหาชน ก็จะทำให้เศษที่เหลือนั้น พรรคมหาชนและพรรคประชาธิปัตย์ได้ที่ละ ๑ เพราะฉะนั้นโดยรวม สส. อาจจะไม่ใกล้กันครับ แต่การกระจายตัวของพรรค ทำให้พรรคประชาธิปัตย์มีพื้นที่ในภาคอีสาน ในขณะที่พรรคไทยรักไทยมีพื้นที่อยู่ในภาคใต้ นี่ผมยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจนว่า ความแตกต่างแบบนี้ เพราะฉะนั้นระบบแบบนี้จึงเป็นระบบที่ไม่ได้บอก ว่าพรรคใหญ่ได้เปรียบเสมอไป นั่นหมายความว่า พรรคจำเป็นที่จะต้องชูทั้งนโยบาย และชูทั้งตัวบุคคลใน ๑๐ คน ในกลุ่มจังหวัดนั้น ๆ พรรคจึงจะได้คะแนนครับ อันนี้ จะส่งเสริมให้ระบบพรรคเข้มแข็งขึ้น ในขณะเดียวกันถ้าเป็นระบบที่เรายอมให้ สส. เขตมา อยู่ในบัญชีได้ อันนี้จะเป็นปัญหาใหญ่ เพราะว่าคนที่ได้ที่ ๔ สมมุติว่ามี ๓ คนในเขต ได้ที่ ๔ หรือที่ ๕ นั่นแปลว่า ประชาชนในเขตไม่เลือก แต่เขามีสิทธิ เนื่องจากเป็นผู้ที่มี บุญคุณกับพรรคมาอยู่ในบัญชี คน คนนี้ก็จะได้เป็นผู้แทนราษฎร เราจะตอบประชาชน ยากมากนะครับว่า คนนี้ไม่ได้ชนะเลือกตั้งในเขต แต่ได้มานั่งอยู่ในสภา ดังนั้น ระบบอันนี้ ระบบที่กรรมการเสนอ จึงเป็นระบบผสมผสานที่ไม่ได้หมายความว่า สส. บัญชีรายชื่อ ได้มาด้วยอานิสงส์ของคนในเขต หรือด้วยพรรคอย่างเดียว แต่ด้วยชื่อเสียงของตัวเองด้วย เพราะมีการเปิดเผยชัดเจน ๑๐ คน ตรงนี้จะส่งเสริมให้กลุ่มคนที่อยากเข้ามาทำงาน การเมือง กลุ่มคนที่เป็นผู้นำที่มีความหลากหลายที่พวกเราอยากได้ กลุ่มตัวแทนสตรี กลุ่ม ตัวแทนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เข้ามาอยู่ในบัญชีรายชื่อ และตรงนี้จะส่งเสริมให้พรรคต้องให้ ความเข้มแข็งกับสาขาพรรคทุกสาขา ทุกพื้นที่ เพราะฉะนั้นตรงนี้จะเห็นว่าระบบนี้ อาจจะเป็นระบบที่ส่งเสริมทั้งระบบให้พรรคการเมืองพัฒนา แล้วก็เข้มแข็งขึ้นด้วย แล้วก็เป็นการชดเชย เนื่องจากเราตัด ๕ เปอร์เซนต์แล้ว เป็นการชดเชยที่ทำให้ระบบของ การคิดเหล่านี้เป็นธรรมมากขึ้น อันนี้คือความเห็นของกรรมการครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมอชู้ช้อยครับ

นายชู้ช้อย ศุภวงศ์ (กรรมการ) : ขอบคุณครับ ผมนายแพทย์ ชู้ช้อย ศุภวงศ์ ครับ ประเด็นอยู่นิดเดียว ไม่ต้องทำให้สับสนครับ ทางท่านอาจารย์เกริกเกียรติไม่มีโอกาสได้พูดหมด ท่านบอกว่าในปี ๒๕๕๐ ที่ท่านได้โอกาสร่างรัฐธรรมนูญนี้ อะไรก็ดีหมด แต่ว่าเรื่องระบบเลือกตั้ง ท่านใช้คำพูดอย่างนี้ครับ ถ้าผมพูดผิดเดี๋ยวท่านค้านได้ ท่านบอกว่า มีวาระซ่อนเร้น วาระซ่อนเร้น ก็คือ กำหนดต้องการให้มีพรรคใหญ่เหลือ ๒ พรรค แล้วก็ออกแบบจนได้ดังที่ปรากฏ พรรคไทยรักไทยควรจะได้แค่ ๒๙๔ เสียง แต่ด้วยวิธีการคำนวณอย่างที่พยายามอธิบาย ทำให้เขาได้ ๓๗๗ เสียง อันนี้ผิดธรรมชาติ ผิดปกติ ประเด็นมันอยู่ตรงนี้ครับ แล้วพรรคมหาชนซึ่งควรจะได้ ๒๑ เสียง กลับได้แค่ ๒ เสียง แล้วไปบอกว่า ตอนนี้อยาก ๕ เปอร์เซ็นต์ แล้ว พรรคมหาชนนี้ได้ ๔.๔๖ เปอร์เซ็นต์ แม้ว่าไม่คิด ๕ เปอร์เซ็นต์ ก็จะได้เพิ่มอีก ๔ คน ด้วยเหตุที่ว่า วิธีคิดของท่านอาจารย์เกริกเกียรติหรือของท่านอาจารย์สมชัยนี้ คิดความนิยมของพรรคจากจำนวน สส. ทั้งหมด สมมุติว่าผมบอกว่า ผมนิยมพรรคไทยรักไทย แล้วผมลงคะแนนให้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์จาก ๕๐๐ นั้นหมายความว่า เราตัดสินประชาชนคนไทยตัดสินชะตากรรมว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จาก ๕๐๐ คือได้ ๒๐๐ มันไม่มีเหตุที่เราบอกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จาก ๑๐๐ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จาก ๑๐๐ คือวิธีคิดแบบปาร์ตี้ลิสต์ของปี ๒๕๕๐ -----

เพราะฉะนั้นถ้าเรานิยมพรรคไหน เราก็ต้องคิดจำนวนเต็มจาก สส. ที่มีอยู่ในประเทศไทย ในขณะนั้น ถ้าผมนิยมพรรค ก ๑๐ เปอร์เซนต์ หรือประชาชนคนไทยนิยมพรรค ก ๑๐ เปอร์เซนต์ จากจำนวน ๕๐๐ ก็หมายความว่า ต้องการเห็นพรรค ก มี ๕๐ ที่นั่ง แต่ประเด็นที่กำลังถกเถียงอยู่ ก็คือว่า เราไปคิดจาก ๑๐๐ หรือไปคิดจาก ๘๐ อันนี้เป็นการคิดที่ผิดธรรมชาติ แล้วเป็นการคิดที่ทำให้พรรค ถ้ามีการเลือกตั้งต่อไปอีก ๑ หรือ ๒ สมัย ก็จะนำระบอบทักษิณกลับมา ถ้าไม่มีรัฐประหารนี้ พรรคไทยรักไทย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคชาติไทย ก็จะหายไปจากแผ่นดินไทย นั่นคือทิศทางที่น่าเป็นห่วง เพราะฉะนั้นวิธีคิด ๒ วิธีคิดนี้เป็นสาระสำคัญยิ่งที่เพื่อนสมาชิกต้องตัดสินใจครับ วิธีคิดที่ ท่านอาจารย์เกริกเกียรติกับท่านอาจารย์สมชัยเสนอ เป็นวิธีคิดที่ได้รัฐบาลที่มีเสถียรภาพ เพียงพอที่จะบริหารชาติบ้านเมือง แต่ไม่เข้มแข็งเกินไปที่จะเป็นเผด็จการรัฐสภา แล้วที่บอกว่า เราดีไซน์องค์กรอิสระที่มาที่ไปอย่างดีแล้ว สามารถควบคุมดูแลอย่างดีแล้ว เราก็มีบทเรียนให้เห็นแล้วนี่ครับว่า ดีไซน์อย่างไรก็ตาม แต่ว่าเมื่อเกิดเผด็จการรัฐสภา มี ๓๗๗ เสียง ก็ทำได้ทุกอย่าง ไม่ละเว้นแม้กระทั่งกำลังสืบคลานเข้าไปนะครับ วงการตุลาการ โชคดีครับ ยังเหลืออยู่ที่ทำให้บ้านเมืองรอดวิกฤติมาได้ สิ่งนี้นะครับ อันที่จริงผมไม่อยากจะเอ่ยชื่อท่านอาจารย์จรัญ ภัคดีธนากุล หรือครับ ท่านนั่งคิดคำนวณกับผม มาตลอดแหละ แล้วท่านก็เป็นห่วงอย่างยิ่งที่ผมห่วง ถ้าผมพูดผิด ท่านค้านได้เลยครับ เพราะว่าเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อยด้วยกันที่แพ้มาในกรรมาธิการ แต่ว่า ผมคิดว่าเรื่องนี้ถ้ามาแพ้เพราะเหตุว่า ความสับสน ความซับซ้อนในการคำนวณก็เป็นเรื่องที่น่าเสียดายยิ่ง ประชาชนคนไทยมีหน้าที่อย่างเดียวกัน ทำแบบเดิม คือ ไปเลือกพรรคที่เขาชอบ เลือกคนที่เขารัก เลือกพรรคที่เขาชอบ ส่วนที่เหลือนั้น เราก็สามารถอธิบายได้ในประเด็นหลัก ๆ อย่างนี้นะครับ แต่ว่า ถ้าไปลงรายละเอียดทำให้สับสน ผมคิดว่า ก็จะทำให้เราจะไปผิดทิศนะครับ แล้วเผด็จการรัฐสภาจะรออยู่เบื้องหน้าครับ

นายนวนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญกรรมาธิการ จาก กต.

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพทุกท่านนะครับ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท

กรรมาธิการครับ กกต. มาจาก กกต. นะครับ แต่ที่ฟังท่านอธิบาย ผมก็ยังสับสนอยู่นะครับ คือ กระผมอยากจะขอทราบความชัดเจนนะครับ คือ เมื่อสักครู่นี้ผ่านมาเนี่ยนะครับ เราได้ลงมติไปแล้วนะครับว่า จำนวน สส. นี้เนี่ยครับ จะเป็น สส. เขต ๓๒๐ สัดส่วน ๘๐ กับ ๔๐๐ กับ ๔๘๐ นะครับ โหวตไปแล้วนะครับ ตกลงเป็น ๔๐๐ เป็น สส. เขต แล้วสัดส่วน เป็น ๘๐ อันนี้จบแล้ว จบนะครับ จบ แล้วประเด็นข้อที่ ๔ ก็มาพูดถึงว่า สส. สัดส่วน ๘๐ นะครับ แบ่งเป็น ๘ กลุ่ม ใช้บัตร ๒ ใบ ใข้ใหม่ครับ เมื่อที่พูดนี้ จบแล้วนะครับ และคราวนี้มาพูดถึงวิธีคิดคะแนน อันนี้หมายความว่า คิดคะแนนจากสัดส่วน ๘๐ นะครับ ที่พูดนี้เนี่ยครับ แล้วที่กรรมาธิการเสนอ ที่ท่านอาจารย์วุฒิสารอธิบายนี้ เป็นการคิดคะแนนจากสัดส่วน ๘๐ ซึ่งหลักการ นี้เป็นทำนองเดียวกันกับคิดคะแนนบัญชีรายชื่อเดิม แทนที่จะเอาเป็นใช้เขตประเทศ ก็ใช้เป็นเขตกลุ่มจังหวัด เพื่ออะไรครับ เพื่อให้ได้ สส. กระจาย ได้สัดส่วนสตรี บวช อะไรทั้งหลาย ให้กระจายกันนะครับ ที่นี้ถ้าหากว่า นับคะแนนอย่างที่ท่านว่ากันเนี่ยนะครับ อีกท่านหนึ่งนะครับ ผมไม่เข้าใจว่าท่านนับอย่างไร นะครับ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติมาอภิปราย อธิบายเมื่อสักครู่นี้ มันยังไม่ตรงเลยครับ ถ้าเป็นระบบที่ท่านเสนอกัน ที่ท่านพูดอยู่นะครับ ท่านเสนอแบบครึ่ง จะเป็น สส. แบบเขต ครึ่งหนึ่งนะครับ สส. สัดส่วนครึ่งหนึ่ง มันจะไม่ใช้ระบบ ๔๘๐ อย่างนี้เนี่ยครับ ท่านเอามาสับสนปนกันหมด เลยกลายเป็นว่า พรรคใหญ่ได้คะแนนเกินความเป็นจริง อะไรนี้ ทำให้สับสน ท่านลองดูค่าที่แปรผันตินะครับ ของทั้ง ๒ กลุ่มนะครับ ที่ใช้ระบบ เอาคะแนนของพรรคนี้เนี่ยครับ มาคำนวณจำนวน สส. ท่านจะเห็นได้ว่า เป็นระบบครึ่ง ๆ ทั้งสิ้นเลยครับ ฉะนั้น ท่านให้โหวตลงคะแนนแบบนี้ อธิบายให้ที่ประชุมก็ไม่ชัดเจนครับ ไม่ทราบว่ามันอย่างไรเนี่ยครับ มันคนละคอนเซ็ปต์ (Concept) เลยนะครับ -----

ผมอยากจะกราบเรียนว่า ระบบสัดส่วนที่พูดกัน อย่างที่ท่านผู้มีเกียรติพูดนี้ นะครับ ในต่างประเทศเขาใช้บัตรใบเดียว ง่าย ๆ เลยนะครับ คนก็ไปที่คูหา ลงบัตรใบเดียว เลือกลง สส. เขตที่นั่น แล้วเอาคะแนนรวมของ สส. เขตที่เขา รวม ดูว่าพรรคไหนได้คะแนน มาก แล้วเอาคะแนนอันนั้นมาเป็นตัวตั้ง คำนวณเป็น สส. สัดส่วน นะครับ สิ่งที่ท่านพูดมา นี้ มันไม่ตรงกับที่หลักการอันนี้ พอไม่ตรงบ้าง มาพูดบ้าง เลยสับสนครับ เพราะฉะนั้นผมขอ ความชัดเจนครับว่า อันนี้มันนับคะแนนจาก สส. สัดส่วน ๘๐ นะครับ แล้วนับอย่างไรครับ แล้วท่านบอกใช้บัตร ๒ ใบ แล้วเอาคะแนนของพรรคมา รวม แล้วมาหาคะแนน สส. เขตนี้ ผมยังไม่เข้าใจครับ กราบเรียนตรง ๆ ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คุณเสวตว่า อย่างไรนะครับ

นายเสวต ทินกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เสวต ทินกุล นะครับ คือ ผมเรียนว่าทางกรรมาธิการยกร่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องขออภัยนาม ท่าน อาจารย์วุฒิสสาร ต้นไชย ท่านอุตสาห์ไปคิด ไปคำนวณ ไปอะไรมาเหนื่อยยาก ใช้ความคิด มากแล้วนะครับ พวกเราหรือก็ได้ ๔๐๐ ไปแล้วครับ เขต ๔๐๐ เขต ๘๐ ก็เอาไปแล้ว เอาเรียงเบอร์ก็เอาไปแล้ว ผมว่า มันไม่เกินไปเท่าไรหรอกครับ ผมว่า อยากจะให้ยอม ๆ ท่านไปครับผม มันไม่เท่าไร ไม่มีเอฟเฟกต์ (Effect) เท่าไร กับการเกินกันสี่ห้าเสียงของ อะไรก็แล้วแต่ที่มันจะเกิดขึ้น สส. เกินกันไม่เกินไปนั้นหรือครับ ทั้งประเทศ ไม่มีผลทำให้ ประเทศเปลี่ยนแปลงได้ ผมจึงขอรับรองพี่น้อง ขอรับรองท่านเพื่อนสมาชิกนะครับว่า อย่างไร ๆ ก็ยอม ๆ ท่านไปเถอะครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ยังไม่ทันขึ้น เวทีเลย ขอรับรองพี่น้องแล้ว เชิญท่านผู้ว่า

นายชินนินทร์ บัวประเสริฐ : ท่านครับ ผม ชินนินทร์ บัวประเสริฐ สสร. นะครับ คือ ปัญหาตรงนี้ที่เราพูดกันอยู่ แล้วก็ทุกคนนี่ค่อนข้างจะเห็นด้วยว่า ระบบ ที่แล้วมานี้ มันเป็นเรื่องที่ว่าเราเอาเฉพาะคนเสียงส่วนมาก อย่างสมมุติว่า ที่เราพูดกันว่า

สส. ที่ได้นี้ได้ ๕๐,๐๐๐ เสียงนะครับ ส่วนคนที่ ๒ ได้ ๔๙,๐๐๐ เราเอา ๔๙,๐๐๐ ทิ้งไป โดยไม่เอาเสียงประชาชนมา ทุกคนเห็นด้วยว่า ๔๙,๐๐๐ นี้ มันต้องมาคิดด้วยนะครับ คือ เสียงส่วนน้อยต้องมาคิดด้วย ก็เลยเอาหลักการที่ว่า สส. สัดส่วนนี้ต้องคิด ๔๙,๐๐๐ ด้วยนะครับ ผมว่า ถ้าตรงกันตรงนี้ ผมว่าพวกเราที่เข้าใจตรงกันครับ ส่วนจะนับอย่างไร นี่นะครับ ผมว่าเป็นเรื่องเทคนิค (Technique) ให้ทางกรรมาธิการยกวางช่วยไปเขียนให้เถอะครับ แต่ว่าเราเอา ๔๙,๐๐๐ ไม่เอาเฉพาะ ๕๐,๐๐๐ เท่านั้นเอง ที่เราต้องการอย่างนั้นนะครับ

นายนวนินิตี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คือ ที่ท่านพูดนี้ เวลาที่มันมีของยกวางกับของอาจารย์เกริกเกียรติ กับของอาจารย์เจิมศักดิ์ อาจารย์สมชัย เพราะฉะนั้นเดี๋ยวมันต้องโหวตที่นี่ ถ้ายังตกลงกันไม่ได้ หมอชู้ช้อยครับ

นายชู้ช้อย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ผม นายแพทย์ชู้ช้อย ศุภวงศ์ ครับ จริง ๆ แล้วกรรมาธิการยกวางที่เข้าใจเรื่องนี้อย่างดี คือ ท่านอาจารย์จรัญ ภัคดีธนากุล นะครับ แล้วท่านรู้ถึงระบบ ปี ๒๕๔๐ ปาร์ตี้ลิสต์ ถ้าดำเนินไปนี่อันตราย เพราะว่าปรึกษาหารือกับผมมาโดยตลอด แล้วก็รู้ว่า วิธีคิดคำนวณตรงนี้ ตอนนั้นเราคิดจาก ๘๐ นี้ ว่าคิดอย่างไร สรุปลง ก็คือ คิดจากปี ๒๕๔๐ นี้ จะเป็นปัญหาครับ เราจะย้อนรอยเดิม เพราะฉะนั้นวิธีคิด นี้เป็นวิธีคิดแบบใหม่ เป็นแบบที่ ท่านอาจารย์เกริกเกียรติกับอาจารย์สมชัยเสนอ เพียงแต่ว่า ไม่ถึงขนาดที่ ๒๐๐ ๒๐๐ เมื่อมีตัวเลขมาใหม่เป็น ๔๐๐ กับ ๘๐ เราก็เอา ๘๐ นี้มาคิด ด้วยหลักคิดเดียวกัน อธิบายได้แค่นี้ครับ เพราะว่าถ้าไม่เช่นนั้นแล้วก็ต้องขึ้นกระดานเขียนเป็นตัวเลขออกมา แต่ว่าอย่าพยายามเบี่ยงเบนว่า เมื่อตรงนี้ยาก ชับซ้อน ประชาชนไม่รู้เรื่อง แล้วเราก็อย่าใช้ ปาร์ตี้ลิสต์ ปี ๒๕๔๐ ผมก็ไม่รู้เรื่องครับ ผมคิดว่า ผมไม่ได้เป็นคนโง่ครับ แต่ว่า ก็ไม่รู้เรื่องว่าเขาทำอะไรกัน แล้วก็ ๕ เพอร์เซ็นต์ ที่เขาไปตัดนี้ ผมก็ไม่รู้ ขนาดอาจารย์เกริกเกียรติไปร่างรัฐธรรมนูญนี้ ก็ยังไม่ทันเขาเลยครับ ว่ามีวาระซ่อนเร้น และมีคนกลุ่มหนึ่งก็ไป ออกแบบตรงนั้น เรื่องนี้เป็นเรื่องอันตรายอย่างยิ่งนะครับ ผมอยากจะเรียนให้ทราบ -----

เพราะฉะนั้นถ้าตรงนี้ถึงนาที่นี้แล้ว ถ้าจะโหวตก็ต้องโหวตแล้วครับ แล้วก็ถ้าทำรายละเอียดนี้ ผมคิดว่าไม่ยาก เพราะว่าท่านเจริญ ภัคดีธนากุล เข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องนี้ครับ ได้คุยกันมาพอสมควร แล้วในส่วนประเด็นเรื่องสัดส่วนหญิง ชาย หรือว่าสาขาพรรค หรืออะไรต่าง ๆ นี้ เรื่องประเด็นพวกนี้เป็นหลักการที่เหมือนกันหมดครับ ผมคิดว่าประเด็นสำคัญ คือ การคิดคำนวณ ๘๐ ตรงนี้เป็นหัวใจที่ต่างกัน และเป็นทิศทางที่ตรงข้ามกันเลยครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ คนไหน

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ผมขออนุญาตเล็ก ๆ น้อย ๆ ครับ นิดเดียว ประเด็นที่เรื่องข้อห่วงใยของท่านสมาชิก ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม ท่านชินินทร์ ที่บอกว่า ห่วงคะแนนที่แพ้ครับ ด้วยการโหวตแบบนี้ไปไม่ได้แล้วครับ เพราะว่าเราไปกา ๓ เบอร์ เมื่อกา ๓ เบอร์นี้ คะแนนผู้แพ้ มันเอามาใช้ไม่ได้ครับ เพราะฉะนั้นเราลงมติไปกา ๒ เบอร์นะครับ เพราะฉะนั้นหลักนี้มันมีปัญหาครับ

ประการที่ ๒ ครับ ผมรู้สึกว่ายากเรียนความชัดเจนนิดเดียวครับว่า กรรมาธิการไม่ได้มีวาระซ่อนเร้นครับ กรรมาธิการทำด้วยเจตนาบริสุทธิ์ แล้วก็ทุกครั้งของการประชุมก็ถ่ายทอดครับ เพราะฉะนั้นเดี๋ยวจะเข้าใจผิดว่าเรามีวาระซ่อนเร้นอะไรครับ ขอให้ชัดเจนด้วยครับ

(นายชูชัย ศุภวงศ์ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วงครับ ผมถูกพาดพิงครับ ผมไม่เคยกล่าวหาว่ากรรมาธิการชุดนี้มีวาระซ่อนเร้น

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมอประท้วงพาดพิงนี้ หมอก็ต้องรอก่อนสิ นึกว่าหมอประท้วงประธาน

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ไม่ใช่ประท้วงประธานครับ ประท้วงว่าถูกพาดพิงครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : พาดพิงก็ขอพูด
ได้ครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : พูดได้แล้วใช้ไหมครับ ไปกรอเทปดู
ผมไม่เคยพูดว่ากรรมาธิการชุดนี้มีวาระซ่อนเร้น ผมพูดว่าเมื่อปี ๒๕๔๐ ท่านอาจารย์
เกริกเกียรติบอกผมว่า มีกลุ่มคนที่ร่างระบบเลือกตั้งมีวาระซ่อนเร้นครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เอาละ จบแล้ว
หมอบ เดียวไปพาดพิงปี ๒๕๔๐ อีก เอาท่านจรัญแล้วกันนะ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
จรัญ ภักดีธนากุล กรรมาธิการ ท่านประธานครับ ผมไม่ติดใจกับประเด็นนี้เท่าไร
โดยส่วนตัวนะครับ แต่ผมต้องการทำให้ตรงแล้วจริง ที่ท่านสมาชิกในสภาของพวกเราท่าน
จะได้ลงคะแนนตัดสินใจให้กับประชาชนได้ ผมยืนยันครับว่า คำนวณโดยวิธีแบบของ
ท่านอาจารย์เกริกเกียรตินี้คำนวณได้ครับ มีวิธีคำนวณ แม้ว่าจะเป็นรวมเขตเรียงเบอร์
ก็คำนวณได้ ผมอธิบายสรุปอย่างนี้นะครับ ท่านประธานครับ เราลงบัตร ๒ ใบ ใบเลือก
เขตก็เลือกไป ใบเลือกสัดส่วนก็อีก ๑ ใบ นะครับ ที่นี้พอออกมาว่า ไปเลือกสัดส่วนนี้จะ
เป็นตัวบอกว่า พรรคไหนได้เปอร์เซ็นต์ หรือได้คะแนนเสียงก็เปอร์เซ็นต์ออกมา ถูกไหม
ครับ แล้วคะแนนเสียงก็เปอร์เซ็นต์ของใบรวมนี้ จะบอกเราครับว่า พรรคไหนควรจะมาได้
สัดส่วนใน ๑๐ คน ในแต่ละกลุ่ม ไม่เกี่ยวกับ ๓ คนนั้น ไม่ใช่คนที่ ๔ นี้มันมาจากในบัญชี
ท่านครับ ผมกล้ายืนยันว่า คำนวณได้ แต่ว่า วิธีคำนวณมันยุ่งยาก อธิบายยาก แล้วก็มัน
ทำให้พรรคใหญ่ต้องถูกทอนกำลังลงไป จะทำให้รัฐบาลอ่อนแอ อันนี้คือจุดอ่อนของ
แบบนี้ แต่ว่า ถ้าเป็นสัดส่วนแบบที่กรรมาธิการฝ่ายข้างมากเสนอนี้ คำนวณง่าย เพราะ
เราเคยทำมาแล้ว แล้วก็ ๒ พรรคใหญ่ก็จะเข้มแข็ง รัฐบาลก็จะเข้มแข็ง ก็จะไปชดเชย
ข้อวิพากษ์วิจารณ์รัฐธรรมนูญนี้ว่า ทำให้รัฐบาลอ่อนแอได้อีกทางหนึ่ง คือ ทั้ง ๒ แบบ
มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ถ้าได้ทราบทั้ง ๒ อย่างแล้ว สภาตัดสินใจอย่างไร ผมคิดว่าน่าจะเป็น
เรื่องที่ยอมรับได้ครับ แต่ถ้าเข้าใจไม่ตรงกันนะ ไม่ใช่ปิดเปื้อนนะครับ ถ้าเข้าใจไม่ตรงกัน
แล้วให้สภาท่านลงมติไปโดยไม่เข้าใจให้ถูกต้อง เดียวหลังจากลงมติแล้วก็ขัดแย้งกันครับ
ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญกรรมการ
ยกร่างครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ กรรมการยกร่างขออนุญาตยืนยันว่า ระบบสัดส่วนที่กรรมการยกร่างได้นำเสนอ
นั้น เป็นระบบที่ได้คำนึงเสียงข้างน้อย นำเสียงข้างน้อยทุกเสียงมาคำนวณนะครับ
เช่นเดียวกับระบบที่มีการเสนอกัน ข้อแตกต่างคงมีอยู่ที่วิธีการนับคะแนนเท่านั้นเอง
นะครับ ฝ่ายกรรมการนี้มีความเห็นว่า ที่เราปรับจากเขตใหญ่ทั่วประเทศไปสู่ระบบ
๘ โชน ๘ เขตจังหวัด หรือ ๘ กลุ่มจังหวัด บวกกับการลดจำนวน ๕ เปอร์เซนต์ ลงมา
ท่านอาจารย์วุฒิสราได้ทำให้ท่านทั้งหลายเห็นนะครับว่า ได้เกิดการปฏิรูปการเมืองใน
เรื่องระบบเลือกตั้งไปมากพอสมควรแล้ว -----

ระบบแบบนี้ไม่ได้ทำให้เกิดระบบพรรคใหญ่พรรคเดียวผูกขาดอย่างที่มีความเข้าใจกัน ระบบแบบนี้จะทำให้พรรคการเมืองมีหลายพรรค แล้วก็มีความเข้มแข็งเพียงพอ นะครับ แต่ระบบที่มีการนำเสนอกันใหม่นั้น เป็นระบบที่เข้าใจยาก การคำนวณยังมีการถกเถียง นะครับว่า สามารถคำนวณได้มากน้อยแค่ไหน อย่างไรบ้าง และเป็นระบบใหม่ ที่ผมคิดว่า มีปัญหาพอสมควร กรรมาธิการเสียงข้างน้อยเคยพูดกับผมด้วยซ้ำไปครับว่า เพื่อให้ได้ คะแนนมานี้ในระบบที่คิดอยู่นี้ ต้องคิดด้วยกัน ๓ ครั้งครับ จึงจะได้คะแนนออกมาว่า ใครได้ที่นั่งเท่าไรบ้าง อธิบายพวกเรานะครับ ผมก็จะอธิบายตั้งแต่เข้านี้ ความเข้าใจ ก็ยังไม่ตรงกันเลยนะครับ ระบบใหม่ ที่คำนวณสัดส่วนใหม่นี้เป็นอย่างไรบ้าง ผมยังเข้าใจ ว่าถ้าสิ่งที่กรรมาธิการยกวางนำเสนอ นั้น ได้ปฏิรูประบบเลือกตั้งไปมากพอสมควร ทำให้เกิดระบบที่มีพรรคหลายพรรค และพรรคก็เข้มแข็งเพียงพอ ผมคิดว่า สิ่งนี้น่าจะเป็น สิ่งที่ประชาชนรับได้ และเป็นสิ่งที่พวกเราน่าจะพอรับได้ครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านชาติ ว่าอย่างไรครับ

นายชาติ กางอิ้ม : เรียนท่านประธานครับ ยิงฟังก็ยิงงงนะครับว่าจะตัดสินใจอย่างไรนะครับ เพราะว่าที่เอาคะแนนของทุกพรรคคนละครับ คนที่ได้คะแนนที่ ๒ ที่ ๓ เอาไปรวมกันทั้งหมด ยังสับสนนะครับว่าอย่างไรนะครับ คือเราในฐานะเป็น สสร. นะครับ เวลาเขาโทรมาถามว่า ระบบนี้เป็นอย่างไร ก็ยังชี้แจงไม่ได้ ยังไม่เข้าใจครับ หรือคนอื่นเข้าใจก็ไม่ทราบ ถ้าคนอื่นเข้าใจหมดก็ไม่เป็นไรครับ เหลือผมคนเดียว ก็ไม่เป็นไรครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ พูดกันมาพอหรือยังครับ ยกวางเขาจะให้โหวตแล้ว ท่านยังไม่อยากโหวต ข้างหลังก่อนครับ คุณอรรถรัตน์

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม อรรถรัตน์ รัตนจันทร์ ครับ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ อย่างนี้ครับ ผมอยากจะทำ ยกร่างทำเป็นตัวอย่าง หรือทำเป็นอธิบายในกระดาษแล้วมาให้พวกเราดู แล้วก็เอา ประเด็นอื่นว่าไปก่อนได้ไหมครับ ประเด็นนี้เอาไว้ทีหลังครับ แต่เอาวันนี้แหละครับ แต่ว่าอธิบายให้ละเอียด เพราะว่าฟังก็ยังไม่ค่อยเข้าใจครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านวัชราครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วัชรา หงส์ประภัสร์ ครับ ประเด็นที่กำลังพิจารณากันอยู่นี้ ขอเวลาให้ทำความเข้าใจกัน สักนิดหนึ่งครับ ขอเวลานิดเดียว แต่ตอนนี้กระผมมีปัญหาแทรกเข้ามา คือปัญหาที่ว่า ใช้บัตร ๒ ใบ นะครับ มันทำให้เกิดความสับสนในลักษณะที่ว่า ถ้าเขตหนึ่งนี้

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คุณวัชรา อันนี้ ตกลงไปแล้วนี้

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ใช่ครับ มันเกิดความสับสนครับ มันเป็น พวงใหญ่ใช้ใหม่ครับ พวงใหญ่นี้หมายความว่า บัตรที่เลือกเขต

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ตกลงไปแล้ว คุณวัชรา บัตร

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ผมจะหยิบยกให้ท่านเห็นว่า มันมีปัญหา สับสนครับว่า เลือกได้ ๓ คน นะครับ แต่ว่าบัตรเลือกพรรคนี้ให้ไปใบเดียว เท่ากับว่า เขามีสิทธิเลือก ๓ คน แต่ว่าเลือกพรรคได้คะแนนเดียว เพราะฉะนั้นคนที่ลงไปนี้ ลงไปเลือก ๓ คน แต่ว่าเลือกพรรคได้คนเดียว

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เขาให้เลือกพรรค เดียวนี้ ใช่ไหม เขาตั้งใจอย่างนั้นครับคุณวัชรา

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : นั่นนะครับ คะแนนมันก็จะเขย่งอยู่ แต่ถ้าใช้ บัตรใบเดียวโดยใช้คะแนนของ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ได้ ผ่านไป แล้ว

นายวัชรมา หงส์ประภัสร์ : ใช้คะแนนของเลือกบุคคลนะครับ เป็นคะแนนเลือกพรรคด้วย หรือคะแนนสัดส่วนด้วย กระผมว่ามันจะลงตัวดีกว่า

นายนวนิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ฝ่ายยกกว้างเขาไว้ ท่านศักดิ์ชัยก่อน

นายศักดิ์ชัย อุณจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาครับ ศักดิ์ชัยครับ ท่านประธานสภาครับ เมื่อสักครู่กรรมการยกกว้างได้อธิบายในเรื่องของสัดส่วน ๘๐ นี้ ผมคิดว่าผมพอเข้าใจแล้ว แต่ตอนนี้เหลืออีกประเด็นเดียว ก็คือ ทางอีกฝั่งที่กำลังขอนะครับว่า ๘๐ นี้คืออะไร พอตีผมพยายามฟังนะครับ ท่านประธาน ด้วยความเคารพอยากให้อธิบายอีกทีหนึ่งได้ไหมครับ เพื่อความเข้าใจ เพราะว่าเท่าที่ฟังมาผมก็ยังไม่เข้าใจ

นายนวนิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวุฒิสภาครับ นายวุฒิสภา กัลยาณมิตร : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ วุฒิสภา กัลยาณมิตร ครับ ท่านครับ จริง ๆ ผมพยายามฟังอยู่ทั้ง ๒ ฝ่ายนะครับ ก็มีความเข้าใจบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง คืออย่างนี้ ผมสนับสนุนท่านอรรถรัตน์นะครับว่า อยากได้รายละเอียดหนึ่งได้ไหมครับ ท่านทำให้คุณคิดหนึ่งได้ไหมครับ เพราะว่าพอเรื่องนี้มาเสนอแล้วก็รับกันเดี๋ยวนี้ ผมว่ามันเป็น คือ ไหน ๆ เราก็เดินมาอีกนิดเดียวเองครับ นะครับ ขอความกรุณาท่านยกกว้างนิดหนึ่งได้ไหมครับ

นายนวนิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เขาบอกอยู่ในเอกสารแล้วไม่ใช่หรือ ทั้ง ๒ ฝ่าย เพียงแต่ว่า เขาเปลี่ยนจากจำนวนเหลือ ๘๐ ทางเมื่อที่คุณหมอชัยได้อธิบายไปบอก ไม่ใช่ ๒๐๐ แล้ว เหลือ ๘๐ นี้คิดได้ แต่วิธีคิดอย่างไร อยู่ในเอกสารแล้วไม่ใช่หรือ หมอว่าอย่างไรครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมธิการ) : ผมคิดว่าผู้ที่ยืนยันว่าคิดได้คือ กรรมธิการเสียงข้างน้อยนั่นแหละครับ คือท่านอาจารย์จรัญ ภัคดีธนากุล ซึ่งเป็นประธาน กรอบที่ดูแล้วรับผิดชอบนี้ครับ แล้วก็ทำงานกับผมมาตลอด แล้วก็ยืนยันอธิบายแล้วว่า สิ่งนี้เป็นสิ่งที่คิดได้

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงจะตัดสินได้ หรือยังครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมธิการ) : ผมคิดว่า ผมเสนอให้โหวตครับ โหวตว่า ทางด้านของกรรมธิการ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คือ ทั้ง ๒ ฝ่าย เขาตัดสินว่าโหวต แล้วเขาบอกว่า ออกเสียงไปแล้ว เขาทำได้ ทางนี้ก็ไม่ได้บอกว่า ทำไม่ได้ แต่กลัวอธิบายยาก แต่ทางนั้นก็ยืนยันว่าทำได้ เขาอธิบายได้ ผมว่าออกเสียง นะครับท่าน

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมธิการ) : ก็ถ้าให้ง่าย ท่านประธานครับ ก็แบบของ กรรมธิการยกว่างกับแบบของท่านอาจารย์เกริกเกียรติ อาจารย์สมชัย ซึ่งสอดคล้องกับ ท่านอาจารย์จรัญ ถ้าอย่างนั้นก็ง่ายครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ยกว่างให้ออกเสียง โหวตครับ ทางโน้นเขาบอกให้ออกเสียง ตกลงนะครับ ออกเสียง

นายวินัส มานมุงศิลป์ : ท่านประธานครับ ผม วินัสครับ ท่านประธานครับ สมาชิกหลายท่านส่วนใหญ่กลุ่มใหญ่ ยังไม่เข้าใจเรื่องนี้ครับท่าน ถ้าท่านให้ออกเสียง ก็เกรงว่า จะไม่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจอันเดียวกันครับ ท่านครับ ผมขอเสนอเอา แขว่นก่อนได้ไหมครับ เราทำความเข้าใจร่วมกันก่อนว่า วิธีคิดที่ถูกต้องคืออะไร เป็นธรรม อย่างไร แล้วค่อยมาอีกที เพราะว่าเรื่องนี้มันก็จะละเอียดเหมือนกัน ซึ่งจะต้องสร้างความ เป็นธรรมให้กับหลายฝ่ายครับท่านครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ทางยกว่างกับ เจ้าของจะไปอธิบายเพิ่มเติมได้อย่างไร เชิญเสนอแนะสิครับ เชิญคุณสุนทรก่อน

นายสุนทร จันทรังสี : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุนทร จันทรังสี สสร. กระดาษแผ่นเดียวกับเขียนไม่กี่คำ เปลืองหมึกไม่มาก ทำไมกรรมการท่านทำให้ไม่ได้ ผมยืนยันว่า สสร. ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจนะครับ เมื่อยังไม่เข้าใจ ท่านจะสนใจให้เราตัดสินใจอย่างไร ขอให้ท่านอธิบายเป็นเอกสารครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ให้ยกวาง

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : กรรมการยกวางไม่ได้ มีปัญหาอะไรนะครับ เพราะว่าวิธีอภิปรายของกรรมการยกวางง่ายมากครับ ไม่ได้มีปัญหาอะไร ความจริงเดียวไปเขียนก็ได้ครับ แต่อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจว่า จะเขียนยากครับ ผมไม่แน่ใจว่า ทางฝ่ายโน้นจะเขียนอย่างไร แต่ว่าทางฝ่ายนี้เขียนง่ายครับ เดียวไปเขียน ๕ นาที ก็เสร็จครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : แล้วทางฝ่าย หมอชู้ช้อยว่าอย่างไรครับ

นายชู้ช้อย ศุภวงศ์ (กรรมการ) : ทางนี้เขียนง่ายครับ แล้วขอให้โหวตเลยครับ แล้วก็จะได้ปิดการอภิปราย

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ก็ทางนั้นเขาขอให้โหวตเอง ไม่ใช่ ยกวางว่าอย่างไรดี ตกลงท่านคิดว่าจะตัดสินใจอย่างไรท่าน

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานที่เคารพ ผม ศิวะ แสงมณี สสร. ผมคิดว่าถึงจะเขียนอย่างไร ก็จะทำให้เข้าใจร้อยเปอร์เซ็นต์คงเป็นไปได้ แต่ผมว่า เอาหลัก ๆ เพราะถ้าหลัก ๆ ผมคิดว่า เราคงโหวตได้ แต่ถ้าใครไม่เข้าใจจริง ๆ ก็ขอให้งดออกเสียงครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอให้อะไรนะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ขอให้งดออกเสียงครับ เพราะว่าไม่เข้าใจ ก็ไม่ควรจะออกเสียงใช้ใหม่ครับ ผมมีความคิดว่าอย่างนั้น

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ทางคุณหมอชู้ช้อยบอกว่าไม่ต้อง ทางนี้เขาก็บอก ๕ นาที เขาก็เขียนได้ แต่ว่าทางโน้นเขาบอกแล้วว่าออกเสียงได้หรือยังครับ ถ้าอย่างนั้นหมอไม่ว่า ให้ทางยกวางเขาไปเขียนนะ แล้วเดียว

แขวนไว้ แล้วเดี๋ยวมาโหวต เดี่ยวมาออกเสียง เดี่ยวถูกประท้วงจากคุณเศวตว่าพูด
ภาษาอังกฤษ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผม นายแพทย์ชูชัย
ศุภวงศ์ ยืนยันว่าเขียนได้ครับ ท่านประธานกรอบ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องนี้เองก็ยืนยันอยู่
แล้วว่า เขียนได้ คำนวณได้ ตอนนี้อยู่คนเดียว โหวตว่าจะเอาอย่างไรนะครับ แล้ว
หลังจากนั้นก็เป็นเรื่องรายละเอียด

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คือ อย่างนี้ครับ
คุณหมอ ทางสมาชิกนี้ ถ้าผมเข้าใจถูก คุณหมอบอกว่า โหวตแล้วไปเขียนนี้ได้ ให้เลือก
เอาจะเอาทางของใครแล้วไปเขียนได้ ที่นี้สมาชิกบอก ไปเขียนมาก่อนว่า ถ้าเอาตามนี้
เขียนสั้น ๆ พอ เอาตามนี้เขียนมา ไซ้ใหม่ สมาชิกต้องการอย่างนั้นไซ้ใหม่ เขียนได้ใหม่ละ
แขวนไว้ แล้วเดี๋ยวท่านปริญญา จะเอาเขียนหรือไม่เขียน

นายปริญญา ศิริสารการ : ท่านประธานครับ ผม ปริญญา สสร.
ท่านประธานครับ ผมว่าอย่างนี้นะครับ ผมก็เพิ่งฟังเดี๋ยวนี้ แต่ผมเข้าใจเลยนะครับ
แล้วรอบ ๆ ผมนี้ถ้าตั้งใจฟังนะครับ แล้วไม่ไปคุยกัน มันเข้าใจ ฉะนั้น ผมเสนอโหวตเลย
ดีกว่าครับ การที่ไม่เข้าใจนี้ผมว่าถ้าท่านตั้งใจ แล้วก็มีสมมติต่อการประชุมนี้ มันไม่เสีย
เวลาเลย

๒๑๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เสวาลักษณ์ ๙๒/๑

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ถ้าอย่างนั้น
ผมถามสมาชิกในห้องประชุม

นายปริญญา ศิริสารการ : ต่างคนต่างได้ยินขณะนี้แล้วครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : จะให้ออกเสียงเลย
หรือไม่ ดีไหมครับ

นายปริญญา ศิริสารการ : ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ขอถามนะครับ
ให้ออกเสียงหรือไม่ครับ ถ้าเห็นว่า ควรออกเสียง ออกเสียงประเด็นนี้ แล้วเดี๋ยวค่อย
ออกเสียง

นายวินัส มานมุงศิลป์ : ท่านประธานครับ ผม วินัส ผมมีความเห็น
เพิ่มเติมครับ เนื่องจากว่า ประเด็นนี้เราได้ใช้เวลาทั้งวันแล้วนะครับ ค่อนข้างจะเย็น
แล้ว กินอาหารก็ ๓ มื้อแล้วนะครับ และที่นี้เราจะรออีกสัก ๕ นาที จะไม่ได้เที่ยวหรือครับ
ท่านประธาน ๑๐ นาที ผมยังรอได้ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ใช่
ผมไม่รอ สมาชิก

นายวินัส มานมุงศิลป์ : ท่านประธานได้โปรดเมตตาคนที่ไม่รู้ชื่อไหนก็เห็น
ด้วยครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คือ สมาชิก
อีกพวกหนึ่ง เขาจะให้โหวต ไม่ใช่ผม

นายวินัส มานมุงศิลป์ : ก็ผมเสนอว่า อีก ๕ นาที ได้ไหม หรือว่า ๑๐ นาที
เพื่อให้กรรมาธิการยกร่างได้นำเสนอประเด็นที่เป็นข้อมูลให้เราตัดสินใจได้ครับ
ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เชิญคุณศักดิ์ชัย
ครับ

๒๑๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เสาวลักษณ์ ๙๒/๒

นายศักดิ์ชัย อุณจิตติกุล : ท่านประธานครับ ผม ศักดิ์ชัย นะครับ เมื่อสักครู่ผมเห็นท่านอาจารย์วุฒิสารได้มีการอ่านรายละเอียด ยกตัวอย่างเปรียบเทียบ ถ้าเป็นไปได้ตรงนั้น ผมว่ามันชัดเจน และอาจารย์วุฒิสาร ชีรอกซ์ แล้วแจคดีใหม่ครับ มันจะง่ายครับ เพราะว่ามันจะเห็นภาพเลยว่า ถ้าภาคใต้ก็คน สัดส่วนเท่าไร พรรคประชาธิปไตยได้เท่าไร มันมีตัวอย่างอยู่ในมือท่านอยู่แล้ว ผมตั้งใจจะขอเสียด้วยซ้ำไปนะครับ ถ้าท่านแจกตรงนั้น มันจะเกิดความเข้าใจครับ แล้วก็ผมคิดเห็นอย่างนี้ครับว่าเนื่องจากว่ายังมีความสับสน ผมเองไม่อยากจะให้ความสับสนนี้ แล้วตัดสินใจด้วยความไม่เข้าใจ แล้วเดี๋ยวคนข้างนอกเขาจะมองเราไม่ดีครับ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานชวนไว้สัก ๕ นาที ก็ได้ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตรงข้างหลังคุณนิมิตร

นายนิมิตร ชัยจีระธิกุล : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นิมิตร ชัยจีระธิกุล สสร. นะครับ คืออย่างนี้บางท่านก็เข้าใจ บางท่านก็ไม่เข้าใจ ในประเด็นตรงนี้ก็อยากจะให้ฝ่ายกร่างอธิบายสั้น ๆ สัก ๕ นาที แล้วก็อีกฝ่ายหนึ่ง คือฝ่ายคุณหมอ ได้ช่วยอธิบายอีกสักครั้งหนึ่งนะครับ เพื่อความเข้าใจ และจะได้ลงมติ ลงคะแนนกันเลยดีกว่าครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ว่าอย่างไรครับ ยกร่าง

นายปกรณ์ ปริยากกร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปริยากกร กรรมาธิการนะครับ คือ เรื่องนี้ทางฝ่ายกร่างเสียงข้างมากนี้ ไม่ได้มีปัญหาในเรื่องของการอธิบายเลย นั่นก็คือ เรื่องของการแบ่งบัญชีทั้งหมดนี้ครับ เป็น ๘ บัญชี กระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ แล้วเราก็ใช้วิธีการนับคะแนนที่จะไม่ทำให้ประชาชนสับสน ด้วยวิธีการนับอย่างง่าย ไม่ได้ทำให้เกิดภาวะของการที่จะต้องไปอธิบายอย่างยากให้กับผู้คนในประเทศนี้ และการเปลี่ยนแปลงก็มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเอกสารที่อาจารย์วุฒิสารได้ทำไว้นี้ เราก็พร้อมที่จะแจกนะครับ เพราะเราได้คำนวณจากฐานจริงของคะแนนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๔๘ เพราะฉะนั้นถ้าเป็นอย่างนี้

ผมเชื่อว่า พวกเราทั้งหลายซึ่งมีวุฒิภาวะ และไม่ต้องการที่จะเอาชนะกันมากเกินไปนี้ ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจกันในเรื่องนี้ ด้วยเหตุและผล เพราะว่าถ้าเราอให้อีกฝ่ายที่จะอธิบาย แล้วไม่มีความเข้าใจ และเอามาอธิบายอีกครั้งหนึ่งก็ไม่เข้าใจ ทำยที่สุดเรื่องนี้ ก็ชวนไปเรื่อย ๆ นะครับ โดยเมื่อเราชวนไปเรื่อย ๆ ทำยที่สุดก็ก่อให้เกิดความสับสนอลหม่าน ความจริงแล้วนี้ ในภาวะที่ท่านอาจารย์วุฒิสารได้อธิบายมานี้ ทุกอย่างตั้งอยู่บนฐานของความเป็นจริงทั้งหมด แล้วก็บออย่างง่าย ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมาก ถึงขนาดที่จะทำให้บ้านเมืองนี้สับสน ตรงจุดนี้เป็นจุดที่สำคัญ และกรรมวิธีการยกกว้าง ก็เห็นว่า จะเป็นการปรับระบบการเลือกตั้งไปค่อนข้างจะมากพอสมควร แต่ถ้าเราเอาคะแนนในแต่ละภาคไปรวมกันอีกทีหนึ่งนะครับ แล้วถ้าเกิดพรรคนั้นนี้เขาไม่ได้ส่งทุกบัญชี ก็เกิดปัญหาอีกในเรื่องของการทำงาน เพราะฉะนั้นเมื่อถึงตรงจุดนี้ ผมคิดว่า การกระจายภาคตรงจุดนี้ จะทำให้เกิดภาวะของการเลือกตั้งที่ไม่สับสนของคนในแต่ละภาคนั้น ๆ และพรรคต่าง ๆ ก็ต้องไปขายนโยบายพรรคในตัวเองต่าง ๆ ด้วย พัฒนาการเช่นนี้ ก็จะทำให้เกิดภาวะของการเรียนรู้ของประชาชน และเกิดเห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภาวะของการดำเนินการเลือกตั้งที่เรากำลังดำเนินการในขณะนี้มาสู่จุดของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญยิ่ง เพราะฉะนั้น บรรดา สสร. ทั้งหลายนี้ ก็จำเป็นต้องใช้วุฒิภาวะในการทำความเข้าใจเรื่องนี้ ความพยายามที่จะไปอธิบายให้เกิดความสับสนเมื่อเราไม่เข้าใจนี้ เราก็ต้องตัดสินใจนะครับว่า เราควรที่จะตัดสินใจเช่นใด

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวนะครับ พี่สุนทร ขออนุญาตถามท่านกรรมวิธีการนิดหนึ่งครับ สิ่งที่กำลังอภิปรายนี้ ในร่างของกรรมวิธีการนี้ นะครับ เป็นไปตามนั้นหรือเปล่าครับ มาตราเท่าไรครับที่พูดถึง จะได้บันทึก

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม อัคร จารุจินดา จะอยู่ในแบ่งเขต ในวิธีการแบ่งเขตนั้น จะอยู่ในมาตรา ๙๒ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มาตรา ๙๒ นะครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ส่วนแบบบัญชีรายชื่อจะอยู่ใน ๙๒/๑ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ที่สมาชิกเขาอยากจะทำเรื่องนี้ครับ ว่า เอกสารนี้มีไหม ถ้าดูตามเอกสารกรรมาธิการนี้ เป็นไปตามนั้นหรือเปล่าครับ ดูได้ไหม ดูได้เลยหรือเปล่าครับ ๙๒/๑ ก็ดูได้เลยครับ ท่านสมาชิกครับ แล้วส่วนของท่านคุณหมอสุชัยสงวนคำแปรญัตติไว้เรื่องนี้ครับ อยู่ในเอกสารไหมครับ อยู่ด้วยไหม ถามอันนี้ก่อน สมาชิกจะได้เอาข้อมูลมาดู มีไหมครับ มีอยู่ในที่ท่านแปรญัตติไว้ไหมครับ อาจารย์คมสันครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : มีครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อ้าว มีแล้ว ผมว่ามันก็เอามาดูกันได้ครับ ตอนนั้นก็เอาเข้ามาดูหลักนี่นะครับว่า มาตราต่าง ๆ ที่เรากำลังเถียงกันตอนนี้ เอกสารก็พร้อมแล้วนะครับ พอกรรมาธิการ อธิบายเรื่องนี้ครับ ก็บอกสมาชิกด้วยครับว่าอยู่หน้าไหน สมาชิกก็ดูตาม จะได้ทำความเข้าใจด้วยกัน เชิญอาจารย์ประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ ที่ท่านผู้แปรญัตติบอกว่า มีอยู่ในเอกสารนี้ครับ แต่ในเอกสารที่อยู่นี้ มันไม่ใช่สิ่งที่พูดกันเรื่องระบบสัดส่วน ๘๐ ที่หน้านี้ เอกสารที่เสนอนี้ เป็นการแบ่งแบบครึ่ง ๆ สส. เขตครึ่งหนึ่งนะครับ สส. สัดส่วนครึ่งหนึ่ง อย่างเช่น ถ้า ๕๐๐ นี้ ในร่างนี้จะใช้ ๒๕๐ อีกร่างหนึ่งใช้ ๔๘๐ ครึ่งหนึ่งก็เป็น ๒๔๐ ครับ ฉะนั้นมันคนละอันเลยครับ มันไปกันไม่ได้เลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เดี่ยวก่อน อาจารย์คมสันใจเย็น ผมถามท่านสมาชิกนิดหนึ่งครับ ท่านสมาชิกครับ ของ
 กรรมการนี่นะครับ ที่อธิบายไปแล้วนี้ มีท่านใดไม่เข้าใจบ้าง ไม่เข้าใจของกรรมการ
 มีท่านใด มีไหมครับ เอาไม่เข้าใจก่อนนะครับ ไม่เข้าใจ ก็มีท่านสุนทร ท่านอรรถรัตน์
 นะครับ สีห้าท่านนะครับ แล้วของกรรมการเสียงข้างน้อยละครับ ที่อธิบายแล้วนี้
 มีท่านใดไม่เข้าใจบ้าง มีไหมครับ มันก็ยังมีคนไม่เข้าใจกัน เห็นไหมครับ เพราะฉะนั้น
 ลงคะแนนนี้มันก็ลงยาก ใช่ไหมครับ จะไปตัดสินใจนี้ จะไปตัดสินใจอย่างไรในเมื่อสมาชิก
 ยังไม่เข้าใจ เอาเป็นว่า ท่านที่ไม่เข้าใจนี่นะครับ ลองถามดูดีไหมครับ แล้วท่านที่ไม่เข้าใจ
 เหมือนกัน ถ้าฟังเข้าใจแล้ว ก็ไม่ต้องพูดแล้ว ไม่ต้องอภิปรายแล้วได้ไหมครับ จะได้เข้าใจ
 ตรงกันนะครับตอนนี้ หรือถ้ากรรมการจะอธิบายในส่วนที่ยังไม่ค่อยชัดเพิ่มขึ้น หรือ
 อาจารย์คมสันจะอธิบายในส่วนที่ไม่ชัดเพิ่มขึ้นนะครับ จะได้เข้าใจตรงกันนี่นะครับ จะได้
 ลงคะแนนกันได้ เอาท่านใดก่อนครับ ประธานโทษ เมื่อกี้กรรมการพูดไปแล้ว อาจารย์
 คมสันครับ เชิญอธิบายเพิ่มครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ
 ผม คมสัน โพธิ์คง นะครับ กรรมการเสียงข้างน้อย และสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ
 ในร่างที่อยู่ในเล่มนี้ นะครับ มันมีตัวเลขอย่างที่ท่านประพันธ์ว่าจริง แต่วิธีการคำนวณเป็น
 วิธีเดียวกัน ทั้งจะใช้จำนวนเท่ากัน หรือไม่เท่ากันก็ตามนะครับ หลักการ ก็คือ หลักการ
 ในการคำนวณ ก็คือ เอาคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองได้รับมาคำนวณสัดส่วนที่นั่งทั้งหมด
 ในสภาเสียก่อนนะครับ แล้วจึงนำเอาระบบเขตนี้มาคิดดูอีกทีหนึ่งว่ามีเท่าไรนะครับ
 ถ้าเกิดจำนวนเขายังไม่ถึงจำนวนที่ได้ ก็เอาระบบบัญชีเข้าไปเสริมตามสัดส่วนที่ได้ นะครับ
 โดยคิดสัดส่วนอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็เสริมเข้าไปให้ครบตามจำนวน แต่ถ้าจำนวนสัดส่วน
 ตรงนั้นมันขยับนะครับ เพราะอย่างไรระบบที่ ๔๘๐ นี้ มันจะให้เท่ากับระบบครึ่ง ครึ่งนี้
 นะครับ ขดเซยแบบเต็มที่นี่มันขดเซยไม่ได้ แต่มันเป็นขดเซยคะแนนเข้าไปบางส่วนให้กับ
 พรรคที่ได้คะแนนถัดมา -----

เพราะฉะนั้นถ้าพรรคไหนได้เกินจำนวนสัดส่วนไปแล้วนะครับ จะไม่คิดคะแนนในพรรคนั้น ซึ่งเป็นวิธีคิดที่ท่านอาจารย์จรัญได้เสนอนะครับ ตรงนี้ตัวร่างนี้เป็นเช่นนั้น เป็นวิธีการคำนวณแบบนั้น ซึ่งสามารถปรับเป็นวิธีการอย่างที่ท่านอาจารย์จรัญได้อธิบายเมื่อสักครู่ นั้น แล้วที่อาจารย์เกริกเกียรติอธิบายนั้น สามารถปรับเข้าไปสู่การร่างได้ครับ ที่นี้ระบบของระบบที่กล่าวนี้ครับ ถ้าพรรคที่ได้คะแนนข้างมาก ได้คะแนนเกินไปแล้ว จะไม่มีการเข้าไปเป็นโบนัสเหมือนกับตอนปี ๔๐ นะครับ พรรคนั้นจะไม่ได้คะแนนในระบบบัญชีอีก แต่เอาคะแนนนั้นมาเฉลี่ยให้กับพรรคที่ ๒ ๓ และ ๔ ที่รองลำดับลงมาครับ อันนี้ก็เป็นระบบของการที่คำนวณในระบบของสัดส่วน ซึ่งจริง ๆ ระบบของอาจารย์จรัญกับอาจารย์เกริกเกียรติเป็นวิธีเดียวกัน แต่ว่าฐานตัวเลขนั้นอาจจะมี ความแตกต่างกัน จึงต้องวางหลักการ ความจริงเป็นหลักการเดียวกันครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : แล้วสิ่งที่อาจารย์คมสันอภิปรายนี้ครับ มันอยู่ในคำแปรญัตติใหม่ เพราะว่าถ้าเกิดท่านชนะนี้ครับ มันก็ต้องเอาร่างของท่านไปใช้ ใช่ไหมครับ มีหรือยังที่อภิปรายนี้ ต้องพูดกันให้เคลียร์นะครับ มีไหมครับในคำอภิปรายนี้ครับ มีอยู่ในคำแปรญัตติใหม่ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้ หลักการทางสภาได้คุยกันแล้วนะครับว่า เมื่อพูดกันในหลักการมาตลอดนี้ นะครับ เมื่อได้แล้วนี่ก็เอาไปปรับนะครับ ความจริงตัวร่างมีนี่นะครับ มันสามารถใช้ประกอบได้ส่วนหนึ่ง แล้วก็ต้องไปปรับเพิ่มเติมครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือ ท่าน ผมถึงได้เรียนท่านไงครับว่า ท่านปรับตรงนี้ ก็เท่ากับว่าท่านไปแก้ไขญัตติของท่าน ใช่ไหม ตอนนี้นำร่างญัตติที่ท่านขอแปรญัตติและสงวนไว้ กับของกรรมาธิการนี้ นะครับ มันไม่ตรงกัน ก็จะเลือกเอาของใคร ถูกไหมครับ อย่างนั้นนี่ท่านก็ไปแปรญัตติเป็นอย่างอื่นไป แล้วก็มาโหวตกับกรรมาธิการ ถ้อยคำมันก็ไม่มีอยู่ในญัตตินะครับ

๒๑๘

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

อุทัยวรรณ ๙๔/๒

พอเวลาลงมติไปแล้วนี้ ก็ไม่รู้จะเอาอย่างไร เพราะในนี้มันไม่มี อาจารย์จรัญก่อนก็ได้ครับ
เชิญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
จรัญ ภัคดีธนากุล กรรมธิการครับ ผมเข้าใจว่า ตอนนี้จะต้องเลือกก็คือแบบของทาง
กรรมธิการ กับแบบของที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์กับท่านอาจารย์เกริกเกียรติแปรญาติ
เอาไว้นะครับ ในมาตรา ๙๒/๒ มีอยู่แล้วครับ แล้วผมก็ตรวจสอบดูข้อความ ก็ตรงกับตามที่วิธี
ที่จะคำนวณนำเสนอให้เห็นเป็นตัวอย่างครับ แต่ว่า ผมก็ต้องกราบเรียนก่อนว่า อันนี้ไม่ใช่
หมายความว่า เป็นร่างของผมนะครับ หรือว่าความเห็นของผม ผมก็ต้องอยู่กับ
กรรมธิการฝ่ายข้างมากอยู่แล้วนะครับ แต่ผมอยากจะเรียนวิธีคำนวณแบบของท่าน
ผู้แปรญาติให้ง่าย ๆ แบบที่เขียนอยู่ในหน้า ๙๗ นี้ครับ มาตรา ๙๒/๒ ครับ ก็คือ
ผมเรียนอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ พอเราทำเป็น ๔๐๐ กับ ๘๐ นี้ครับ แล้วเรา
แบ่งเป็น ๘ กลุ่มจังหวัด ก็จะได้เป็นแต่ละกลุ่มนี้ควรมี สส. ได้ ๖๐ คน ๖ ๘ ๔๘๐ พอดี
นะครับ เอาตัวอย่างกลุ่มที่ ๑ จะมี สส. ได้ ๖๐ คน เป็น สส. จากเขตเลือกตั้งนี้ ๕๐ คน
และเป็น สส. จากบัญชีสัดส่วนนี้ ๑๐ คน ท่านลองนึก ๕๐ กับ ๑๐ นะครับ ลงคะแนน
ท่านลง ๒ บัตร บัตรเลือก สส. เขต กับบัตรเลือกพรรค ซึ่งจะไปบัญชีสัดส่วน ลงคะแนน
บัญชี สส. เขต ก็อันนี้ได้กันไปแล้วนะครับ ไม่มีปัญหานะครับ ที่นี้มาดูคะแนนของ
บัญชีพรรค คือ บัญชีสัดส่วน ผม สมมุติว่า มีพรรคการเมือง ๕ พรรคนะครับ คะแนนของ
พรรคเอ (A) นี้ พวกนี้จะไปแย่ง ๑๐ คน ในบัญชีสัดส่วนนะครับ ไม่เกี่ยวกับ ๕๐ คน
ในระบบเขตแล้วนะครับ พรรคเอนี้ได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของผู้ออกเสียงทั้งหมดในกลุ่มที่ ๑ นี้
สมมุติว่าพรรคบี (B) ได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ พรรคซี (C) ได้ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ พรรคดี (D) ได้
๕ เปอร์เซ็นต์ พรรคอี (E) ได้ ๕ เปอร์เซ็นต์ ครบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์นะครับ มาดูคะแนน
พรรคเอ -----

-

พรรคเอเขาได้คะแนนเสียงจากเลือกสัดส่วน ๕๐ เปอร์เซนต์ นี่ หมายความว่า ในกลุ่มนี้ สส. ทั้งหมด ๖๐ คน พรรคเอจะได้จริง ๆ ไม่เกิน ๓๐ คน ๕๐ เปอร์เซนต์ของทั้ง ๖๐ ถูกใหม่ครบ พอได้ไม่เกิน ๓๐ คน แล้วเราไปดูสิ แล้วพรรคเอได้ สส. เขตมาแล้วก็คน ถ้าได้ไม่ถึง ๓๐ เราก็มาเอาบัญชีสัดส่วนให้พรรคเอไปจนถึง ๓๐ แต่ผมสมมุติอย่างนี้ครับ สมมุติว่า พรรคเอได้ สส. เขตไปถึง ๓๕ คน แล้ว เกินเปอร์เซนต์ที่แกควรจะได้ในบัญชีแล้ว พรรคเอจะไม่ได้เพิ่มจากบัญชี ๑๐ คน ในบัญชีสัดส่วนอีกเลย แต่ถ้าเอาแบบกรรมาธิการ พรรคเอจะต้องมาได้เพิ่มอีกครั้งหนึ่งของบัญชีสัดส่วน คือ เพิ่มอีก ๕ คน เห็นไหมครับ ต่างกันตรงนี้เลย เห็นไหมครับ ทีนี้พอตัดพรรคเอออกไปแล้ว ๕๐ เปอร์เซนต์ ของพรรคเอ นี้ ต้องเอาลงมากระจายให้กับพรรคบี ซี ดี อี ครับ เพราะฉะนั้นพรรคบีที่เคยได้ ๓๐ เปอร์เซนต์ ตอนนี้อย่างนี้ถือว่า ได้ ๖๐ เปอร์เซนต์ พรรคซีเคยได้ ๑๐ เปอร์เซนต์ ต้องถือว่า กลายเป็น ๒๐ เปอร์เซนต์ พรรคดี ๕ กลายเป็น ๑๕ กลายเป็น ๑๐ ก็จะได้ครบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ อีกนะครับ ทีนี้เราก็มาดูสิครับ ๖๐ เปอร์เซนต์ในบัญชีสัดส่วน ๑๐ คน ๖๐ เปอร์เซนต์ควรจะได้ ๖ คน ใช่ไหมครับ แล้วตัวเลขรวม ๖๐ เปอร์เซนต์ จาก ๖๐ คน ก็ควรจะได้ ๑๔ คน ใช่ไหมครับ แต่ว่าพรรคบีเพียงจะได้ ๕ คน ตัวเลขสมมุติ อย่างนี้ต้องเพิ่มให้พรรคบีอีก ๖ คน เป็น ๑๑ คน ก็ยังต่ำกว่าเกณฑ์เขตแดนที่แกควรจะได้ ๑๔ คน นะครับ ต่อมาพรรคซีก็เหมือนกัน ๒๐ เปอร์เซนต์ ก็ควรจะได้บัญชีสัดส่วน ๒ คน แกก็ได้มา ๕ แล้วกับวกอีก ๒ เข้าไป ๓ กับวกอีก ๑ ๒ กับวกอีก ๑ นี่ก็เป็นวิธีคิด แต่ว่า ต้องคิด ๒ ชั้น ๓ ชั้น วิธีคิดคำนวณไม่มีปัญหากับประชาชนครับ เพราะว่าประชาชน ก็เพียงแค่กาบัตรพรรคกับกาบัตรเขต แล้วจะไปมีปัญหากับ กกต. นะครับ ท่านจะต้องมี เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์คำนวณ แล้วพวกนี้ไม่ต้องใช้คนครับ เข้าเครื่อง มีสูตรบ๊ีบ สำเร็จ แต่ว่าข้อเสียมันก็คือ จะทำให้พรรคใหญ่ไม่มั่นคง ไม่ได้มาก แล้วก็ทำให้พรรคเล็กเกิดได้ มาก ๆ รัฐบาลจะไม่แข็งแรง แต่ว่าท่านผู้แปรญัตติ ผมขออภัยนะ ท่านผู้แปรญัตติบอก ว่า แข็งแรงเพียงพออยู่แล้วกัน แต่ไม่ทำให้แข็งแรงเกินไป แต่ถ้าคำนวณแบบของกรรมาธิการ นะครับ พรรคเอได้ ๓๕ คน แล้วบวกอีก ๕๐ เปอร์เซนต์ ของคะแนนสัดส่วนก็คืออีก ๕ คน จะกลายเป็น ๔๐ คน นะครับ เท่านี้ครับ แล้วก็ข้างล่างก็เกือบจะไม่ได้แล้วครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เข้าใจขึ้นใหม่ครับ ทุกคนพยักหน้านะครับ เดี่ยวนะครับกรรมาธิการ ค่อย ๆ อธิบาย
 ข้างล่างเพื่อเขาเสริมบ้าง เราก็จะอธิบายได้ เขาจะได้เข้าใจมากขึ้น ท่านวุฒิสภาครับ

นายวุฒิสภาติ กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ
 กระผม วุฒิสภาติ กัลยาณมิตร ครับ ท่านประธานครับ ผมขอลาท่านประธาน ฝากไปยัง
 ท่านผู้อภิปรายเมื่อสักครู่นี้ครับ ผมยังงงอยู่นิดเดียวครับ คือ ถ้าอย่างนี้ในส่วนของ สส.
 สัดส่วนกับ สส. เขตแยกกันใหม่ครับ ยังเป็นบัญญัติเดียวกันใหม่ครับ อย่างเช่นว่า เมื่อวาน
 ผมฟังท่านอาจารย์เกริกเกียรติท่านอธิบายผมนี่ครับ ผมก็ฟังว่า คนที่ไปลงในเขต
 เมื่อไม่ได้ ก็สามารถมาคิดอยู่ในบัญชีสัดส่วนได้อีก เหมือนกับประชาชนไม่เลือก คือ
 ลงไปแล้วแพ้ครับ แล้วพอลกลับมา ก็เอาในส่วนของคะแนนพรรคไปคิด แล้วก็สามารถ
 กลับมาเป็นผู้แทนในส่วนของสัดส่วนได้อีกนะครับ แล้วประเด็นของท่านวัชรานะครับ
 ขอรอภัยที่เอ่ยนาม ผมสอบถามนิดหนึ่ง คือ ตอนนี้อยู่ใหม่ครับ รวมเขต แล้วก็
 เรียงเบอร์ คือ เลือกที่หนึ่ง ๓ คน นะครับ ที่นี้คนที่ไปเลือกก็จะได้บัตรสำหรับเลือกตั้ง ๒ ใบ
 ถูกใหม่ครับ แต่ว่าใบหนึ่งเลือก ๓ คน อีกใบหนึ่งเลือกพรรค แสดงว่าสัดส่วนมันก็จะ
 หายไปเป็น ๓ ต่อ ๑ ถูกใหม่ครับ ช่วยอธิบายตรงนี้ให้ผมฟังนิดหนึ่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เดี่ยวสลับกันนะครับ ทางกรรมาธิการท่านใดครับ อาจารย์พิสิฐ หรือท่านอาจารย์สมคิด

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ผมขออนุญาต
 ท่านประธานครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ สิ่งที่ท่านอาจารย์จรัญอภิปราย
 นี่นะครับ เป็นสิ่งที่ช่วยอภิปรายกรรมาธิการเสียงข้างน้อยนะครับ กรรมาธิการเสียงข้าง
 น้อยยังไม่ได้อภิปรายเลยนะครับ ว่า แบบของตัวเองเป็นอย่างไร ผมไม่แน่ใจว่า
 ที่อาจารย์จรัญอภิปรายถูกต้องตรงตามที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อยต้องการหรือไม่ครับ
 เดี่ยวคนจะเข้าใจว่า ที่อาจารย์จรัญอภิปรายคือของกรรมาธิการข้างบนนะครับ
 ไม่ใช่ครับ -----

อาจารย์จรัญช่วยแทนกรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่พยายามจะพูดเรื่องนี้ขึ้นมาจะครับ ผมเข้าใจ ฟังอาจารย์จรัญก็ยิ่งยุ่งยากซับซ้อนมากจะครับ ขออนุญาตอภิปรายของกรรมาธิการสั้น ๆ แค่นั้นเองครับ ท่านประธานครับว่า กรรมาธิการเสนออย่างนี้ครับว่า เราจะมีระบบสัดส่วนด้วยกัน ๘ บัญชี บัญชีละ ๑๐ คน ไม่ต้องพูดบัญชีอื่นจะครับ สมมุติ ยกตัวอย่าง ๑ บัญชีขึ้นมาง่าย ๆ เลยกว่า สมมุติพรรคเอได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ พรรคเอจะได้ ๕ ที่นั่งไปจะครับ ตามสัดส่วน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ คือ ครึ่งหนึ่งของ ๑๐ ก็ได้ ๕ ที่นั่งจะครับ คิดง่าย ๆ เลยครับ พรรคบีได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ พรรคบีก็จะได้ ๓ ที่นั่ง พรรคซีได้ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ได้ ๑ ที่นั่ง เอได้ ๕ ที่นั่ง บีได้ ๓ ที่นั่ง ซีได้ ๑ ที่นั่ง รวมกัน ๙ ที่นั่งแล้วครับ ขาดอีก ๑ ที่นั่ง ถ้ามว่า ๑ ที่นั่งให้ใคร เนื่องจากเราตัด ๕ เปอร์เซ็นต์ทิ้งจะครับ ๕ เปอร์เซ็นต์ก็ให้แก่พรรคที่มีเศษเหลือมากที่สุดเอาไป ๑ ที่นั่ง นี้ของกรรมาธิการ โมเดลง่าย ๆ แบบนี้เลยครับ ไม่ต้องอภิปรายยาวเลยครับ ผมอภิปราย ๑ นาทีนี้ก็เสร็จเลยจะครับ ท่านอาจารย์จรัญใช้เวลา ๑๐ นาที ผมยังไม่แน่ใจว่า ท่านทั้งหลายเข้าใจระบบที่ท่านจรัญอธิบายหรือเปล่าจะครับ แต่ท่านอย่าเข้าใจจะครับ ว่า ของอาจารย์จรัญ เป็นของกรรมาธิการจะครับ ผมย้ำอีกทีว่า ของกรรมาธิการนี้เป็นอย่างที่ผมพูดจะครับว่า ง่าย ๆ สั้น ๆ ๑ นาทีแล้วรู้เรื่อง เลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวกรรมาธิการอธิบายให้ครบถ้วนจะครับ เดี่ยวสมาชิกฟังดู ถ้าสงสัย ขออนุญาตให้ถามจะครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมขออนุญาตท่านประธานแจกเอกสาร ซึ่งเป็นเอกสาร ๒ ชุดจะครับ ซึ่งเป็นตัวเลขทดลองให้ดูจะครับ โดยระบบอันนี้จะครับ ถ้าท่านมีเอกสาร ต้องขออภัยที่อาจจะไม่ครบจะครับ เนื่องจากรีบร้อน ในกลุ่มจังหวัดที่ ๑ นี้จะครับ ถ้าท่านดูในตาราง กลุ่มจังหวัดที่ ๑ ซึ่งมีอยู่ ๑๑ จังหวัดของภาคใต้จะครับ ท่านจะเห็นว่า คะแนนของปาร์ตี้ลิสต์ ในปี ๒๕๔๘ ของ ๑๑ จังหวัดนี้จะครับ มีคะแนนทั้งหมด ๓,๗๖๘,๐๐๐ จะครับ เพราะฉะนั้นใน ๓,๗๖๘,๐๐๐ นี้จะครับ ก็แปลว่า ในบัญชีนี้ ของกลุ่มจังหวัดที่ ๑

๒๒๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สุพิชชาย์ ๙๖/๒

นี่ สส. ๑ คน ต้องการคะแนน ๓๗๖,๐๐๐ เศษ ๆ เห็นไหมครับ ที่นี้ท่านเปิดหน้าถัดไปครับ
เปิดหน้าถัดไป นี่คือวิธีคิด วิธีคิด ก็คือว่า ในเมื่อต้องการ ๓๗๖,๐๐๐ นะครับ
พรรคประชาธิปัตย์ในเขต ๑๑ จังหวัดนี้ ในกลุ่มที่ ๑ ได้คะแนน ๒,๔๙๐,๐๐๐ เศษ ๆ
นะครับ ก็แปลว่า พรรคประชาธิปัตย์นี้ได้ไปแล้วด้วยจำนวนเต็มนี้ ๖ ก็คือ ๖ คูณด้วย
๓๗๐,๐๐๐ กว่า ๆ ที่ผมเรียนเมื่อก็ ส่วนพรรคไทยรักไทย อันดับ ๓ นี่นะครับ ได้คะแนน
๘๗๑,๐๐๐ คะแนนนี้ก็ได้อีก ๒ ถูกไหมครับ เนื่องจากต้องใช้ ๓๗๖,๐๐๐ คูณ ๒
เข้าไป ก็ยังเหลือเศษ นั่นก็แปลว่า ในบัญชีนี้ เมื่อคิดรอบแรกนี้นะครับ ซึ่งเป็นหลักคิด
ธรรมดาเลยนะครับ โดยไม่มี ๕ เปอร์เซนต์ ก็จะเห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์ได้ไปแล้ว
๖ ที่ พรรคไทยรักไทยได้ไปแล้ว ๒ ที่ ในเขตกลุ่มจังหวัดภาคใต้ แต่พอมาคิดเศษที่เหลือ
ครับ เศษที่เหลือในช่องถัดมาจากการคำนวณ ท่านจะเห็นว่า ๐.๖๑ ๐.๓๖ แล้วก็ ๐.๓๑
ก็จะเห็นว่า สัดส่วนที่มากขึ้นในเศษที่เหลือซึ่งไม่ถึง ๑ คน นี้ เมื่อเทียบแล้วนี้
พรรคประชาธิปัตย์ได้ ๐.๖ มากที่สุด ก็ได้เพิ่มอีกหนึ่ง ในขณะที่พรรคมหาชนซึ่งมีเศษ
เหลือมากที่สุดนะครับ ได้อีก ๐.๓๖ ก็ได้ไป ๑ คนหมดแล้วครับบัญชีนี้ เพราะฉะนั้นบัญชี
ในกลุ่มที่ ๑ ก็จะกลายเป็นพรรคประชาธิปัตย์ได้ ๗ พรรคมหาชนได้ ๑
แล้วก็พรรคไทยรักไทยได้ ๒ จากคะแนนตัวอย่างที่เอามาทำตัวเลข นั่นก็แปลว่า
พรรคไทยรักไทย ไปได้คะแนนมี สส. ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ กลับมาดูอีกตารางหนึ่งครับ
ซึ่งผมเอาตัวอย่างในกลุ่มที่ ๗ ให้ท่าน ในกลุ่มที่ ๗ นะครับ ซึ่งเป็นจังหวัดในภาคอีสาน
ผมพยายามให้เห็นตัวอย่างชัดเจนเลย ในกลุ่มที่ ๗ นะครับ ประกอบไปด้วย
จังหวัดขอนแก่น นครพนม มุกดาหาร เลย สกลนคร ไล่ไป ท่านจะเห็นว่า คะแนนทั้งหมด
ในปาร์ตี้ลิสต์ ที่มีการเลือกในปี ๒๕๔๘ มีอยู่ ๓,๔๐๕,๐๐๐ โดยประมาณ เพราะฉะนั้นใน
๓,๔๐๕,๐๐๐ ก็ต้องการ สส. ๑ คนต้องได้คะแนน ๓๔๐,๐๐๐ นะครับ ท่านดูหน้าถัดไป
ครับ -----

๒๒๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๙๗/๑

หน้าถัดไปท่านจะเห็นว่า พรรคไทยรักไทย ซึ่งเป็นเบอร์ ๖ ลำดับที่ ๖ ได้คะแนน ๒,๗๖๐,๐๐๐ กว่า ๆ ก็ได้ไปแล้ว ๘ คน นะครับ เหลืออยู่ ๒ ก็กลับมาดูเศษครับที่นี้ เพราะไทยรักไทยได้ถูกใช้คะแนนไปแล้ว ๘ คนด้วย ๓๔๐,๐๐๐ เพราะฉะนั้นพรรคไทยรักไทยเหลือเศษอยู่ ๐.๐๙ แต่พรรคอื่น ๆ เช่น พรรคมหาชน ได้คะแนนรวม ๑๗๑,๐๐๐ ไม่ถึง ๑ คนครับ แต่ไม่ถึง ๑ คน เมื่อคิดแล้วได้ ๐.๕ คน พรรคประชาธิปัตย์ได้ ๑๕๓,๐๐๐ ๐.๔๔ ด้วยระบบนี้ พรรคมหาชนก็ได้ไป ๑ ที่นั่ง พรรคประชาธิปัตย์ก็ได้ไป ๑ ที่นั่ง ก็แปลว่า สส. ในเขตบัญชีรายชื่อ ในกลุ่มบัญชีรายชื่อของกลุ่มที่ ๗ ซึ่งเป็นเขตจังหวัดในภาคอีสาน ได้พรรคไทยรักไทย ๘ แล้วก็ได้พรรคประชาธิปัตย์ ๑ พรรคมหาชน ๑ นะครับ ดังนั้น วิธีคิดคำนวณแบบนี้ จึงเป็นวิธีคิดคำนวณอย่างง่าย และทำให้แต่ละพรรคมีตัวแทนของพรรคในแต่ละภาคอย่างชัดเจน ระบบนี้จะทำให้ระบบพรรคการเมืองและสาขาพรรคทำงานได้เต็มที่มากขึ้น ตัวเลขอย่างนี้จะครับที่กรรมการเสียงข้างมากได้อธิบาย แล้วก็ เป็นวิธีคิดอย่างง่าย และไม่ซับซ้อนครับ เพราะประชาชนคุ้นเคยกับระบบนี้ชัดเจน แล้ววิธีคิดก็ไม่ได้ยากเย็น และไม่ต้องมีคะแนน ๑ เปอร์เซ็นต์ ด้วย เพราะว่าตอบไม่ได้หรือครับ ว่า ๑ เปอร์เซ็นต์ ที่เป็นตัดทิ้ง อะไรคือ ๑ หรืออะไรคือ ๕ ดังนั้น เราจึงคิดคะแนนดิบ ๆ เลยครับ

ประเด็นที่ผมขออนุญาตกราบเรียนเป็นประเด็นสุดท้ายครับ ก็คือว่า ถ้าเราคิดคะแนนแบบชัดเจนอย่างที่พยายามเสนอนี้นะครับ อาจจะมีปัญหาเยอะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าคะแนนในเขตได้มากแล้ว ได้จำนวน สส. ในเขตเกินกว่าคะแนนในปาร์ตี้ลิสต์ อันนี้จะเป็นปัญหาว่า พรรคนั้นจะไม่ได้คนในปาร์ตี้ลิสต์นะครับ อันนี้ครับ คือ คณะกรรมการเสียงข้างมาก ได้พยายามขอให้เสียงข้างน้อยยกตัวอย่างด้วยครับว่า คำนวณอย่างไรครับ สำหรับเสียงข้างมากเราคำนวณอย่างนี้ครับ วิธีง่าย ๆ และตัวเลขก็ได้ส่งให้ท่านดูว่า จะเกิดการเปลี่ยนแปลง และการกระจายอย่างไรครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ก็ดูตามเอกสาร คราวหน้าถ้าจะแจกเอกสาร แจกประธานด้วยนะครับ ท่านสมาชิก
 ครับ มีท่านใดยังไม่เข้าใจ มีไหมครับ ถ้าเข้าใจแล้ว ลงคะแนนนะครับ ท่านรัฐยังไม่เข้าใจ
 หรือครับ มีท่านยกมืออยู่คนเดียวตอนนี้ครับ

นายรัฐ ชุกกลิน : ครับ ท่านประธาน ผมขออนุญาตนิดหนึ่งครับ พอดี
 เป็นวิศวกรครับ ไม่ใช่ชำนาญด้านการเลือกตั้งนะครับ ผมขออนุญาตถามท่านประธาน
 นะครับ ท่านประธานคงช่วยตอบผมได้ อันนี้ที่ผมเข้าใจว่า ก็คือ จะมีใบที่ ๒ คือ ใบนิยม
 พรรค ใช่ไหมครับ แล้วก็ไปเลือกประชาชนทั่วประเทศนะครับ เป็นตัวแทนที่จะไปเลือก
 ว่า นิยมพรรคไหนทั้งประเทศ แล้วตอนนี้เราจะมาเลือกว่าเราจะไปเอาใบนี้มาเลือก
 ปาร์ตี้ลิสต์นี้ นะครับ โดยการชี้เสียง สส. ที่มาจากทั้งหมด ๔๘๐ ท่าน ทั้งประเทศ หรือว่า
 จะเลือกจาก ๘๐ ท่าน ที่ไม่ใช่ทั้งประเทศ อย่างนั้นใช่ไหมครับท่าน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 อาจารย์พิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ เมื่อตอนพักนี้ นะครับ ก็มีท่าน สสร. แช่วผมว่า วันนี้
 ยังไม่ได้พูดเลย ก็ขออนุญาตที่จะใช้โอกาสนี้ในการชี้แจงประเด็นที่ท่านสมาชิกได้ยกขึ้นมา
 ผมขอให้เรานึกถึงเหตุผลที่เรามี สส. ๒ ประเภท เพราะอะไร เพราะเราต้องการ สส.
 ประเภทที่อยู่กับเขต อยู่กับประชาชนกลุ่มหนึ่ง แล้วก็ สส. ที่อาจจะไม่คุ้นกับการอยู่กับเขต
 พื้นที่ แต่มีความรู้ ความสามารถ เช่น อยู่ตามมหาวิทยาลัย อยู่ตามสถาบันต่าง ๆ หรืออยู่
 ในภาคธุรกิจ นะครับ กลุ่มนี้ที่เราอยากจะทำให้เป็น สส. ซึ่งเดิมที่เราเรียกว่า ปาร์ตี้ลิสต์
 นะครับ เพราะฉะนั้นระบบที่เราได้ตัดสินใจไปแล้ว ก็คือ เราจะมี สส. เขต ๔๐๐ คน แล้วก็มี
 แบบสัดส่วน หรือปาร์ตี้ลิสต์นี้ นะครับ ๘๐ เขต อันนี้ตรงไปตรงมา นะครับ
 พื้นที่ตรงไหนเลือกใคร คนนั้นก็ไป อันนี้คือสิ่งที่กรรมาธิการได้เสนอ -----

แต่ว่าในส่วนของการเลือกสัดส่วนนี้ ผมขอให้ท่านได้นึกถึงระบบที่เราใช้ตอนปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๔๐ เรามีปาร์ตี้ลิสต์ ๑๐๐ คน แล้วก็มีการลงคะแนนทั่วประเทศ พรรคไหนได้ก็เปอร์เซ็นต์ก็ได้ตามสัดส่วนเปอร์เซ็นต์ไป โดยมีกาตัดว่า พรรคไหนที่ไม่ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ ก็ถูกตัดทิ้ง ก็มีแค่ ๓ พรรค ที่ได้มีการมาแชร์ (Share) สัดส่วนร้อยละคนนั้น อันนี้คือระบบเดิม ระบบที่กรรมการเสนออีกคล้าย ๆ กัน เพียงแต่ว่าการที่จะเป็นของประเทศ ก็เป็นของพื้นที่เสีย ก็คือเขตจังหวัดของประเทศไทยจะมีเขต ๘ เขตจังหวัด แบ่งเป็นจังหวัดละ ๑๐ ให้แต่ละพรรคส่ง ๑๐ คน แทนที่จะส่ง ๑๐๐ คน ทั่วประเทศเป็นบัญชีเดียว ก็เป็น ๘ บัญชี แล้ววิธีการคิด ก็เหมือนตอนที่คิดตอนปี ๒๕๔๐ ตอนที่เรามีการใช้ระบบปาร์ตี้ลิสต์ ก็คือว่าเมื่อพรรคไหนได้ก็เปอร์เซ็นต์ ก็ได้ตามจำนวนนั้น ตรงไปตรงมาไม่มีอะไรที่ผิดแผกไปจากวิธีการแบบของปี ๒๕๔๐ เพียงแต่ที่ไม่มีขั้นต่ำที่จะมามีปัญหา ที่นี้ข้อดีของระบบของเราที่เราเสนอนี้ นะครับ ก็คือว่า จะแก้ข้อครหาในระบบปี ๒๕๔๐ ที่ว่า เป็นการเอานายทุนเข้ามา หรือว่าคนที่อยู่ในบัญชีไม่ติดดินบ้าง เหล่านี้เป็นต้น ระบบที่เราแบ่งเป็นตามพื้นที่ ๘ เขตจังหวัดเราก็จะพยายามให้เปิดโอกาสที่ว่าพรรคจะต้องส่งคนในพื้นที่นั้นมาอยู่ในเขตบัญชีนั้น ผมยกตัวอย่างเช่น ในบัญชีได้ บัญชีได้ก็เชื่อว่า พรรคประชาธิปไตยก็ต้องส่งท่านอดีตนายกชวณไปลงในเขตแถว จังหวัดตรัง พัทลุง เป็นสัดส่วน หรือถ้าเป็นภาคเหนือ ถ้าอดีตหัวหน้าพรรคไทยรักไทย คุณทักษิณยังอยู่ท่านก็ต้องไปลงเขตพื้นที่เขตจังหวัดภาคเหนือแถวเชียงใหม่ นะครับ ซึ่งถ้าหากใช้ระบบที่ทางกรรมการเสียงข้างน้อยเสนอนี้ ก็หมายถึงว่า ในเขตภาคใต้ เกิดประชาธิปไตยเขามีคะแนนเสียงดีมาก มีนโยบายที่ประชาชนชอบ เขาได้เขตพื้นที่มากมายเต็มที่ เต็มตามเปอร์เซ็นต์แล้วนี้ ก็จะปรากฏว่า ทั้งคุณชวณ และหัวหน้าต่าง ๆ ที่ไปลงเขตสัดส่วนก็จะไม่ได้ เพราะถือว่า พื้นที่เขาได้เต็มเปอร์เซ็นต์ไปแล้ว หรือในภาคเหนือ คุณทักษิณก็จะไม่ได้ เพราะว่าถือว่า เขตพื้นที่ในเชียงใหม่ในภาคเหนือ เขาทะเลาะแน่นให้ไทยรักไทย เพราะฉะนั้นเปอร์เซ็นต์มันครบแล้ว ก็จะทำให้คนที่อยู่ในบัญชีรายชื่อของไทยรักไทยในภาคเหนือก็จะไม่ได้ นะครับ แต่ถ้าวิธีการที่กรรมการเสียงข้างมากเสนอนี้ นะครับ ก็คือแยกกัน เราต้องการคนอีกประเภทหนึ่งมาบริหาร

ประเทศ คนที่อยู่ในเขตพื้นที่ อยู่ในเขตจังหวัดใด อยู่ในเขตเลือกตั้งใด เมื่อได้ไปแล้วก็จบแค่นั้น แล้วก็มาดูอีกบัตรหนึ่ง บัตรที่ ๒ ว่า เเทให้ใคร ก็เป็นการคำนวณอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งก็จะคล้าย ๆ กับระบบของประเทศอย่างที่ผมกล่าวแล้วนะครับ ผมก็ขออนุญาตเรียนวิจารณ์ว่า ระบบที่กรรมการเสียงข้างน้อยเสนอนี้ เป็นระบบที่ประเทศที่เขาเจริญแล้วใช้ เช่น ที่เยอรมัน ซึ่งที่เยอรมันเขาใช้เพราะว่าความแตกต่างระหว่าง สส. พื้นที่ กับ สส. ปาร์ตี้ลิสต์ หรือสัดส่วนนี้ มันต่างกันน้อยมาก เพราะฉะนั้นก็สามารถที่จะจับสับไปสับมาได้ จริง ๆ แล้วเขาไม่ควรจะมีแบบพื้นที่เลย ควรจะมีแบบสัดส่วนอย่างเดียววนะครับ และนี่คือ วิธีการที่ประเทศพัฒนาแล้วที่เขาใช้ เพราะว่าความแตกต่างระหว่างความเข้าใจของประชาชนในแต่ละพื้นที่มีน้อยมากนะครับ ความแตกต่างระหว่าง สส. ก็มีน้อย แต่ของเราเราก็ทราบดีว่าความแตกต่างนี้มีสูง เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้ทางกรรมการก็คิดว่า ระบบที่เราเสนอนี้ น่าจะเป็นวิธีที่ประชาชนเข้าใจได้ง่าย แล้วก็สามารถที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้ผลมากกว่านะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านรัฐเข้าใจหรือยังครับ เข้าใจแล้วนะครับ

นายรัฐ ชุกกลิ่น : เข้าใจแล้วครับ ว่า ถ้าเสียงประชาชนทั่วประเทศเลือกตอนนี้ก็จะไปเลือกแค่ ๘๐ คน ไม่ใช่เลือก สส. ทั้งหมด อย่างนั้นนะครับ ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไม่เป็นไรครับ ท่านเข้าใจไปอย่างนั้นละครับ เข้าใจไปก่อน

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมการ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตถาม
นิดหนึ่งครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยว สมาชิกให้เขาถามก่อน เพราะว่าท่านเป็นเจ้าของญัตตินะครับ ท่านสะดวกถามอะไร
เชิญครับ

นายเศวต ทินกุล : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม เศวต ทินกุล ครับ
คือผมเรียนอย่างนี้ ขอดังนิดเดียววนะครับ เมื่อกี้ผมเข้าใจแล้วครับว่า ทางกรรมการเสียง
ข้างน้อยคิดอย่างไรนะครับ คราวนี้ผมตั้งหลักว่า เราพูดกันถึงเรื่องว่า เขตเลือกคน แล้วก็

๒๒๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วิรุฬห์ ๙๘/๓

สัดส่วนเลือกพรรค เมื่อหลักมันอยู่ตรงนี้ เขตเลือกคน สัดส่วนเลือกพรรค กลายเป็นว่า
เดี๋ยวนี้ผมฟังแล้วเอาพรรคไปใส่เขต ซึ่งมันขัดหลักการนะครับ คิดดูให้ดีนะครับเรื่องนี้
เพราะฉะนั้นมันจะผิดหลักการนะครับ ผมขอติงแค่นี้ละครับ

- ๙๙/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิก มีท่านใดไม่เข้าใจ มีไหมครับ ท่านกฤษฎาไม่เข้าใจหรือครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ผมขออนุญาตนิดหนึ่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่
ผมถามว่าเข้าใจไหมก่อน

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : เข้าใจ แต่ไม่ตลอดครับท่าน มีคำถาม
นิดเดียวเท่านั้น พอดีเห็นท่านประพันธ์ขึ้นมาพอดี ขออนุญาตถามท่านประธานผ่านไป
ทางท่านประพันธ์สักนิดหนึ่งครับ ในฐานะท่านเป็น กกต.

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านไม่เข้าใจตรงไหนครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ไม่เข้าใจตรงประเด็นของเขตนะครับ เขตที่
เราจะแบ่งเป็น ๘ เขตนี้ครับ ในส่วนตรงนี้ ผมไม่ทราบว่า ส่วนของยกร่างทำการบ้าน
เสร็จสิ้นเรียบร้อยไหม ผมว่ามันเป็นประเด็นที่สำคัญ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เอาคำถามนะครับ ไม่อภิปรายนะครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ไม่อภิปรายครับ ตามตรง ๆ เลยครับว่า
ตรงนี้ชัดเจนไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านจบแล้วครับ เอาคำถามครับ ท่านอาจารย์พิเชียรครับ เอาคำถามครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ครับ ผม พิเชียร อำนางวรประเสริฐ
นะครับ คำถามก็คล้าย ๆ กับคุณกฤษฎาครับว่า การแบ่งเขต

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ก็คล้ายแล้ว ก็ไม่ต้องถามซ้ำแล้วละครับท่าน

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : เป็น ๘ เขตนี้ คือ อยากทราบว่า
ทางยกร่างได้เตรียมไว้แล้วหรือยัง แล้วมีเกณฑ์อย่างไร หลักเกณฑ์อย่างไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีคนถามแล้ว ท่านไม่ต้องช่วยเขาถามแล้วครับ ท่านสวิงจะถามอะไรครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอูด ผมเข้าใจของ
กรรมวิธีการเสียงข้างมาก แต่ยังไม่เข้าใจกรรมวิธีการเสียงข้างน้อยอยู่นิดเดียว จริง ๆ แล้ว
ตอนนี้เราแบ่งเขตเป็น ๘ เขต แล้วไปคำนวณตรงนั้น สมมติผมยกตัวอย่างนะครับ
ฟังท่านจรูญเมื่อกี้ เหมือนกับว่าสมมติว่า ในเขตนั้นทั้งหมดมีอยู่ ๖๐ สส. เป็น สส. เขต
เสีย ๕๐ แล้วก็สัดส่วนเสีย ๑๐ ที่นี้ผมเข้าใจในหลักการ ก็คือว่า ท่านต้องการกระจายเรื่อง
นี้ให้กับพรรคเล็ก ที่นี้ถ้าสมมติอย่างนี้ ผมเข้าใจถูกหรือเปล่า ผมจะขอถามท่านนะครับ
ก็คือว่า สมมติว่าในเขตนั้น พรรคเอได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไปแล้ว ก็คือ เหมือนกับว่า
๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของ ๖๐ ก็คือ ๓๐ คน ขึ้นไปแล้ว พรรคนั้นอาจจะถูกตัดสิทธิไม่ให้ไปคิด
คำนวณในใบที่ ๒ แล้วก็ทำให้พรรคที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ นี้ไปเฉลี่ย ๑๐ คน ที่เหลือนั้น
ได้มากยิ่งขึ้น เพราะผมเข้าใจหลักการท่าน แต่ว่าวิธีคำนวณนี้ก็เหมือนกับการที่
ที่ได้มากอยู่แล้วก็ไม่ควรจะได้อีก แล้วก็เอามากระจายให้พรรคเล็ก ถ้าทำให้ชัดเจนก็คือว่า
ถ้าเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ไป ก็ขอให้ตัดสิทธิไปซะ เพื่อที่จะทำให้ ๑๐ คนที่เหลือนี้จะครับ
คำว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็คือ ๓๐ คน ของ ๖๐ ในเขตนั้นนะครับ เพราะว่าเขตนั้นมีอยู่
๖๐ คน ดังนั้น ๑๐ คน นี้ จะถูกเอามากระจายให้กับพรรคที่ ๒ พรรคที่ ๓ พรรคที่ ๔
ซึ่งถ้าเป็นอย่างนี้ ผมคิดว่า น่าสนใจ เพราะว่าจะทำให้พรรคเล็กได้ที่นั่งมากยิ่งขึ้น
ถ้าอธิบายแบบนี้ ผมคิดว่า ถ้าตอบคำถามว่า ใช่ ผมจะสนับสนุนกรรมวิธีการเสียง
ข้างน้อย ใช่อย่างนี้หรือเปล่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เป็นไรครับ เดี่ยวท่านคิดในใจนะครับ จะสนับสนุนใคร เอาเป็นคำถามก่อนนะครับ
ท่านไม่เข้าใจตรงไหนนะครับ ต้องใช้วิจาร์ญาณนี้ถึงเหตุผล เพราะเรื่องนี้การกำหนด
ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญนะครับ เอาเหตุผลของท่านเป็นหลักนะครับ ท่านสุนทรครับ

นายสุนทร จันทรังสี : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุนทร จันทรังสี
สสร. นม. ตามการคำนวณของท่านกรรมวิธีการเสียงข้างมากนี่นะครับ ผมพอจะเข้าใจ

แล้ว แต่ก็ไต่ยีนแหว่ ๆ มากการที่ท่านกำหนดเขต ดูเหมือนท่านบอกว่าไล่มาจากข้างล่าง เป็นทางใต้ เขต ๑ ๒ ๓ ไล่ขึ้นมา ถ้าเป็นความจริง ผมขออนุญาตให้ท่านเปลี่ยนด้วย เพราะว่าตามหลักเขาต้องดูจากข้างบนลงมานะครับ ข้างบนมันควรจะเป็น ๑ ๒ ๓ ไล่ลงมาถึง ๘ คือ ข้างล่าง นะครับ ผมขอเสนออย่างนี้นะครับ แล้วก็สำหรับ ขออนุญาตเอ่ยนาม คำอภิปรายของท่านสวิงเมื่อก็ ผมก็อยากจะเห็นด้วย แต่ผมไม่เข้าใจว่า เพราะเหตุไครกรรมาธิการเสียงข้างน้อยจึงไม่สามารถแสดงเอกสาร แสดงเหตุผลได้ ผมก็เลยต้องจำเป็นตัดออกไป เพราะว่าไม่สามารถชี้แจงได้ ตอนนี้ก็มี้แต่เสียงข้างมาก ที่มีเอกสารมาให้พิจารณาแล้ว

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านธวัชจะถามอะไรครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ผมขออนุญาตถามที่ท่านจรัญได้กล่าวมานะครับ วิธีการนี้นะครับ นั้นหมายความว่าถ้าด้วยวิธีการที่ท่านจรัญอธิบายมานี้ มีความเป็นไปได้หรือไม่ว่า วันนี้เรากำลังพูดถึงว่า สส. มีทั้งหมด ๔๘๐ เป็นไปได้หรือไม่ว่า สุดท้ายแล้ว จำนวน สส. อาจจะมีมากกว่า ๔๘๐ ด้วยวิธีการของท่านอาจารย์จรัญ ขออนุญาตถาม คำถามนี้นะครับ

๒๓๑

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๑๐๐/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีคำถามอีกไหมครับ เอาคำถามนะครับ ไม่มีคำถามนะครับ ประเด็นของใครบ้างครับ
อาจารย์คมสันตอบก่อนก็ได้ครับ มีส่วนที่เขากล่าวว่าท่านนะครับ คือ ยิ่งอธิบายกันมาก ๆ
ก็จะยิ่งงงเพิ่มขึ้น อย่าเอาอย่างนั้นนะครับ เอาให้อธิบายแล้วให้จบ เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ
ความจริงคำถามของท่านสวังนะครับ ในวิธีการคำนวณเป็นอย่างที่ท่านสวังว่า คือ ภายใต้
ระบบนี้ ระบบนี้นี่นะครับ พรรคที่ได้เกินสัดส่วนที่ตนได้ไปแล้ว เช่น เกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์
ไปแล้ว ที่ตัวเองได้คะแนน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ได้ตรงเขตไปแล้ว จบแค่ตรงนั้น ส่วนที่เหลือ
นั้นเอามากระจายให้พรรคอื่นต่อไป ซึ่งระบบนี้มันเพิ่มความไม่เป็นธรรมให้กับพรรคอื่น
ในการเอาคะแนนเสียงของประชาชนมาคำนวณ แต่ถ้าเป็นระบบที่กรรมาธิการยกวาง
เสียงข้างมากได้อธิบายสักครู่ นะครับ มันเขียนไม่ยากหรอกครับ เพราะมันมีในรัฐธรรมนูญ
ปี ๒๕๔๐ อยู่แล้ว ไม่ต้องไปเขียนใหม่ อยากรู้ก็ต้องมี เพียงแต่พยายามจะทำให้มันแยก
ออกมาเป็นภาคหลาย ๆ ภาค แล้วก็กระจายตัวเลขเยอะ ๆ แต่สุดท้ายนะครับ
ท่านประธานครับ กลับไปสู่ระบบโบนัสเหมือนเดิม แต่โบนัสเป็นกระจายภาค และเมื่อรวม
แล้วก็ยังเพิ่มท็อป (Top) เข้าไปเหมือนเดิม ก็หมายความว่า ถ้าดูตัวเลขตัวเก่านะครับ
เมื่อปี ๒๕๔๘ ถ้ากระจาย ๓๑๐ จากเดิมที่ไทยรักไทยได้ ๓๗๗ เอาตัวเลข ๖๗ มากระจาย
เป็นภาคเท่านั้นเอง โดยเอาเขต ๓๑๐ เหมือนเดิม นะครับ ถ้าคิดแบบนี้ นะครับ แล้วเอา
๖๗ มากระจายเป็นภาคหลาย ๆ ภาค แล้วไปรวมสุดท้าย ๓๗๗ เท่าเดิมเหมือนกัน
เพราะฉะนั้นระบบวิธีการของที่กรรมาธิการเสียงข้างมากได้ทำ นะครับ คือ ระบบของการ
เลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๔๐ เดิม เพียงแต่เอาบัญชีมาแตกเป็น ๘ บัญชี กระจายตามพื้นที่
แค่นั้นเอง นอกนั้น วิธีการไม่ต่างกับของเดิม เป็นของเดิมทุกอย่าง ส่วนที่กรรมาธิการ
เสียงข้างน้อยได้เสนอ นั้นนะครับ แต่เดิม เราเสนอในระบบเท่ากันก็จริง แต่ในเมื่อที่ประชุม
ออกมาในลักษณะ ๔๐๐ กับ ๘๐ ระบบการคำนวณแบบสัดส่วนที่กรรมาธิการเสียงข้าง
น้อยได้เสนอไว้ ก็ยังสามารถคำนวณได้ เพียงแต่เป็นการเสริมให้โดยไม่เต็มสัดส่วน
ที่จะต้องได้เท่านั้นเอง เพราะว่าสัดส่วนตรงนั้นมันน้อยกว่าสัดส่วนที่ควรจะต้องวาง

๒๓๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๑๐๐/๒

ที่นี้ในประเด็นที่ท่านสวิงได้กล่าวเมื่อสักครู่ เป็นอย่างนั้นจริง เพราะว่าถ้าเมื่อใดเกิน สัดส่วนไปแล้วนะครับ พรรคนั้นไม่ควรจะได้อีกครับ เพราะว่าถ้าได้อีกในระบบบัญชีถึงแม้ จะกระจายภาคนะครับ ก็จะไปโอเวอร์ (Over) คะแนนเสียงเหมือนเดิมที่นิ่งเหมือนเดิม ระบบนี้ก็จะให้สต๊อป (Stop) อยู่เพียงแค่ว่าตรงที่ได้ในระบบเขต แล้วส่วนที่เหลือในระบบ บัญชี เอามากระจายให้พรรคที่ได้คะแนนยังไม่ถึงเกณฑ์ เกณฑ์ของสัดส่วนที่มาคำนวณ รวมทั้งหมด เพราะฉะนั้นในระบบอย่างนั้นะครับ ก็คือ ไปเสริมที่นิ่งให้พรรคที่คะแนน ควรจะได้สัดส่วนตามเกณฑ์ของสัดส่วนที่ประชาชนเลือก เสริมให้ได้ในระดับพอสมควร เสริมเข้าไปให้ได้ระดับพอสมควร เพื่ออะไรครับ เพื่อสร้างระบบของพรรคการเมืองที่เข้าไป คำนระบบพรรคใหญ่ที่มีคะแนนเสียงมากอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นภายใต้ระบบแบบนี้ เป็นระบบเสริมที่นิ่งให้กับพรรคที่มีคะแนนเสียงนะครับ ในระบบของคะแนนเสียง โดยเขต ได้จำนวนไม่เท่ากับระบบของสัดส่วนที่ควรจะต้องได้รับจากความนิยมที่แท้จริงครับ เพราะฉะนั้นระบบของกรรมวิธีการเสียงข้างน้อยที่ได้เสนอเมื่อสักครู่ ที่ท่านอาจารย์จรัญ ได้อธิบายนี้ครับ วิธีการคำนวณอาจจะคำนวณหลายครั้ง เพราะต้องเอาคะแนนส่วนที่ เกินนั้นมากระจายให้กับพรรคเล็ก เพื่อให้เพิ่มขึ้น เป็นการเสริมให้ได้ เพื่อให้ชัดเจนสัดส่วน ที่เขาเสียไปจากคะแนนที่เสีย เพราะฉะนั้นระบบนี้นะครับ ท่านประธานครับ ท่านสมาชิก สภาว่างรัฐธรรมนูญท่านต้องพิจารณาให้ดีนะครับ ระบบที่กรรมวิธีการยกวางเสียง ข้างมากได้เสนอคือระบบเดิม ที่อป อัพ (Top up) แบบเดิมแต่กระจายภาคแบ่งออกเป็น ๘ ภาค แต่ระบบที่กรรมวิธีการเสียงข้างน้อยได้เสนอ คือ ระบบที่พยายามไม่ให้เกิน สัดส่วนของคะแนนนิยมที่แท้จริง พรรคไหนได้ไม่ถึงนะครับ เสริมไปให้ได้พอสมควร ให้เข้าไปเกือบจะใกล้เคียงของสัดส่วนที่เขาควรจะได้ โดยไม่ทิ้งคะแนนเสียงของประชาชน ออกไปแม้แต่อย่างหนึ่งอย่างใด -----

๒๓๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ประไพพิศ ๑๐๑/๑

เพราะฉะนั้นนะครับท่านประธาน ถึงแม้ระบบที่พูดถึงนี้จะใช้ในประเทศเยอรมันนะครับ ในประเทศเยอรมันเขาใช้ ไม่ใช่แค่เยอรมันครับ ในประเทศแถบยุโรปหลายประเทศก็ใช้ ยังการก็รับไปใช้ระบบนี้ ฟินแลนด์ก็รับไปใช้ระบบนี้ นิวซีแลนด์ก็รับไปใช้ระบบนี้ แล้วมีประเทศที่ใช้ระบบนี้มากขึ้นเรื่อย ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นครับ ท่านประธานครับ ระบบนี้ถามว่า เหมาะกับประเทศไทยหรือไม่ครับ ประเทศไทยเป็นรัฐเดี่ยวเหมือนหลายประเทศที่ได้กล่าวถึงนะครับ แล้วก็ระบบของการเลือกตั้ง ในอดีตที่เป็นปัญหามาตลอด ซึ่งรวมถึงระบบการเลือกตั้งตามปี ๒๕๔๐ ที่กรรมการเสียงข้างมากพยายามจะยึดนะครับ โดยเอาตัวเลขเหล่านั้นมาเป็นตัวยึด แล้ววิธีการคำนวณเป็นตัวยึด แล้วพยายามแบ่งบัญชีออกเป็น ๘ บัญชี โดยสุดท้าย เมื่อรวม ๘ บัญชี เท่าเดิมครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ เดี่ยวนะครับ ใจเย็นนะครับ คือ ผมจะต้องระมัดระวังส่วนหนึ่งนะครับ สิ่งที่ผมต้องระมัดระวังก็คือ สิ่งที่ท่านอภิปรายนี่นะครับ ไม่ว่าจะฝ่ายใดจะได้คะแนนมากกว่าก็ตาม นี่นะครับ นั่นหมายความว่า จะต้องมียกยัด หรือข้อความที่เป็นยุติแล้วใช้ใหม่ครับ หรือว่าอย่างไรครับ ท่านการุณครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ขอนิดหนึ่ง นิดเดียวครับ ผมคิดว่า ถ้าเรื่องนี้ได้อธิบายกันดี ๆ นะครับ ใจเย็นนิดหนึ่งนะครับ ผมเชื่อว่าพวกเรา จะเข้าใจ แล้วเลือกได้ ผมลองออกแบบดูท่านประธาน ถ้าจะอนุญาตนะครับ เอา ๒ แผ่นนี้ ขึ้นฝั่งนะครับ แล้วเราดูพร้อมกันเลย จะเทียบได้ทันทีเลย แบบง่าย ๆ แล้วใช้เวลานิดเดียวเองจริง ๆ ท่านประธาน ทดลองใหม่ท่านประธาน ทดลองดู เอาขึ้นฝั่งเลย จะเทียบกันระหว่างกรรมการเสียงข้างมากนี่ผมทำให้แล้ว กรรมการเสียงข้างน้อยนี่ผมก็ทำให้แล้ว แล้วเราจะเห็นข้อแตกต่างทันที และจะเห็นผลดี ผลเสีย ของ ๒ อย่างนี้ แล้วเราซึ่งนำหน้าได้ทันทีเลย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เอาเถอะครับ ทำอย่างไรก็ได้ให้เข้าใจนะครับ เพียงแต่ว่าประเด็นที่ผมพูดท่านการุณครับ เดี่ยวเอาขึ้นก็ได้ไม่เป็นไร สิ่งที่ท่านการุณพูดเมื่อกี้ที่ว่า ถ้ากรรมการเสียงข้างน้อยเสนอ

นี่นะครับ กรรมวิธีการยกวางต้องเห็นด้วย ใช่ไหมครับ ผมก็เลยห่วงประเด็นนี้ก่อน ก่อนจะข้ามไปนะครับ ถ้ากรรมวิธีการเสียงข้างน้อยยืนยันว่า สิ่งทีอภิปรายนี่นะครับ มันก็มีอยู่ในเอกสารนี้ ผมก็ไม่ทำผิดนะครับ เดี่ยวจะบอกกลายเป็นผมทำผิดหรือเปล่า ให้ลงคะแนนไป โดยมีเนื้อหาสาระอย่างไร เข้าใจใช่ไหมครับ เพราะท่านการุณเป็นคนยกประเด็นนี้ขึ้นมาทำให้ผมกังวลครับ

นายการุณ ไสงาม : เราทดลองดูไหมครับ อันนี้เร็วเลยครับ ง่าย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : แล้วประเด็นที่ผมถามนี่อย่างไรครับ

นายการุณ ไสงาม : ได้ครับ ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ประเด็นที่ถามนี้ว่า สิ่งทีอภิปรายนี่นะครับ หรือนำเสนอนี้ มีอยู่ในเอกสารคำแปรญัตติหรือเปล่า มีไหมครับ

นายการุณ ไสงาม : อ้อ มีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถ้ามี ไม่มีปัญหาครับ ยืนยันให้ผมทราบ ผมจะได้ไม่ถือว่าผมทำผิด

นายการุณ ไสงาม : โดยเนื้อหาของเสียงข้างน้อยมีครบถ้วน เพียงแต่ เนื่องจากตัวเลขคลาดเคลื่อน เพราะนี้ไม่ถึงว่า จะมีการปรับปรุง นี่ผมไม่ได้อยู่กับเสียงข้างน้อยเลยนะ พอฟังไปฟังมา เข้าใจแล้วที่นี้ เห็นด้วยกับเสียงข้างน้อยไปเลยนี้ และผมลองทำดูนะ ๒ ท่านข้าง ๆ นี้ท่านบอกยืนยันว่า ใช่ แล้วก็ตรง ไปถามท่านอาจารย์เกริกเกียรติ อาจารย์เกริกเกียรติก็บอกว่า ใช่ ให้รีบเอาขึ้นอธิบายเลย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ อย่างนั้นเดี๋ยวนะครับ ท่านการุณบอกเข้าใจแล้วนะครับ ผมก็เลยถามสถานะครับว่า ท่านไดยังไม่เข้าใจ ถ้าทั้งสภาบอกเข้าใจแล้ว ก็ถามแค่นั้นเอง

นายการุณ ไสงาม : ลองเอาขึ้นดูใหม่ท่านประธาน จะเห็นพร้อมกันเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ คุณไพโรจน์ว่าอย่างไรครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมาธิการ) : ผมขออนุญาตนิดเดียวครับ
ตอนแรกความจริงกรรมาธิการก็เสนอ ๔๐๐ ไม่มีสัดส่วนอะไรทั้งนั้นนะครับ
แต่การที่ประชุมที่ชะอำนั้น ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ครับ สอนกฎหมายรัฐธรรมนูญมานาน คือ
อาจารย์นครินทร์ ได้เสนอต่อที่ประชุม แล้วเราเห็นด้วย ท่านนั่งอยู่ตรงนั้น ยกมือตั้งนาน
แล้ว ไม่มีใครให้พูดเลยครับท่านประธาน ให้ท่านพูดสักหน่อยครับ ผมคิดว่า จะเป็น
ประโยชน์ต่อที่ประชุมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เห็นอาจารย์นครินทร์ยกมือเลยนะครับ ฟังอาจารย์นครินทร์ก่อน ท่านมนตรีครับ
ท่านยืนประท้วงอะไรครับ

นายมนตรี เพชรขุ้ม : ไม่ประท้วงครับ ผมยกมือจะซาวนด์ (Sound)
เสียงครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าไม่ประท้วงอย่าขึ้นขึ้นครับ นั่งลงเลยครับ

นายมนตรี เพชรขุ้ม : ผมยกมือ แล้วคิดว่าท่านประธานให้ผมพูดนะครับ
ผมจะเสนอประธานให้โหวตเสียงเลยนะครับ เพราะว่าคณะกรรมาธิการยกร่าง
เสียงข้างมากก็เห็นด้วยกับการโหวตเสียงนะครับ และคณะกรรมาธิการยกร่าง
เสียงข้างน้อยก็เห็นด้วยกับการโหวตเสียงนะครับ ฉะนั้น ก็ไม่ต้องโธ่โธ่นะครับ
ท่านประธาน โหวตเสียงเลยนะครับ เดียวก็รู้ครับ ใครที่ไม่เข้าใจ ก็เข้าใจตอนหลังนะครับ
ถ้าไม่เข้าใจตอนนี้ ก็เข้าใจตอนหลังนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เข้าใจครับ

นายมนตรี เพชรขุ้ม : แต่ตอนนี้ผมว่า ทั้งคณะกรรมาธิการยกร่าง
เสียงข้างมากก็เหมือนกัน เสียงข้างน้อยก็เหมือนกันครับ ถ้าเป็นครูไปสอนนักเรียนประถม
เด็กตกหมดครับ อธิบาย ๑๐๐ คน แล้ว สมาชิกยังไม่เข้าใจนะครับ ฉะนั้นโหวตนะครับ

๒๓๖

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ประไพพิศ ๑๐๑/๔

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านมนตรีครับ ผมให้ท่านครั้งนี้ครั้งเดียวนะครับ ที่พูดโดยที่ประธานยังไม่อนุญาต
นายมนตรี เพชรขุ้ม : ผมคิดว่า ท่านประธานอนุญาตนะครับ เมื่อกี้
ท่านยังบอกเลยครับว่า ท่านมนตรีครับ

- ๑๐๒/๑

๒๓๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กฤษณที่ ๑๐๒/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าคิดเอง คราวหน้าไม่ได้นะครับ อาจารย์นครินทร์ครับ เชิญครับ อาจารย์นครินทร์อธิบาย
แล้ว ผมจะโหวตเลยนะครับ

รองศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (กรรมาธิการ) : ไม่ ท่านประธาน
ครับ ผมเป็นคนที่พูดน้อยที่สุดในสภานะครับ ขอขอบคุณท่านประธานที่ให้พูดครับ
ท่านประธานคงทราบ ผมแทบจะไม่พูดอะไรเลยนะครับ อยากขอความรู้กรรมาธิการเสียง
ข้างน้อยจริง ๆ ว่า ในทำนองที่สุดนี้ ถ้าตัด คือ ปัญหาที่นี้ นะครับ พฤติกรรมทางการเมืองไทย
เปลี่ยนแปลงแน่นอน ถ้าใครรักพรรคใดมากนี่นะครับ พรรคที่หัวหน้าพรรคปรากฏว่า สอบตก
หมดนะครับ เพราะว่ารักมากนี่ ลงทั้งพรรค ลงทั้งคน ก็คุณชวณก็ตกได้ คุณทักษิณก็ตกได้
ที่นี้พอดตกแล้วนี่นะครับ เรื่องยุ่งยาก คือ อย่างนี้นะครับท่าน สมมุติว่า พรรคที่ ๑ ได้ ๓๕
ที่นั่งไปแล้ว เพราะฉะนั้นสัดส่วนที่เป็น ๑๐ คนนี่จะไม่ได้เลย นี่คิดจากหัวมา คำถาม
ก็คือว่า แล้วข้างล่างนี้ตัดก็เปอร์เซ็นต์ครับ ข้างล่างนี้ตัดก็เปอร์เซ็นต์ ผมเข้าใจว่า ข้างล่าง
นี้ยุ่งยากที่สุด เพราะว่ารระบบสัดส่วนแบบนี้ต้องคิดจากฐานข้างล่างขึ้นมา พรรคที่
ท่านเจริญพูดนะ พรรคเอได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่เผอิญว่า สส. เขต ได้ไป ๓๕ ที่นั่งแล้ว
เพราะฉะนั้นสัดส่วนที่อุตสาหกรรมมานี่ สอบตกหมดเลยนะครับ ถ้า สส. สัดส่วน
sobตกหมดนี้ ก็ต้องลงมาคิดกับพรรคบี ซี ดี อี คำถามที่ผมต้องถามกรรมาธิการเสียง
ข้างน้อย ก็คือว่า แล้วข้างล่างนี้คิดก็เปอร์เซ็นต์ เพราะในกฎของเยอรมันคิดที่ ๕ ถ้าท่าน
ไม่คิด ๕ ถ้าไม่คิดเปอร์เซ็นต์ข้างล่างไว้ จะยุ่งยากมากกว่าจะปิดลงไปข้างล่างถึงเท่าไร
ผมขอความรู้จริง ๆ ว่า ท่านคิดละเอียดหรือยังว่า ข้างล่างคิดเหลือก็เปอร์เซ็นต์ครับ
คำอธิบายยากมาก ข้างล่างคิดก็เปอร์เซ็นต์ ๑. จะคิดเท่าไรครับ ถ้าเกิด ๑ สมมุติถ้าท่าน
คิดบอกว่า ไม่มีเปอร์เซ็นต์เลยนี่นะครับ เป็นไปได้ สส. จะเกิน ๔๘๐ ถ้าท่านตัดที่ ๑
เปอร์เซ็นต์ เป็นไปได้ว่า สส. ปีนั้นอาจจะมี ๔๗๙ อาจจะไม่ครบสภา แล้วเราก็ต้องเข้าไปสู่
อีกระบบหนึ่ง ก็ขอความรู้ว่า ข้างล่างจะตัดเท่าไร ถ้าท่านไม่ตัดนี้ พอเศษข้างล่าง
เพราะท่านอย่าลืมนะครับ พรรคบนนะถูกเขียนออกหมดแล้ว เพราะว่า มันไปได้ สส.
ข้างบนเกินไป ก็ต้องขอความรู้จริง ๆ เพราะว่าเรื่องระบบเลือกตั้งนี่นะครับ ยุ่งยากมาก

๒๓๘

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กุนที่ ๑๐๒/๒

นะครับ คิดแค่ตัวเลขอย่างเดียวไม่พอ ต้องอธิบายอย่างอื่นอีก ซึ่งผมไม่ยากรบกวนเวลา
สภานะครับ แต่ผมบอกท่านเลยว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งนี้จะเปลี่ยนไปมหาศาล
และสิ่งที่ผมนึกไม่ออกคือว่า ข้างล่างมันจะตัดกันอย่างไร ขอความรู้ด้วยครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ผมเห็นว่าอภิปรายกันมากและพอสมควร เป็นที่เข้าใจทุกฝ่ายแล้ว
นะครับ ผมขอถามท่านสมาชิกครับ ในประเด็นดังกล่าวนะครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : อ้าว ท่านประธาน แล้วไม่ให้ตอบก่อน
หรือครับ คำถามนี้สำคัญนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เจ้าหน้าที่ดูไมโครโฟน (Microphone) ด้วยครับ

นายเศวต ทินกุล : ท่านประธานครับ ผมไม่เข้าใจ ผมขอถามหน่อย
ได้ไหมครับ ท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวครับ ดูระบบเสียงหน่อยครับ เรียบร้อยไหมครับ ได้ยินไหมครับ-----

๒๓๙

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นงลักษณ์ ๑๐๓/๑

เดี๋ยวยระบบไม่คั้นครับ ครับท่านสมาชิกครับต้องระมัดระวังเรื่องโทรศัพท์ที่นำเข้ามาด้วย นะครับ ซึ่งตามข้อบังคับแล้วเขาห้ามนำเข้ามา แต่เราก็จะลุ่มมอล่วยกันนะ ครับ ดังนั้นก็ขอให้ระมัดระวังเรื่องเสียงที่ดังออกมาด้วยนะครับ เมื่อกี้ท่านอาจารย์นครินทร์ อธิบาย แล้วก็ไปตั้งคำถามขึ้นมาอีกนะ ครับ สมาชิกก็เลยอยากจะทำบ่นขึ้นมาอีกนะ ครับ อาจารย์หมอบครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณครับ กระผม นายแพทย์ ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ ประเด็นที่บอกว่าหัวหน้าพรรคสอบตกนี้ ตรงข้ามครับ เพราะว่าหัวหน้า พรรคนี้สามารถลงทั้งเขตได้ แล้วก็ลงในบัญชีได้ ถ้าเกิดไม่ได้ที่เขตนี้ก็จะมาได้ที่บัญชีครับ เพราะฉะนั้นระบบนี้หัวหน้าพรรคจะมั่นคงมาก และยากที่จะสอบตก ส่วนประเด็นว่า ตัดกีเปอร์เซ็นต์นั้นนี้ ก็อยู่ที่ประมาณ ๑ หรือ ๒ เปอร์เซ็นต์ เราสามารถที่จะยืดหยุ่น ตรงนี้ได้ แล้วแต่ตัวเลขที่จะออกมาครับ ตรงนั้นไม่ใช่เป็นปัญหาครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ของอาจารย์หมอบนี้ หมายความว่าลงได้ทั้งบัญชี ลงได้ทั้งเขตถูกไหมครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ครับ เราเห็นว่า ให้คนที่ลงหาเสียง กับประชาชนที่อยู่ในบัญชีครับ ด้วยเหตุที่ว่าหัวหน้าพรรคก็จะลงทั้งเขตแล้วก็ลงทั้ง ในบัญชีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมขออนุญาตถามได้ไหมครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มันจะมีการได้เปรียบเสียเปรียบกันไหมครับว่า มีการลงได้หลายบัญชี หรือว่าเลือกได้ลง มันจะทำให้ได้ประโยชน์มากกว่าคนอื่นอะไรไหมครับ ระบบนี้

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ไม่ครับ ระบบเราเห็นว่า คนที่ลงสมัคร ประชาชนนี้ครับ ลงที่เขตแล้ว แล้วก็มาอยู่ในบัญชีด้วย ให้เป็นไพริอริตี (Priority) หลัก นะครับ แล้วถ้าระบบ ๔๕๐ นี้ ใช้วิธีนี้ คนที่ลงสมัครประชาชน คือ ลงสมัครเลือกตั้งนี้ จะได้ปริมาณ สส. เพิ่มครับ คือ ๔๕๐ จริง ๆ แต่ว่าระบบเดิมที่ ๔๐๐ กับ ๑๐๐ เดิมของ

ปี ๒๕๕๐ นี้ ๑๐๐ ไม่ใช่พวก สส. นะครับ อันนั้นเป็นพวกนายทุนครับ อันนี้เป็นจุดต่าง
อีกจุดหนึ่ง ซึ่งผมอยากจะเรียนย้ำครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ตัดสินใจกันเองนะครับ ถ้าอย่างนั้นผมให้อีกคนละท่านนะครับ

นายเศวต ทินกุล : ผมไม่เข้าใจครับ ท่านประธานครับ ท่านประธาน
ผมไม่เข้าใจจริง ๆ ครับท่านประธานครับ คืออย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ผมความรู้น้อย
ผมก็เลยอยากจะถามนิดเดียวครับ -----

ผมสมมุติว่าอย่างนี้ กลุ่มหนึ่งนะครับ ๕๐ บวก ๑๐ เป็น ๖๐ ไซ้ใหม่ครับ อันนี้เอาลอง ทฤษฎีคุณะครับ เท่ากับพรรค ก ได้ ๕๐ เป๊ะเลย แล้วพรรค ก ก็ได้คะแนนเต็มร้อยหมดเลย พรรคที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ ไม่ได้สักคะแนนนี้ มันจะเกิดเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น อันนี้พิสูจน์ ทฤษฎีเฉย ๆ นะครับ อาจจะเป็นไปไม่ได้ก็ได้ครับ แล้วสมมุติว่าพรรค ก อย่างที่ ๒ พรรค ก นี้ได้ ๕๐ คน สส. เขตบึงเลย คราวนี้พรรค ข ได้ ๑ คะแนน อะไรจะเกิดขึ้นครับ ก็ประมาณเหมือน ๆ กัน พรรคเอ บี ซี ก็เหมือนกันนะครับ ถ้ามันได้ ๒ ๓ คะแนน อะไรจะเกิดขึ้น อันนี้เป็นข้อถาม ผมก็เลยอยากจะถามว่า จะคำนวณกันแบบไหน ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถ้าอย่างนั้น ผมให้ตอบคนละท่านนะ แล้วท่านตัดสินใจกันเองแล้วนะครับ อาจารย์คมสัน ครับ แล้วเมื่อที่อาจารย์ประพันธ์ไซ้ใหม่ครับ เอาคนละท่านนะครับ แล้วจบเลยนะครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ คมสัน โพธิ์คง ครับ กรรมาธิการเสียงข้างน้อย และสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ต่อข้อถามเรื่องตัด ๕ เพอร์เซ็นต์ นี่นะครับ ในเยอรมันเขาตัด ๕ เพอร์เซ็นต์ เขาไม่ต้องการ ให้เกิดพรรคเล็กกระจายตัวมาก ก็เลยตัดฐานที่ ๕ เพอร์เซ็นต์ ที่นี้การตัด เพอร์เซ็นต์ หรือไม่ตัดเปอร์เซ็นต์จำนวนเท่าใดในแต่ละประเทศนั้น อยู่ที่นโยบายของการ ส่งเสริมระบบพรรคการเมืองว่า จะต้องการให้เกิดพรรคการเมืองใหม่ ๆ ขึ้นหรือไม่ ถ้าต้องการให้เกิดพรรคการเมืองใหม่ ๆ นี่นะครับ ท่านประธานครับ เขาก็จะตัดที่ตัวเลขต่ำ นะครับ โดยหลักการ บางประเทศถือหลักการว่า สามารถมี สส. ได้ ๑ คน มันก็อยู่ที่ว่า ตัวเลขอาจจะต่ำลงไปกว่า ๑ เพอร์เซ็นต์ก็ได้ หรือ ๑ เพอร์เซ็นต์ ก็สามารถทำได้นะครับ อันนั้นคือหลักการในเรื่องของการตัดฐานเปอร์เซ็นต์ตรงนั้นนะครับ แล้วผมคิดว่า ในปัจจุบันนี้เท่าที่ผมศึกษามา คิดว่าตัวเลข ๕ เพอร์เซ็นต์ ปัจจุบันรู้สึกว่ายเยอรมัน ก็จะเปลี่ยนนะครับ ขออนุญาต แล้วก็ในประเด็นของท่านเสวตที่ถามเรื่องร้อยละเปอร์เซ็นต์นี้ ถ้าเกิดมีพรรคอยู่ ๓ พรรค ลงแข่งขัน พรรคเอ พรรคบี พรรคซี แข่งขัน ปราบกว่า พรรคเอ ได้ร้อยละเปอร์เซ็นต์ครับ คือได้กวาดไปหมดเลยที่นั่น ไม่ใช่ที่นั่นนะครับ ได้คะแนนเสียง ร้อยเปอร์เซ็นต์ครับ ก็พรรคนั้นประชาชนเลือกครับ คะแนนก็คิดตามจำนวนนั้นเลยครับ

ก็คือได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ก็ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ พรรค ๒ พรรค ๓ ไม่ได้คะแนนแม้แต่คะแนนเดียว ก็ถูกต้องครับ ไม่ควรจะมีที่นั่ง เพราะประชาชนไม่ได้เลือกเลย มันไม่มีเรื่องทิ้งคะแนน เพราะมันไม่มีคะแนนให้ ส่วนกรณีที่ผ่านมา ก็คือ ในเรื่องของการที่ ถ้ามีพรรคเอ พรรคบี พรรคซี พรรคเอได้ไป ๖๐ เปอร์เซ็นต์ นะครับ พรรคบีได้ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ หรือ พรรคซีได้อีก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ นี้ โดยหลักการ ก็ต้องมาเฉลี่ยตามสัดส่วน โดยวางหลักการตรงนั้นนะครับ ผมคิดว่า ประเด็นตรงนี้เป็นประเด็นที่เข้าใจได้นะครับ แล้วก็ระบบของกรรมวิธีการเสียงข้างน้อยนี้ เป็นระบบที่ทำให้ พูดย่าง ๆ ครับ ถึงแม้จะคิดซับซ้อน แต่เกิดความเป็นธรรมกับพรรคการเมืองที่ลงแข่งขัน แล้วเกิดความเป็นธรรมกับประชาชนว่า คะแนนเสียงของเขานั้นได้รับการคำนึงอย่างแท้จริง ไม่ได้เอาเป็นระบบโบนัสนะครับ เอาไปท็อป อัพ ภายใต้ระบบของการเลือกตั้งปี ๒๕๕๐ แล้วแตกเป็น ๘ บัญชี อย่างที่ได้เสนอมานะครับ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญอาจารย์ประพันธ์ ฝ่ายกรรมวิธีการเสียงข้างมากนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพครับ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมวิธีการ ครับ เมื่อสักครู่ท่านกฤษฎา ท่านได้สอบถามทางกรรมวิธีการเสียงข้างมากนะครับ ว่า สิ่งที่ยกกว้างขึ้นมาได้ มีการเตรียมการ ได้มีการมีแผนการได้จัดแบ่งอย่างไรนะครับ แล้วท่านสุนทร ขออนุญาตเอ่ยนามทั้งคู่ นะครับ ว่า น่าจะไล่จากข้างบนลงมานะครับ กระผมขออนุญาตตอบที่ท่านสอบถามนะครับ ว่า กรรมวิธีการเสียงข้างมากนี้ ได้ยกกว้างอยู่ในมาตรา ๙๒/๑ นะครับ ว่า ให้จัดแบ่งเขตพื้นที่ออกเป็น ๘ กลุ่มจังหวัด ให้แต่ละกลุ่มจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง โดยแต่ละเขตให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ ๑๐ คน นะครับ การแบ่งกลุ่มจังหวัดนี้ ก็คิดตามจำนวนประชากร เฉลี่ยแล้วกลุ่มจังหวัดละประมาณ ๗,๗๕๐,๐๐๐ คน นะครับ ทางกรรมวิธีการได้ทำรูปแบบนะครับ เป็นการจำลอง นะครับ ในรูปแบบที่ยกกว้างขึ้นมาทุกประการนะครับ โดยแบ่งกลุ่มจังหวัดต่าง ๆ มีเอกสาร นะครับ รวมทั้งมีแผนที่นะครับ แต่เนื่องจากมันใช้เวลาเยอะ กระผมคงจะไม่อธิบายแล้ว นะครับ แต่ว่าจะถ่ายเอกสารให้ท่านนะครับ รูปแบบที่กรรมวิธีการเสียงข้างมากทำนี้

๒๔๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ครุณี ๑๐๔/๓

มีความชัดเจน อธิบายได้ชัดเจน ลงมติได้ชัดเจนนะครับ แต่กรรมวิธีการเสียงข้างน้อย
ที่เสนอ ไม่ใช่ไม่ดีนะครับ ดีนะครับ มีส่วนดีเยอะมาก แต่ว่ามันมีข้อยกเว้นเยอะมาก
นะครับ ข้อยกเว้นแต่ละข้อยกเว้นนี้ ต้องอธิบายนะครับ แล้วถ้าฟังดูนี้ครับ ก็จะเพิ่ม
เงื่อนไขมาเรื่อยๆนะครับ อย่างเช่นว่า สมัครได้ ๒ บัญชี ใหม่นะครับ ลงทั้ง สส. เขต ลงได้
สส. บัญชี -----

- ๑๐๕/๑

ซึ่งกระผมด้วยความเคารพครับ สิ่งทีอภิปรายนี้มันไม่อยู่ในกรอบที่ยื่นคำแปรญัตติเลย นะครับ ยื่นคำแปรญัตตินี้ แปร ๒๕๐ ๒๕๐ นะครับ ระบบบัญชีก็ไม่ใช้ลักษณะแบบนี้ แปรไปแล้วก็กลายเป็นเขียน แล้วไม่ทราบว่าจะเขียนรายละเอียด แล้วถ้าไม่เขียนได้ไหม ถ้าเขียนไม่ได้ต้องเขียนขยายต่อไป เท่ากับไม่อยู่ในหลักการอันนี้เลย ซึ่งผมเป็นห่วง ข้อกฎหมายครับ ผมไม่ได้ตีรวนอะไรครับ ด้วยความเคารพจริง ๆ นะครับ กับสิ่งที่ กรรมการเสียงข้างมากเสนอนี้ มีพร้อมทุกอย่าง แล้วผมจะแจกเอกสารให้ทุกท่านครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือผมไม่อยากจะผลคะแนนออกมาแล้วสร้างปัญหานะครับ ผมถึงได้พยายามเน้นย้ำ ตลอดว่า สิ่งทีถ้าเราลงมติแล้วนี่นะครับ นั่นคือ มีถ้อยคำที่เอาไปใช้ได้ นะครับ ไม่ใช่บอก ยังไม่มี ผมถึงได้ย้ำไงครับว่า ท่านมีแล้วนะครับ แล้วจะมาบอกว่าเอาหลักการไปก่อน นะครับ เดียวมานั่งเถียงกันอีกนะครับ ตกกลางคืนมีใช้ไหมครับ ทางกรรมการเขาบอก ไม่มีนะครับ แล้วท่านมี อยู่ตรงไหนครับ ยันเลย แล้วท่านชนะจะได้เอาตรงนั้น

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมการ) : ท่านประธานครับ คนทีเสนอระบบ ของสัดส่วนมีอยู่ ๒ กลุ่มนะครับท่านประธาน คือ กรรมการเสียงข้างน้อย และกลุ่มของ อาจารย์เจิมศักดิ์ กลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์นี่เสนอด้วยว่า คือ จริง ๆ ในประเทศเยอรมันนี่ เขาวางหลักการด้วยเข้าไปว่า ในบัญชีนั้นนะครับ ในระบบบัญชีนั้น จะเอาจากคนที่อยู่ใน เขตมาลง หรือจะเอาคนนอกเขตทีไม่ได้ลงสมัครเขตมาลงด้วยก็ได้ เพราะฉะนั้น ในหลักการนี้ คือ ทั้งเขตและทั้งคนนี่ หลักการสำคัญอยู่ที่ความสำคัญอยู่ที่ความนิยม ในตัวพรรคครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นจะอยู่ที่เขต แล้วไม่ได้ แล้วมาอยู่ในบัญชี หรือจะเป็นคนนอกเขต แล้วมาลงในบัญชีนั้น ไม่ใช่สาระสำคัญ สาระสำคัญ คือ เขาเลือกพรรคเป็นหลักนะครับ ทีนี้ในประเด็นทีท่านประธานถามนี้ ในเอกสารนี้ ผมคิดว่า ของอาจารย์เจิมศักดิ์นี้มีในประเด็นตรงนี้อยู่ นะครับ ในเรื่องของทั้งคนทีจะอยู่ในบัญชี หรือไม่อยู่ในบัญชีก็ได้ อยู่ในบทบัญญัติในมาตรา ผมคิดว่า มีอยู่ในนั้นแล้วครับ ท่านประธานครับ อยู่ในคำแปร รู้สึกของอาจารย์เจิมศักดิ์จะมีอยู่นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ตกลงเอาของท่าน หรือของอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เขาเป็นหลักครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : จริง ๆ ทั้ง ๒ ระบบเป็นระบบเดียวกัน
ครับท่าน เพียงแต่ต่างกันที่บัญชีเท่านั้นเองครับ ท่านประธานครับ ระบบคิดคะแนนเป็น
ระบบเดียวกันครับท่านประธาน รวมทั้งเป็นระบบเดียวกับที่ท่านอาจารย์จรูญเสนอด้วย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วลงมติจะให้เอาร่างไหนครับ ของท่านดูกันเลยครับ เพราะว่าผมเรียนตามตรงว่า
เดี่ยวกลายเป็นประธานไม่ละเอียดรอบคอบ แล้วพอลงแล้วบอกไม่มีเนื่อจะครับ
จะเสียหายกันไปใหญ่

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผมคิดว่า หลักการ
อันนี้สามารถโหวตต่อไปได้ว่า ในบัญชีที่จะให้คนอยู่ในเขตเท่านั้นลงบัญชี หรือจะให้
คนนอกลงบัญชี ซึ่งเป็นหลักการที่เป็นรายละเอียดนะครับ แต่หลักการอยู่ที่วิธีการคำนวณ
ท่านประธาน จะคำนวณแบบปี ๒๕๕๐

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เป็นไรตรงนั้น

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : อันนี้ต้องทีละสเตป (Step) เพราะถ้า
ไปปนนะครับท่านครับ ท่านจะโหวตลำบากมาก เพราะว่ามีหลายร่างนะครับ
ท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ลำบากหรอกครับ เพียงแต่ทำให้มันชัดเจนว่าอยู่ตรงไหน ของท่านอยู่หน้าไหนครับ
ของท่านอยู่หน้า ๙๐ หรือเปล่าครับ หน้าไหนครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ขออนุญาต
ปรึกษา ของท่านอาจารย์ร่วมโหวตไปด้วยใช้ไหมครับ อยู่หน้าไหนครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : หน้า ๙๓ ครับท่านประธาน มาตรา ๙๒

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มาตรา ๙๒ ของอาจารย์เจิมศักดิ์อยู่หน้า ๙๓ นะครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ของเสียงข้างน้อย อยู่ในเอกสารที่ได้แจกครั้งใหม่ ท่านประธานจำได้ไหมครับ ในเอกสารฉบับนั้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : จำไม่ได้แล้วครับ แจกเยอะเหลือเกินครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : เอกสารที่เพิ่มเติม แล้ววันนั้น ท่านประธานเป็นประธานในที่ประชุม แล้วก็ขอเสนอเอกสารเข้ามาครับ ที่ว่ากรรมาธิการ เสียงข้างน้อยสงวน โดยแก้ไขเอกสารเพิ่มเติมเข้าไป นอกเหนือจากที่อยู่ในเล่มครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : สมาชิกมีไหมครับ ไม่มีหรือครับ อาจารย์อัชพรครับ เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กราบเรียนหรือครับว่า คือ ถ้าเอาตามคำแปรญัตติ ไม่ว่าจะฝ่ายท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ หรือกรรมาธิการเสียงข้างน้อยก็ตามนั้น คือ เสนอร่างมาในลักษณะที่ใช้เขตประเทศทั้งคู่ครับ ทั้งบัญชีรายชื่อและทั้งแบบแบ่งเขต แล้วก็ใช้จำนวน ๒๐๐ ที่เท่ากัน เพราะฉะนั้นวิธีการเขียนก็จะเขียนในรูปลักษณะนั้น ที่นี้พอของเราลงมติไปว่า จำนวน สส. แบบแบ่งเขต ซึ่งมีมากกว่า เป็น ๔๐๐ และบัญชี ๔๐ โดยในบัญชียังแบ่งเป็นกลุ่มจังหวัดอีก ตรงนี้ยังไม่มีใครเขียนครับ ในร่างที่แปรญัตติ ยกเว้นร่างของกรรมาธิการ เพราะฉะนั้นถ้า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมว่าอย่างนี้ครับ เรียบท่านสมาชิกครับ ผมว่าลงมติคราวนี้ได้ยวมันจะมีปัญหา เพราะว่า
สิ่งที่อภิปรายมันยังลอยอยู่เลยนะครับ ถ้าตกลงกันได้ครับ ว่า ข้อความของท่านเป็น
อย่างนี้นะครับ ของยกร่างยุติแล้วเป็นอย่างนี้นะครับ ถ้าโหวตแล้วเอาแบบไหนเลยนี้
นะครับ มันก็จบ ไซ้ใหม่ครับ แต่ถ้าหากญัตติของใครก็ตามที่ยังลอยอยู่ แล้วบอกว่า
ยังไม่มีให้ปรากฏนี้นะครับ ผมว่านั่นกลายเป็นประธานทำผิดนะครับ ก็จะสร้างปัญหา
ให้กับสภา อาจารย์คมสันครับ เดี่ยวเอาตรงนี้บ้างครับ ดูสมาชิกสิว่าอย่างไร ท่านวินัสครับ
แล้วก็ท่านชาติชายครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม วินัส ครับ
ท่านประธานครับ ผมตั้งข้อสังเกตอย่างนี้ครับ เรื่องของระบบของภูมิภาค ท่านครับ ซึ่งมัน
สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันนะครับ โดยเฉพาะภาคใต้ครับ ถ้าเขาบอกว่า ขออย่างนี้
แล้วได้คะแนนของอันนี้มาหมด ถามว่าเราแก้ปัญหานี้ได้ไหมครับ อันนี้สำคัญนะครับ
ท่านครับ ผมว่าสถานการณ์ของความมั่นคงของชาติเลยนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คืออย่างนี้ท่าน ผลอย่างไรไม่มีปัญหานะครับ ผลที่จะออกมาไม่มีปัญหา แต่อยากสร้าง
ความชัดเจนว่า ถ้าออกมาแล้วจะเป็นแบบไหนนะครับ คือ ผมไม่ชัดซึ้งที่จะไปทางไหน
นะครับ แต่ต้องการความชัดเจนว่า โหวตไปแล้วผลเป็นอย่างนี้นะครับ แต่ไม่ใช่พอโหวต
แล้วมานั่งหาอีกว่า จะเอาไปไหนนะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ
ขออนุญาตครับ กรรมาธิการเสียงข้างน้อยยังหาของตัวเองไม่เจอเลยนะครับ หน้า ๙๗
หน้า ๙๘ ครับ มาตรา ๙๒/๒ ครับ ผมคิดว่า เราน่าจะลงมติได้แล้ว ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อยู่เจอกันหมดแล้วนะครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ แก่ไข เอกสารครับ เอกสารที่แจกใหม่ในกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ของผมอยู่ในข้อ ๑๘ นะครับ อยู่ในเอกสาร ๙ มิถุนายน แล้วก็ส่วนของคุณหมอชัชชัยกับท่านอาจารย์เกริกเกียรติอยู่ในข้อ ๑๐

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกตัดสินใจกันเองแล้วนะครับ ท่านชาติชายครับ ตัดสินใจเถอะครับ เอาละ เข้าใจหมดแล้วครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ขออนุญาตท่านประธานที่เคารพครับ ขออีก เล็กน้อยครับ ท่านประธานครับ ผม ชาติชาย เจียมศรีพงษ์ สสร. ครับ ก็ในเมื่อพวกเราได้คุยกันแล้วครับว่า ผู้แทนราษฎรนี่นะครับ ๔๐๐ คน และบัญชีรายชื่ออีก ๘๐ คน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เข้าใจหมดแล้วครับท่าน

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ตรงนี้มันน่าจะจบแล้วครับ และท่าน ประธานวินิจฉัยสิครับว่า ๘๐ คนนี่นะครับ เขตจะเอาอย่างไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : นี่ละครับ จะถามสมาชิกแล้วครับ ท่านครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ท่านต้องวินิจฉัย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : นี่ละครับ ผมไม่วินิจฉัยหรอกครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมไม่วินิจฉัยนะครับ ผมให้สมาชิกวินิจฉัยกันเองนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับกรรมาธิการ นะครับ ในประเด็นที่อภิปรายไปทั้งหมดดังกล่าวนี้ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับสมาชิก ที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ นะครับ หรือสงวนความเห็นไว้ นะครับ ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนได้ครับ

๒๔๙

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รตนา ๑๐๖/๓

(สมาชิกทำการเสียบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
มีท่านใดยังไม่ลงคะแนน มีไหมครับ ท่านวิทยาเสรีจแล้วนะครับ ปิดการ
ลงคะแนน เจ้าหน้าที่รวมคะแนนด้วยครับ เห็นด้วย ๔๕ ไม่เห็นด้วย ๓๙ งดออกเสียง ๒
ไม่ลงคะแนน ๑ ก็เป็นไปตามกรรมมาธิการนะครับ

๒๕๐

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รตนา ๑๐๖/๔

ผ่านประเด็นนี้ไปแล้ว ที่นี้ผมขอหารือท่านสมาชิกนะครับ ว่า มาตรการ
ที่ผ่านไปแล้วเป็นมาตรการหลักนะครับ ส่วนมาตรการแต่ละมาตรการที่ผ่านไปแล้ว ตั้งแต่มาตรา
๘๘ เป็นต้นไปนี่นะครับ เราน่าจะพิจารณาให้หมดครบถ้วนในหมวดของ สส. ไปเลย
นะครับ จะดีไหมครับ มีท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

- ๑๐๗/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ เพราะฉะนั้นมาตราที่เราผ่านไปแล้ว และค้างอยู่ เริ่มตั้งแต่
มาตรา ๘๘ ถ้าไม่เห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ เชิญท่านเลขาเลยครับ

นายจเร พันธุ์เปรื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๘๘
ไม่มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมขออนุญาตตกลงกับท่านสมาชิกอย่างนี้นะครับ เมื่อท่านเลขาอ่านจบแล้วนะครับ
ในส่วนท่านใดที่แปรญัตติไว้ครับ หรือในส่วนที่จะอภิปรายนั้นให้ยกมือครับ
ถ้าไม่ยกมือ ถือว่าไม่ตัดสินใจครับ ผ่านครับ ท่านเลขาครับ

นายจเร พันธุ์เปรื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๘๘/๑ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ผ่านครับ

นายจเร พันธุ์เปรื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๘๘
ไม่มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น และมีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มาตรา ๘๘ นะครับ ผ่านครับ

นายจเร พันธุ์เปรื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๘๙
มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มาตรา ๙๐ ขอแขวนถ้อยคำเรื่องในส่วนของ สว. นะครับ ท่านกรรมาธิการครับ แขวง
เฉพาะถ้อยคำนะครับ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภานะครับ ผ่านครับ

นายจรูญ พันธ์เปื้อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๙๑
ผ่านไปแล้วนะครับ มาตรา ๙๒ มีการแก้ไข

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
บันทึกไว้ให้เป็นหลักฐานด้วยนะครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม อัชพร จารุจินดา ครับ มาตรา ๙๒ ต้องปรับแก้เป็นเขตละ ๓ คน ตามที่มีมติไป
ครับ ที่เขียนยังเขตละ ๑ คน อยู่ เดี่ยวกรรมาธิการรับไปแก้แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มี ผ่านนะครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ขอเวลานิดครับ ขอประทานโทษครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์วัชรฯ พอจะทันกันไหมครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : หาต้นฉบับที่แปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
หาเจอหรือยังครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : หาต้นฉบับไม่เจอครับ

๒๕๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เกศราภรณ์ ๑๐๗/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เจอแล้วยังติดใจไหมครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ครับ กระผมว่าน่าจะพิจารณากันนะครับ
เกี่ยวกับบัญชีรายชื่อ มาตรา ๙๒ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรค
การเมืองจัดทำขึ้น โดยให้เลือกบัญชีรายชื่อของบุคคล

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เมื่อถืออภิปรายกันไปเยอะแล้วครับ ๙๑ ๙๒ แล้วครับ อาจารย์ครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นรายละเอียด
ที่ฝากคณะกรรมการช่วยไปดูด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กรรมการรับไปด้วยนะครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ขอผ่านครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ เชิญท่านเลขาครับ

นายจเร พันธุ์เปรื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๙๒/๑
คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๙๓ มีการแก้ไข มีกรรมการขอสงวนความเห็น
และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

๒๕๔

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๑๐๘/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ค่อย ๆ ไปนะครับ ค่อย ๆ ไปนะครับ ท่านอลิศาคครับ

นางสาวอลิศา พันธุ์ศักดิ์ : กราบเรียนท่านประธานค่ะ มาตรา ๙๒ ค่ะ
ทางกลุ่มท่านอาจารย์สมชัยได้แปรญัตติไว้ค่ะ ผ่านทางท่านเลขาธิการกรรมาธิการ
ยกร่างค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
๙๒ หรือครับ

นางสาวอลิศา พันธุ์ศักดิ์ : ค่ะ ๙๒ ค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
๙๒ ของท่านอลิศามีประเด็นไหนอีกครับ

นางสาวอลิศา พันธุ์ศักดิ์ : เนื่องจากว่า เราได้ตกลงกันแล้วว่า ในการ
สมัครผู้แทนแบ่งเขต แล้วก็ยังมีเป็นเรียงเบอร์ ก็ขอเสนอข้อความเพิ่มเติมในการส่งผู้สมัคร
รับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครทั้งหญิงและชายค่ะ
ในข้อ ๙๒ (๑) ค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
๙๒ (๑) ใช่ไหมครับ

นางสาวอลิศา พันธุ์ศักดิ์ : มันเป็นชิต (Sheet) เพิ่มเติมค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีชิตเพิ่มเติมไหมครับ แล้วในเล่มนี้ไม่มีหรือครับ

นางสาวอลิศา พันธุ์ศักดิ์ : ไม่มีค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วไปเพิ่มเติมตอนไหนครับ

นางสาวอลิศา พันธุ์ศักดิ์ : เดี่ยว ขอให้ท่านสมคิดช่วยแจ้งหน่อยค่ะ

๒๕๕

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๑๐๘/๒

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการท่านใดช่วยชี้แจงหน่อยครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ
เข้าใจว่า ของท่านอลิสซาแปรเพิ่มเติมไว้ ๙๒/๑ ได้ให้ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของสภาได้พิมพ์แก้ไข
เพิ่มเติมแล้ว แต่เข้าใจว่ายังไม่ได้เอามาแจกครับ จะข้ามไปก่อนได้ไหมครับ แล้วมาดูอีกที
ได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ได้
นะครับ

นางสาวอลิสซา พันธุ์ศักดิ์ : ได้ค่ะ ยินดีค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์
นะครับ คือ ผมเป็นห่วงท่านนั้นนะครับว่า เราจะดูกันไม่ทัน เพราะว่าที่แรกเราพูดกันว่า
วันนี้เราจะทำแต่หลักการ แต่แล้วทางยกร่างนี้จะไปเคลียร์มาทั้งหมด แล้วก็เรามาดูกัน
ทีเดียวหลาย ๆ มาตรา พอมาอย่างนี้ มันมีทั้งของเก่าของใหม่ ทั้ง ๙๑ ๙๒ ๙๓ มันจะมี
จำนวนก็เปลี่ยน อะไรก็เปลี่ยน แล้วก็ยกร่างเองก็มีการแก้ไขด้วยนะครับ ผมเองก็ดูกลับไป
กลับมานี้ ผมคิดว่า ถ้าทำใหม่เสียในหมวดนี้ ตรงนี้ เมื่อเราตกลงกันตามหลักการแล้วนี้
เอามาดูอันใหม่เลย อาจจะรอบคอบกว่าไหมครับ หรือว่ายกร่างคิดว่า จะดูเองได้เรียบร้อย
คือ ถ้ามันพลาดขึ้นมาก็กลายเป็นว่า ท่านก็ต้องรับผิดชอบไปนะครับ ผมเห็นใจตรงนี้
เราจะรอดสักนิดหนึ่งดีไหมครับ เราไปหลักการไปเรื่อย ๆ ก่อน แล้วก็ท่านทำมาใหม่
ก็เคลียร์ประเภทสัดส่วนของผมอะไรก็ทิ้งไป ๆ ก็เหลือแต่ของท่านมา แล้วเราก็มาดูกันว่า
เออ มันตรงไหม ถ้อยคำ ช่วยกันคิดดีไหมครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการเชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการ ครับ เห็นด้วยกับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ท่านสมาชิก

สภาร่างรัฐธรรมนูญครับว่า ถ้าเป็นไปได้กรรมมาธิการยกร่างก็ขออนุญาตไปดูรายละเอียดทั้งหมด แล้วก็คงเอากลับมาที่นี้ มาดูในคำอะไรต่าง ๆ นะครับ ก็ยอมรับว่า หลักการน่าจะเห็นตรงกันแล้ว ถ้าเป็นไปได้ กรรมมาธิการยกร่างใครขอเสนอให้คุยหลักการต่อ เสนอว่าขอคุยเรื่องวุฒิเลยได้ไหมครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขออนุญาตสร้างความชัดเจน ถ้าจะเอาไปทำนี่นะครับ แล้วเมื่อไรจะเอากลับมาเสนออีกที่ครับ พุ่งนี้

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมมาธิการ) : ขอวันเสาร์ได้ไหมครับ ท่านประธานครับ วันเสาร์เราก็ว่ากันไปเรื่อย ๆ นะครับ แล้วก็ถ้าวุฒิเสร็จหลักการก็ไปมาตราอื่นไปก่อนก็ได้ ขออนุญาตหารืออย่างนี้ครับ ขอวันเสาร์ จะได้เอาทั้งตัวร่างของ สส. และ สว. มาเสนอเลยนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
น่าจะเห็นพ้องต้องกันได้ทั้งสภาแล้วมั้งครับ ท่านอาจารย์วัชราครับ ถ้าเห็นด้วยก็

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : ครับ ผม วัชรา หงส์ประภัสสร คือ กระทบอยากเรียนถามว่า ที่แปรญัตติไว้นี้ยังอยู่ใช่ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ยังอยู่ครับ แต่หลักการที่ผ่าน ก็คือ หลักการที่เราได้พิจารณากันไปแล้ว ท่านอาจารย์พิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ผมมีในมาตรา ๙๕ ซึ่งกระทบได้แปรไว้ว่า คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนี้ ผมได้แปรเป็นหลักการใหญ่ไว้เรื่องที่เปิดโอกาสให้สมัครอิสระได้นี้ กระทบอยากขออนุญาตเรียนถามนะครับว่า ประเด็นนี้พอที่จะมีทางทำอะไรได้บ้างไหมครับ -----

๒๕๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

บุญยรินทร์ ๑๐๙/๑

เพราะว่ามันเป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญมาก คือ จะเปิดโอกาสให้ผู้สมัคร สส. นี้สามารถสมัครอิสระได้ด้วย แทนที่จะบังคับให้ผู้สมัครในนามพรรคการเมืองเพียงอย่างเดียว ประเด็นนี้ก็เป็นประเด็นใหญ่อีกประเด็นหนึ่ง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ก็เป็นสิทธิที่เดียวที่ท่านสามารถนำเสนอได้อยู่แล้ว ถ้ามันไม่ได้อยู่ในหลักการที่เราไปพิจารณาตั้งแต่ที่ผ่านมานะครับ เอาตามนี้นะครับ เดี่ยวจะได้ว่ากันไปทีเดียวเลยนะครับ เมื่อเอาร่างนั้นกลับมาอีกครั้งหนึ่ง

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ได้ครับ แล้วก็เมื่อทำร่างเสร็จแล้ว ผมขออนุญาตมาตรา ๙๕ นะครับ เรื่องสมัครอิสระได้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ได้ครับ เป็นสิทธิของท่านอยู่แล้วครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ดั่งนั้นนี้นะครับ ขออนุญาตหารือที่ประชุม นะครับ ว่า มาตราในหมวดของสภาผู้แทนราษฎร นะครับ ส่วนที่ ๒ ดังกล่าวนี้อธิบายให้กรรมการไปปรับปรุงถ้อยคำให้ เป็นไปตามมติที่ผ่านไปแล้ว นะครับ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ให้นำมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง นะครับ เมื่อดำเนินการพร้อมแล้ว นะครับ ผมขออนุญาตผ่านไปส่วนที่ ๓ นะครับ ท่านอาจารย์วัชรครับ ผ่านไปส่วนที่ ๓ แล้วครับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : กระผมขออนุญาตหารือครับ ท่านประธานครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม วัชรา หงส์ประภัศร คือ เรื่องใช้บัตร ๒ ใบ ที่กระผมได้พูดถึง ตะกี้ขอความกรุณาท่านได้กรุณาใคร่ครวญอีกครั้งครับ เพราะมันจะเกิดการลักลั่น อย่างที่ผมว่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มันเป็นมติไปแล้วอาจารย์ครับ แหม อาจารย์ก็เป็นนักกฎหมายใหญ่อยู่แล้ว นะครับ ผ่าน นะครับ เราก็เคารพเสียงส่วนใหญ่กัน นะครับ ในส่วนที่ ๓ เชิญท่านเลขาครับ

นายจเร พันธุ์เปรื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา ไม่มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ เดี่ยวก่อน ให้ผมหรือ อาจารย์เจิมศักดิ์ ผมเข้าใจ ให้เขาอ่าน เพื่อจะได้เข้าสู่วาระการพิจารณานะครับ พอเขาอ่านแล้วนี่นะครับ ผมก็จะถามท่านสมาชิกว่า จะพิจารณาในหลักการก่อนไหมนะครับ โดยตั้งประเด็นขึ้นมาจะครับ ว่า ในส่วนของวุฒิสภานั้นนี่นะครับ น่าจะมีประเด็นหลัก ๆ ๒ ประเด็นใหญ่ ๆ นะครับ ประเด็นหนึ่ง ก็คือ เรื่องของที่มาจะครับ ว่า จะมาอย่างไร จะเลือกแบบเลือกตั้งโดยตรง หรือมีสัดส่วน หรือทั้งสัดส่วน ทั้งเลือกตั้งจะครับ ก็เลยจะหารือกับท่านสมาชิกจะครับ แล้วก็จำนวนจะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ ผมคิดว่า ถ้าจะพิจารณาเรื่องนี้ อาจจะต้องพิจารณาจากอำนาจหน้าที่เสียก่อน พอเรารู้อำนาจหน้าที่นี้ เราจึงรู้จำนวนและที่มา หรือว่าจะที่มาแล้วก็จำนวนก็ได้ ถ้าเราไม่รู้อำนาจหน้าที่นี้ ที่มานั้นก็ไปลำบากเหมือนกันนะครับ เพราะฉะนั้นตอนนี้ ท่านประธานครับ เราพักสัก ๑๐ นาทีได้ไหมครับ เพราะเราเครียดกันมา ๓ ชั่วโมงเศษ ถ้าจะกรุณาพักสักสิบ ๑๕ นาที ข้าวต้มร้อน ๆ ก็รออยู่แล้วจะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ไม่ขัดข้องจะครับ ท่านสุนทรครับ

นายสุนทร จันทรังสี : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุนทร จันทรังสี ผมเฝ้าฟัง เฝ้าติดตามมาด้วยความรับผิดชอบในหน้าที่จะครับ ผมไม่ทราบว่า มาตรา ๙๖ ท่านจะเอาอย่างไร ข้ามไปก่อน เพื่อที่จะมาว่ากันพรุ่งนี้ ก็ไม่ขัดข้องจะครับ ขอให้ยืนยันครับ ๙๖ นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ เขายืนยันไปหมดแล้วครับ อาจารย์ครับ ทั้งหมด ทั้งส่วนจะครับ

๒๕๙

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

บุศยรินทร์ ๑๐๙/๓

นายสุนทร จันทรวงศ์ : ตกลงเป็นพຼ່ງนี้ใช่ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนູญ คนที่หนึ่ง) : คือ
เดี๋ยว เขาอาจจะเอาวันเสาร์ หรืออะไรก็แล้วแต่ครับ เมื่อกับอกว่ จะขอวันเสาร์

นายสุนทร จันทรวงศ์ : แต่ยังไม่ไ้แปร คนที่ยังไม่ไ้แปรวันนี้ ก็ยังไม่ถือ
ว่ตกไปใช่ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนູญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ตกครับ ไม่ตกนะครับ อย่างนั้นนะครับ เดี๋ยวไปตกลงกันนะครับว่ จะพิจารณาในส่วน
ไหนนะครับ วันนี้นะครับถ้าไม่ถึงห้าทุ่มตกลงไม่เลิกนะครับ ตกลงพิจารณาไม่น้อยกว่
ห้าทุ่มนะครับ ช่วงนี้ก็พักนะครับ ๑๕ นาทีครับ

พักประชุมเวลา ๒๑.๓๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๒๒.๐๔ นาฬิกา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญนั่งได้ครับ ท่านสมาชิกครับ ก่อนที่เราจะพักไปเราก็ได้พิจารณาถึงในหมวดของ
วุฒิสภานะครับ ตอนนี้มีท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้เสนอไว้ว่า ขอให้พิจารณาอภิปราย
ในส่วนที่อำนาจหน้าที่นะครับ ในส่วนอำนาจหน้าที่ก่อนนะครับ ท่านศักดิ์ชัยครับ

นายศักดิ์ชัย อุณจิตติกุล : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม ศักดิ์ชัย
อุณจิตติกุล ครับ ท่านประธานครับ ในเรื่องของอำนาจหน้าที่ ผมคิดว่า อยากจะให้ทาง
กรรมาธิการยกร่างได้ช่วยชี้แจงในรายละเอียดก่อนที่จะได้พิจารณาไปในเรื่องอื่นครับ
ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการยกร่างครับ ขออนุญาตเรียนท่านสมาชิก
สภาว่างรัฐธรรมนูญทุกท่านครับว่า ในเรื่องของอำนาจหน้าที่นั้น กรรมาธิการยกร่างไม่ได้
เปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ของ สว. ไปจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ กล่าวโดยสรุป ก็คือว่า
อำนาจหน้าที่ของ สว. สมาชิกวุฒิสภาตามร่างที่กรรมาธิการยกร่างได้จัดทำขึ้นนั้น จะมี
อำนาจหน้าที่ด้วยกัน ๓ ประการครับ

ประการที่ ๑ คือ อำนาจในเรื่องของนิติบัญญัติ ก็คือ ทำหน้าที่กั้นกรอง
กฎหมาย อำนาจหน้าที่นี้เป็นอำนาจดั้งเดิมของวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภาที่ผ่านมาของ
ประเทศไทยนั้น ได้มีอำนาจหน้าที่นี้มาโดยตลอด อำนาจหน้าที่ที่ ๒ ที่ยังคงอยู่ คือ อำนาจ
หน้าที่ในเรื่องของการให้ความเห็นชอบการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรตาม
รัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่นี้ก็ยังคงอยู่ในส่วนนี้ครับ -----

อำนาจหน้าที่ที่ ๓ ครั้ง คือ อำนาจหน้าที่ในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเข้าใจว่า หลายท่านอาจจะติดใจปัญหาเรื่องอำนาจหน้าที่ที่ ๓ นี้เองนะครับ ว่า วุฒิสมาชิกจากการเลือกตั้งผสมสรรหา หรือวุฒิสมาชิกจากการเลือกตั้งล้วน ๆ ที่หลายท่านได้ สงวนคำแปรญัตติไว้ก็ตามนี้ละครับ จะมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องของการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ กรรมาธิการยกร่างขออนุญาตให้ข้อมูลเพิ่มเติมสั้น ๆ แค่นั้นเองครับว่า อำนาจหน้าที่ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ไม่ว่าจะระบบเลือกตั้งจะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ กรรมาธิการยกร่างยังอยากให้เห็น อำนาจหน้าที่นี้ วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ต่อไป หลายคนอาจจะตั้งคำถามครับว่า เอ๊ะ ถ้าไม่เอาอำนาจหน้าที่ในเรื่องถอดถอนให้วุฒิสภาแล้ว จะเอาอำนาจหน้าที่นี้ไปให้องค์กรอื่นได้หรือไม่ บางคนเสนอว่า ให้อำนาจหน้าที่นี้ไปอยู่ที่ศาล หรือไปอยู่ที่องค์กรอื่น ก็แล้วแต่นะครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า เรื่องการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการถอดถอนไว้หลายเรื่องด้วยกัน ส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องของการที่ส่อทุจริต ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือเป็นเรื่องที่กระทำผิดกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญโดยตั้งใจ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ที่เรากำลังร่างอยู่นี้ได้เพิ่มอำนาจอีกหน้าที่หนึ่งนะครับ ก็คือ เรื่องของการถอดถอน เพราะเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำผิดในเรื่องจริยธรรมและคุณธรรม ที่เป็นเรื่องคุณธรรม จริยธรรมอย่างร้ายแรง ขออนุญาตกราบเรียนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบเพิ่มเติมว่า การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นเป็นเรื่องส่อทั้งสิ้น ส่อทุจริต ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการทั้งหลาย ไม่ใช่เรื่องของการทำผิดโดยตรง พุดง่าย ๆ หรือพูดภาษาที่เข้าใจตรงกัน คือ ทำผิดนั่นละ แต่ไม่มีใบเสร็จ ถ้าให้ศาลเป็นคนทำหน้าที่ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วิธีพิจารณาของศาลซึ่งต้องชัดเจนนะครับ และเห็นความผิดอย่างชัดแจ้ง จะทำให้ระบบการถอดถอน ซึ่งเราวางอยู่ในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ แล้วก็ผู้ร่างปี ๒๕๕๐ คือ กรรมาธิการยกร่างต้องการให้ดำรงอยู่ต่อไป จะมีการเปลี่ยนแปลงไปโดยสรุป ผมคิดว่า อำนาจหน้าที่ทั้ง ๓ อย่าง ๑. อำนาจหน้าที่นิติบัญญัติที่ทำหน้าที่ในการ

คานและดุลฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อำนาจหน้าที่ที่ ๒ คือ อำนาจหน้าที่ในเรื่อง การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญ กับอำนาจหน้าที่ที่ ๓ เรื่องการถอดถอน นั้น ยังน่าจะเป็นอำนาจหน้าที่ทั้งสามที่วุฒิสภาในประเทศไทยควรมีอำนาจหน้าที่ต่อไป ครับ ขออนุญาตเรียนชี้แจงตามที่ท่านสมาชิกสภาว่างถามครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ผมว่าชี้แจงตรงนี้ น่าจะเป็นเรื่องของการทำความเข้าใจกัน เพราะว่าในอำนาจหน้าที่ ของสมาชิกวุฒิสภานั้นมันมีอยู่หลายมาตราครับ เราก็จะได้รู้ว่า ที่กรรมการยกร่างได้ วางกรอบ หรือแนวทางอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไว้อย่างไรนะครับ ท่านสมาชิก วุฒิสภาที่กำหนดไว้ดังกล่าวนี้ มีท่านใดจะตั้งใจซักถามอะไรอีกไหมครับ ท่านอาจารย์ เจริญศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมเรียนถามนิดหนึ่งเถอะครับ คือ เห็นบอกว่า อำนาจมีอยู่ ๓ อย่าง คำว่า นิติบัญญัติ นี้ นอกจากกลั่นกรองกฎหมายแล้วนี้ จะมีอำนาจในการตรวจสอบด้วยหรือเปล่า เพราะฝ่ายนิติบัญญัติปกติก็เป็นฝ่าย ตรวจสอบด้วย คือ มีกรรมการ มีการตรวจสอบ ซึ่งสมัยผมนี้ ผมก็เรียกมาตรวจสอบ แล้วก็ทั้งตรวจสอบเรื่องทุจริต เรื่องอะไรต่อมิอะไรที่เป็นเหตุที่ขณะนี้ คตส. เอาไปทำต่อก็ดี อะไรต่ออะไรก็ดี นี่นะครับ ผมพบหลายเรื่องก็ส่ง ปปช. บ้าง หรือจัดการ ปปช. เอง ในฐานะที่ทำทุจริตต่อหน้าที่ ขึ้นเงินเดือนตัวเอง อะไรพวกนี้นะครับ อันนี้จะอยู่ในอันนั้น ด้วยไหม ถ้าอยู่นี้ ปกติผมเรียกว่า มีอำนาจอยู่ ๔ คือ ๑. กลั่นกรองกฎหมาย ๒. อำนาจในการตรวจสอบ ตั้งกระทู้ได้ ทำอะไรพวกนั้นได้ นั่นคือตรวจสอบ และอันที่ ๓ ก็คือ สมัยผม นะครับ ก็คือแต่งตั้งหรือว่าเลือกตั้งองค์กฤษฎี แต่ทีนี้จะกลายเป็นเพียงแค่รับรอง หรือไม่รับรอง และอันสุดท้าย คือ ถอดถอน ขณะนี้ ถ้าผมเข้าใจไม่ผิด จะเหลือสามอำนาจ ครึ่ง หมายถึงอันที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ก็เป็นรับรอง หรือไม่รับรอง ผมถือว่า มีอำนาจ ครึ่งเดียว พุดง่าย ๆ ว่าเหมือนรุ่นผม หักออกครึ่งหนึ่ง อย่างนี้ใช่หรือเปล่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอาจารย์สมคิดครับ

๒๖๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กุนที่ ๑๑๒/๑

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานครับ ผมสมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมธิการ ก็เป็นอย่างที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ว่า อำนาจในเรื่องของการตั้งกรรมธิการ เพื่อทำหน้าที่สอบสวน หรือกรรมธิการในเชิงกฎหมายก็ยังมีอยู่ อำนาจในการตั้งกระทู้ถามก็ยังมีอยู่ครับ เพราะฉะนั้นเรียกอย่างท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ก็ได้ครับ สามอำนาจครึ่งนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านศิวะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : นิดเดียวครับท่านประธาน ขอให้เคลียร์ประเด็นนี้อีกนิดหนึ่งครับ อำนาจในการขออภิปรายทั่วไปโดยไม่ลงมติ ยังมีอยู่เหมือนเดิมใช่ไหมครับ คืออันนั้นก็เป็นการตรวจสอบประเภทรุนแรงที่สุดก็คืออภิปรายทั่วไป ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ กรรมธิการพยักหน้านะครับ ท่านศิวะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ศิวะ แสงมณี สสร. ครับ ผมอยากจะเรียนถามทางกรรมธิการยกเว้นว่า ที่บอกว่า อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาลดลงใช่ไหมครับ ในเรื่องของการให้ความเห็นชอบพวกองค์กฤษฎีกาต่าง ๆ ใช่ไหมครับ เพราะว่า ถ้าหากว่าไม่เห็นชอบ ส่งกลับไป แล้วกรรมการสรรหาขึ้นยืนกลับมาในวุฒิสภามีอำนาจยับยั้งได้อีกหรือเปล่าครับ ผมไม่แน่ใจตรงนี้นะครับ ถ้าสมมุติว่า มีอำนาจยับยั้งไม่ได้ แล้วก็กรรมการสรรหาจะสามารถนำขึ้นเสนอทูลเกล้าฯ ได้เลยนั้น ผมก็ยังมีข้อสงสัยว่า ระหว่างคน ๗ คน ๘ คน ๙ คน กับคนน้อยกว่าคนในวุฒิสมาชิก ซึ่งเรายังไม่ทราบจะมีเท่าไรนี้ ทำไมเราไปให้ความสำคัญกับคน ๗ คน มากกว่าคนในสภา ผมก็ขอถามแค่นี้ก่อนนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านอัชพรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา ครับ กรรมธิการครับ ขออนุญาตเรียนชี้แจงต่อคำถามของ

ท่านศิวะ เป็นอย่างที่ท่านศิวะได้กรุณายกขึ้น ถ้าดูตัวอย่าง อย่างเช่น ในมาตรา ๒๒๖ การสรรหากรรมการการเลือกตั้ง ก็จะเป็นลักษณะนั้นว่า เมื่อกรรมการสรรหาได้ทำการสรรหารายชื่อแล้ว ก็ส่งให้วุฒิสภาพิจารณา เพื่อพิจารณาว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบเท่านั้น ถ้าเห็นชอบ ก็จบไป แต่ถ้าไม่เห็นชอบนั้น ก็จะต้องส่งกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสรรหายืนยันด้วยมติเอกฉันท์ ก็ให้ถือไปตามที่คณะกรรมการสรรหาเสนอ แล้วก็ส่งไปดำเนินการ เพื่อแต่งตั้งต่อไป เหตุผลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปนั้น ก็เนื่องจากต้องการที่จะลดอำนาจวุฒิสภา จากเดิมที่เป็นผู้ที่มีอำนาจเด็ดขาดในการแต่งตั้ง โดยเดิมนั้น สรรหามาจำนวน ๒ เท่า แล้ววุฒิสภาก็เลือก ซึ่งที่ผ่านมานั้น ก็ปรากฏว่า ก็มีปัญหาในการที่ให้อำนาจนี้แก่วุฒิสภาในการเลือกบุคคล เพราะฉะนั้นในสิ่งที่แก้ไขใหม่ วุฒิสภาก็ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้กำกับการของคณะกรรมการสรรหาที่เสนอมานั้น มีคุณสมบัติ มีความเหมาะสมจริงหรือไม่ แต่ถ้าเมื่อไรก็ตามที่วุฒิสภานั้นไม่เห็นด้วย ก็ต้องหาทางแก้ไขว่า แล้วจะดำเนินการกันต่อไปอย่างไร ซึ่งกรรมการสรรหา ก็จะมีทางเลือกอยู่ ๒ ประการ ๑. ก็คือ สรรหาคนใหม่ เพื่อเสนอเข้ามาวุฒิสภาเห็นชอบอีกครั้ง แต่ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหา ถ้าทั้งหมดเอกฉันท์ ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาที่กำหนดขึ้นนั้น ได้กำหนดขึ้นมาใหม่ โดยใช้ระดับท่านประธานศาลทั้ง ๓ ศาลนะครับ เป็นองค์หลัก แล้วก็อาจมีเชื่อมโยงกับทางประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านนั้น รวมทั้งยังมีบุคคลนอกซึ่งศาลเลือกมาศาลฎีกากับศาลปกครอง บุคคลเหล่านั้นน่าจะเป็นบุคคลที่ทรงคุณวุฒิ แล้วก็ถ้ายังยืนยันในระดับนั้น ก็ควรจะให้ดำเนินการต่อไปได้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

ท่านศิวะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม ศิวะ แสงมณี สสร. นะครับ ผมไม่ทราบว่า ตัวอย่างที่ท่านกรรมาธิการยกวางชี้แจงนี้ มีในประเทศไหนบ้างครับ อยากจะทราบมีประเทศไหนบ้างที่คนมีอำนาจอนุมัตินี้ อำนาจน้อยกว่าคนสรรหา ผมอยากทราบว่า มีในประเทศไหนไหมครับ หรือมีไหมในประเทศเราที่กรรมการสรรหาจะใหญ่กว่าคนมีอำนาจอนุมัตินี้ ผมยังไม่เห็นนะครับ หรือผมอาจจะไม่มีความรู้พอก็ได้

๒๖๕

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กุดวันที่ ๑๑๒/๓

เพราะผมคิดว่า ถ้าอย่างนั้นก็อย่าให้เขามีอำนาจเลยดีกว่า เพราะมันเป็นไปไม่ได้ที่คน
สรรหามาแล้วมีอำนาจเหนือกว่าคนอนุมัติ ๑๖๐ คน ในสภา กรรมการสรรหามีอยู่ ๗ คน
๘ คน ซึ่งผมคิดว่า ผมยังมองไม่เห็นนะครับ-----

- ๑๑๓/๑

อันนี้ผมคิดว่า อันนี้เราตอบคำถามประชาชนไม่ได้ ผมคิดว่า ก็ในเมื่อเราอยากจะทำให้ วุฒิสภานี้เชื่อมโยงกับประชาชน ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เขามีอำนาจ ถ้าเขาเกิด ยืนยันมาด้วยเสียงเอกฉันท์ล่ะครับ วุฒิสภายืนยันด้วยเสียงเอกฉันท์นี้ แล้วคน ๗ คน จะมาเหนือกว่าคน ๑๖๐ คน อย่างไร ผมยังคิดไม่ออกนะครับ นึกตามท่านไม่ทัน อันนี้ ผมขออนุญาตถามก่อนนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวท่านก็เก็บเอาไว้ก่อนนะครับ แล้วถ้าไม่พอใจ ก็ไปพิจารณารายละเอียดอีก ที่หนึ่งนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ ผมจะพยายามตอบพีคิวของผมนะครับ คือ ท่านประธานครับ รูปแบบคล้าย ๆ อย่างนี้ เคยมีในสมัยที่ผมเป็นสมาชิกวุฒิสภา แล้วท่านกรรมาธิการยกร่าง ท่านรองประธาน ท่านก็คงจะยืนยันได้ว่า ที่ผมพูดนี้เป็นความจริง ก็คือกรณีที่มีการสรรหา และมีการรับรอง ตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด เพราะในการสรรหา หรือคัดเลือกตุลาการ ศาลปกครองสูงสุด เขาส่งมาให้วุฒิสภารับรอง หรือไม่รับรองเท่านั้น วุฒิสภามีอำนาจในการ ที่จะบอกว่า หรือเลือกกว่าเลือกเอาผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งอันนี้ก็เป็นที่ถกเถียงได้ว่า ตุลาการ ศาลปกครองสูงสุด หรือศาลปกครอง เป็นองค์กฤษฎีหรือเปล่า แต่นั่นคงไม่ใช่ สาระสำคัญที่เราจะพูดกันในตรงนี้ แต่ก็ต้องกราบเรียนว่า ศาลปกครองสูงสุดมีระบบการ สรรหาของตัวเองที่ต่างกับของคนอื่น ผมเป็นประธานกรรมาธิการในการตรวจสอบเรื่องนี้ เมื่อครั้งที่ได้ตุลาการศาลปกครองสูงสุดมา ๓ ท่าน หรือ ๔ ท่าน ผมจำไม่ได้ ในช่วงปีสุดท้ายนี้ เดี่ยวท่านจะยืนยันได้ ผมเป็นประธานกรรมาธิการที่ตรวจสอบประวัติ และความประพฤติ และในที่สุดวุฒิสภาได้รับรองทั้งหมด ไม่ได้มีอะไรที่ไม่รับรองเลย ผมเรียนว่า ผมก็เลยได้เรียนรู้ว่า วิธีการที่เขาไปสรรหามาเขาทำอย่างไร เพราะว่าผม ชักใช้ไล่เสียงแล้ว พยายามไปเจาะ ไปดู เพราะว่าผมชอบดูว่า มันมีอะไรบกพร่องหรือไม่ และผมก็อธิบายว่าผมหาข้อบกพร่องไม่ได้ ผมคิดว่าศาลปกครองสูงสุดทำได้ดี

เขานับตั้งแต่เขาดูเอกสารหลักฐานของคนที่จะมาสมัคร ถ้าเป็นทนายความ จะต้องผ่านมาแล้วก็ปี มีกี่คดี ถ้าเป็นอาจารย์จะต้องมีงานวิจัย อะไรต่ออะไรเขามาดู ดู ดู ดู ดู ดูเสร็จแล้ว คัดเลือกจากนั้นมาชั้นหนึ่ง แล้วก็มีการสอบสัมภาษณ์ ตั้งอนุกรรมการแยกกันไปสอบสัมภาษณ์ คือ เขาทำเป็นกระบวนการที่คัด คล้าย ๆ กับคัด คัดบุคคลที่จะไปเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย หรือบุคคลที่ คือ มีการคัดเลือกกันหลายชั้น หลายระดับ แล้วในที่สุด ผมยังจำได้ว่า เขาต้องการ ๑๓ ตำแหน่ง แต่เขาส่งให้ ๓ หรือ ๔ ตำแหน่ง ผมก็ชักว่าทำไมถึงส่งมาน้อย ในเมื่อคุณต้องการเยอะ เขาก็บอกว่า คุณภาพของคนเขารับได้แค่นี้ ผมก็ดีใจ นี่พูดจริง ๆ นะ นี่คือศาลปกครอง ในที่สุดผมตรวจสอบประวัติทั้ง ๓ ท่าน มีนักการศึกษาเข้าไปอีกคนหนึ่ง ยังจำได้ ในที่สุดผมก็ยื่นอธิบายอยู่ตรงนั้น ผมเป็นประธานกรรมการ แล้วก็บอกว่า ผมรับได้ทั้ง ๔ คน ขอให้เพื่อสมาชิกนั้นเป็นการประชุมลับ เพราะว่าบอกประวัติทั้งหมด แล้วผมบอกว่า ๔ คน นี้ผมผ่าน ถ้าในแง่ของผม และผมให้ข้อมูลทั้งหมด ก็ผ่าน คราวนี้จะมีความแตกต่างกับที่ท่านศิวะถาม นิดหนึ่ง ศาลนี้ท่านมีกระบวนการของท่านในการคัดเลือก และส่งมาให้วุฒิสภารับรอง หรือไม่รับรอง แต่อันนี้กระบวนการนี้มันยังไม่ชัด เพราะว่ามันมีคนอยู่เพียงไม่กี่คน อย่างที่ท่านศิวะถาม อาจจะมี ๕ หรือ ๗ ตอนนี้เป็น ๗ ไซ้ใหม่ครับ และกระบวนการจะเป็นอย่างไร เหมือนศาลใหม่ ผมว่าท่านศิวะมีประเด็นนะครับ แล้วขณะเดียวกัน เวลาคัดมาแล้ว ตอนที่ศาลปกครองสูงสุดส่งมาให้พวกผม -----

ถ้าผมบอกว่า ไม่รับ ท่านต้องไปสรรหาใหม่ ไม่ได้มีวิธียืนยันแบบนี้ ผมจำได้ว่า รัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วว่าอย่างนั้น ถ้าพวกผมบอกไม่รับนี้ ท่านไปเลย ท่านสรรหามาใหม่ แต่ทีนี้ท่านยันได้ ตรงพวกนี้ นี่คือประเด็นที่เราอาจจะต้องถกกันเหมือนกันนะครับว่า ในเรื่องอำนาจหน้าที่ ผมขอพูดอีกประเด็นหนึ่งก็แล้วกัน ที่คิดออกในขณะนี้ ก็คือ อำนาจในการกลั่นกรองกฎหมาย ผมได้ไปดูงานของออสเตรเลีย ถ้าหากว่า เขาจะมีสภาสูง ก็คือ วุฒิสภา เขาให้โอกาสสภาสูงเป็นคนเริ่มพิจารณากฎหมาย แล้วส่งให้สภาล่าง กลั่นกรอง ผมถามว่า อันนี้ท่านก้าวหน้าไปถึงขั้นนั้นไหม เราจะได้รู้ใจครับว่า เราอยากจะได้วุฒิจากแบบไหน อย่างไร เพราะว่าของออสเตรเลียนั้นนะครับ สภาล่าง ถ้ากฎหมายเริ่มจากสภาล่าง ส่งสภานบนกลั่นกรอง แต่กฎหมายสามารถจะเริ่มจากสภานบนพิจารณาเสร็จส่งสภาล่างกลั่นกรอง ประกาศใช้ คือ ๒ สภา นี้ เขาทำหน้าที่ควบคู่กันไปมา ของท่านเป็นอย่างไร ผมอยากจะทราบตรงนี้ด้วย ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมจะให้ท่านสมาชิกนี้ะครับ ชักถามจนเป็นที่เข้าใจนะครับ ถ้าท่านเข้าใจหมดแล้วนี้ะครับ ผมก็จะเลิกประชุม โดยเริ่มประชุมพรุ่งนี้ ในมาตรา ๑๐๖ เป็นต้นไป เป็นรายมาตรานะครับ ก็แล้วแต่สมาชิกนะครับ จะทำความเข้าใจในเวลาี่นี้ะครับ ก็เชิญซักถาม แล้วก็เชิญกรรมการตอบได้ แต่ถ้าจนเข้าใจเรียบร้อยแล้ว ผมจะเลิกประชุมนะครับ มีท่านใดจะถามอีกไหมครับ ท่านวัชราครับ ใครถามเยอะ ๆ ก็อันตรายเองนะครับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วัชรา หงส์ประภัศร ครับ คือ กระผมอ่านเปรียบเทียบระหว่างของปี ๒๕๔๐ กับปีที่ร่างใหม่ นี้ะครับ แล้วมีความรู้สึก ว่า ของใหม่นี้เหมือนจะเป็นตรายางเท่านั้นเองครับ คือ ไม่มีอำนาจที่แท้จริงในการทำหน้าที่เลย ซึ่งแตกต่างกับปี ๒๕๔๐ แล้วตอนนี้เราเท่าที่คิด คืบหน้าไปนั้นนะครับว่า เราจะกำหนดคุณสมบัติของวุฒิสมาชิก สมาชิกวุฒิสภาให้เข้ม ยิ่งกว่าเดิม เมื่อเป็นดังนั้นก็ครับ มันก็จะสวนทางกันครับว่า เราได้สมาชิกวุฒิสภาที่ดี กว่าเดิม แต่เรากลับให้อำนาจน้อยลงกว่าเดิม มันดูจะสวนทางกัน ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดจะซักถาม หรือเสนอความเห็นเพิ่มเติมไหมครับ กรรมการมีไหมครับ ไม่มีแล้ว นะครับ เพราะฉะนั้นข้อที่ท่านเห็นว่าอาจจะมีปัญหา หรือเห็นว่าไม่ถูกต้อง หรือควรแก้ไข อย่างไร เดี่ยวจะวาระมาตราในวันพรุ่งนี้ อาจารย์พิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ยังมีนิดหนึ่งครับ ท่านประธานครับ ผม พิเชียร อำนาจวรประเสริฐ นะครับ คือผมมีความรู้สึกว่าคุณสมบัติใหม่นี้ ถ้าเพื่อเรามี ทั้งการเลือกตั้ง แล้วก็ทั้งการสรรหาเนี่ย เรายังจะได้บุคลากรที่มีคุณภาพ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เรายังไม่ได้พิจารณาครับ เขาเป็นว่า พูดถึงอำนาจหน้าที่ตอนนี้อย่างไรที่สมาชิกสงสัย หรือจะ ซักถาม จะหาข้อมูลอะไรนี่นะครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ถ้าอย่างนั้นผมขออนุญาตอภิปราย สักนิดหนึ่งนะครับว่า ผมคิดว่า สมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่ ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ฉบับนี้ น่าที่จะมีอำนาจหน้าที่ใกล้เคียงกับวุฒิสภาชุดปี ๒๕๔๐ ถ้าไม่จำเป็น ไม่ควรที่จะไป ตัดทอนอำนาจใด ๆ ลงไปนะครับ น่าที่จะมีอำนาจทั้งการกั้นกรงกฎหมาย การติดตาม ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนะครับ แม้กระทั่งการแต่งตั้งและถอดถอนองค์กฤษฎีสนี้ ถ้าถามความเห็นส่วนตัวในใจของผมเนี่ย ผมก็ยังอยากที่จะให้วุฒิสภาชุดนี้ได้มีโอกาสที่จะ ทำหน้าที่เหล่านี้ครับ แทนที่จะตัดทอนลงมาจนกระทั่งเหมือนอย่างที่เพื่อนสมาชิก ท่านหนึ่งได้กล่าวไปเมื่อสักครู่ครับว่า ความรู้สึกนี้ กลายเป็นว่า วุฒิสภาชุดนี้เหมือนกับ เป็นสภาที่ไม่ค่อยมีอำนาจ แล้วก็กลายเป็นสภาตรายาง อะไรทำนองนี้นะครับ -----

ซึ่งผมก็คิดว่า ผมอยากให้เห็นวุฒิชุดใหม่นี้เป็นวุฒิตำหน้าที่จะช่วยเหลือสภาผู้แทนราษฎร ให้สามารถที่จะทำงานได้ดีที่สุด แล้วก็รับใช้พี่น้องประชาชน รับใช้ผลประโยชน์ของประเทศชาติให้มากที่สุดครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ยังสงสัยอยู่หรือครับ เชิญท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม วิทยา คชเชื่อน
ท่านประธานที่เคารพครับ มีหนังสือฉบับหนึ่งมาถึงกระผมนะครับ เป็นการหารือว่า
ในกรณีที่มาตรา ๑๐๗ นี้จะครับ ที่คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคล ๗ คนนี้จะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านวิทยากรครับ เดี่ยวรายละเอียดค่อยว่ารายละเอียดใหม่ครับ ตอนนี้เราทำความเข้าใจ
เรื่องอำนาจหน้าที่ ใครจะสงสัยตรงไหนนี้จะครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : ผมทำความเข้าใจว่า อำนาจหน้าที่นี้หมายความว่า
๗ คน นี้จะไปเป็นคนสรรหาวุฒิสมาชิก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ใช่ครับ ไม่ใช่ครับ เป็นเรื่องอำนาจของสมาชิกวุฒิสภา เมื่อได้เป็นแล้วนี้ สามารถทำ
อะไรได้บ้าง

นายวิทยา คชเชื่อน : ก็สงสัยครับว่า มันจะวนกันนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่วนหรอกครับ ท่านเอาไปปนกันเองครับ เอาไว้รายละเอียด รายละเอียดดีกว่าท่าน จะได้
ไม่เสียเวลา นี้ดีแล้ว เดี่ยวคืนนี้ไปนอน พรุ่งนี้มีเวลา มีแรงจะได้มาประชุมต่อได้
เดี๋ยวอาจารย์จรัสแล้วก็ท่านชาติชาย อาจารย์จรัสครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ กระผมยังไม่อยาก
กลับบ้านครับ ไม่ค่อยดีเท่าไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไปขออนุญาตอาจารย์รุจิราก่อนนะครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : คือผมสงสัยในวิธีการเขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับเรื่องสภาผู้แทนกับวุฒิสภานี้ครับ คือ ท่านอาจารย์สมคิดกรุณาอธิบายเรื่องหน้าที่สามสี่อย่างให้ฟัง แต่ว่าไม่เห็นมีการบัญญัติไว้ในมาตราหนึ่งมาตราใด โดยเฉพาะว่า ให้มีหน้าที่อะไรบ้าง ก็ไปซ่อนอยู่ในที่ต่าง ๆ ไม่ทราบว่ วิธีการเขียนกฎหมายอย่างนี้จะปรับปรุงให้ชัดเจน เพราะว่าคนจะได้ อ่านรู้เรื่องได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถ้าอย่างไกรกรรมาธิการเดี่ยวสรุปให้อีกทีแล้วกันนะครับ พอเวลาถ้าใครเป็นนี่นะครับ เขาก็จะสรุปนะครับ ว่า มันมีอำนาจหน้าที่อะไรบ้าง ท่านชาติชายครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ครับ สสร. ครับ ถ้าท่านประธานจะหาหรือว่าอำนาจหน้าที่ของ สว. เป็นอย่างไร ผมคิดว่า มันต้องมีความสัมพันธ์กันด้วยครับ คนที่เขาเสนอตัวลงสมาชิกวุฒิสภานี้ เขาไม่ได้มีโอกาสหาเสียงเลยนะครับ เพราะฉะนั้นนี่กระบวนการที่เข้ามาที่นี่ เขาไม่มีสิทธิที่จะหาเสียงได้เลยนะครับ เมื่อเขาไม่ได้หาเสียงแล้วนี่ อำนาจที่เขาได้มานี้ เรามาพูดอำนาจที่หลังหรือครับ คนที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่เขาทำอะไรประสบความสำเร็จ เขาไม่มีปริญญา เขาไม่มีความร่ำรวยในทางสังคมนี้ นะครับ ขออนุญาตเรียนทางท่านประธานผ่านไปยังกรรมาธิการยกกว้างด้วยนะครับว่า ตรงนี้ล่ะครับที่มีอีกหลายเหตุผลครับ ที่เราพูดว่า สภาผู้ สภาเมีย สภาหนึ่ง สภาสอง ถ้าเขาลงรับเลือกตั้งนี่นะครับ ให้เขาปิดประกาศที่สถานที่ราชการ ไม่มีสิทธิที่จะได้มีแนวความคิดเลยครับ นโยบายก็ไม่สามารถที่จะพูดได้ เขามา ให้เขาได้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เข้าใจท่านครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : คือ อำนาจหน้าที่ผมเข้าใจครับ แต่ที่มานี้เราไปจำกัดสิทธิเขา แล้วผมยังมีความคิดครับว่า วุฒิสมาชิกนี้ ถ้าจะมานี้ ก็ควรจะมาจากทางเดียว ไม่ควรที่จะมาจาก ๒ ทาง เพราะว่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวค่อยว่ากัน เมื่อกี้ผมก็เตือนคนอื่นไปแล้ว

๒๗๒

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สมร ๑๑๕/๓

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ไซ้ครับ ท่านประธานไม่ฟังผมเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมฟังสิ ถึงได้

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ถ่ายทอดโทรทัศน์นะครับ ท่านประธานครับ
ท่านก็เอาอย่างนี้เรื่อยเลยครับ ท่านต้องฟังบ้างนะครับ ดีก็ไม่เป็นไร พวกผมมาจาก
ต่างจังหวัดนี้ มาเยอะแยะมาก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือ อย่างนี้ท่านชาติชาย เดี่ยวฟังผมพูดให้จบก่อน เรากำลังคุยกันว่า อำนาจหน้าที่
ทำความเข้าใจกันในเบื้องต้น แต่ท่านไปลงรายละเอียดเรื่องอื่นที่ไกลไปเรื่อย ๆ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ท่านประธานก็เคยผ่านการเป็นสมาชิก
วุฒิสภา ท่านก็รู้ ท่านเป็นคนมีชื่อเสียง คนอื่นเขาไม่ เขามีหน้าที่ทาง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือ อย่างนี้ท่าน เรายังประชุมด้วยบรรยากาศที่ดี ผมนี้ห้ามตั้งหลายท่านนะครับ ในเมื่อ
ห้ามไปแล้วนี่ แล้วผมก็ไปปล่อยท่าน แล้วคนอื่นเขาจะว่าผมอย่างไร ต้องเห็นใจกันครับ

๒๗๓

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัตนา ๑๑๖/๑

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : ท่านครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมด้วยความเคารพ ผมไม่เคยรบกวนเวลาไปมากกว่านี้เลย ผมมีความคิดอีกหลายอย่าง ผมจะนำเสนอท่านประธานครับ มันไม่ใช่เวลา ตรงนี้เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญนะครับ กฎหมายสูงสุดของประเทศนะครับ ท่านมาเบรคผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือ อย่างนี้ ท่านฟังผมนิดหนึ่ง ผมให้เกียรติทุกท่านนะครับ แล้วก็ให้ความสำคัญในความ คิดเห็นทุกท่าน แต่เราพูดนี่นะครับ ช้อบบังคับเขาเขียนเอาไว้ว่า พูดก็ต้องในประเด็นนะครับ แล้วเราจะมาพูดนอกประเด็น ประธานก็ขัดท่าน ถูกไหมครับ มันก็เสียบรรยากาศ ท่านก็ คอยในประเด็นเลยครับว่า เรื่องอำนาจหน้าที่จะเสนออย่างไร ผมไม่เคยห้าม แต่ว่าท่านไป เรื่องอื่นนี่นะครับ ผมก็ต้องดึงกลับมาถูกไหมครับ เชิญต่อครับ เอาในประเด็นเลยครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ : คืออย่างนี้ครับ ประเด็นนี้นะครับ ผมเข้าใจ ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าในกรณีที่มา มาโดยที่ไม่มาจากความหลากหลาย เราจะ จำกัดคนอยู่เพียงกลุ่มเดียวหรือครับ ท่านประธานที่เคารพ เราจะจำกัดคนที่เขาไม่มีสิทธิ ที่จะได้เข้ามาเป็นคนกลั่นกรองกฎหมายหรือครับ คนกลั่นกรองสุดท้ายนี้นะครับ สมาชิก วุฒิสภา ท่านประธานก็อยู่ด้วยนะครับ ในกรณีอย่างนี้ ถ้ากระบวนการมาจาก เบื้องต้นมาแล้ว ผิดทิศทาง สุดท้ายแล้วท่านประธาน ผมคิดว่า ในกรณีการกลั่นกรอง มันจะไม่ประสบผลสำเร็จหรือครับ เพราะฉะนั้นท่านอยากให้มาจากหลายสาขาอาชีพ หากอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจะได้ดูแลองค์กฤษฎีอะไรก็ตามนะครับ หรือแม้กระทั่งในเรื่องของการที่จะได้เข้ามาในเรื่องของอีกหลายหลักเกณฑ์นี้ นะครับ ตรงนี้ผมอยากขอกราบเรียนท่านประธานไปยังท่านกรรมาธิการยกร่างด้วยครับว่า ผมบอกว่า กระบวนการจากขั้นต้น เมื่อกระบวนการจากขั้นต้นผิดพลาดแล้วนี้ครับ ผมขออนุญาตนิดเดียวครับ ท่านประธานครับ เหมือนการศึกษาครับ ถ้าขั้นต้นผิดพลาด มาแล้วนี้ ขั้นตอนตอนปลายจะผิดพลาดเลยครับ ผมก็พยายามที่จะอธิบายกับ ท่านประธานครับว่า ตรงนี้ละครับเราอยากได้คนดีเข้ามาสู่สมาชิกวุฒิสภา เราจะ กลั่นกรองเขาอย่างไร ผมก็มีความเห็นว่า ทิศทางนี้ครับ ถ้าจะมาจากเลือกตั้งก็มาเสีย

๒๗๔

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัตนา ๑๑๖/๒

ทิศทางเดียว สรรหาก็คงมาจากทิศทางเดียว แล้วอำนาจนี้หน้าที่มันจะได้ตรงกันครับ ไม่ใช่ว่ามาจากกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง อีกคนหนึ่งมาเลือกตั้ง อำนาจหน้าที่นั้นจะเปลี่ยนไปครับ ท่านประธานครับ ขออนุญาตที่จะได้เรียนสั้น ๆ อย่างนี้นะครับ ไม่รบกวนเวลาครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านศิวะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม ศิวะ แสงมณี สสร. นะครับ ขออนุญาตหารือท่านประธานว่า ในกรณีทีพุงนี้เราเปิดขึ้นมา ในการพิจารณา เราจะพิจารณาเหมือนกับภาคบ่ายวันนี้ใช่ไหมครับ คือ พุดในเรื่องหลักการ เราคงไม่ไปพิจารณาเหมือนกับสึนามิ (Tsunami) ตอนภาคเช้า นะครับ เราอยากได้เป็นภาคบ่ายหลังจากที่สึนามิผ่านไปแล้ว นะครับ เพราะผมคิดว่า ถ้าพิจารณาอย่างภาคบ่ายวันนี้เราจะเห็นว่า ทุกอย่างก็เป็นไปอย่างเรียบร้อย ก็เลยหารือท่านประธาน นะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ในสิ่งที่จะหารือ เป็นประเด็นหรือไม่ก็ตาม มันก็อยู่ที่ ๑๐๖ อยู่แล้ว นะครับ เพราะว่า มาตรา ๑๐๖ นี่ นะครับ มีถึงจำนวน แล้วก็ที่มา นะครับว่า สว. จะมาในรูปแบบใด พอท่าน ผ่านมาตรา ๖ ได้นี้ นะครับ มาตราอื่นก็ไล่ตาม เพราะฉะนั้น มาตรา ๖ คือ มาตราเริ่มต้น ที่จะพุดถึงประเด็นที่เราได้หารือกันไป นะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ผมคิดว่า เราน่าจะหารือกันว่า คือ ถ้าเราเริ่มจากมาตราที่ท่านพุด นะครับ มันก็จะมีปัญหา อยู่ที่ว่า เราจะเริ่มจากจำนวนคน แล้วก็เริ่มจากคนมาจากไหน แต่ว่าเรานี้อาจจะเห็นภาพรวมว่า อย่างที่ผมเรียนไปแล้วแต่ต้นว่า ถ้าเราดูว่า วุฒิมิหน้าที่อะไร แล้วหน้าที่ดังกล่าวนี้มันควรจะใช้คนสักเท่าไร แล้วก็มาจากไหน มันต้องพิจารณาพันกันเป็นระบบ --

เพราะฉะนั้นถ้าจะลองพิจารณาดูนะครับ ทำแบบวันนี้ในภาคบ่าย หลังจากสี่นาฬิกาผ่านไป มันก็ราบรื่นดี ก็คือว่า ให้แต่ละฝ่าย แต่ละส่วน ผมนี่ไม่มีโอกาส เพราะว่าผมไม่ได้แปรญัตติ เพราะว่าผมบอกว่า ให้มีสภาเดียว แต่ว่าเพื่อนเขาจะได้มีโอกาสพูดให้เห็นภาพเป็นระบบ แล้วสั้นครับ ไม่ยาวหรือก วุฒิ มันไม่ต้องมีปาร์ตี้ลิสต์ มีแบบไหน พอพูดกัน ผมว่าสักชั่วโมง ชั่วโมงเศษ เรียบร้อย แล้วท่านประธานจะกรุณาผมบ้างในฐานะที่พอจะมีประสบการณ์ ผมก็จะได้แสดงความคิดเห็นบ้าง แลกเปลี่ยนกับกรรมาธิการนะครับ เพราะว่าในกรรมาธิการรู้สึกจะยังไม่มี สว. เลยสักคนเดียว เพราะฉะนั้นผมอาจจะช่วยท่านได้ อธิบายบ้าง ตอบบ้าง อะไรบ้างนะครับ เพราะว่าของท่านคล้าย ๆ ของเก่า หน้าที่อำนาจ อะไรต่ออะไรก็ตาม แล้วก็ถ้าจะช่วยกันทำให้เห็นภาพรวม เสร็จแล้วท่านก็เริ่มโหวตเลยทีนี้ อำนาจหน้าที่จะเอาอย่างไรดี เราก็เริ่มมาดูกัน สภาก็เริ่มพิจารณาอำนาจหน้าที่กันว่า จะเอาแค่ไหน จะเอาเหมือนกรรมาธิการใหม่ หรือจะเอามากกว่านั้น หรือจะเอาน้อยกว่านั้น พอตกลงเสร็จ ก็จะค่อย ๆ โหวตกันไปเรื่อย ๆ เรื่อย แบบในช่วงหัวค่ำวันนี้ ถ้าทำเสียอย่างนั้น แล้วเสร็จแล้วก็ยกให้ยกร่างท่านไปแก้ไข เหมือนกับวันนี้ที่ท่านยกไปแก้ แล้วเมื่อก็ก็เฝ้าไว้แล้วว่าท่านแก้เสร็จ วันเสาร์มาไล่ต่อเนื่องกันเลย ก็จบนะครับ แล้ววันอาทิตย์เราก็ทำต่อกันอีกนะครับ เพราะว่าท่านประธานบอกกับผมว่า วันอาทิตย์ก็ต้องประชุม ผมก็เลิกรายการที่ผมต้องรับฟังความเห็นประชาชนเรื่องรัฐธรรมนูญในตอนบ่ายแล้ว แล้วก็ทำหนังสือไปบอกช่อง ๑๑ ว่า ให้มาถ่ายทอดพวกท่านแทน ในห้องนี้นะครับ ในวันอาทิตย์ ในเวลาของช่วงที่ผมทำ ตั้งแต่บ่ายสามโมงถึงห้าโมง ทุกอย่างก็จะเดินได้ดี ขอบพระคุณครับท่านประธาน เดี่ยว ท่านกรรมาธิการยังไม่ตอบผมนะครับ ที่ผมถามไป ๒ ข้อ เมื่อคืนนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ อย่างนั้นผมว่า ต้องตกลงกันนะครับ เพราะเมื่อก็มันไต่กับไชนะครับ เราจะพิจารณาที่มา สว. หรือจะไปพิจารณาอำนาจหน้าที่ก่อนนะครับ อำนาจหน้าที่มันก็มีตั้งแต่กลั่นกรองกฎหมาย ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินนะครับ แล้วก็แต่งตั้งบุคคล ถอดถอนบุคคล ตั้งกระทุ้ง มันก็มีเยอะนะครับ เพราะฉะนั้นต้องปรึกษาทางกรรมาธิการร่างครับ เชิญอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ มีคำถามบางคำถาม ขออนุญาตตอบไปพลางก่อน ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ถามประเด็นเรื่องว่า ในออสเตรเลีย ถ้าผมฟังไม่ผิดนะครับ มีการให้วุฒิสภามีสิทธิเสนอร่างกฎหมายได้ ความจริงไม่ใช่ประเทศเดียวครับ มีหลายประเทศ ในฝรั่งเศส ที่ผมไปศึกษามากก็เป็นอย่างนั้นนั่นะครับ มาเริ่มต้นที่สภาไหนก็ได้ แต่ต้องไปจับอีกที่สภาหนึ่งเสมอ พุดง่าย ๆ คือ รวมกันแล้วต้องได้ ๒ สภา จากจุดไหนก็ได้ นะครับ ความจริงเรื่องนี้พูดกันมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ว่า เราให้อำนาจวุฒิสภาเพิ่มขึ้น นะครับ อยากกราบเรียนว่า ความจริงอำนาจวุฒิสภาปีก่อนปี ๒๕๔๐ มีอำนาจหน้าที่เดียวเท่านั้น คือในเรื่องนิติบัญญัติ อาจจะมีอำนาจตรวจสอบอย่างท่านอาจารย์เจิมศักดิ์พูดบ้างก็ได้ แต่ไม่มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือรับรององค์การตามรัฐธรรมนูญแต่ประการใด แล้วก็ไม่มีอำนาจในการถอดถอน เมื่อปี ๒๕๔๐ นั้น ได้เพิ่มอำนาจขึ้นมาอีก ๒ อย่าง ปี ๒๕๕๐ เราคิดว่า อำนาจ ๔ อย่าง ที่มีอยู่ หรือสามอย่างครั้งที่อาจารย์เจิมศักดิ์ได้พูดถึง น่าจะเหมาะสมดีอยู่แล้ว ก็เลยไม่ได้เพิ่มเรื่องอำนาจหน้าที่ในการเสนอร่างกฎหมายเข้าไปด้วยนะครับ ให้มีแต่อำนาจหน้าที่ในการคานและดุลฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ส่วนประเด็นที่อาจารย์จรัส สุวรรณมาลา ได้เรียนถามนี่นะครับ ว่า ทำไมเราไม่เขียนอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาให้ชัดเจน มี หนึ่ง สอง สาม สี่ ความจริงมีข้อเสนอของท่านอาจารย์ศรีราชา เจริญพานิช ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านก็เสนอให้เขียนนะครับว่า มีอำนาจหน้าที่อะไรบ้าง แล้วก็ไม่ได้เสนอเฉพาะวุฒิสภาเท่านั้น เสนอให้พูดถึงอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรด้วย แต่ว่าการเขียนอำนาจหน้าที่แบบนั้น ถ้าอธิบายในเชิงกฎหมาย ไม่มีแพตเทิร์น (Pattern) ของประเทศไหนในโลกนะครับ รัฐธรรมนูญที่เขียนแบบนั้น เขาก็จะเขียนอำนาจหน้าที่ลึกลงไป เรียงมาตรงกันนะครับ เราก็ใช้แพตเทิร์นแบบนั้นมาอธิบายนะครับ ผมขออนุญาตเรียนอย่างนี้ครับว่า เนื่องจากบทบัญญัติว่าด้วยวุฒิสภามีเรื่องค่อนข้างมาก หลายประเด็น และซับซ้อนมาก ก็พ่วงนี้เข้านะครับ กรรมาธิการยกร่างจะทำเอกสารดีไหมครับ สักหนึ่งแผ่น ว่าข้อเสนอนี้ องค์ประกอบของร่างของกรรมาธิการเสนอว่าอย่างไร ที่มาเป็นอย่างไร อำนาจหน้าที่อยู่มาตราไหนบ้าง ผมรับจะไปทำให้นะครับ แล้วพ่วงนี้เข้าเอามาแจกนะครับ ว่ามี ๑ หน้ากระดาษ ท่านก็เห็นภาพเลย

๒๗๗

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เกศราภรณ์ ๑๑๗/๓

นะครับ และอภิปรายไปตามอันนั้นก็ได้น่าจะรวดเร็วมากขึ้น

ประเด็นสุดท้ายที่ท่านศิวะถามว่า มีประเทศไหนในโลกใหม่ที่เขาเข้าไป
แล้วกลับมาสรรหา สรรหาเอกฉันท์แล้ว ก็ยังชนะวุฒิสภาได้ -----

- ๑๑๘/๑

ขออนุญาตกราบเรียนว่า ไม่มีหรอกครับ ก็เป็นนวัตกรรมใหม่ที่เราคิดขึ้น แต่ไม่ใช่เรื่องเดียวที่เราคิดขึ้น ความจริงมีหลายเรื่องที่เราคิดขึ้นใหม่ แล้วก็ไม่ใช่ครั้งแรกด้วย แต่ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านศิวะ และท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับว่า เราพูดถึงวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากปวงชนชาวไทย มาจากการเลือกตั้ง แล้วท่านก็บอกว่า มีคนบางคนเท่านั้นที่มาล้มวุฒิสภาที่มาจากจากการเลือกตั้งได้ หรือล้ม สส. ที่มาจากการเลือกตั้งได้ ความจริงระบบนี้ไม่ได้มีเพียงแต่เรื่องที่เราเสนอนะครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า แม้แต่เรื่องการตรากฎหมาย ถ้าท่านเห็นนะครับว่า สส. สว. ตรากฎหมายเสร็จแล้วถ้ามีคนโต้แย้งว่า กฎหมายที่ผ่านมาจาก สส. สว. นี้ขัดรัฐธรรมนูญ ถามว่าไปไหน ก็ไปที่ศาลรัฐธรรมนูญครับ ศาลรัฐธรรมนูญก็ชี้ขาด คำถาม คือ ศาลรัฐธรรมนูญมีกี่คน ห้าหกคน ครับ บางที ๑๕ คน ถามว่าทำไม ๙ คน ๑๕ คน ไปล้มร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบของคน ๗๐๐ คน ที่ดูรอบคอบมาแล้ว บอกไม่ขัดรัฐธรรมนูญ แต่คนเพียง ๙ คน ๑๕ คน บอกขัดรัฐธรรมนูญ แน่นอนครับ ไม่ใช่เรื่องที่เหมือนกันแท้ ๆ แต่ถ้าเอาจำนวนคนมานับ บอกว่าทำไมกรรมการสรรหา ๗ คน ถึงไปคว่ำความเห็นของวุฒิสภาทั้งหมดได้ ก็เกิดคำถามแบบเดียวกันครับ ทำไมคน ๙ คน หรือ ๑๕ คน ไปคว่ำความเห็นของคน ๗๐๐ คน ได้ ที่เขาผ่านมา ๒ ระบบไม่เหมือนกันทีเดียวร้อยเปอร์เซ็นต์ ฝ่ายหนึ่งเป็นศาล ฝ่ายหนึ่งเป็นกรรมการสรรหา แต่โดยรวมผมอยากเปรียบเทียบว่า ก็เป็นเรื่องที่เราคิดขึ้นว่าน่าจะดีกว่าระบบเดิมที่เป็นอยู่ แต่ว่าคงอธิบายรายละเอียดได้ครับ ท่านประธานครับ เพราะยังมีเวลาในมาตราบนั้น แต่ขออนุญาตกราบเรียนว่า เพื่อความเข้าใจตรงกัน และมีรายละเอียดที่ยังเห็นไม่ตรงกันอยู่เยอะ พงษ์นี้เข้ากรรมาธิการยกร่างจะทำสัก ๑หน้ากระดาษว่า เรื่องวุฒิสภาอาจจะมีสามสี่ประเด็น จะได้อภิปรายกันได้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม ขออนุญาตให้ข้อมูลเพิ่มเติมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ทั้งหมดเลยที่มันกระจัดกระจายอยู่ แล้ววงเล็บใส่มาตรา มาด้วยนะครับ มีท่านใดติดใจอะไรอีกไหมครับ

๒๗๙

สสร ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๑๑๘/๒

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมขอความกรุณาทางกรรมาธิการเพิ่มเติมนิดเดียว ท่านช่วยเทียบกับวุฒิสภาแล้วได้ไหมครับ ปี ๒๕๔๐ พุดง่าย ๆ ไหน ๆ ทำแผ่นนั้นทำแผ่นเดียวกัน ซึ่งในจริง ๆ แล้วพวก ปี ๒๕๔๐ เขาทำไว้แล้วมี ทางสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทั้งอำนาจหน้าที่ แผ่นเหมือนของท่าน เราจะได้เทียบกัน เพราะว่าที่มาก็อาจจะต้องเทียบกัน เพราะหลายคนก็อยากจะมาจากการเลือกตั้ง คล้าย ๆ กับรุ่นพวกผม จำนวนก็เหมือนกัน เพราะว่าบางทีงานนี้มันจะเหมาะแค่ไหน จำนวนมันจะเป็นอย่างไรนี้ จะต้องให้ได้สัดส่วนพอสมควรนะครับ ก็ต้องดูกันตรงนั้นด้วย ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เอาอย่างนี้ เพื่อให้สามารถทำได้ทันนะครับ ฝ่ายเลขาธิการตอนเช้าช่วยไปขอที่ตีพิมพ์สภา นี่นะครับ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาให้ด้วย ถ้าฝากอาจารย์สมคิดทำทันทีช่วยทำ ถ้าทำไม่ทัน ก็มีข้อมูลที่สามารถนำมาพิจารณาได้อยู่แล้วนะครับ ท่านอาจารย์ศิริวะครับ

นายศิริวะ แสงมณี : ผม ศิริวะ แสงมณี เมื่อกี้อาจารย์สมคิดพาดพิงมาหน่อยหนึ่งนะครับ ก็ไหน ๆ อาจารย์สมคิดจะทำข้อมูลพวกนี้มาแล้ว ก็อยากให้ช่วยรวมนวัตกรรมใหม่ ๆ อะไรที่อาจารย์คิดค้นขึ้นมาทีเดียวเลย พวกผมจะได้รู้ว่า นวัตกรรมท่านมีอะไรบ้าง มันมีประเภทกายกรรมมีไหม หรืออะไรอย่างนี้ ผมก็อยากขอความกรุณาท่านอาจารย์สมคิดด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดติดใจอะไรอีกไหมครับ คงได้เวลาพอสมควรแล้วนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์จะพิจารณาต่อหรือครับ ถ้าอาจารย์เจิมศักดิ์พิจารณาต่อ ก็ขอให้อาจารย์เจิมศักดิ์อยู่คนเดียวนะครับ วันนี้หมดวาระการประชุมแล้ว ขอประชุมต่อพรุ่งนี้เก้าโมงครึ่งนะครับ วันนี้ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๒๒.๔๕ นาฬิกา

การประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นายจเร พันธุ์เปรื่อง	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางสาวยุพา ศิริประภาพร	ผู้อำนวยการสำนักgrayงานการประชุม และชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางนัยนา เปรมประพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๓
นางบังอร วิบูลโกศล	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๔
นางนนท์สมภรณ์ ขุนทองจันทร์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๔
นางสาวฐานวีร์ เกิดโสดศรี	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๗
นางสาววิไลพร ช่วยกลาง	วิทยากร ๔

ผู้จัดรายงานการประชุม (กลุ่มงานชวเลข ๓)

นางสาวกมลมาศ ทังสุภฤติ ศิริสัมพันธ์	นางคันสนีย์ ฤทธิประเสริฐศรี
นางนิรรา คำงาม	นางเสาวลักษณ์ เพชรา
นายพรเทพ ไชยสงวนสุข	นางสาวอุทัยวรรณ จำนงค์ศาสตร์
นางนัชชา โนไธสง	นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์
นางสาวสายชล ไทยรวมมิตร	นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร
นางสาวปติตตา ธีรนนท์	นางศิริวรรณ สากลวารี
นางสาวประไพพิศ ดีสุน	นางสาวกุลนที หวังประเสริฐ
นางสาวนงลักษณ์ ฐ	นางดรุณี จันทร์พันธ์
นางสาวสมร เกตุศรี	นางสาวรัตนา ภูระหงษ์
นางสาวเกศราภรณ์ จันทร์บำรุง	นางสาวรัศมี บานเย็น
นางสาวกรรวิ พจนวิชัย	นางสาวสรินทร์ กนกอุดม

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่หน้า ๑ - ๒๗๙ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๓๐	๕	เมื่อได้มา อยู่เป็นผู้ทรงเกียรติที่นี้	เมื่อได้มาอยู่เป็นผู้ทรงเกียรติที่นี้
	๙	ท่าน สามารถอนุมัติงบประมาณ	ท่านสามารถอนุมัติงบประมาณ
๓๒	๒๒	กำลังที่เหนือกว่า ชนะ ทรัพยากรมากกว่าชนะ	กำลังที่เหนือกว่า ชนะ ทรัพยากรมากกว่า ชนะ
	๒๓	สามเหลี่ยมกลับหัว กลับทางแล้ว	สามเหลี่ยมกลับหัวกลับทางแล้ว
๓๓	๑๐	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
	๑๑	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
	๑๕	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
๓๖	๑๗	ใช้เสียงอย่างตรงไป ตรงมา	ใช้เสียงอย่างตรงไปตรงมา
๔๗	๕	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
	๘	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
๔๘	๓	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
๕๒	๑๖	นายปกรณ์ ปรียาก (กรรมาธิการ) :	นายปกรณ์ ปรียาก :
๕๓	๑๓	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
	๑๗	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
๖๐	๑๒	ประชุม กันมาอาทิตย์เศษนี้	ประชุมกันมาอาทิตย์เศษนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๖๒	๒๓	ตุลยพินิจ	ตุลยพินิจ
๗๕	๑๓	(ฉบับรับฟังความคิดเห็น)	ฉบับรับฟังความคิดเห็น
๗๖	๒๐	(ฉบับรับฟังความคิดเห็น)	ฉบับรับฟังความคิดเห็น
๗๖	๒๑-๒๒	(ฉบับรับฟังความคิดเห็น)	ฉบับรับฟังความคิดเห็น
๗๗	๑๔	(ฉบับรับฟังความคิดเห็น)	ฉบับรับฟังความคิดเห็น
๗๙	๘	วิวัฒนาการณ์	วิวัฒนาการ
๙๐	๖	ส.ส.	สส.
๙๗	๖	ตุลยพินิจ	ตุลยพินิจ
๑๑๖	๙	เรื่องพรรคการเมือง	เรื่องพรรคการเมือง
๑๑๗	๑๖	คนมากขึ้น ๆ	คนมากขึ้น มากขึ้น
๑๑๙	๑๘	ช่วยสรุป	ช่วยสรุปครับ
๑๒๙	๑๗	การถ่วงดุลอำนาจทางการเมืองในระบบ สัดส่วนจะป้องกันมิให้	การถ่วงดุลอำนาจทางการเมือง ในระบบ สัดส่วนจะป้องกันมิให้
๑๓๒	๑๕	เราจะต้องถอนทุนได้อย่างไร	เราจะถอนทุนได้อย่างไร
๑๓๔	๑๑	คนดี ศรีเขต ก	คนดีศรีเขต ก
๑๓๕	๖	นาย ข.	นาย ข
๑๓๙	๕	ในประเด็น	ในประเด็น
๑๔๑	๒	เชื่อมั่นเหลือเกินนะครับ	เชื่อมั่นเหลือเกินนะครับ
	๙	นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมาธิการ) :	นายไพโรจน์ พรหมสาส์น :

แบบที่ ๑ : การแก้ไขเกี่ยวกับคำทั่วไป

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๑๔๒	๑๙	แต่ส่วนนั้นควรจะมาที่มาอย่างไร	แต่ส่วนนั้นควรจะมามีที่มาอย่างไร
๑๕๕	๑๐	ส.ส.	สส.
๑๕๑	๒๓	การเมือง ภาคพลเมือง	การเมืองภาคพลเมือง
๑๙๒	๑๑	เพราะฉะนั้นระบบนี้จะเป็นระบบขายตัวบุคคลด้วยของบัญชี วิธีการนับคะแนนคือ	เพราะฉะนั้นระบบนี้จะเป็นระบบขายตัวบุคคลด้วย วิธีการนับคะแนนคือ
๑๙๓	๒	ในบัตรที่กาเฉพาะพรรคของพรรคนั้นเท่านั้นนะครับ	ในบัตรที่กาเฉพาะพรรค ของพรรคนั้นเท่านั้นนะครับ
๒๐๐	๓	เราได้ ลงมติไปแล้วนะครับว่า	เราได้ลงมติไปแล้วนะครับว่า
๒๑๙	๙	พรรคบีที่ได้เคย ๓๐ เปอร์เซนต์	พรรคบีที่เคยได้ ๓๐ เปอร์เซนต์
๒๒๒	๘-๙	พรรคประชาธิปไตยได้ไปแล้ว ๖ ที่พรรคไทยรักไทยได้ไปแล้ว ๒ ที่	พรรคประชาธิปไตยได้ไปแล้ว ๖ ที่ พรรคไทยรักไทยได้ไปแล้ว ๒ ที่
	๑๒	ก็ได้เพิ่ม อีกหนึ่ง	ก็ได้เพิ่มอีกหนึ่ง
๒๒๕	๑๗	แถว เชียงใหม่นะครับ	แถวเชียงใหม่นะครับ
๒๓๙	๑	เดี่ยวระบบไมค์นะครับ แต่เราก็อะลุ่มอล่วย	เดี่ยวระบบไมค์นะครับ ครับท่านสมาชิกครับต้องระมัดระวังเรื่องโทรศัพท์ที่นำเข้ามาด้วยนะครับ ซึ่งตามข้อบังคับแล้วเขาห้ามนำเข้ามา แต่เราก็อะลุ่มอล่วย
	๖	หัวหน้าพรรคนี้สามารถ ลงทั้งเขตได้	หัวหน้าพรรคนี้สามารถลงทั้งเขตได้
๒๔๑	๕	ส.ส.	สส.
	๑๙	ส.ส.	สส.
	๒๖	จำนวน	จำนวน

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๒๔๓	๔	สมัครได้ ๒ บัญชี ใข้ใหม่ครบ รวมทั้ง สส. เขต ลงได้ สส. บัญชี	สมัครได้ ๒ บัญชี ใข้ใหม่ครบ ลงทั้ง สส. เขต ลงได้ สส. บัญชี
๒๖๗	๒	อะไรต่ออะไรเขามาดู ดู ๆ ดู ๆ	อะไรต่ออะไรเขามาดู ดู ดู ดู ดู
๒๗๔	๒๒	เรียนไปแล้วแต่ต้น	เรียนไปแล้วแต่ต้น

บันทึกการขอแก้ไขรายการการประชุมสภาจังหวัดธรรมัญญ

ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๗๙ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๒๔	๑๑	ประมาณห้าสิบประเด็น	ประมาณ ๕๐ ประเด็น
๗๐	๑๒	สส. ๑ คน ต่อประชากรหนึ่งแสนห้าหมื่นคน	สส. ๑ คน ต่อประชากร ๑ แสน ๕ หมื่นคน
๘๘	๑๑	สี่ร้อยหรือน้อยกว่า	๔๐๐ หรือน้อยกว่า
๑๐๑	๑๒	สี่หมื่นเม็ด	๔๐,๐๐๐ เม็ด
	๒๐	สามหมื่นคะแนน	๓๐,๐๐๐ คะแนน
๑๑๖	๗	ยี่สิบล้านบาท	๒๐ ล้านบาท
๑๓๖	๑	ห้าหมื่นคน	๕๐,๐๐๐ คน
		สี่หมื่นคะแนน	๔๐,๐๐๐ คะแนน
		สามหมื่นคะแนน	๓๐,๐๐๐ คะแนน
	๒	เจ็ดหมื่นคะแนน	๗๐,๐๐๐ คะแนน
		เจ็ดหมื่นคะแนน	๗๐,๐๐๐ คะแนน
	๓	เจ็ดหมื่นคะแนน	๗๐,๐๐๐ คะแนน
๑๓๖	๔	ห้าหมื่นคะแนน	๕๐,๐๐๐ คะแนน
		ห้าหมื่นคะแนน	๕๐,๐๐๐ คะแนน
	๕	สี่หมื่นคะแนน	๔๐,๐๐๐ คะแนน

แบบที่ ๒ : การแก้ไขเกี่ยวกับจำนวน

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๑๓๖	๕	สามหมื่นคะแนน	๓๐,๐๐๐ คะแนน
	๖	เจ็ดหมื่นเสียง	๗๐,๐๐๐ เสียง
๑๓๙	๒๒	สองร้อยประเทศ	๒๐๐ ประเทศ
๑๕๖	๕	สส. เขต จำนวน ๓๘๐ คน	สส. เขต จำนวน ๓๘๐ คน (๓๒๐ คน)
๒๗๘	๑๐	คน ๕ ๖ คน	คนห้าหกคน

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๙ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๗๙ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๑๑	๒	ซีดี (CD)	ซีดี (CD – Compact Disc)
๒๒	๑๕	เช็กบิล (Check bill)	เช็กบิล
๕๕	๘	เพลซเชอร์ (Pleasure)	เพรชเชอร์ (Pressure)
๙๕	๑๖	พรรคกรีน (Green)	พรรคกรีน (Green Party)
๑๐๐	๒๓	โลคัล (Local)	โลคอลล (Local)
๑๐๘	๑๔	เอ็มเอ็มพี (MMP) หรือ มิกซ์ เมมเบอร์ พรีอพอร์ชันนอล (Mix Member Proportional)	เอ็มเอ็มพี (MMP) หรือ มิกซ์ด เมมเบอร์ พรีอพอร์ชันนอล (Mixed Member Proportional)
๑๑๓	๒	ซูเปอร์แมน (Superman)	ซูเปอร์แมน (Superman)
๑๑๘	๑๒	เฮฟวีเวจต์ (Heavyweight)	เฮฟวีเวท (Heavyweight)
๑๓๙	๗	ปาร์ตีลิสต์	ปาร์ตีลิสต์
๑๔๘	๓	ปาร์ตี้ ลิสต์	ปาร์ตีลิสต์
๒๓๒	๔	สต๊อป (Stop)	สต๊อป (Stop)

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาว่าด้วยรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๙ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๗/๙ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๒๗	๑๔	ศาสตราจารย์ ดร. เกริกเกียรติ พิพัฒน์ เสรีธรรม	ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม
๖๐	๒๐	ศาสตราจารย์ ดร. ศรีราชา	ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ศรีราชา (รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ศรีราชา)